Naručitelj:

REPUBLIKA HRVATSKA

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

GRAD PAKRAC

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

Prikaz izmjena i dopuna odredbi za provedbu plana

Stručni izrađivač:

JURCON PROJEKT d.o.o.

kolovoz, 2026.

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

GRAD PAKRAC

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

NOSITELJ IZRADE PLANA:	**GRAD PAKRAC** **UPRAVNI ODJEL ZA GRADITELJSTVO I KOMUNALNE DJELATNOSTI**
Gradonačelnik Grada Pakraca:	Tomislav Novinc, mag. prim. educ.
Pročelnik Upravnog odjela za graditeljstvo i komunalne djelatnosti:	Marijan Malogorski, univ. mag. ing. traff.

JURCON PROJEKT d.o.o.
Zagreb, Gotalovečka 4a
tel 385 (0) 1 30 12 204
fax 385 (0) 1 30 12 206
385 (0) 1 30 97 940
e-mail jurconprojekt@jurconprojekt.hr

STRUČNI IZRAĐIVAČ PLANA:	**JURCON PROJEKT d.o.o.**
Direktor:	Zdravko Jurčec Stjepan Jurčec, prokurist
Odgovorni voditelj:	JELENA LUKETA KNEZ, dipl.ing.arh.,ovl.arh.urb. od 15.10.2024. do 14.04.2026. mr. Mandica Sanković, dip. ing. arh., ovl. arh. urb., od 14.04.2026.
Stručni tim u izradi Plana:	mr. Mandica Sanković, dipl. ing. arh. Kristina Crneković, ing. građ. Josip Koprek, mag. geogr. Krešimir Barišić, mag. geogr. Ivana Kralj, dipl. ing. kraj. arh. Ivana Kosier Czeisberger, dipl. ing. arh. mr. sc. Slobodan Bajagić, dipl. ing. šum. Jelena Luketa Knez, dipl. ing.arh. Sara Lalić, dipl. ing. arh.

Prikaz izmjena i dopuna: izvornik Odredbi za provedbu s oznakama transformacije

Članak 1.
Članak 2.
Članak 3.
Članak 4.

TUMAČ NAČINA TRANSFORMACIJE:

ODREDBE ZA PROVEDBU: pravilo provedbe [oznaka pravila provedbe]
ODREDBE ZA PROVEDBU: ostale odredbe [poglavlje]
ODREDBE ZA PROVEDBU: smjernice za planiranje [poglavlje]
ODREDBE ZA PROVEDBU: infrastruktura [poglavlje]
ODREDBE ZA PROVEDBU: posebne mjere [poglavlje]
NEIZRAVNA TRANSFORMACIJA: regulirano namjenom (Pravilnikom o prostornim planovima) / proizlazi iz grafičkog dijela / upućuje na primjenu drugog dijela Plana
NE TRANSFORMIRA SE: regulirano Zakonom o prostornom uređenju ili posebnim propisom / nema provedbenu snagu / u kontradikciji s drugom odredbo
II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području Grada

1.1. NAMJENA POVRŠINA

Članak 5.

U PPUG-u Pakraca površine za razvoj i uređenje prikazane su u kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora/površina" i određuju se za slijedeće namjene:

1. **Površine za razvoj i uređenje naselja:**
   - izgrađeni, neizgrađeni i/ili neuređeni dio građevinskih područja 42 naselja (Badljevina, Batinjani, Bjelajci, Branešci, Brusnik, Bučje, Cicvare, Cikote, Dereza, Donja Obriježˇ, Donji Grahovljani, Donja Šumetlica, Dragović, Glavica, Gornja Obriježˇ, Gornja Šumetlica, Gornji Grahovljani, Jakovci, Kapetanovo polje, Koturić, Kraguj, Kričke, Kusonje, Lipovac, Mali Banovac, Mali Budići, Novi Majur, Omanovac, Ožegovci, Pakrac, Ploštine, Popovci, Prekopakra, Prgomelje, Rogulje, Stari Majur, Srednji Grahovljani, Španovica, Tisovac, Toranj, Veliki Banovac, Veliki Budići)
   - izgrađeni i/ili neizgrađeni dio izdvojenog dijela građevinskog područja naselja (Badljevina, Batinjani, Branešci, Brusnik, Cicvare, Cikote, Dereza, Donji Grahovljani, Jakovci, Glavica, Gornja Šumetlica, Gornji Grahovljani, Koturić, Kusonje, Mali Budići, Omanovac, Pakrac, Prekopakra, Stari Majur, Srednji Grahovljani, Španovica, Veliki Budići)

- izgrađeni i/ili neizgrađeni dio građevinskog područja dijela naselja Barica koje teritorijalno pripada Gradu Pakracu, ali prema ustrojstvu JLS pripada Općini Sirač koja je u sastavu Bjelovarsko-bilogorske županije

2. Površine za razvoj i uređenje izvan naselja:

A) Izdvojena građevinska područja

- građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 1"
- građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 5"
- građevinsko područje gospodarske zone "Badljevina"
- građevinsko područje gospodarske zone "Gornja Obriježˮ
- građevinsko područje gospodarske zone "Prekopakra"
- građevinsko područje gospodarske zone "Španovica"
- građevinsko područje turističko - sportsko - rekreacijske zone "Matkovac"
- građevinsko područje turističko - sportsko - rekreacijske zone "Omanovac"
- građevinsko područje ugostiteljsko - turističke zone "Livade"
- građevinsko područje turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača"
- građevinska područja groblja

B) Površine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena (dolomita) "Šumetlica"
- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena "Fukinac" (dijelom u Požeško-slavonskoj županiji)
- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Novo Selo" (Španovica)
- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Branešci"
- eksploatacijsko polje mineralne i geotermalne vode OŽ Bolnica Pakrac

C) Poljoprivredno zemljište isključivo osnovne namjene

- vrijedno obradivo zemljište – **P2**
- ostala obradiva zemljište – **P3**

D) Šuma isključivo osnovne namjene

- gospodarska šuma - **Š1**
- zaštitne šume – **Š2**
- šuma posebne namjene – urbana šuma **– Š3**

E) Ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište – PŠ

F) Zona namijenjena robinzonskom turizmu – RT

G) Vodne površine - V

- vodotoci,
- ribnjaci,
- akumulacije i mikroakumulacije

H) Površine infrastrukturnih sustava

- prometni sustav (ceste sa pratećim građevinama, željeznička pruga, pošta i javne elektroničke komunikacije),
- energetski sustav (električna energija, proizvodnja, cijevni transport plina i plinoopskrba, obnovljivi izvori energije),
- vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja).

I) Groblje – +

J) Odlagalište otpada - PS, K3

Članak 6.

Površine određene u kartografskom prikazu br. 1. - "Korištenje i namjena prostora/površina" detaljnije se razgraničavaju na slijedeći način:

- Sva građevinska područja (izgrađeni, neizgrađeni i/ili neuređeni dio) prikazana su u kartografskim prikazima br. 4.1. do 4.39., na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5.000. Detaljna namjena građevinskih područja utvrđuje se prostornim planovima užih područja ili na temelju Odredbi za provođenje PPUG-a Pakraca (u daljnjem tekstu: Odredbe), odnosno na temelju uvjeta provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja.
- Granice izdvojenog dijela građevinskog područja naselja prikazane su na kartografskim prikazima br. 4.1., 4.2., 4.4., 4.5., 4.6. 4.7., 4.8., 4.9., 4.12., 4.14., 4.16., 4.17., 4.18., 4.20., 4.23., 4.26., 4.27., 4.30., 4.31., 4.32., 4.36. i 4.38., na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5.000.
- Granice izdvojenog građevinskog područja turističko - sportsko - rekreacijske zone "Matkovac" prikazana je na kartografskom prikazu br. 4.38., na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5.000.
- Granice izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona prikazani su na kartografskim prikazima br. 4.1., 4.15., 4.23., 4.27., 4.32., i 4.38., na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5.000.
- Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijsko polje) utvrđuje se sukladno Prostornom planu Požeško-slavonske županije - u daljem tekstu PPPSŽ) i "Studiji potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije" koja definira potencijalnost mineralnih sirovina za pojedina područja, na osnovi detaljnijih istraživanja te na temelju odobrenja nadležnog tijela i u granicama koje ono odredi.
- Osobito vrijedno poljoprivredno zemljište detaljnije se određuje na temelju podataka o klasi poljoprivrednog zemljišta (pri čemu se I i II klasa smatraju osobito vrijednim obradivim tlom, a III, IV i V vrijednim obradivim tlom) ili specijaliziranom studijom ili elaboratom kojim se detaljnije definira bonitetna vrijednost zemljišta.
- Šume gospodarske namjene i ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene utvrđuju se na temelju podataka o šumskom zemljištu tijela Državne uprave nadležnog za katastarske poslove.
- Šume posebne namjene/urbane šume utvrđuju se na temelju Odluke o proglašenju zaštitne šume temeljem posebnih propisa.
- Zona namijenjena robinzonskom turizmu određuju se sukladno lokaciji i obuhvatu određenom na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena prostora u mjerilu 1 : 25. 000
- Prirodni vodni tokovi, akumulacije i retencije određeni su obalnom crtom koju utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodno gospodarstvo, ili crtom vodnog dobra kojeg utvrđuje Državna uprava za vode ili Županijski ured nadležan za upravljanje vodama.
- Prometne površine određuju se sukladno člancima 7. i 8. ovih Odredbi,
- Granice izdvojenih građevinskih područja groblja izvan naselja utvrđuju se granicom katastarske čestice, a detaljno su određena na kartografskim prikazima građevinskih područja pripadajućih naselja, u mjerilu 1 : 5000.

1.2. PROMETNI I INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE

Članak 7.

Prometne, energetske i vodnogospodarske građevine određene su funkcijom i kategorijom, a prikazane su na kartografskim prikazima br. 1. te 2.A. do 2.C., pri čemu je, sukladno nivou razrade ovog Plana, unesena samo osnovna/glavna infrastrukturna mreža.

Prostor za prometne i infrastrukturne građevine utvrđuje se na slijedeći način:

- Za postojeće građevine prostor je utvrđen stvarnom katastarskom česticom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima.
- Sve postojeće građevine, bilo da se zadržavaju ili uklanjaju, mogu se rekonstruirati pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine. Izmjena trase moguća je u širini pojasa primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima.
- Trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:

  - za planiranu trasu Europskog koridora E661 - **150,0** m
  - za ostale prometne građevine
    - županijske ceste – **100,0 m**
    - ostale ceste – **50,0 m**
  - za magistralni plinovod - **200,0** m
  - za međumjesni (srednjetlačni) plinovod - **50,0** m
  - za nadzemni dalekovod prijenosa električne energije 2x400 kV Ernestinovo-Međurić - **70,0** m
  - za nadzemni dalekovod prijenosa električne energije 110 kV – **500,0** m
  - za ostale elektrovodove – **100,0 m**
  - za vodove vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje - **500,0 m**
  - za vodove elektroničkih komunikacija - **500,00 m**
  - vodovi do objekata prikazanih simbolima - vezano na stvarni smještaj objekata
  - za vodove na reguliranju vodotoka - prema projektnoj dokumentaciji

  Širina navedenih koridora utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine prikazane u kartografskom prikazu.
- Lokacije novih građevina prometa i infrastrukture, koje su u PPUG-u Pakraca prikazane simbolom, su orijentacijske, a detaljnije se utvrđuju na slijedeći način:

  - za trafostanice - u radijusu **100,0 m** od predložene načelne lokacije
  - za redukcijsku stanicu - u radijusu **100,0 m** od predložene načelne lokacije
  - za crpilište/vodozahvat - na temelju vodoistražnih radova,
  - za precrpne stanice - u radijusu **100,0** m od predložene načelne lokacije, ili obzirom na podatke iz detaljnije projektne dokumentacije i geodetske izmjere,
  - lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda - u blizini predložene načelne lokacije, a obzirom na podatke iz detaljnije projektne dokumentacije i geodetske izmjere
  - za planirane akumulacije/mikroakumulacije - na temelju projektne dokumentacije
  - za aerodrom/helidrom – u radijusu **1.000,0** m od predložene lokacije
  - za ostale građevine - na temelju projekta

Članak 8.

U koridorima planiranih prometnica i infrastrukturnih građevina, čije širine su utvrđene u članku 7. ovih Odredbi ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno Odredbama PPUG-a Pakraca mogu graditi izvan građevinskih područja.

Iznimno, u koridorima nadzemnih elektroenergetskih građevina moguća je gradnja gospodarskih građevina, sukladno uvjetima pravne osobe s javnim ovlastima nadležne za gospodarenje elektroenergetskim građevinama.

Na prostoru određenom za koridore i lokacije prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz stavka 1. ovog članka.

Stavljanjem van funkcije infrastrukturnih građevina ili promjenom zahtjeva vezanih uz primjenu posebnim uvjeta prema posebnim propisima za izgrađene infrastrukturne građevine prestaju i ograničenja proizašla iz odredbi članka 7.

1.3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Članak 9.

Na kartografskom prikazu broj 3.A. – "Uvjeti korištenja i zaštite prostora, područja posebnih uvjeta korištenja, Natura 2000/Ekološka mreža“ zaštićeni prostor je razgraničen na:

- područja posebnih uvjeta korištenja

A) graditeljska baština – povijesna urbanistička cjelina, arheološki lokaliteti, civilne i sakralne građevine, graditeljski sklopovi, memorijalna i etnološka baština te pokretna kulturna dobra na temelju akata o zaštiti i Konzervatorske podloge (sustava mjera zaštite) za izradu Plana izrađene od strane Konzervatorskog odjela u Požegi Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture

B) prirodna baština

- potencijalno područje špilje "Trbušnjak" i "Rastik" predviđeno za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, koje se do pokretanja i provođenja postupka, te konačnog stavljanja pod zaštitu sukladno navedenom Zakonu štiti sustavom prostorno planskih mjera ovog plana
- šuma s posebnom namjenom za odmor i rekreaciju/urbana šuma – predio "Kalvarija" (GJ Sjeverni Psunj – Javorovica, odjel 1a), zaštićena temeljem Zakona o šumama i Pravilnika o uređenju šuma koja je i potencijalno područje predviđeno za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, a koje se do pokretanja i provođenja postupka, te konačnog stavljanja pod zaštitu sukladno navedenom Zakonu štiti i sustavom prostorno planskih mjera ovog plana
- područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000174 – Trbušnjak - Rastik, HR2001355 – Psunj te HR2001330 – Pakra i Bijela

Članak 10.

Moguća naknadna izmjena ili dopuna posebnih uvjeta korištenja prostora, koja se odnosi graditeljsku baštinu ne smatra se izmjenom Plana, osim ako to nije predviđeno posebnim propisom.

Izmjena posebnih propisa i odluka koje donosi Sabor, pojedina ministarstva ili Županija, uključivo dokumente prostornog uređenja širih područja, promjena kategorije razvrstavanja javnih cesta i slično ne smatraju se izmjenom plana.

U slučaju da se donesu posebni zakoni ili propisi, stroži od normi iz ove Odluke, kod izdavanja lokacijskih uvjeta primijenit će se strože norme.

Članak 11.

Na kartografskom prikazu broj 3.B. – "Uvjeti korištenja i ograničenja u prostoru, područja posebnih mjera ograničenja u korištenju, uređenje zemljišta, zaštita posebnih vrijednosti i obilježja, područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite", zaštićeni prostor je razgraničen na:

- područja posebnih ograničenja u korištenju
  - točke i poteze značajne za panoramske vrijednosti krajobraza prema lokalnim uvjetima
  - područja najvećeg intenziteta potresa prema PPPSŽ-a
  - područja istražnog prostora mineralnih sirovina (I) za istraživanje i ekploataciju ugljikovodika čija se granica određuje prema odluci vlade RH
  - područja namijenjene istraživanju mineralnih sirovina i otvaranju novih istražnih prostora prema PPPSŽ-u i "Studiji potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije" koja definira potencijalnost mineralnih sirovina za pojedina područja
  - područja zabrane gradnje građevina za iskorištavanja obnovljivih izvora energije prema PPPSŽ-u
  - područje zabrane gradnje gospodarskih i drugih građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma prema PPPSŽ-u
  - područja lovišta prema rješenju nadležnih tijela i posebnim propisima
  - vodonosno područje temeljem PPPSŽ-a
  - vodozaštitna područja temeljem PPPSŽ-a, obzirom da Odluke o zonama izvorišta, sukladno posebnim propisima, nisu donesene
  - poplavna područja i inundacijski pojas (koji će biti naknadno definiran) temeljem stručne podloge ustanove s javnim ovlastima nadležne za vodno gospodarstvo/Hrvatskih voda
- područja uređenja zemljišta
  - hidromelioracija poljoprivrednih površina sa sustavom osnovne kanalske mreže temeljem stručne podloge ustanove s javnim ovlastima nadležne za vodno gospodarstvo/Hrvatskih voda
  - ozelenjavanje u sklopu sanacije i sanacija planiranih eksploatacijskih polja mineralnih sirovina čije se granice određuju prema projektu sanacije, a u skladu s granicama koje je odredilo nadležno tijelo državne uprave
- područje cjelina i dijelova ugroženog okoliša
  - minirana područja prema podacima nadležnog tijela/Hrvatskog centra za razminiranje
- područja zaštite posebnih vrijednosti i obilježja
  - napušteno eksploatacijsko polje prema podacima Grada Pakraca
  - područje ugroženo bukom prema posebnim propisima
- područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite
  - obuhvat obvezne izrade prostornog plana
    - Urbanistički plan uređenje (UPU) grada Pakraca

- Urbanistički plan uređenje (UPU) izdvojenog građevinskog područja gospodarske zone "Pakrac 1" (izrađen)
- Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja turističko – sportsko – rekreacijske zone "Matkovac"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko – turističke zone "Livade".

Članak 12.

Uvjeti korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti, kulturnih dobara, vodozaštitnog područja crpilišta, poplavnog područja i inundacijskog pojasa te uvjeti gradnje u odnosu na intenzitet potresa utvrđuju se na temelju posebnih propisa.

Članak 13.

Uvjeti korištenja i gradnje za sve intervencije i zahvate na poljoprivrednim površinama, a u cilju zaštite istih, utvrđuju se sukladno ovim Odredbama i odredbama posebnih zakona i propisa.

Članak 14. **- 3.2.1.2.**

Na području pojačane erozije zabranjuje se:

- uklanjanje grmlja i visokog zelenila,
- obrada poljoprivrednih površina i sađenje kultura okomito na slojnice terena,
- izgradnja kojom se narušava stabilnost tla.

Projekti za gradnju na ovom području moraju sadržavati dokaz da se gradnjom ne narušava stabilnost tla.

Članak 15. **- 3.2.2.1. st 17**

Na vodonosnom i vodozaštitnom području kao i na području rezerviranom za zone sanitarne zaštite crpilišta, do donošenja Odluka o sanitarnim zonama crpilišta (o zaštiti izvorišta), uvjeti korištenja i gradnje utvrđuju se sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom za III. zonu sanitarne zaštite.

Nakon donošenja Odluke iz prethodnog stavka, na područjima iz stavka 1. koja se nalaze van zona sanitarne zaštite primjenjivat će se Odredbe PPUG-a Pakraca, sukladno postojećem načinu korištenja.

Unutar područja od interesa za vodno gospodarstvo nije dozvoljena izgradnja građevina koje se po ovim Odredbama mogu graditi van građevinskog područja.

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 16.

Posebnim propisima određeni su zahvati u prostoru (gradnja novih ili rekonstrukcija postojećih građevina) od važnosti za Republiku Hrvatsku.

Građevine od važnosti za Požeško-slavonsku županiju određene su prema PPPSŽ-u.

2.1.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku

Članak 17.

Na području Grada Pakraca izgrađene su ili se planira gradnja slijedećih građevina od važnosti za Državu:

A) PROMETNE GRAĐEVINE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA, UREĐAJIMA I INSTALACIJAMA

A1) Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

a) postojeće

- **D5** GP Terezino polje (gr. s R.M.) – Virovitica – V. Zdenci – Daruvar – Okučani – GP St. Gradiška (gr. s R. BiH),
- **D38** Pakrac (D5) – Požega – Pleternica – Đakovo (D7)

b) planirane

- planirani prometni pravac brze ceste/ Europski koridor E661 (dio trase)/ Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Lipik – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske/ pakračko – okučanski cestovni smjer/
- izmještanje dijela D38 izvan grada Pakraca (kao obilaznice grada Pakraca), a sjeverno od naselja Kusonje
- izgradnja deniveliranog čvorišta, na križanju planiranog prometnog pravca Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Pakrac – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske sa postojećom D26
- izgradnja deniveliranog čvorišta, na križanju planiranog prometnog pravca sa L41012, kao spoj planiranog prometnog pravca Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Pakrac – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske sa postojećom D5
- izgradnja čvorišta u razini, na križanju planiranog prometnog pravca Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Pakrac – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske sa Ž4097
- izgradnja čvorišta u razini, na križanju planiranog prometnog pravca Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Pakrac – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske sa L41013
- izgradnja čvorišta u razini, na križanju planiranog prometnog pravca Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Pakrac – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske sa nerazvrstanom cestom (kod G. Obriježi)

Na postojećim i planiranim državnim cestama, uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase).

A2) Pošta i elektroničke komunikacije:

- postojeći i planirani magistralni objekti i kabeli (SVK) /elektronički komunikacijski vodovi

- postojeće i planirane građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme / osnovne postaje pokretnih komunikacija i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvatima na izgrađenim građevinama i samostojećim antenskim stupovima,
- RTV elektroničke komunikacije

B) ENERGETSKE GRAĐEVINE

B1) Elektroenergetske građevine:

- postojeća građevina za prijenos električne energije - DV 400 kV; Ernestinovo – TS Žerjavinec
- planirana građevina za prijenos električne energije - DV 2x400 kV TS/RP Veleševec – RP Razbojište
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage veće od 20 MW

B2) Plinoopskrbne građevine:

- postojeći magistralni plinovod Piljenice – čvor Janja Lipa – Lipik – Pakrac – Daruvar DN150
- postojeći magistralni plinovod Dobrovac – Omanovac DN 150/50
- postojeći magistralni plinovod Badljevina – Sirač DN 150/50
- postojeći magistralni plinovod Omanovac – Daruvar DN 150/50
- spojni plinovod MRS Badljevina – BIS Badljevina
- mjerno redukcijske stanice povezane s cjevovodima - MRS Pakrac I., Pakrac II., Badljevina i BIS Badljevina

B3) Građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina:

- istražni prostor mineralnih sirovina za istraživanje ugljikovodika
- svi ostali istražni prostori

C) VODNE GRAĐEVINE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA, UREĐAJIMA I INSTALACIJAMA:

- regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama I. reda
- planirana akumulacija "Šumetlica" za vodoopskrbu i obranu od poplava
- brane s akumulacijom ili retencijskim prostorom s pripadajućim građevinama koje zadovoljavaju kriterije velikih brana
- svi postojeći i planirani objekti višenamjenskih akumulacija/retencija te posebno akumulacija/retencija za obranu od poplava
- vodne građevine za melioracijsku odvodnju, navodnjavanje te mješovite melioracijske građevine
- vodne građevine za javnu vodoopskrbu - za potrebe javnog vodoopskrbnog sustava - kapaciteta zahvata 500 l/s i više
- lateralni kanali na rijeci Pakri

D) OSTALE GRAĐEVINE

D1) Gospodarske građevine

- građevine za proizvodnju i preradu metala
- građevine za preradu drveta
- građevine za preradu stakla

2.1.2. Građevine od važnosti za Požeško-slavonsku županiju

Članak 18.

Na području Grada izgrađene su ili se planira gradnja slijedećih građevina od važnosti za Županiju:

A) PROMETNE GRAĐEVINE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA, UREĐAJIMA I INSTALACIJAMA, A KOJE SU U FUNKCIJI DVIJE ILI VIŠE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

A1) Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

a) postojeće

- **Ž3169** D26 – Trojeglava – Badljevina (D5)
- **Ž3272** Ž3172 – Badljevina – D5
- **Ž3291** Ž3170 – Pakrani – Sirač – Dereza – D5
- **Ž4097** Donja Obriježˇ (L41012) – Gorna Obriježˇ – D5
- **Ž4098** Prekopakra (L41012) – Pakrac (D5)
- **Ž4099** Pakrac (D38) - Šeovica

b) Planirane

- Obilaznica gradova Pakrac - Lipik s pratećom infrastrukturom

Na postojećim i planiranim županijskim cestama, uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase).

A2) Željeznički pravci:

- željeznička pruga L204 Banova Jaruga – Daruvar – Pčelić rasputnica

A3) Pošta i elektroničke komunikacije:

- postojeće građevine poštanskog prometa – poštanski uredi Pakrac i Badljevina
- postojeće mjesne centrale - UPS Pakrac, UPS Badljevina, UPS Kusonje, UPS Mala Krndija, UPS Prekopakra, UPS Toranj, UPS Veliki Banovac, UPS Španovica
- postojeći IV. županijski SDH prsten
- planirani V. županijski SDH prsten
- mjesna elektronička komunikacijska mreža

B) ENERGETSKE GRAĐEVINE:

B1) Elektroenergetske građevine:

- postojeći 35 kV DV Sirač – Pakrac – Lipik
- postojeća TS 35/10 kV Pakrac
- planirani dalekovod DV 2x110 kV TS 110/35 kV Lipik – TS Daruvar
- planirani dalekovod DV 2x110/35 kV TS 110/35 kV Lipik – TS Daruvar
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage manje od 20 MW
- objekti malih hidrocentrala (MAHE), s lokacijama na vodotocima:
  - Bijela - 4 lokacije (mlin Čendeš - Kapetanovo polje, mlin Strižičevac, mlin Bedi, mlin Badljevina)
  - Pakra – na stacionažama Dragović i Branešci
  - Sivornica - na objektu akumulacije "Šumetlica" (mlin Španovica, mlin Gornja Šumetlica)

- Orljava – na lokaciji mlin Tisovac

te na drugim lokacijama gdje se izgradnja MAHE ocijeni opravdanim kroz posebne zahtjeve, projekte i prateću dokumentaciju te gdje za to postoje tehničke mogućnosti.

B2) Plinoopskrbne građevine:

- gradski i mjesni plinovodi koji spajaju dva ili više gradova/općina (napajanje prema susjednoj JLS)
  - postojeći mjesni (lokalni) plinovodi za naselja Filipovac, Japaga i Šeovica (Grad Lipik)
  - planirani mjesni (lokalni) plinovod za naselje Klisu (Grad Lipik)

B3) Građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina:

- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena (dolomita) "Šumetlica"
- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena "Fukinac" (dijelom u Požeško-slavonskoj županiji)
- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Novo Selo" (Španovica)
- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Branešci"
- istražni prostor i eksploatacijsko polje geotermalne vode na lokaciji OŽ bolnica Pakrac
- svi ostali istražni prostori mineralnih sirovina

C) VODNE GRAĐEVINE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA, UREĐAJIMA I INSTALACIJAMA:

- građevine za obranu od poplava na unutarnjim vodotocima prema državnom planu obrane od poplava
- građevine za zaštitu državnih i županijskih cesta te željezničke pruge
- sve postojeće i planirane akumulacije, mikroakumulacije i retencije
- postojeći i planirani magistralni vodoopskrbni cjevovod
- vodoopskrbni sustav Pakračko-Lipičkog dijela županije kao osnova za razvoj mjesne vodoopskrbne mreže
- sustav za odvodnju otpadnih voda kapaciteta većeg od 25000 ES (Pakrac-Lipik)

D. OSTALE GRAĐEVINE

D1) Sportske građevine

- sportski i rekreacijski centar, površine 5 ha i više
- skijalište sa vučnicom

D2) Ugostiteljske i turističke građevine

- ugostiteljsko-turistička cjelina površine 5 ha i više,

D3) Građevine za gospodarenje otpadom

- pretovarna stanica (transfer stanica)
- građevine za gospodarenje građevinskim otpadom

D4) Građevine na zaštićenom području

- svih ostalih prirodnih vrijednosti

D5) Gospodarske građevine

- trgovački centar površine 5 ha i više
- svi ostali industrijski, proizvodni i prerađivački pogoni

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.2.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja

Članak 19. **- 1.4.1. čl.27**

U građevinskom području naselja ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem i uporabom neposredno ili posredno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, niti se zemljište smije uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.

U stambenim zonama ne mogu se smještati one proizvodne građevine za koje je prema odredbama posebnih propisa određena provedba postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Formiranje građevnih čestica i parcelacija u svrhu formiranja građevnih čestica provodit će se u skladu s Odredbama ovog Plana ili planovima užih područja.

Postojeći prostori i građevine, čija namjena nije u skladu sa Planom mogu se zadržati sve do trenutka privođenja prostora ili građevina planiranoj namjeni, ali je ne smiju onemogućavati.

Članak 20.

Građevinsko područje na području Grada Pakraca čini izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja.

Izgrađeni dio građevinskog područja je područje određeno prostornim planom koje je izgrađeno.

Neizgrađeni dio građevinskog područja je područje određeno prostornim planom planirano za daljnji razvoj.

Neuređeni dio građevinskog područja je neizgrađeni dio građevinskog područja određen prostornim planom na kojemu nije izgrađena planirana osnovna infrastruktura

Članak 21. **- 1.4.1. čl.28**

Na katastarskoj čestici u građevinskom području može se graditi ukoliko je istu moguće definirati kao građevnu te ukoliko se nalazi na izgrađenom ili neizgrađenom dijelu građevinskog područja. Na neuređenom dijelu građevinskog područja, na građevnoj čestici je moguća gradnja ukoliko je za to područje donesen urbanistički plan uređenja ili su za njega ovim Planom propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja, odnosno ako se radi o gradnji zamjenskih ili rekonstrukciji postojećih građevina.

Građevna čestica je u načelu jedna katastarska čestica čiji je oblik, smještaj u prostoru i veličina u skladu s ovim Planom te koja ima pristup na prometnu površinu sukladno Planu.

Građevnom česticom smatra se kod vrlo dubokih parcela, zemljište dubine 50 - 150 m od regulacijske linije ovisno o tipologiji (do 50 m kod brdskih naselja i do 150 m kod ravničarskih naselja).

U slučajevima kad je postojeća izgradnja na većoj dubini, građevinskom parcelom smatra se zemljište do dubine 10 m iza zadnje izgrađene zgrade.

Iznimno kod izdvojenih građevinskih područja gospodarske, zatim javne i društvene, sportsko - rekreacijske i slične namjene, dubina građevinskih čestica uz izgrađenu prometnicu i postojeću infrastrukturu, može biti i veća, obzirom da su u pitanju namjene koje zahtijevaju znatno veću površinu.

Sukladno navedenom slijedi da se, u pravilu, na isti način određuje i dubina uređenog dijela građevinskog područja naselja u odnosu na postojeće prometnice, ali uzimajući u obzir specifičnosti svakog naselja, dubinu susjednih uređenih čestica i analizu pojedinačnih slučajeva, kada iznimno, u pojedinim slučajevima, dubina može biti i nešto veća od navedene u stavku 3. ovog članka. Pri tome je, ukoliko određena dubina obuhvaća više čestica od kojih neke nemaju pristup na javnu prometnu površinu, niti se isti rješava putem prava služnosti ili preko površina u vlasništvu vlasnika građevne čestice, potrebno izvršiti preparcelaciju te formirati građevne čestice sukladno ovim Odredbama.

Građevna čestica planirane građevine mora imati zajedničku među s prometnom površinom minimalne duljine 3,0 m, osim ako se pristup rješava putem prava služnosti ili površine u vlasništvu vlasnika građevne čestice na kojoj se planira gradnja.

Ukoliko se prometna površina na koju je povezana građevna čestica rješava putem prava služnosti ili površine u vlasništvu vlasnika građevne čestice na kojoj se vrši gradnja, a ne direktnom vezom na površinu javne namjene, pristup do iste s površine javne namjene može se osigurati najviše preko jedne čestice.

Iznimno, kada pristup do čestica nije moguće riješiti niti na jedan od načina propisanih u prethodnim stavcima, do tih je čestica moguće formirati i nove pristupne prometne površine koje nisu prikazane na kartografskim prikazima ovog Plana, a sukladno uvjetima propisanim člancima 29., 80. te 522. – 531. ovih Odredbi.

Na neuređenom dijelu jedne građevne čestice koji se neuređenim smatra zbog svoje dubine koja prelazi dubine propisane stavcima 3. i 4. ovog članka, pod uvjetom da se namjerava koristiti povezano s namjenom na uređenom dijelu iste čestice te u opsegu izgradnje koja je ovim Odredbama dozvoljena na jednoj građevnoj čestici, moguće je dozvoliti gradnju temeljem postojećih priključaka elektroopskrbe, vodoovoda i odvodnje te pristupa preko uređenog dijela građevne čestice, što je u skladu s tradicionalnom poljoprivrednom djelatnošću i načinom organiziranja sadržaja nastavno jedan iza drugog u ruralnim naseljima ovog područja.

Članak 22.

Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Izdvojeni dio građevinskog područja naselja je odvojeni dio postojećega građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja, određen prostornim planom.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu

U građevinskom području zadovoljavaju se funkcije stanovanja i svih drugih spojivih funkcija sukladnih važnosti i značenju naselja kao što su: javna i društvena, gospodarska (proizvodna i poslovna), sportsko-rekreacijska, komunalna, prometna namjena, površine infrastrukturnih sustava, javne zelene površine, groblja te ostale građevine u funkciji razvoja i uređenja naselja, a prema uvjetima utvrđenim ovim Planom.

U građevinskim područjima naselja predviđena je gradnja novih i zamjenskih građevina, te rekonstrukcija postojećih građevina.

Članak 23. **- 1.4.1.**

U građevinskim područjima naselja mogu biti izgrađene slijedeće građevine:

- građevine za stanovanje
  - obiteljske stambene građevine
  - višestambene građevine
- građevine mješovite namjene
- pomoćne građevine
- gospodarske građevine
  - poslovne građevine
  - proizvodne građevine
  - građevine za poljoprivrednu djelatnost uz obiteljske stambene građevine
  - građevine za poljoprivrednu djelatnost na vlastitim građevnim česticama
  - sve druge gospodarske građevine (skladišta, trgovine, servisi, uredske i sve druge građevine u kojima se odvijaju gospodarske aktivnosti)
- javne i društvene građevine
- vjerske građevine
- građevine za potrebe sporta i rekreacije
- prometne, infrastrukturne i komunalne građevine i uređaji
- groblja
- urbana oprema
- građevine mješovite namjene

Površine za izgradnju stambenih građevina, građevina mješovite namjene, poslovnih, javnih i vjerskih te gospodarskih građevina (osim onih koje se smještaju u zasebne gospodarske zone) nisu ovim Planom diferencirane već se određuju sukladno ovim Odredbama.

Članak 24.

Obiteljska stambena građevina (obiteljska kuća) je slobodnostojeća, dvojna građevina ili građevina u nizu S5 1.3.; M4 1.3. – SVE GRAĐEVINE MOGU BITI

čija površina iznosi najviše do 600 m^2 građevinske bruto površine (GBP) S5 1.6.; M4 1.6.+ i koja ima najviše 3 stana. S5 2.1.; M4 2.1.+

Stambena građevina (višeobiteljska kuća) je građevina za stanovanje S5 1.2. M4 1.2+ čija površina iznosi najviše do 750 m^2 građevinske bruto površine (GBP) S5 1.6. +

i koja ima najviše 5 stanova. S5 2.1. M4 2.1+

Višestambena građevina je stambena ili stambeno - poslovna građevina 1.2.+ sa više od 5 stanova. S5 2.1. M4 2.1+

Na građevnoj čestici višestambene građevine u pravilu ne mogu biti smještene pomoćne građevine, tako da se neizgrađeni dio građevinske čestice u javnom korištenju koristi za potrebe zelenih površine i smještaj potrebnog broja parkirališnih mjesta. S5 1.3.+

Pomoćna građevina je građevina čija je namjena u funkciji osnovne građevine. Pomoćna građevina može biti u funkciji stanovanja (garaže, spremišta, drvarnice, ljetne kuhinje, nadstrešnice i slično) ili u funkciji uređenja okućnice (vrtni paviljon, sjenica, bazen i slično). S5 1.14.+

- 1.4.1.

Gospodarske građevine služe za odvijanje različitih gospodarskih aktivnosti, a dijele se u slijedeće grupe:

A. Poslovne građevine su građevine uslužne, trgovačke, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke i slične namjene.

B. Proizvodne građevine su građevine industrijske, zanatske i slične namjene u kojima se odvija proces proizvodnje, prerade ili dorade

B.1. Proizvodne građevine koje se grade na vlastitoj građevnoj čestici

- u građevinskom području naselja
- u građevinskom području naselja, u sklopu zasebne gospodarske zone
- u izdvojenom građevinskom području gospodarske zone

B.2. Proizvodne građevine koje se grade na građevnoj čestici druge namjene

C. Građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost

C.1. Građevine bez izvora zagađenja

- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije
- građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura (staklenici, plastenici)

C.2. Građevine s potencijalnim izvorima zagađenja

- građevine za uzgoj životinja
- građevine za preradu poljoprivrednih proizvoda (mlinovi, sušare, pušnice, mješaonice stočne hrane i slično)

Javne građevine su građevine upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne i slične namjene.

Vjerske građevine služe za održavanje vjerskih skupova i drugih potreba vjernika.

Sportsko-rekreacijske građevine su građevine koje služe potrebama održavanja sportskih natjecanja ili rekreacije (dvorane, igrališta i slično).

Prometne, infrastrukturne i komunalne građevine i uređaji su namijenjene za potrebe prometa, pošte, elektroničkih komunikacija, energetike, vodnog gospodarstva, te neke oblike trgovine (sajmišta, tržnice i sl.) kao i za obradu, skladištenje i odlaganje otpada.

Groblja ulaze u kategoriju komunalnih objekata, a služe za ukope, te smještaj mrtvačnica i vjerskih građevina i obilježja.

Elementi urbane opreme su kiosci, reklamni panoi, reklame, klupe, spomenici, spomen obilježja, uređaji za savladavanje urbanističko-arhitektonskih barijera, elementi dječjih igrališta, zaštitni stupići i sl.

Članak 25. **- 1.4.1.**

U građevinskim područjima naselja propisuje se zabrana izgradnje na poplavnim područjima, osim za izgradnju infrastrukturnih građevina.

Izuzetno, u građevinskim područjima naselja na poplavnim područjima se dozvoljava izgradnja pod uvjetom da se prije izgradnje izvrši ispitivanje i/ili nasipavanje terena prema posebnim uvjetima Hrvatskih voda, ili se izgradnjom regulacijskih i zaštitnih građevina građevinsko područje naselja zaštiti od poplava.

Članak 26. **- 1.4.1.**

U građevinskom području naselja pojedina područja mogu imati pretežitu namjenu.

- Zona obiteljskog stanovanja je područje koje je izgrađeno ili na kojem se planira izgradnja pretežito obiteljskih stambenih građevina.
- Zona višestambene gradnje je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja višestambenih građevina.
- Proizvodna zona u građevinskom području naselja je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja pretežito proizvodnih građevina.
- Poslovna zona je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja gospodarskih građevina pretežito poslovne namjene.
- Ugostiteljsko-turistička zona je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja građevina turističko-ugostiteljske namjene.

- Trgovačko-uslužna zona je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja građevina pretežito trgovačke namjene, trgovačkih centara, građevina maloprodaje i veleprodaje i sl.
- Zona malog i srednjeg poduzetništva je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja različitih gospodarskih građevina za malo i srednje poduzetništvo.
- Mješovita gospodarska zona je područje veće od 0,5 ha, na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja različitih gospodarskih djelatnosti, a niti jedna od njih nije obvezno pretežita.
- Sportsko-rekreacijska zona je područje veće od 0,5 ha na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja pretežito sportskih i rekreacijskih sadržaja.
- Zona građevina javnih i društvenih djelatnosti je zona u kojoj je izgrađeno ili se planira gradnja više od jedne osnovne građevine različitih društvenih djelatnosti.

Članak 27. **- 1.4.1.**

Detaljna namjena površina i građevina utvrđuje se u dokumentima uređenja užih područja, u kojima se mogu utvrditi i drugačiji uvjeti gradnje od uvjeta utvrđenih u PPUG-u Pakraca, ako je to njegovim Odredbama dozvoljeno.

Za područja za koja se ne donose dokumenti prostornog uređenja užih područja, pretežita namjena određuje se sukladno prethodnom članku, a uvjeti gradnje u zonama većim od 0,5 ha iz prethodnog članka, može se utvrditi obzirom na pretežitu namjenu.

2.2.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja

Članak 28.

Opći uvjeti gradnje primjenjuju se na sve građevne čestice i građevine u građevinskom području naselja.

2.2.2.1. Građevne čestice

Članak 29.

Građevna čestica je zemljište koje omogućuje gradnju i korištenje čestice te koja ima pristup sa prometne površine, sukladno zakonskim odredbama te Odredbama PPUG Pakrac, osobito članku 21. ovih Odredbi, a formira se prema postupku utvrđenom posebnim zakonom.

Prometna površina je površina javne namjene, površina u vlasništvu vlasnika građevne čestice ili površina na kojoj je osnovano pravo služnosti prolaza u svrhu pristupa do građevne čestice.

Prometnom površinom smatra se ulični koridor širine utvrđene u člancima 509. – 525. ovih Odredbi, koji je kao površina javne namjene u javnom korištenju spojen na sustav uličnih koridora u naselju i za koji su riješeni imovinsko - pravni odnosi. Iznimno, čestica može imati osiguran pristup na drugi način naveden u prethodnom stavku.

Postojeće i planirana prometne površine u građevinskim područjima prikazane su na kartografskim prikazima "Građevinska područja" u MJ 1 : 5.000. Pravci tih prometnih površina su orijentacijski, a prometnice se mogu izvoditi u koridorima određenim člankom 7. ovih Odredbi, sukladno njihovim završnim projektima.

Prometne površine koje zadovoljavaju uvjete iz članka 80., stavka 2, podstavka 1. i članaka 515. – 532. ovih Odredbi te se u naravi koriste kao prometne površine, smatraju se postojećima i kada nemaju riješene imovinsko-pravne odnose, odnosno određenu katastarsku česticu. U tom slučaju obveza je jedinice lokalne samouprave da što hitnije postupi sukladno

posebnom zakonu o cestama koji omogućava njihovo evidentiranje u katastru i upis u zemljišne knjige.

Prometne površine koje se u katastarskim planovima razlikuju od stvarnog stanja na terenu, također se sukladno prethodnom stavku smatraju postojećima te se mogu usklađivati temeljem istog zakona o cestama što se ne smatra odstupanjem od ovog Plana.

Prometnice koje nisu prikazane u kartografskim prikazima moguće je formirati kao nove pristupne prometne površine, sukladno uvjetima propisanim ovim Odredbama.

U građevinskim područjima, osobito u izdvojenim dijelovima građevinskih područja naselja, koja su evidentirana kao izgrađena, a u ovom trenutku nemaju pristupnu prometnu površinu, niti je ista planirana na kartografskom prikazu, omogućava se formiranje puta prema projektu izrađenom na temelju dodatne analize traženja najpovoljnije pozicije puta. – 1.4.1.

Članak 30.

Za građevine privremenog karaktera koje se postavljaju na javne površine (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se iste postavljaju na građevnu česticu javne površine.– 1.4.1.

Članak 31.

Za linearne infrastrukturne građevine (osim cesta) ne formiraju se građevne čestice nego se iste vode po postojećim česticama osim za pojedinačne građevine na trasi, kada je zbog funkcioniranja građevine potrebno formirati građevnu česticu.

Članak 32.

Građevna čestica za ceste i druge javno-prometne površine ne mora se formirati kao jedinstvena katastarska čestica.

Članak 33.

Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine, bez obveze formiranja jedinstvene katastarske čestice. S5; M4 1.13.

Članak 34.

Postojećom se građevinom smatra građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta te svaka druga građevina koja je prema posebnom zakonu s njom izjednačena.

Članak 35.

Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno redukcijske stanice - MRS, antenski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju.

Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na javnu površinu ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

Članak 36.

Zajednička međa građevne čestice i javne površine je regulacijska linija, a dvorišne međe su međe građevne čestice sa susjednim katastarskim česticama, koje nisu javne.

Članak 37.

Izgrađenost građevne čestice (kig) predstavlja u postocima izražen odnos izgrađene površine zemljišta svih građevina na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice, pri čemu je zemljište pod građevinom površina dobivena vertikalnom projekcijom svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih nadzemnih dijelova građevine osim balkona na građevnu česticu, uključujući i terase u prizemlju kada su one konstruktivni dio podzemne etaže).

Članak 38.

Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (kis) je odnos ukupne građevinske (bruto) površine građevine i površine građevne čestice.

Građevinska bruto površina (GBP) građevine je zbroj mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama koja se izračunava na način propisan važećim zakonom o prostornom uređenju i posebnim propisima.

Članak 39.

Izgrađenost građevne čestice i koeficijent iskorištenosti građevne čestice izračunavaju se na temelju svih građevina izgrađenih na jednoj građevnoj čestici. – 1.4.1.

2.2.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina

Članak 40.

Način gradnje građevine određen je položajem građevine u odnosu na regulacijski pravac i dvorišne međe građevne čestice.

S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: samostojeće, poluugrađene i ugrađene (niz). S5; M4 1.3.+

Članak 41.

Samostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. S5, M4 1.3.+

Iznimno od stavka 1., samostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 0,5 m, odnosno za istak strehe, pod uvjetom da način izvedbe i udaljenost tog zida od najbliže građevine na susjednoj građevnoj čestici zadovoljava važeće vatrogasne i sigurnosne propise. S5, M4 1.3.+ zajedno stavak?

Članak 42.

Poluugrađene građevine se jednom svojom stranom prislanjaju na dvorišnu među, a udaljenosti drugih strana građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m. S5, M4 1.3.+

Članak 43.

Ugrađenim građevinama (niz) smatraju se najmanje tri međusobno prislonjene građevine čije se dvije strane nalaze na nasuprotnim dvorišnim međama, a koje su približno jednakih visina, gabarita i oblikovanja. S5, M4 1.3.+

Krajnje građevine u nizu mogu se graditi i kao poluugrađene. S5; M4 1.3.+

Osiguranja kolnog prolaza kroz ugrađenu građevinu (niz) nije obvezno, a eventualna potreba za istim utvrđuje se u postupku izdavanja lokacijske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta, ovisno o lokalnim uvjetima. S5; M4 1.12.+

Članak 44.

Kod poluugrađenih i ugrađenih građevina, zidovi koji se nalaze na samoj međi sa susjednom građevnom česticom, obavezno se izvode kao protupožarni zidovi minimalne požarne otpornosti dva sata.

Ukoliko se izvodi goriva krovna konstrukcija protupožarni zid mora presijecati krovište po cijeloj dužini te mora biti izveden sukladno posebnim propisima iz segmenta zaštite od požara.

Članak 45.

Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnica i terasa u prizemlju kada iste nisu konstruktivni dio podzemne etaže.
Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

Članak 46.

Sve građevine koje se grade južno od dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole moraju biti od njih udaljene minimalno 3 svoje visine. S5 1.3, M4 1.3; 1.4.2.3.

Na pročelju građevine koja je udaljena manje od 3,0 m od dvorišne međe, ne mogu se projektirati niti izvoditi otvori. S5, M4 1.9.+

Otvorima iz prethodnog stavka ne smatraju se fiksna ostakljenja neprozirnim staklom maksimalne veličine do 60x60 cm, koji se otvaraju oko horizontalne osi s otklonom d najviše 15 cm i parapeta višeg od 160 cm, dijelovi zida od neprozirnog stakla, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. S5, M4 1.9.+

Članak 47.

Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. S5, M4 1.9.+

Članak 48.

Otvori i balkoni paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutom manjim od 45º u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m. S5, M4 1.9.+

Članak 49.

Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda. S5, M4 1.9.+

Članak 50.

Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m od međe, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se, prilikom gradnje građevine na susjednoj

građevnoj čestici koja se prislanja na među postojeće građevine, moraju zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. S5, M4 1.9.+

Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora postojeće građevine iznosi min. 1,0 m. S5, M4 1.9.+

Ukoliko na zidu postojeće građevine postoje legalno izvedeni ventilacijski otvori, isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije min. 1,0 x 1,0 m ili ventilacijskim kanalom koji će izlaziti u vanjski prostor i na koji će se spojiti ventilacijski otvor. S5, M4 1.9.+

Članak 51.

Najmanja udaljenost građevine od regulacijskog pravca određuje se:

1.	obiteljske stambene i višestambene građevine	5,0 m
2.	pomoćne građevine osim garaža	10,0 m
3.	garaže	0,0 m
4.	poslovne građevine	5,0 m
5.	radionice za popravak i servisiranje vozila	20,0 m
6.	radionice za obradu metala i drveta	20,0 m
7.	praonice vozila	20,0 m
8.	ugostiteljske građevine tipa noćni bar, noćni klub, disko-bar i disko-klub	10,0 m
9.	proizvodne građevine	10,0 m
10.	gospodarske građevine za poljoprivrednu djelatnost	20,0 m
11.	vjerske građevine	10,0 m
12.	sportsko-rekreacijske građevine	10,0 m

S5, M4 1.3.+

Građevine koje će se graditi uz državnu, županijsku i lokalnu cestu ne smiju biti od nje udaljene manje od udaljenosti određene posebnim uvjetima i propisima o javnim cestama.

Za interpolaciju, gradnju, zamjensku gradnju, odnosno gradnju građevina na mjestu prethodno uklonjenih postojećih građevina, u već izgrađenim dijelovima naselja, a gdje za to postoje javni interes i/ili uvjeti (već izgrađeni ulični pravci), može se dozvoliti gradnja građevina na postojećem građevinskom pravcu ili na građevinskom pravcu susjednih građevina koji se mogu, ali ne moraju poklapati sa regulacijskim pravcem. Isto se osobito odnosi na usklađivanje građevinskog pravca sa susjednom, kvalitetnom, novom gradnjom. S5, M4 1.13.+

Prilikom rekonstrukcije postojećih građevina, moguće je zadržati postojeći građevinski pravac. S5, M4 1.13.+

Građevinski pravac obiteljskih, stambenih, višestambenih, gospodarskih, javnih i drugih građevina u slučajevima navedenim u prethodnom stavku određuje upravno tijelo nadležno za prostorno uređenje u postupku izdavanja lokacijske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akta propisan važećim zakonom, pri čemu se uzimaju u obzir lokalni uvjeti mikrolokacije, pod kojima se podrazumijeva: S5, M4 1.13.+

- konfiguracija terena i druge prirodne osobitosti i ograničenja
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca na susjednim građevnim česticama, osobito u odnosu na noviju kvalitetnu gradnju
- prevladavajuća udaljenost građevine od regulacijskog pravca u uličnom potezu
- oblikovanje i radijusi zakrivljenosti postojećih ulica,
- druge specifičnosti.

Članak 52. **- 1.4.1.2.**

Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na javnu površinu i to:

a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu

b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije

Članak 53. **- 1.4.1.2.**

Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,0 m od regulacijske linije na javnu površinu, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od javne površine.

Članak 54. **- 1.4.1.2**

Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno - pješačku ili zelenu površinu i to:

a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u javnu površinu i da se odvodnja istaknutog dijela ne smije izvesti na javnu površinu. Maksimalna bruto građevinska površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto građevinske površine etaže
b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika
c) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika
d) pristupne stube do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalida pod uvjetom da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko stuba izvede ograda visine 1,0 m;
e) rezervne izlaze iz skloništa ukoliko ih nije moguće izvesti unutar građevne čestice pod uvjetom da izlaz bude unutar javne površine i da ne bude unutar zone urušavanja okolnih građevina te da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko stuba izvede ograda visine 1,0 m;
f) svjetlarnike za podrumske prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije;
g) liftovi za pristup do podrumske etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze te da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko stuba izvede ograda visine 1,0 m;
h) priključke i priključne vodove na komunalnu infrastrukturu.

Članak 55.

Elementi kojima se određuje veličina građevine u ovome Planu su: građevinska bruto površina građevine (m²), visina i ukupna visina građevine (m), etažna visina građevine (oznaka i broj etaža).

Građevinska bruto površina građevine utvrđuju se sukladno stavku 2. članka 38. ovih Odredbi, odnosno sukladno važećem zakonu o prostornom uređenju.

Visina građevine mjeri se od konačno poravnanog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjega kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 m. Ukupna visina građevine mjeri se od konačno poravnanog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz pročelje građevine do

najviše točke krova (sljemena). Dimnjaci, antene, ventilacijski elementi i drugi slični istaci unutar kojih se ne nalaze zatvorene prostorije ne uračunavaju se u visinu građevine.

Etažna visina građevine je visina građevine izražena u broju etaža.

Etaže građevine su: podrum (Po), suteren (S), prizemlje (P), katovi i potkrovlje (Pk).

Članak 56.

Podrum (Po) je potpuno ukopani dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterena.

Članak 57.

Suteren (S) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena.

Članak 58.

Prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i poravnanog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova).

Članak 59.

Kat (K) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja.

Članak 60.

Potkrovlje (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjeg kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova, čiji nadozid iznad stropne konstrukcije donje etaže nije viši od 1,2 m.

Prozori potkrovlja mogu biti izvedeni na zabatnom zidu, u kosini krova ili kao stojeći krovni prozori. U potkrovlju se može planirati samo prostor u jednoj razini. – 1.4.1.2

Članak 61.

Tavan je dio neuređenog prostora građevine ispod krovne konstrukcije, bez namjene, s minimalnim otvorima za svjetlo i prozračivanje, bez nadozida i s nagibom krovišta do 35^0. U smislu ovih Odredbi tavan se ne smatra etažom.

Za potrebe osvjetljenja ili prozračivanja tavana dozvoljena je izvedba otvora u kosini krova, odnosno otvora na zabatnoj strani tavana, ukupne površine 5,0 m^2 na svakih 100 m^2 tlocrtne površine tavana. – 1.4.1.2

Članak 62.

Građevine se moraju oblikovati u kontekstu ambijenta, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi, a uz uvažavanje vremena nastajanja, i sukladno osobitostima lokacije i tradiciji graditeljstva ovog kraja. – 1.4.1.2

Članak 63.

U starim dijelovima naselja s vrijednom arhitekturom obavezno je korištenje građevnih elemenata karakterističnih za tu arhitekturu – naročito kosog dvostrešnog krovišta, dvostrešnog krovišta s lastavicom i sl. – 1.4.1.2

Članak 64.

Oborinske vode s krova ne smiju se odvoditi na štetu susjednih građevnih čestica i građevina, već na način opisan u člancima 72. i 73. ovih Odredbi. Na krovnu konstrukciju obavezno je postaviti žljebove i oluke, a na krov u nagibu obavezno je postaviti snjegobrane. . – 1.4.1.2

Članak 65.

Maksimalne visine i etažne visine građevina kao i koeficijenti izgrađenosti (kig) utvrđene ovim Odredbama mogu se detaljnije razraditi kroz dokumente prostornog uređenja užih područja.

2.2.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica

Članak 66. 1.4.1.2

Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde, ako planovima užih područja nije drugačije određeno. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde.

Ulična ograda podiže se iza regulacijskog pravca u odnosu na javnu prometnu površinu, a postavlja se sa unutrašnje strane međe.

Ograda se mora tako izvesti da leži na zemljištu vlasnika građevne čestice te da niti jednim dijelom ne prelazi zamišljenu vertikalnu ravninu, položenu na među između susjednih građevnih čestica.

Članak 67.

Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišne max. 2,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije određeno. i S5, M4 1.10.+

Iznimno, ulične ograde i mogu biti više od 1,80 m, kada je to određeno posebnim uvjetima, posebnim propisom ili lokalnom tradicijom, povijesnim naslijeđem ili iznimnom potrebom zbog vrste djelatnosti (kod javnih, poslovnih, društvenih i sličnih sadržaja). i S5, M4 1.10.+

Članak 68.

Ulična ograda i dio dvorišne ograde do dubine od 10 m od regulacijskog pravca mora biti izvedena kao transparentna ili u vidu zelenog nasada (živica), Pri tome, ukoliko se izvodi, puno podnožje može biti izvedeno od čvrstog materijala (beton, metal, opeka, kamen ili sl.), najveće visine do 0,50 m. Transparentna ograda, odnosno dio ograde iznad punog podnožja, mora biti prozračna, izvedena od drveta, metala, pocinčane žice ili drugog materijala sličnih karakteristika. Ograda izvedena kao zeleni nasad ne smije biti viša od 1,0 m. S5, M4 1.10.+

Dvorišne ograde na preostaloj dubini građevne čestice mogu se cijelom svojom visinom izvoditi kao zeleni nasad, transparentne ili pune koristeći materijale navedene u stavku 1. i S5, M4 1.10.+

Članak 69.

Terase i potporni zidovi grade se u skladu s reljefom i oblikovnim obilježjima naselja, pri čemu se potporni zidovi mogu koristiti kao podnožja uličnih ograda. S5, M4 1.10.+

Članak 70.

Dio građevne čestice organiziran kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje mora se ograditi ogradom koja onemogućava njihov izlaz. S5 1.10.+

Članak 71.

Zabranjuje se postavljanje ograde i potpornih zidova kojima bi se sprečavao slobodan prolaz uz vodotoke, te koji bi smanjili propusnu moć vodotoka ili na drugi način ugrozili korištenje vodotoka i područja uz vodotok. S5, M4 1.10.+

Članak 72.

Odvodnja voda s građevne čestice ne smije se riješiti na štetu susjednih čestica i građevina, a dio građevne čestice oko građevine, potporne zidove, terase i slično, treba urediti na način da se ne promijeni prirodno otjecanje vode. Prilazna stubišta, terase u razini terena ili do najviše 0,6 m iznad razine terena, potporni zidovi i slično smatraju se uređenjem okućnice. - 1.4.1.2

Članak 73.

Odvodnja oborinskih voda mora se riješiti na vlastitu građevnu česticu ili na javnu površinu, uz uvjet da se kontrolirano odvode u oborinsku kanalizaciju, odvodni jarak ili sl., sukladno rješenju odvodnje oborinskih voda s javnih površina na nivou naselja.

Članak 74.

Na građevnoj čestici mogu se izvoditi popločenja, staze, parkirališta, manipulativne i interne prometne površine, tende, pergole, ograde, metalne ili drvene konstrukcije za pridržavanje biljaka, zidani roštilji, bazeni, vrtne sjenice drvene konstrukcije i slični uobičajeni elementi uređenja okućnice. i S5, M4 1.10.+

Tende, pergole, ograde, metalne ili drvene konstrukcije za pridržavanje biljaka i sl. ne smiju biti više od 3,0 m, a moraju se odmaknuti minimalno 1,0 m od susjedne međe, osim ako je na toj međi izveden puni ogradni zid, odnosno ako postoji ili se planira zid susjedne pomoćne građevina. i S5, M4 1.10.+

Bazeni se od susjednih međa moraju odmaknuti min. 3,0 m. i S5, M4 1.10.+

Vrtne sjenice i slični elementi koji zatvaraju određeni volumen ne smiju biti više od 3,0 m, a moraju se odmaknuti minimalno 3,0 m od susjedne međe, osim ako je na toj međi izveden puni ogradni zid, odnosno ako postoji ili se planira zid susjedne pomoćne građevine te ako krovne plohe nemaju pad prema susjednoj čestici. i S5, M4 1.10.+

Zidani roštilji i/ili pecala moraju se odmaknuti minimalno 3,0 m od susjedne međe, osim ako je na toj međi izveden puni ogradni zid, odnosno ako postoji ili se planira zid susjedne pomoćne građevine kada se, uz suglasnost susjeda, takvi elementi mogu izvoditi na samoj međi. Zidani roštilj i/ili pecala se mogu graditi na manjoj udaljenosti ili na samoj međi susjedne građevne čestice i uz uvjet izgradnje protupožarnog zida iz članka 44. i članka 794. ovih Odredbi. i S5, M4 1.10.+

Članak 75.

Prilikom izvođenja ovih radova odvodnja se rješava kako je opisano u člancima 72. i 73. ovih Odredbi, a ukoliko se kota terena podiže mora se izvesti puni ogradni/potporni zid uz među minimalno 50 cm iznad kote višeg terena, ali se pri tome maksimalna visina ograde računa od niže kote terena.- 1.4.1.2

Članak 76.

Slobodne površine građevnih čestica između građevina i regulacijskog pravca (predvrtove) obavezno je urediti u smislu hortikulturnog rješenja. i S5, M4 1.10.+

2.2.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu

Članak 77.

Neizgrađene dijelove građevinskih područja naselja treba opremiti komunalnom i prometnom infrastrukturom u skladu s Odredbama ovog Plana.

Članak 78.

Građevna čestica mora imati pristup s prometne površine, sukladno članku 29. ovih Odredbi.

Mostovi preko vodotoka smatraju se, uz prethodno pribavljene uvjete ustanove s javnim ovlastima nadležne za vodno gospodarstvo, neposrednim pristupom na prometnu površinu.

Članak 79.

Kolni pristup od ceste do građevne čestice mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površina javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na tim površinama ili onemogućavati njihovo korištenje. i S5, M4 1.12.+- 1.4.1.2.

Članak 80.

Na neizgrađenom i neuređenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi ako zemljište nije uređeno, odnosno komunalno opremljeno na minimalnoj razini ili čije je uređenje započeto na temelju programa gradnje građevina i uređaja komunalne infrastrukture prema posebnom propisu.

Minimalna razina komunalne opremljenosti u građevinskim područjima naselja je slijedeća:

- pristup s prometne površine - kolnik izveden minimalno u kamenom materijalu (makadam) (u prvoj fazi izvedeni barem zemljani radovi) ili potvrdu da je Grad Pakrac preuzeo obvezu izrade kolnika
- odvodnja otpadnih voda.

Minimalna razina komunalne opremljenosti ne propisuje se za linijske infrastrukturne građevine i prometnice.

Članak 81.

Ako na dijelu građevinskog područja na kojem će se izvoditi građevina postoji javni vodoopskrbni sustav, ona se obvezno mora priključiti na isti, na način propisan od nadležnog distributera.

U slučajevima kada ne postoji izgrađen vodoopskrbni sustav, opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama, sve do izgradnje istog.

U slučajevima kada ne postoji mogućnost priključenja na elektroenergetsku mrežu, opskrba električnom energijom može se osigurati i putem osobnog agregata ili vlastite proizvodnje temeljem nekog od obnovljivih izvora energije.

Spajanje na elektroenergetski i vodovodni priključak nije obvezno za građevine koje za svoju funkciju isti ne trebaju.

Članak 82.

Ako na dijelu građevinskog područja na kojem će se izvoditi građevina postoji javni odvodni sustav, ona se obavezno mora priključiti na isti, na način propisan od nadležnog distributera.

U slučajevima kada ne postoji izgrađen javni odvodni sustav, otpadne vode iz domaćinstva moraju se ispuštati u nepropusne septičke taložnice.

Otpadne vode iz proizvodno-poslovnih, gospodarskih i drugih sličnih građevina koje kroz svoju djelatnost mogu biti potencijalni ili stvarni izvor zagađenja, moraju se prethodno pročistiti, odnosno stručno dokazati da svojom agresivnošću ne utječe na zagađivanje čovjekova okoliša.

Članak 83.

Priključivanje građevina na elektroenergetsku, elektroničku, komunikacijsku i plinsku mrežu obavlja se na način propisan od nadležnog distributera.

2.2.3. Neposredna provedba

Članak 84.

Neposrednom provedbom mogu se u građevinskim područjima naselja izvoditi zahvati pod uvjetom ako se:

- nalaze u izgrađenom ili neizgrađenom dijelu građevinskog područja, određenog temeljem članka 21., odnosno ako imaju minimalnu razinu komunalne opremljenosti propisanu člankom 80. ovih Odredbi
- nalaze u neuređenom dijelu građevinskog područja naselja za koje su ovim Odredbama propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja ili ako se radi o rekonstrukciji postojećih ili gradnji zamjenskih građevina sukladno odredbama važećeg zakona o prostornom uređenju.

2.2.3.1. Uvjeti gradnje stambenih građevina

2.2.3.1.1. Obiteljske stambene građevine

Članak 85.

Obiteljska stambena građevina može biti obiteljska ili višeobiteljska. S5, M4 1.2.+

Obiteljska stambena građevina je građevina s najviše 3 stana. Višeobiteljska stambena građevina je građevina s najviše 5 stanova. - već dodano S5, M4 2.1., čl 24.

Obiteljskom stambenom građevinom iz prethodnog stavka smatra se i građevina mješovite namjene, čija je osnovna i pretežita namjena stanovanje. S5, M4 1.2.+

Osnovna namjena građevina utvrđuje se sukladno članku 201. ovih Odredbi.

Članak 86.

Obiteljska stambena građevina ne može se graditi u gospodarskim zonama, izuzev ako je postojećim planovima užih područja drugačije određeno. – gospodarske zone ili opće pravilo

Članak 87.

Na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine može se, sukladno ovim Odredbama, graditi samo jedna stambena građevina, manja poslovna građevina ili građevina javne i društvene namjene, pomoćne građevine u funkciji stambenog prostora i S5, M4 1.3 te gospodarske građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost. i S5, 1.3.+

Iznimno, ako na građevnoj čestici ima više postojećih obiteljskih stambenih građevina, moguća je njihova rekonstrukcija, pod uvjetom da se ne povećava postojeći koeficijent izgrađenosti (kig), ako je veći od dozvoljenog u člancima 90. i 91. ovih Odredbi. S5, M4 1.13.+

Također iznimno od stavka 1. ovog članka, u slučaju da je postojeća stambena građevina zaštićena sukladno posebnom zakonu (ili je u PPUG-u Pakraca utvrđena kao posebno vrijedna), na jednoj građevnoj čestici može se dozvoliti gradnja dvije stambene obiteljske građevine, pod uvjetom da se zaštićena (ili osobito vrijedna) građevina zadrži u izvornom obliku. S5, M4 1.13.+

Članak 88.

Gospodarske građevine koje se mogu graditi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja utvrđene su u člancima 130. i 131. ovih Odredbi.

Članak 89.

Manji proizvodni i poslovni sadržaji za tihe i čiste djelatnosti, javni i društveni sadržaji te pomoćni sadržaji – garaže mogu se smještati i unutar samih obiteljskih stambenih građevina, pod uvjetom da stambena namjena zauzima više od 50 % ukupne bruto površine građevine, pri čemu vrijede svi uvjeti utvrđeni odredbama ovog poglavlja, dopunjeni odredbama za gradnju druge namjene. S5, M4 1.2.+

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 90.

U građevinskom području naselja utvrđuju se slijedeće najmanje veličine i najveći koeficijenti izgrađenosti građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju:

Tablica br. 1.

NAJMANJA VELIČINA I NAJVEČI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI GRAĐEVNIH ČESTICA ZA OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE		
NAČIN GRADNJE	NAJMANJA VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE (m²)	NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI (kig)
Samostojeći	300	40%
Poluugrađeni	250	50%
Ugrađeni	250	60%

Ako je postojeća parcela dubine veće od 100,0 m, najveći koeficijent izgrađenosti izračunava se na temelju površine koju čini dio parcele dubine 100 m. S5, M4 1.1.+ 1.4.+

Članak 91.

Iznimno od članka 90. ovih Odredbi, veličina parcele i koeficijent izgrađenosti mogu se utvrditi i drugačije u slijedećim slučajevima:

- kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom, (u slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za veličinu građevne čestice iz članka 90. ovih Odredbi), nova se građevina može graditi na postojećoj građevnoj čestici manje veličine, a koeficijent izgrađenosti može biti veći, ali ne veći od postojećeg S5, M4 1.13.+
- za uglovne građevne parcele čija površina je manja od 250,0 m², na kojima se gradi građevina na ugrađeni način gradnje, koeficijent izgrađenosti (kig) može biti i veći, ali ne veći od 75% S5, M4 1.4.+
- kada je to uvjetovano posebnim uvjetima zaštite kulturnih dobara S5, M4 1.1.+ i S5, M4 1.4.+

Kod građevina obiteljskih stambenih građevina, kao i kod drugih građevina koje se mogu graditi na čestici obiteljskog stanovanja, ukoliko uglovna građevna čestica ima dvije regulacijske linije, duža regulacijska linija se može smatrati dvorišnom međom. S5, M4 1.3.+

Članak 92.

Obiteljske stambene građevine mogu se graditi do najviše 30,0 m dubine građevne čestice, mjereno od regulacijske linije.

Iznimno, građevine se mogu graditi i na većoj dubini, ako je tako riješeno planovima užih područja ili su lokalni uvjeti specifični. S5, M4 1.3.+ zajedno 1

Uvjeti gradnje građevina

Članak 93.

Minimalna građevinska bruto površina obiteljske stambene građevine mora biti tolika da zadovoljava osnovne uvjete suvremenog stanovanja, podrazumijevajući i sve higijensko-tehničke standarde.

Članak 94.

Etažna visina obiteljske stambene građevine ne može biti veća od podruma i/ili suterena, prizemlja, kata i potkrovlja, pri čemu visina građevine iznosi najviše 9,0 m, a ukupna visina građevine najviše 14,0 m od završne kote uređenog terena. S5, M4 1.7.+

Članak 95.

Krovišta građevina izgrađenih na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine moraju se izvesti, u pravilu, kao kosa pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova. Maksimalni nagib kosih krovišta je do 45° S5, M4 1.9+

Iznimno, ukoliko se građevine grade u duhu vremena nastanka, modernim načinom gradnje i oblikovanja, krovišta se mogu izvesti i kao ravna, s blagim nagibom, polukružna ili bačvasta. S5, M4 1.9.+

2.2.3.1.2. Višestambene građevine

Članak 96.

Višestambena građevina je građevina s više od 5 stanova. S5, M4 2.1. VEĆ STAVLJENO

Višestambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno članku 201. ovih Odredbi. S5, M4 1.2. VEĆ STAVLJENO

Članak 97.

Višestambene građevine se mogu graditi u zoni višestambene, obiteljske i mješovite gradnje. 1.4.1. st. 3.+

Članak 98.

Iznimno, na području obuhvata ovog Plana, unutar građevinskog područja naselja Kusonje, planira se uređenje zone potpomognutog oblika socijalnog višestambenog stanovanja/stambenog naselje s posebnim uvjetima stanovanja. S5-KUSONJE 1.2.

Članak 99.

Na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo jedna višestambena građevina i pomoćne građevine u funkciji višestambene građevine. S5, M4 1.3.+

Iznimno, u zoni potpomognutog oblika socijalnog stanovanja iz prethodnog članka može se realizirati posebna vrsta višestambenog stanovanja u sklopu kojeg će se graditi posebne vrste višestambenih građevina kao složene građevine koje se sastoje od više odvojenih, funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina na jednoj građevnoj čestici. S5-KUSONJE 1.3.

Unutar te zone namjerava se graditi veći broj manjih objekata sa po cca 10 stambenih jedinica.S5-KUSONJE 2.1. Ukupan broj stambenih jedinica predviđen je na cca 150. S5-KUSONJE 2.1.

Namjena stambenih jedinica je stanovanje osoba starije životne dobi, sa zgradom javne i društvene namjene u središtu naselja, koja bi obavljala funkciju doma umirovljenika. S5-KUSONJE 1.2 Stambene jedinice su manje kvadrature, prikladne za život, boravak i održavanje osoba starije dobi. S5-KUSONJE 1.9 Prilagođene su kretanju osoba starije dobi sa pomagalima, kolicima ili štakama. S5-KUSONJE 1.11 Uz stambene jedinice planira se osigurati nekoliko kvadrata zemlje za slobodno vrijeme – sadnju cvijeća, voća, loze ili drugih kultura ili nekoliko prostorija za aktivnosti poput slikarskog ateljea, radionice za stolariju, bravariju ili slično, gdje bi se provodilo vrijeme sa humanim sadržajem i hobističkim aktivnostima i sklonostima. S5-KUSONJE 1.9 Cijela površina parcele i naselja zamišljena je sa šetnicama između objekata bez motornih vozila i parkirališta (osim dostave i slično). S5-KUSONJE 1.10

Članak 100.

Manji proizvodni i poslovni sadržaji za tihe i čiste djelatnosti te sadržaji javne i društvene namjene mogu se smještati unutar samih višestambenih građevina, pod uvjetom da stambena namjena zauzima više od 70 % ukupne bruto površine građevine, pri čemu vrijede svi uvjeti utvrđeni odredbama ovog poglavlja, dopunjeni odredbama za gradnju građevina druge namjene. S5, M4 1.2., S5-KUSONJE 1.15

Iznimno, u sklopu zone iz članka 98. moguće je na istoj građevnoj čestici uz građevine navedene u prethodnom članku, graditi i prateće sadržaje u funkciji osnovne namjene u sklopu pojedinih građevina i/ili kao odvojene građevine, S5-KUSONJE 1.14 osobito centralnu zgradu, ili više njih, javne i društvene namjene u središtu naselja koja bi u svom sustavu imala sve centralne funkcije potrebne za dom umirovljenika, S5-KUSONJE 1.15 a koje se navode u članku 110. ovih Odredbi.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 101.

Površina građevne čestice višestambenih građevina utvrđuje se sukladno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod te građevine i zemljište potrebno za njezinu redovitu uporabu.

Iznimno u zoni potpomognutog oblika socijalnog stanovanja, čestice mogu obuhvaćati zemljište na kojem će biti izgrađeno više građevina u svrhu realizacije svih funkcija zone.

Članak 102.

Ako se višestambena građevina gradi kao samostojeća građevina u javnom zelenilu, površina njene čestice može biti jednaka tlocrtnoj površini građevine, uz uvjet da je osigurano:

- parkiranje na površini javne namjene uz građevinu,
- pristup građevine do prometne površine,
- požarni pristupi prema posebnom zakonu

te da su pomoćni prostori riješeni unutar građevine (ostave, smeće, kotlovnice, spremišta stanara i sl.). S5, M4 1.2.+

Članak 103.

Ako se višestambena građevina gradi na način da ima osiguranu građevnu česticu, na njoj mora biti osigurano:

- parkiranje za potrebe stanara i poslovnih prostora, kao i prostora javne i društvene namjene, ako ih ima,
- pristup na prometnu površinu širine minimalno 5,5 m,

- požarne pristupe zgradama prema posebnom propisu,
- minimalno 20% čestice prirodnog terena za uređene zelene površine.

Na čestici moraju biti smještene potrebne pomoćne i druge građevine ako ti prostori nisu smješteni unutar građevina osnovne namjene. S5, M4 1.2.+

Članak 104.

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) za višestambenu izgradnju iznosi najviše:

- 100 % ako se građevna čestica nalazi u zoni višestambene gradnje, s pomoćnim sadržajima u sklopu građevine i parkiranjem riješenim u sklopu javne površine i ako su sve granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije
- 60 % u ostalim slučajevima

Iznimno, u prostornim planovima užih područja može se utvrditi i veći koeficijent izgrađenosti od koeficijenta utvrđenog u drugom podstavku prethodnog stavka. S5, M4 1.4.+

Članak 105.

U zoni obiteljske stambene gradnje višestambena građevina se može graditi u dubini do max. 30,0 m, mjereno od regulacijske linije. S5, M4 1.3.+

U zoni potpomognutog oblika socijalnog stanovanja, građevine se mogu graditi na cijeloj površini zone. S5 1.3.+

Uvjeti gradnje građevina

Članak 106.

U građevinskom području naselja unutar obuhvata UPU-a Pakrac, etažna visina višestambene građevine može biti maksimalno podrum i/ili suteren, prizemlje, 4 kata i potkrovlje, i to isključivo u zonama gdje je gradnja višestambenih građevina određena tim UPU-om. M4 1.7.+

U građevinskom području naselja izvan granica UPU-a Pakrac, te unutar granica UPU Pakrac do njegovog donošenja, etažna visina višestambene građevine može biti maksimalno podrum i/ili suteren, prizemlje, kat i potkrovlje. S5, M4 1.7.+

Članak 107.

Krovišta višestambenih građevina mogu se izvesti kao ravna, s blagim nagibom, polukružna, bačvasta ili kao kosa, max. nagiba do 35º, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova. S5, M4 1.9.+

2.2.3.2. Uvjeti gradnje građevina javne i društvene namjene

Članak 108.

Građevine javne i društvene namjene su građevine upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne, vjerske namjene i sl.

Članak 109. 1.4.2.2.

Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi na području cijelog naselja, na zasebnim građevnim česticama i u sklopu građevnih čestica druge namjene, osim prometa, infrastrukture i komunalne i poljoprivredne djelatnosti, a sukladno ovim odredbama te odredbama za gradnju na česticama drugih namjena. 1.4.2.2.

Članak 110. 1.4.2.2.

Građevine javne i društvene namjene ne mogu se graditi samostalno na zajedničkim građevnim česticama s višestambenim građevinama, ali se mogu smještati unutar višestambenih građevina ili na zasebnim građevnim česticama unutar zona višestambene namjene, sukladno ovim odredbama te odredbama o gradnji višestambenih građevina. 1.4.2.2.

Iznimno, u zoni potpomognutog oblika socijalnog stanovanja u naselju Kusonje može se, uz građevine posebne vrste višestambenog stanovanja, na zajedničkoj građevnoj čestici unutar zone, graditi i javna i društvena građevina, jedna ili više njih, zasebna ili kao dio složene građevine koja se sastoji od više odvojenih, funkcionalni i/ili tehnološki povezanih građevina na toj građevnoj čestici. S5-KUSONJE 1.15

Takva građevina ili građevine mogu se graditi i na zasebnoj građevnoj čestici u okviru zone. S5-KUSONJE 1.15

Građevine te namjene planiraju se kao centralne zgrade u funkciji doma umirovljenika koje će u svom sastavu objedinjavati sve potrebne sadržaje - kuhinju, blagovaonicu, prostor za zajedničko druženje, knjižnicu, njegovateljice, spremačice, medicinsko osoblje, liječničku ordinaciju, stomatološku ordinaciju, prostor za fizikalnu terapiju, stacionar, muški i ženski frizer, pediker, prodavaonicu mješovite robe, prodaju novina i časopisa, eventualno poslovnicu banke, pošte, kapelu ili druge slične sadržaje potrebne za navedenu funkciju visoke kvalitete života osoba starije dobi. S5-KUSONJE 1.15

Članak 111. **1.4.2.2.**

U sklopu zona gospodarskih, poslovnih i mješovitih djelatnosti mogu se graditi građevine javne i društvene namjene isključivo za potrebe radnika koji rade na tom području.

U sklopu građevnih čestica za gradnju gospodarskih i poslovnih građevina mogu se graditi građevine javne i društvene namjene isključivo za potrebe radnika koji rade na tim građevnim česticama. 1.4.2.2.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 112. **1.4.2.1.**

Veličina građevne čestice za školu iznosi 30-40,0 m²/učeniku. Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja ili kada postoji mogućnost korištenja slobodnih

površina u blizini i sl., veličina građevne čestice može biti i manja, ali ne manja od 20,0 m²/učeniku. 1.4.2.1.

Članak 113. **1.4.2.1.**

Veličina građevne čestice za dječji vrtić iznosi min. 25,0 m²/djetetu. Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja veličina građevne čestice može biti i manja, ali neizgrađena površina građevne čestice mora biti min. 10,0 m²/djetetu. 1.4.2.1.

Ako se vrtić nalazi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja, neizgrađena površina parcele mora biti min. 10,0 m²/djetetu. 1.4.2.1.

Članak 114.

Veličina građevne čestice za javne i društvene namjene utvrđuje se sukladno namjeni građevine na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.

Članak 115. **1.4.2.4.**

Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene u području obiteljskog stanovanja, utvrđuje se sukladno člancima 90. i 91. ovih Odredbi. 1.4.2.4.

Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene u sklopu višestambene gradnje utvrđuje se sukladno članku 104. ovih Odredbi. 1.4.2.4.

Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene u ostalim slučajevima iznosi 60%. 1.4.2.4.

Površine građevina javne i društvene namjene koje se grade na građevnim česticama građevina druge namjene uračunavaju se u izgrađenost građevnih čestica glavnih građevina uz koje se grade, a najveći koeficijent izgrađenosti (kig) utvrđuje se prema odredbama o izgrađenosti za namjenu glavne građevine. 1.4.2.4.

Iznimno, od stavka 1., 2. i 3., ovog članka koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) javne i društvene namjene može biti i veći ako se tako odredi prostornim planom užih područja. SMJERNICE ZA UPU

Članak 116. **1.4.2.3.**

Kod gradnje dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole mora se osigurati nesmetana insolacija učionica i prostorija za boravak djece na način da se građevina gradi na dovoljnoj udaljenosti od postojećih građevina, uz obvezu da su građevine koje su izgrađene s južne strane od dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole od njih udaljene min. 3 njihove visine. 1.4.2.3.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 117. ***1.4.2.7.***

Maksimalna etažna visina građevine javne i društvene namjene utvrđuje se sukladno članku 106. ovih Odredbi. 1.4.2.7.

U ostalim slučajevima, etažna visina građevina javne i društvene namjene koje se grade na građevnim česticama ili u područjima druge namjene utvrđuje se sukladno uvjetima gradnje za namjenu određenu glavnom građevinom na čestici ili zonom u kojoj se gradi. 1.4.2.7.

Članak 118. ***1.4.2.9.***

Krovišta građevina javne i društvene namjene mogu se izvesti sukladno uvjetima iz članka 107. ovih Odredbi. 1.4.2.9.

Članak 119. ***1.4.2.3.***

Na građevnim česticama javne i društvene namjene potrebno je osigurati sportske i rekreacijske površine i igrališta za korisnike, kada je to sukladno konkretnoj detaljnoj namjeni građevine i posebnim propisima. 1.4.2.3.

2.2.3.3. Uvjeti gradnje građevina gospodarske namjene

Članak 120.

Građevine gospodarske namjene su proizvodne, poslovne i građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost.

Proizvodne građevine su građevine industrijske, zanatske, i slične namjene u kojima se odvija proces proizvodnje, prerade ili dorade.

Poslovne građevine su građevine uslužne, trgovačke, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke i slične namjene.

Građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost su građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja, te građevine za preradu poljoprivrednih proizvoda.

2.2.3.3.1. Građevine proizvodne i poslovne namjene

Članak 121.

Građevine proizvodne i poslovne namjene mogu se graditi u slijedećim područjima naselja:

- u području obiteljskog stanovanja, u sklopu građevne čestice za obiteljsko stanovanje ili na zasebnoj građevnoj čestici
- u zoni višestambene gradnje na zasebnoj građevnoj čestici
- u proizvodnoj, poslovnoj i mješovitoj gospodarskoj zoni
- u zoni sportsko-rekreacijske namjene

Članak 122.

Na području obuhvata ovog Plana, unutar građevinskih područja naselja, planira se uređenje slijedećih gospodarskih zona:

- gospodarska zona "Pakrac 3"
- gospodarska zona "Pakrac 4"
- gospodarska zona "Pakrac 6"

Gospodarske zone iz prethodnog stavka označene su na kartografskom prikazu 4.27. u mjerilu 1 : 5000.

Gospodarske zona „Pakrac 3“, „Pakrac 4“ i „Pakrac 6“ rješavat će se temeljem UPU-a grada Pakraca, a do njegovog donošenja neposrednom provedbom temeljem odredbi ovog poglavlja. **(1.3.2.5. SMJERNICE ZA IZRADU UPU)**

Dokumentima prostornog uređenja užeg područja mogu se planirati i druge gospodarske zone unutar građevinskih područja naselja. **(1.3.2.5. SMJERNICE ZA IZRADU UPU)**

Za navedene zone, kao i za eventualne novoplanirane zone iz prethodnog stavka, izrada zasebnog urbanističkog plana uređenja može se odrediti odlukom o izradi, a temeljem odredbi važećeg zakona o prostornom uređenju kad one propisuju da se obuhvat izrade nekog plana može odrediti i za područje za koje obuhvat nije određen prostornim planom lokalne razine šireg područja.

Članak 123.

Na području obuhvata ovog Plana, unutar građevinskih područja naselja moguće je, uređivati i planirati i druge gospodarske zone sukladno potrebama i uvjetima propisanim ovim poglavljem, kao i dokumentima prostornog uređenja užeg područja, uz uvjet da zadovoljavaju minimalnu površinu propisanu člankom 26. ovih Odredbi.

Članak 124.

U svim proizvodnim, poslovnim i mješovitim gospodarskim zonama dozvoljena je gradnja poslovnih i proizvodnih građevina (građevine uslužne, trgovačke, komunalno-servisne, ugostiteljsko – turističke, industrijske, prerađivačke, zanatske ili slične namjene te one koje zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smještene unutar drugih područja naselja) kao i njihove različite kombinacije u sklopu jedne građevine.

U proizvodnim i mješovitim gospodarskim zonama mogu se smještati i građevine za poljoprivrednu djelatnost, samostalno ili uz druge namjene, dok se u poslovnim zonama poljoprivredne građevine mogu smještati samo kao sastavni ili prateći dio funkcija ostalih gospodarskih namjena u samoj zoni. Za gradnju građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost, u tom se slučaju, primjenjuju odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.3.3.2 ovih Odredbi, dopunjeni uvjetima propisanim ovim poglavljem.

U zonama iz prethodna dva stavka dozvoljena je i gradnja svih građevina za iskorištavanje obnovljivih izvora energije sukladno Odredbama poglavlja 5.7. i ovog poglavlja.

Iznimno gradnja solarnih elektrana te postava fotonaponskih ćelija na stupovima može se dozvoliti samo unutar zona proizvodne namjene.

Gospodarskom, proizvodnom, poslovnom, ugostiteljsko – turističkom, mješovitom ili drugom zonom smatra se svako područje naselja na kojem je izgrađeno ili se planira gradnja građevina iz stavka 1. ovog članka, a zauzima površinu veću od 5.000 m^2.

Članak 125.

Gospodarske zone iz članaka 122. - 124. ovih Odredbi mogu biti jednonamjenske (poslovne, proizvodne, ugostiteljsko-turističke, trgovačko-uslužne zone te zone malog i srednjeg poduzetništva i sl.) ili mješovite. I1-GPN- točka 2.

Unutar mješovitih gospodarskih zona mogu se osnivati i pojedinačne, manje, namjenske (specijalizirane) gospodarske zone određene jednom od namjena navedenih u prethodnom stavku. I1-GPN- točka 2.

Članak 126.

U gospodarskim zonama iz članaka 122. - 124. ovih Odredbi ne mogu se graditi stambene građevine, kao ni građevine gospodarske namjene za djelatnosti koje ugrožavaju područja druge namjene bukom, vibracijama i onečišćenjem zraka preko graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima, ili na drugi način štetno utječu ili onemogućavaju korištenje susjednih građevnih čestica. I1-GPN- točka 2.

Članak 127. **1.4.3.2.**

Na građevnoj čestici gospodarske namjene mogu se graditi slijedeće građevine:

- proizvodne i poslovne građevine
- pomoćne građevine
- prometne i infrastrukturne građevine
- sportske i rekreacijske građevine za potrebe zaposlenih 1.4.3.2.

Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, osim građevina iz prethodnog stavka mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika. 1.4.3.2.

Članak 128. **1.4.3.2.**

Na građevnoj čestici gospodarske namjene može se graditi više gospodarskih, pomoćnih i drugih građevina navedenih u prethodnom članku te članku 124. ovih Odredbi, zasebno, ili kao kombinacija u sklopu građevina mješovite namjene. 1.4.3.2.

Članak 129.

Proizvodne, poslovne i druge građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš, posebice u smislu onečišćavanja zraka, potrebno je ispravno locirati u prostore gospodarskih zona u odnosu na stambene zone i građevine te zone i građevine javne i društvena namjene, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova.

U postojećim neodgovarajuće lociranim gospodarskim zonama treba izbjegavati sadržaje koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće onda je potrebno poduzimati dodatne zaštitne mjere kroz ugradnju uređaja za pročišćavanje zraka.1.4.3.; I1-GPN st2. točka 4

Članak 130. **1.4.3.2.**

Na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja i zasebnoj građevnoj čestici u području obiteljskog stanovanja te višestambene gradnje mogu se graditi slijedeće gospodarske građevine:

- proizvodne i poslovne građevine za tihe i čiste djelatnosti iz članka 203. ovih Odredbi,
- ostale proizvodne i poslovne građevine koje ne ugrožavaju stanovanje bukom, vibracijama i onečišćenjem zraka preko graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisom, koje nisu požarno opasne i eksplozivne, a dnevni transport roba i sirovina nije veći od 1,5 t pri čemu se potrebe za dnevnim transportom moraju obrazložiti projektnom dokumentacijom.

Članak 131. **-1.4.3.**

Manje proizvodne i poslovne građevine iz podstavka 2. prethodne članke su:

- sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila
- sve vrste radionica za obradu metala i drveta
- praonice vozila
- ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar, disko klub i dvorane za vjenčanja
- druge koje odgovaraju uvjetima navedenim u stavku 2. prethodnog članka- ostale odredbe

Članak 132.

U zoni sportsko-rekreacijske namjene dozvoljena je gradnja gospodarskih građevina isključivo trgovačke i ugostiteljsko – turističke namjene. **UPU NA SNAZI**

Članak 133.

Za gradnju pomoćnih građevina i građevina za poljoprivrednu djelatnost primjenjuju se odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.3.5. i 2.2.3.3.2. ovih Odredbi, dopunjeni uvjetima propisanim ovim poglavljem.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 134. **1.4.3.1.; I1-GPN**

Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi građevina gospodarske namjene u području stanovanja (obiteljskog i višestambenog) može biti površine max. 6.000 m².

Iznimno, postojeće građevne čestice i/ili novoformirane građevne čestice na kojima su postojeće građevine gospodarske namjene mogu biti i veće od utvrđenih u stavku 1. ovog članka.

Za gospodarske namjene za tihe i čiste djelatnosti - vinska kuća ili podrum, vinarija, kušaona, drugi degustacijsko – enološki sadržaji i sl., u smislu turističke djelatnosti - dozvoljava se gradnja i na većim novoformiranim građevnim česticama od 6.000 m² uz poštivanje propisanih uvjeta građenja.

Članak 135. **I1-GPN 1.1**

Minimalna površina građevne čestice u gospodarskim zonama iznosi:

- za proizvodne građevine industrijske namjene – 1.500 m^2
- za proizvodne građevine zanatske namjene – 500 m^2
- za poslovne i ostale građevine – 500 m^2

pri čemu širina građevne čestice ne može biti manja od 20,0 m.

Članak 136. **1.4.3.13.; I1-GPN 1.13**

Postojeće legalne proizvodne, poslovne i druge gospodarske građevine, izgrađene na vlastitoj građevnoj čestici, mogu se u, postojećoj tlocrtnoj površini, rekonstruirati na toj građevnoj čestici, neovisno o njenoj veličini ili položaju.

Članak 137. **1.4.3.4.**

Najveća izgrađenost građevne čestice (kig) za gospodarsku namjenu iznosi 60%. S5G 1.4+; I1-GPN 4

Površine građevina gospodarske namjene koje se grade na građevnim česticama građevina druge namjene uračunavaju se u izgrađenost građevnih čestica glavnih građevina uz koje se grade, a najveći koeficijent izgrađenosti (kig) utvrđuje se prema odredbama o izgrađenosti za namjenu glavne građevine. S5G 1.4+

Članak 138. **1.4.3.10; I1-GPN 1.10**

Najmanje 20% zasebne građevne čestice za gradnju građevina gospodarske namjene treba biti uređeno kao zaštitno zelenilo.

Sve ozelenjene i zatravljene površine u funkciji gospodarske namjene, smatraju se uređenim zelenilom te se ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice.

Članak 139. **1.4.3.3.; I1-GPN 1.3**

Proizvodne i poslovne građevine iz podstavka. 2. članka 130. i članka 131. ovih Odredbi moraju biti udaljene najmanje 5,0 m od obiteljske stambene građevine.

Navedene minimalne udaljenosti odnose se na same dijelove građevina u kojima se obavlja djelatnost, dok se ostale prostorije i građevine u kojima će se odvijati čiste i tihe namjene mogu smjestiti i bliže.

Odredbe iz stavka 1. ovog članka ne odnose se na dvorane za vjenčanja koje moraju biti izgrađene i korištene na način da ne ometaju korištenje susjednih građevina.

Članak 140. **1.4.3.3.; I1-GPN 1.3**

Proizvodne i poslovne građevine koje se grade izvan ili unutar gospodarskih zona, moraju biti udaljene min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. 1.4.3.3; I1-GPN 1.3

Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima građevinskog područja mogu se graditi i bliže od udaljenosti navedene u prethodnom stavku ili na dvorišnoj međi koja je istovremeno i granica građevinskog područja. 1.4.3.3; I1-GPN 1.3

Također, udaljenost može biti manja i prilikom rekonstrukcije postojećih građevina.

Uvjeti za gradnju na međi ili na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe, a koji se odnose na izgradnju vatrootpornog zida i otvora jednaki su uvjetima iz poglavlja 2.2.2.2. ovih Odredbi. 1.4.3.3; I1-GPN 1.3

Članak 141.

One proizvodne i poslovne građevine koje ne udovoljavaju uvjetima iz članaka 130. i 131. ovih Odredbi te koje se mogu graditi isključivo u gospodarskim zonama, moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa koje čine granicu zone. – I1-GPN 1.3

Na građevnim česticama na kojima se grade gospodarske građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš potrebno je prema građevinama i građevinskim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 5,0 m. – I1-GPN 1.10

Istovremeno, građevine iz prethodna dva stavka moraju biti udaljene od stambenih i javnih građevina najmanje 30 m i odijeljene zelenim pojasom, pri čemu proizvodne građevine i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje razinom buke, stupnjem onečišćenja ili na neki drugi način opterećuju okolinu moraju od navedenih građevina biti udaljeni najmanje 100 m. - I1-GPN 1.3

Članak 142. **1.4.3.3., I1-GPN 1.3**

Navedene minimalne udaljenosti u člancima 139. i 140. odnose se na građevine i/ili prostore u kojima se obavlja djelatnost s potencijalno nepovoljnim tj. nepovoljnim utjecajem na okoliš, dok se ostale građevine i prostori u kojima će se odvijati čiste i tihe djelatnosti, odnosno građevine iz članaka 130. i 131. ovih Odredbi, u gospodarskim zonama ili izvan njih, mogu smještati i na manjim udaljenostima sukladno uvjetima ovog poglavlja te uvjetima propisanim u poglavlju 2.2.2.2. ovih Odredbi.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 143. **1.4.3.6.**

Maksimalna tlocrtna veličina građevine proizvodne i poslovne namjene, koja se gradi kao zasebna građevina na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja, je 500,0 m² bruto.

Članak 144. **1.4.3.6.**

Maksimalna tlocrtna veličina građevina proizvodne i poslovne namjene, koje se grade na zasebnoj građevnoj čestici u području stanovanja (obiteljskog i višestambenog) je 1.500,0 m² bruto.

Članak 145. **1.4.3.7.**

Maksimalna etažna visina građevine iz članka 143. ovih Odredbi može biti podrum ili suteren i dvije nadzemne etaže (prizemlje i potkrovlje) tako da ukupna visina iste ne može prelaziti ukupnu visinu glavne građevine, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina najviše 10,0 m od završne kote uređenog terena.

Članak 146. **1.4.3.7.; I1-GPN 1.7**

Visina građevina proizvodne i poslovne namjene koje se grade na zasebnoj građevnoj čestici ili u gospodarskim zonama unutar granica građevinskih područja naselja može iznositi najviše 15,0 m od završne kote uređenog terena te mogu imati max. podrum i/ili suteren i tri nadzemne etaže.

Iznimno, visina građevina iz stavka 1. može, u skladu s namjenom i funkcijom građevine te uz dokaz o proizvodno - tehnološkom procesu koji zahtjeva veću visinu, iznositi i više od 15,0 m.

Članak 147. **1.4.3.9.; I1-GPN 1.9**

Krovišta građevina poslovne i proizvodne namjene mogu se izvesti kao ravna, s blagim nagibom, polukružna, bačvasta ili kao kosa, max. nagiba do 35°, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova.

2.2.3.3.2. Građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost

Članak 148. **1.4.4.2.**

U građevinskom području naselja, građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost mogu se graditi u slijedećim područjima naselja:

- na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje
- zasebnoj građevnoj čestici izvan proizvodne, poslovne i mješovite gospodarske zone
- u gospodarskoj zoni, sukladno stavku 4. članku 120. ovih Odredbi.

Članak 149. **1.4.4.2.**

Poljoprivredna građevina se ne može graditi u zoni višestambene, sportsko – rekreacijske namjene te u zoni javnih i društvenih djelatnosti.

Članak 150. **1.4.4.2.**

Na građevnoj čestici građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost može se graditi više poljoprivrednih i pomoćnih te prometnih i infrastrukturnih građevina.

Sukladno pretežitoj poljoprivrednoj djelatnosti i djelatnosti agroturizma, moguće je na građevnim česticama iz stavka 1. ovog članka, planirati i gospodarske proizvodno-obrtničke građevine za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje (skladišta hrane, silosi, mješaonica stočne hrane i sl.), hladnjače i klaonice te građevine za prerada mesa i proizvodnju suhomesnatih proizvoda te druge djelatnosti unutar kojih su smješteni svi potrebni i mogući sadržaji namjenjeni prezentaciji proizvoda poljoprivrednog gospodarstva i proizvodnje (vinograd - prerada, vinarija, vinoteka, vinski podrumi, degustacijsko-enološki sadržaj, građevine za čuvanje i skladištenje proizvoda te kušaonice i drugi degustacijski i slični sadržaji), a koje se mogu graditi u zasebnim građevinama ili u sklopu građevina druge nemjene.

Osim navedenog, na građevnim česticama građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost, mogu se graditi i poslovne te manje proizvodne građevine koje se nadovezuju na osnovnu poljoprivrednu djelatnosti.

Sve navedene građevine mogu se na jednoj građevnoj čestici graditi zasebno ili kao različite kombinacije u sklopu jedne građevine.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 151.

Površina zasebne građevne čestice za gradnju građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost ne može biti manja od 1000 m^2. 1.4.4.1,

Širina građevne čestice ne može, pri tome, biti manja od 20,0 m, mjereno na građevinskom pravcu građevine. 1.4.4.1,

Iznimno, postojeće građevne čestice na kojima su postojeće poljoprivredne građevine mogu biti i drugačije od utvrđenih u stavku 1. ovog članka. 1.4.4.13.

Članak 152. 1.4.4.4.

Građevne čestice u proizvodnim, poslovnim ili mješovitim zonama unutar naselja te na zasebnim građevnim česticama u drugim područjima naselja na kojima se grade građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura mogu imati izgrađenost max. 60%, dok građevne čestice za gradnju građevine za uzgoj životinja i preradu poljoprivrednih proizvoda imaju izgrađenost (kig) max 50 %.

Iznimno, ako se katastarska čestica na kojoj je planirana gradnja građevina poljoprivredne namjene nalazi djelomično izvan građevinskog područja, izgrađenost (kig) iz prethodnog stavka računa se na cijelu površinu katastarske čestice uz uvjet da se sve građevine smjeste na dio katastarske čestice koji se nalazi u sklopu građevinskog područja.

Članak 153. 1.4.4.4.

Najveća izgrađenost građevne čestice (kig) obiteljskog stanovanja na kojoj se gradi građevina poljoprivredne namjene iznosi 50%.

Ako se katastarska čestica obiteljskog stanovanja na kojoj se gradi građevina poljoprivredne namjene nalazi djelomično izvan građevinskog područja, izgrađenost (kig) se računa na cijelu površinu katastarske čestice uz uvjet da se sve građevine smjeste na dio katastarske čestice koji se nalazi u sklopu građevinskog područja.

Članak 154. 1.4.4.10.

Najmanje 20% zasebne građevne čestice za gradnju građevine poljoprivredne namjene treba biti uređeno kao zaštitno zelenilo.

Na građevnim česticama na kojima se grade građevine poljoprivredne namjene s potencijalnim izvorima zagađenja potrebno je, prema građevinama i građevnim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 3,0 m.

Članak 155. 1.4.4.3.

Minimalne udaljenosti građevina poljoprivredne namjene, određene ovim člankom, od međe susjednih građevnih čestica (ili od duže regulacijske linije kod uglovnih građevnih čestica) iznose na mjestu gradnje građevina:

- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije 3,0 m
- građevine za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda 3,0 m
- građevine za spremanje sijena ili slame, građene od drveta 5,0 m
- građevine za spremanje sijena ili slame, građene od opeke ili betona 3,0 m
- građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura (staklenici, plastenici) 1,0 m
- građevine za uzgoj životinja sa svim pripadajućim dijelovima (zgrada, gnojište i sl.) 3,0 m
- pčelinjaci prema posebnom propisu
- sušare i pušnice 5,0 m

Iznimno, građevine bez izvora zagađenja i bez potencijalno nepovoljnog utjecaja na okoliš iz podstavka 1. i 2. prethodnog stavka, mogu se graditi, odnosno rekonstruirati, i na manjim udaljenostima od propisanih u prethodnom stavku, pod uvjetom da na toj strani nemaju izvedene

otvore, a u slučaju da se grade na samoj međi i izgrađen vatrootporni zid sukladno posebnom propisu.

Članak 156. 1.4.4.3.

Najmanja udaljenost građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost bez izvora zagađenja koje se grade na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje je 20,0 m od regulacijske linije.

Najmanja udaljenost građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost s potencijalnim izvorima zagađenja koje se grade na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje je 30,0 m od regulacijske linije.

Građevine za poljoprivrednu djelatnost koje se grade na zasebnim građevnim česticama unutar naselja ili u gospodarskim zonama mogu se smještati na udaljenost min. 5,0 m od regulacione linije ili u građevinski pravac ostalih građevina u uličnom pravcu, pod uvjetom da zadovoljavaju ostale uvjete sa smještaj građevina iz članaka 155., 157. i 158. ovih Odredbi.

Iznimno, kod uglovnih građevnih čestica, udaljenost građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost od regulacijske linije iz stavka 1. i 2. ovog članka odnosi se na kraće regulacijske linije, dok od duže regulacijske linije navedene građevine moraju biti udaljene kao u članku 155. ovih Odredbi.

Članak 157. 1.4.4.3.

Najmanja udaljenost građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost s potencijalnim izvorima zagađenja od stambenih, sportsko – rekreacijskih te građevine javne i društvene namjene iznosi:

- za građevine za uzgoj svinja: 2x broj uvjetnih grla, izražena u m, ali ne manja od 15,0 m
- za ostale građevine za uzgoj životinja: broj uvjetnih grla, izražena u m, ali ne manja od 15,0 m
- za ostale poljoprivredne građevine s potencijalnim izvorima zagađenja – 15,0 m

Uvjeti iz stavka 1. ovog članka odnose se na dio građevne čestice u dubini od 80,0 m od regulacijske linije, a kod uglovnih građevnih čestica u dubini od 80,0 m od kraće regulacijske linije.

Članak 158. 1.4.4.3.

Najmanja udaljenost pčelinjaka od stambenih građevina, građevina javne i društvene, proizvodne, poslovne, turističko-ugostiteljske i sportsko – rekreacijske namjene, te građevina za uzgoj stoke određuje se prema posebnom propisu, ali ne smije biti manja od 10,0 m.

Članak 159. **-1.4.4.14.**

Za prikupljanje gnoja tovnih životinja i tekućine iz građevina za smještaj životinja planiraju se gnojišta, platoi za kruti stajski gnoj, gnojišne jame, jame za gnojnicu ili gnojovku, lagune ili drugi spremnici, kao i sabirne jame te jame ili silosi za osoku i sl., kapaciteta ovisnog o broju uvjetnih grla.

Članak 160. **-1.4.4.14.**

Građevine iz prethodnog članka lociraju se, u pravilu, uz tovilišta i, po mogućnosti, niz dominantan vjetar, a mogu se locirati unutar granica građevinskog područja na zajedničkoj građevinskoj čestici s tovilištem/građevinom za uzgoj životinja ili na drugoj čestici istog vlasnika. Ove građevine mogu se locirati i izvan granica građevinskog područja u, isključivo u produžetku građevinske parcele unutar granica građevinskog područja na kojoj se nalazi tovilište, gdje se pristup rješava preko građevinske parcele istog vlasnika ili putem prava služnosti. To se osobito

odnosi na tradicijski način lociranja sadržaja kod vrlo dubokih parcela u ruralnim naseljima ovog područja.

Iznimno, navedene građevine mogu biti locirane i dalje od postojećih tovilišta, i to izvan granica građevinskog područja na građevnim česticama istog vlasnika pod uvjetom da zadovoljavaju udaljenosti propisane člankom 374. ovih Odredbi.

Članak 161. **-1.4.4.14.;**

Gnojišne jame, jame za gnojnicu ili gnojovku, lagune ili drugi spremnici te jame ili silosi za osoku moraju biti u cijelosti betonirani i vodonepropusni, a ako su izgrađeni u zemlji, moraju imati nepropusan, betonski pokrov sa odzračnicima i otvorom za pražnjenje. Iznimno, ako su predmetni objekti izgrađeni iznad zemlje, pokrov ne mora biti betonski već od materijala koji će osigurati odgovarajuće anaerobne uvjete u objektu. Pražnjenje istih smije se vršiti samo vakuum cisternom.

Dno i stijene tih građevina do visine 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala, a zabranjeno je ispuštanje tekućina na okolni teren

Dimenzije građevina iz stavka 1. ovog članka određuju se sukladno posebnom propisu.

Članak 162. **1.4.4.3.**

Najmanja udaljenost gnojišta, platoa za kruti stajski gnoj, gnojišnih jama, jama za gnojnicu ili gnojovku, laguna ili drugih spremnika, kao i sabirnih jama te jama ili silosa za osoku i sličnih građevina od stambenih građevina te građevina javne i društvene, poslovne, turističko - ugostiteljske i sportsko – rekreacijske namjene iznosi 15,0 m te od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) 20,0 m.

Članak 163. **1.4.4.3.**

Udaljenost građevina iz prethodnog članka od susjednih međa ne mogu biti manje od 3,0 m, a od regulacione linije ne manje od 30,0 m. S5P 1.3+

Članak 164. **1.4.4.3.**

Uvjeti o udaljenosti od stambenih građevina te građevina javne i društvene, poslovne, turističko - ugostiteljske i sportsko – rekreacijske namjene iz prethodnog članka odnose se na dio građevne čestice u dubini od 80,0 m od regulacijske linije, a kod uglovnih građevnih čestica u dubini od 80,0 m od kraće regulacijske linije. S5P 1.3+

Članak 165. **1.4.4.3.**

Navedene minimalne udaljenosti odnose se na same građevine i prostore u kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost s izvorima zagađenja, dok se ostale prostori čiste i tihe namjene mogu smjestiti i bliže. S5P 1.3+

Uvjeti gradnje građevina

Članak 166. **1.4.4.2.**

U građevinskom području naselja, mogu se graditi gospodarske građevine za uzgoj životinja do 50 uvjetnih grla te ribnjaci sukladno člancima 440. – 444. ovih Odredbi.

Uvjetna grla se utvrđuju sukladno članku 365. ovih Odredbi. S5P 1.2+

Članak 167. **1.4.4.7.**

Maksimalna etažna visina građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost koje se grade na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine može biti podrum i/ili suteren, prizemlje

i potkrovlje, pod uvjetom da se potkrovlje koristi za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i hrane za životinje, i to na način da da ukupna visina poljoprivredne građevine ne može prelaziti ukupnu visinu glavne građevine, pri čemu visina građevine iznosi najviše 7,0 m, a ukupna visina najviše 10,0 m od završne kote uređenog terena.

Članak 168. 1.4.4.7.

Građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost koje se grade u proizvodnim, poslovnim ili mješovitim zonama unutar naselja te na zasebnim građevnim česticama u drugim područjima naselja, mogu biti visine najviše 9,0 m i ukupne visine najviše 15,0 m od završne kote uređenog terena te mogu imati max. podrum ili suteren i tri nadzemne etaže.

Članak 169. 1.4.4.7.

Iznimno od članaka 167. i 168. ovih Odredbi, visina gospodarskih građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost može, u skladu s namjenom i funkcijom građevine te uz dokaz o proizvodno - tehnološkom procesu koji zahtjeva veću visinu, iznositi i više od 15,0 m (npr. građevine silosa, sušara. mlinova i sl.).

Članak 170. 1.4.4.9.

Krovišta građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost mogu se izvesti kao ravna, s blagim nagibom ili kao kosa, max. nagiba do 45°, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova.

2.2.3.4. Uvjeti gradnje sportsko-rekreacijskih građevina

Članak 171.

Sportsko-rekreacijske građevine su različite vrste građevina namijenjenih sportu i rekreaciji kao što su sportske dvorane, tereni, otvoreni i zatvoreni bazeni i sl., a uz koje je moguće planirati i različite pomoćne i prateće sadržaje u funkciji sporta (klupske prostorije, garderobe sanitarije, tribine, manji ugostiteljski sadržaji i sl.).

Članak 172.

Sportsko-rekreacijske zone se uređuju u skladu s potrebama stanovništva, na temelju prostornih uvjeta, standarda i normativa koji vrijede za gradnju sportskih građevina.

Broj jedinica sportskih građevina za Grad Pakrac određuje se temeljem starosne strukture stanovništva i broja jedinica pojedinih građevina na 1.000 stanovnika kao što je prikazano u priloženoj tablici:

Tablica br. 2.

	Dobne skupine								
Naziv	7 do 10	11 do 14	15 do 18	19 do 24	25 do 34	35 do 44	45 do 59	60 i više	Broj
Dvorane	0,686	0,488	0,445	0,215	0,329	0,184	0,145	0,038	2,531 (3,74)*
Zatvoreni bazeni	0,042	0,019	0,019	0,011	0,014	0,008	0,010	0,006	0,129 (0,19)*
Otvoreni bazeni	0,087	0,053	0,048	0,011	0,019	0,010	0,012	0,010	0,251 (0,36)*
Zračne streljane	0,000	0,266	0,235	0,190	0,515	0,399	0,436	0,100	2,140 (3,68)*
Streljane ostale	0,000	0,049	0,111	0,114	0,240	0,101	0,116	0,150	0,881 (1,53)*
Kuglane	0,000	0,037	0,036	0,253	0,686	0,614	0,774	0,125	2,525 (4,32)*
Klizališta	0,011	0,009	0,010	0,004	0,003	0,002	0,001	0,001	0,041 (0,06)*
Ostali zatvoreni objekti	0,000	0,037	0,035	0,051	0,096	0,080	0,048	0,031	0,378 (0,65)*
Atletika	0,000	0,252	0,023	0,009	0,004	0,002	0,000	0,000	0,290 (0,50)*
Nogomet	0,227	0,142	0,178	0,109	0,082	0,018	0,000	0,125	0,881 (1,34)*

Mali nogomet, rukomet, odbojka, košaraka	2,693	2,546	2,198	0,506	0,960	0,553	0,290	0,000	9,746 (14,39)*
Tenis	0,000	0,118	0,124	0,190	0,515	0,522	0,726	0,275	2,469 (4,28)*
Boćanje	0,000	0,000	0,074	0,089	0,377	0,368	0,213	0,188	1,309 (2,23)*
Ostala otvorena igrališta	0,069	0,340	0,309	0,139	0,185	0,086	0,068	0,056	1,252 (2,12)*
Skijanje	0,048	0,043	0,038	0,033	0,041	0,028	0,015	0,004	0,249 (0,38)*

IZVOR PODATAKA: Popis stanovništva 2011, DZS, i Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

** Broj jedinica sportskih građevina za cijelo područje cijelog Grada Pakraca (označeno je brojem u zagradi)*

Jedinice se mogu grupirati, a njihov konačni razmještaj se utvrđuje sukladno prostornim mogućnostima i specifičnim potrebama stanovništva u pojedinom naselju.

Članak 173.

U PPUG-u Pakraca utvrđuje se mreža sportskih objekata na području Grada, sukladno posebnom propisu. Mrežu sportskih objekata čine slijedeće postojeće i planirane sportske građevine:

Tablica br. 3.

MREŽA SPORTSKIH GRAĐEVINA				
Rb	GRAĐEVINE	BROJ POSTOJEĆIH JEDINICA	BROJ PLANIRANIH JEDINICA	UKUPNI BROJ JEDINICA
1.	Dvorane	3	1	4
2.	Zatvoreni bazeni	-	1	1
3.	Otvoreni bazeni	-	1	1
4.	Zračne streljane	-	3	3
5.	Streljane ostale	1	-	1
6.	Kuglane	3	1	4
7.	Klizališta	-	-	-
8.	Ostale zatvorene građevine	-	1	1
9.	Atletika	1	-	1
10.	Nogomet	4	-	4
11.	Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	25	-	25
12.	Tenis	1	3	4
13.	Boćanje	1	1	2
14.	Ostali otvoreni tereni	2	-	2
15.	Skijanje	1	-	1

IZVOR PODATAKA: Grad Pakrac i Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

Postojeće sportske građevine moguće je dopuniti sadržajima drugih sportsko-rekreativnih namjena i građevina.

Članak 174.

Sportske građevine se grade u građevinskim područjima naselja, a za razmještaj građevina daju se slijedeće smjernice:

Tablica br. 4.

RAZMJEŠTAJ SPORTSKIH GRAĐEVINA															
Naselje	Dvorane	Zatvoreni bazeni	Otvoreni bazeni	Zračne streljane	Streljane ostale	Kuglane	Klizališta	Ostale zatvorene	Atletika	Nogomet	Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	Tenis	Boćanje	Ostali otvoreni tereni	Skijanje
Gradsko središte	3	1	1	1	1	2	0	1	1	1	18	2	1	1	1
Ostala naselja	1	0	0	2	0	2	0	0	0	3	7	2	1	1	0
UKUPNO:	4	1	1	3	1	4	0	1	1	4	25	4	2	2	1

IZVOR PODATAKA: Grad Pakrac i Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

Jedinice iz tablice br. 3. i 4. mogu se grupirati, a njihov konačni razmještaj utvrdit će se sukladno prostornim mogućnostima i specifičnim potrebama stanovništva u pojedinom naselju.

Članak 175.

Unutar grada Pakraca te u obuhvatu planiranog UPU Pakrac planira se sportsko rekreacijska zona sportsko rekreacijskog centra „Pakrac“ koja je prikazana na kartografskom prikazu br. 4.27., u mjerilu 1:5000.

Unutar obuhvata iste potrebno je planirati dvije cjeline u međusobnoj interakciji – bazenski kompleks i površine na kojima će biti izgrađene građevine i/ili uređene površine i sadržaji sportsko – rekreacijske namjene.

Na površinama unutar planiranog zahvata moguće je prostorno definirati sljedeće sportske, rekreativne i prateće sadržaje: bazenski kompleks, postojeće nogometno igralište te uz postojeće nogometno igralište i tribine procijeniti mogućnost dogradnje atletske staze, izgradnja pomoćnog nogometnog igrališta s umjetnom travom, izgradnja dva teniska terena u nastavku postojećih, zračna streljana, vježbalište za streličare, igralište za odbojku na pijesku, odbojkaško igralište, igralište za rukomet/mali nogomet s tribinama s mogućnošću korištenja tijekom zimskih mjeseci za klizalište, košarkaško igralište, boćalište, stolni tenis, skate park, pump track bike, street workout, mini golf i tereni za mini golf, javne zelene površine sa mogućnošću izgradnje trim staze, teren za badminton, paintball, adrenalinski park, igralište za nogomet u kavezu, teren za uličnu košarku, dječje igralište i druge sportsko - rekreacijske sadržaje i aktivnosti za kojima se pokaže potreba, zatim višefunkcionalni prostor za korisnike ŠRC „Pakrac“ – tuševi i sanitarni prostor, gospodarska građevina (spremište alata i strojeva za održavanje), druge pomoćne i prateće sadržaje, potrebnu infrastrukturu, prometne površine i površine za promet u mirovanju, prostore komunikacija – mjesta susreta, kontakata, okupljanja, prostore javnih sadržaja – mjesta održavanja kulturnih događanja (pozornica stalna ili montažna), uređenje zelenih površina uz nastojanje zadržavanja što više zelenih površina, prostore za pružanje ugostiteljskih usluga na otvorenom u skladu s potrebama te kioska za prodaju novina, ponude iz OPG-a i sl., postavljanje urbane opreme i drugo. - UPU SMJERNICE

Članak 176. **1.4.5.2.**

Ostale sportsko – rekreacijske građevine mogu se smještati na cijelom području naselja ili u sportsko – rekreacijskim zonama pri čemu se primjenjuju odredbe za gradnju javnih i društvenih građevina dopunjene odredbama ovog poglavlja te posebnim propisima. Moguća je i gradnja dodatnih sportskih građevina i površina koje nisu navedene u tablicama 3. i 4. te članku 175. ovih Odredbi.

Uz njih je moguće graditi potrebne pomoćne i prateće građevine te građevine javne i društvene namjene ili poslovne namjene u smislu pratećih sadržaja sportsko-rekreacijskoj namjeni (kulturni sadržaji, ugostiteljsko turistički sadržaji u vidu manjih ugostiteljskih objekata za potrebe zone, manje trgovine za potrebe zone i sl.).

Članak 177. **1.4.5.9.**

Otvorene sportske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug, a otklon od ovog pravca može biti max. 20º. Ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m potrebno ih je ograditi ogradom visine min. 2,0 m.

Članak 178.

U svim naseljima je potrebno graditi dječja igrališta, sukladno potrebama stanovništva. Razmještaj dječjih igrališta je potrebno uskladiti s prostornom organizacijom naselja i osigurati odgovarajuću dostupnost u zavisnosti o dobnoj skupini djece za koju se igralište gradi. **1.4.5.2,**

Za djecu od 3 – 6 godina starosti veličina dječjeg igrališta mora iznositi 150 do 450 m^2 **1.4.5.8.** a udaljenost od građevine stambene namjene može biti najviše 100 m. **1.4.5.3**

Za djecu od 7 do 12 godina starosti veličina dječjeg igrališta mora biti veća od 500 m^2 **1.4.5.8.** a udaljenost od stambene namjene može biti najviše 500 m. **1.4.5.3.,**

2.2.3.5. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

Članak 179. **1.4.6.2.**

Pomoćne građevine su garaže (osim javnih garaža), drvarnice, spremišta, nadstrešnice, ljetne i zimske terase/vrtovi, bazeni za vlastite potrebe, solarni kolektori i fotonaponske ćelije, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva, ljetne kuhinje i slične građevine koje su u funkciji građevine na čijoj se čestici nalaze.

Članak 180. **1.4.6.2.**

Pomoćne građevine mogu se graditi na građevnim česticama svih glavnih građevina s kojima čine jednu funkcionalnu cjelinu te se ne mogu graditi na zasebnim građevnim česticama.

Članak 181. **1.4.6.2.**

Iznimno od prethodna dva članka, na zasebnoj građevnoj čestici se mogu graditi garaže uz višestambene građevine, kao i nadstrešnice, ljetne i zimske terase/vrtovi te kotlovnice i spremnici goriva uz glavnu građevinu na susjednoj građevnoj čestici, a u funkciji obavljanja djelatnosti javne, poslovne, proizvodne ili ugostiteljsko-turističke namjene glavne građevine.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 182. **1.4.6.4.**

Površine pomoćnih građevina uračunavaju se u izgrađenost građevnih čestica glavnih građevina uz koje se grade, a najveća izgrađenost građevne čestice (kig) utvrđuje se prema odredbama o izgrađenosti za namjenu glavne građevine.

Članak 183. **1.4.6.1**

Zasebna građevna čestica na kojoj se može graditi garaža uz višestambenu građevinu ne može imati površinu manju od 15,0 x 5,0 m niti regulacijsku liniju kraću od 3,0 m.

Članak 184. **1.4.6.4.**

Najveći koeficijent izgrađenosti zasebne građevne čestice (kig) za gradnju garaža je 1,0. Koeficijent izgrađenosti (kig) za ostale građevine koje se mogu graditi na zasebnoj građevnoj čestici uz glavnu građevinu ne smiju biti veći od max. dozvoljenog koeficijenta izgrađenosti glavne građevine na susjednoj građevnoj čestici čijoj svrsi služe.

Članak 185. **1.4.6.3.**

Na građevnoj čestici stambene, kao i na, ili uz građevne čestice poslovne, proizvodne, ugostiteljsko-turističke te javne i društvene namjene, pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice u odnosu na regulacijski pravac, iza osnovne građevine, osim ako to nije moguće zbog konfiguracije terena..

Pomoćna građevina može locirati na dvorišnim međama, kao ugrađena, poluugrađena, odnosno kao slobodnoostojeća građevina. Uvjeti za gradnju na međi ili na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe, a koji se odnose na izgradnju vatrootpornog zida i otvora jednaki su uvjetima iz poglavlja 2.2.2.2. ovih Odredbi.

Kod uglovnih građevnih čestica, kraća regulacijska linija se smatra uličnom međom, a pomoćna građevina mora od duže regulacijske linija udaljena min. 3,0 m, osim pod uvjetom iz stavka 1. ovog članka.

Članak 186. **1.4.6.3.**

Iznimno, prethodni članak se ne odnosi na gradnju garaža te ljetnih i zimskih terasa/vrtova uz ugostiteljsko-turističke i javne građevine, jer se iste mogu graditi i na regulacijskoj liniji (ukoliko ne ugrožavaju prometnu preglednost) i u dvorišnom dijelu građevne čestice.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 187. **1.4.6.6.**

Maksimalna tlocrtna veličina pomoćne građevine, koja se gradi kao zasebna građevina na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja, je 150,0 m² bruto.

Maksimalna površina solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija te druge potrebne opreme, kada se kao pomoćne građevine grade/postavljaju na građevnoj čestici glavne građevine, može biti maksimalno onolika kolika je nužna da se zadovolji potreba za energijom građevine na čijoj se čestici gradi.

Članak 188. **1.4.6.4.**

Maksimalna tlocrtna veličina pomoćne građevine, koja se gradi na zasebnoj građevnoj čestici uz građevnu česticu na kojoj je izgrađena glavna građevina, ne može biti veća od 200,0 m² bruto.

Članak 189. **1.4.6.7.**

Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje pri čemu ukupna visina iste ne prelazi ukupnu visinu glavne građevine, odnosno nije viša od 6,0 m, dok visina građevine nije viša od 4,0 m, od završne kote uređenog terena.

Članak 190. **1.4.6.9.**

Krovišta pomoćnih građevina mogu se izvesti kao u članku 170. ovih Odredbi.

2.2.3.6. Uvjeti gradnje komunalnih građevina

Članak 191. 1.4.7.1.

Komunalne građevine unutar granica građevinskog područja naselja su groblja i tržnice na malo.

Članak 192. 1.4.7.1.

U ovom Planu sva se postojeća groblja zadržavaju na postojećim lokacijama uz mogućnost proširenja do 20% njihove površine.

Iznimno, za groblja za koja je, u kartografskom prikazu pripadajućeg građevinskog područja naselja, već planirano proširenje, ono može iznositi i više od 20%, a sukladno tom kartografskom prikazu.

Prilikom izrade ovih Izmjena i dopuna PPUG Pakrac, a obzirom na dostupnost najnovijih digitalnih ortofoto karata, uzelo se u obzir stanje na terenu pri čemu se za pojedina groblja pokazalo da imaju širi obuhvat od same građevne čestice na kojoj je upisano groblje, ili od prikaza u prethodnim izmjenama i dopunama ovog Plana, odnosno u samom osnovnom Planu. Stoga se njihova površina prikazana u ovom Planu kao izgrađeni dio groblja, a koja je veća od površine u prethodnim Izmjena i dopunama Plana ili u osnovnom Planu, ne smatra proširenjem groblja.

Članak 193.

Uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se sukladno posebnim propisima.

Unutar područja groblja dozvoljena je gradnja građevina i površina za ukop (sve vrste grobnica), oproštajnih prostora (mrtvačnica, oproštajnih dvorana i pomoćnih prostorija), memorijalnih obilježja i vjerskih građevina te pogonskih radnih i službenih sadržaja. Gr 1.2+

Najveća etažna visina građevina iz stavka 2. ovog članka je prizemlje (osim zvonika). Gr 1.7+

Najveća visina izražena u metrima,Gr 1.7+, maksimalna površina, kao i nagib te vrsta krovišta i pokrova, određuje se sukladno specifičnom načinu oblikovanja i posebnim potrebama takve vrste građevina. Gr 1.9+

Članak 194. 1.4.7.1.

Tržnice na malo grade se na zasebnim građevnim česticama uz koje je u neposrednoj blizini obvezno izgraditi parkirališta za opskrbu i korisnike, sukladno uvjetima iz članaka 544. – 546. ovih Odredbi.

Članak 195. 1.4.7.1.

Tržnice na malo grade se na zasebnoj građevnoj čestici unutar granica građevinskog područja naselja, koja ne može biti manja od 1.000 m^2.

Članak 196. 1.4.7.1.

U sastavu tržnica na malo, u jednoj ili više odvojenih građevina, mogu se planirati sadržaji zatvorene i/ili otvorene tržnice, upravna zgrada (uredski prostori), skladišni i spremišni prostori, trgovački prostori te sanitarni i pomoćni sadržaji i sl.

Najveća izgrađenost (kig) građevne čestice tržnice na malo može iznositi do 60%.

Tržnica na malo može imati najviše podrum ili suteren, prizemlje, kat i potkrovlje, pri čemu visina građevine ne smije prelaziti 8,0 m, a najveća visina, odnosno ukupna visina građevine 12,0m.

Članak 197. 1.4.7.1.

Krovišta građevina tržnica na malo mogu se izvesti sukladno uvjetima propisanim u članku 107. ovih Odredbi.

2.2.3.7. Uvjeti gradnje građevina privremenog karaktera

Članak 198. **1.4.7.2.**

Građevine privremenog karaktera su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoi, građevine za potrebe sajmova i javnih manifestacija, kontejneri za otpad (eko-otoci) i sl.

Članak 199. **1.4.7.2.**

Građevine privremenog karaktera mogu se postavljati i na javnu površinu, i tada ne smiju ometati ili ugrožavati odvijanje prometa, održavanje infrastrukture, površinsku odvodnju i dr.

Ako se građevine privremenog karaktera postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 2,25 m.

2.2.3.8. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene

Članak 200. **1.4.7.3.**

Građevine mješovite namjene su građevine s više namjena, pri čemu niti jedna namjena ne smije ograničavati ili onemogućavati korištenje građevine za potrebe njezinih drugih namjena.

Članak 201. **1.4.7.3.**

Građevine mješovite namjene grade se sukladno uvjetima utvrđenim odredbama za osnovnu namjenu građevine. Osnovna namjena građevine mješovite namjene je ona namjena koja ima najveći udio u građevinskoj bruto površini građevine.

Članak 202. **1.4.7.3.**

U višestambenim građevinama komunikacijski prostori za pristup stanovima moraju biti potpuno odvojeni od prostora za pristup ostalim namjenama.

Iznimno od prethodnog stavka, prostori onih namjena koje se prema posebnim propisima mogu obavljati u stambenim prostorima mogu imati pristup iz komunikacijskih prostora za pristup stanovima.

Članak 203. **1.4.7.3.**

Gospodarska namjena unutar građevine mješovite namjene može biti samo za tihe i čiste djelatnosti.

Gospodarske namjene za tihe i čiste djelatnosti su:

- trgovine maloprodaje, pekarne i sl.
- uslužne zanatske djelatnosti (krojačka, frizerska, postolarska, fotografska, popravak kućanskih aparata, popravak elektronskih uređaja i sl.),
- ugostiteljsko-turistički i smještajni objekti različitih kapaciteta smještaja, osim tipova noćni bar, noćni klub, disko bar/ klub te dvorane za vjenčanja,
- vinske kuće i/ili podrumi, vinarije, kušaone, enološki i degustacijski sadržaji vezani za predstavljanje poljoprivrednih proizvoda i sl. u smislu turističke i poslovne djelatnosti
- ljekarne i liječničke ordinacije,
- poljoprivredne ljekarne,
- uredi,
- skladišta, spremišta i servisi,
- sve namjene koje se prema posebnom propisu mogu obavljati u stambenim prostorijama,

- sve druge namjene koje prema posebnom propisu ne podliježu sanitarnom nadzoru
- sve namjene koje nisu navedene, a za koje se uz zahtjev za lokacijsku dozvolu, odnosno drugi odgovarajući akt propisan važećim zakonom, priloži pisano očitovanje sanitarne inspekcije, inspekcije za zaštitu od požara i inspekcije za zaštitu okoliša da nemaju nepovoljnih utjecaja na stanovanje (potrebno je pozitivno očitovanje svih navedenih inspekcija).

2.2.3.9. Uvjeti gradnje jednostavnih građevina

Članak 204. **1.4.7.4.**

Jednostavne građevine su one građevine čijem se građenju može pristupite bez akata kojim se odobrava građenje, a određene su posebnim propisom.

Članak 205. **1.4.7.4.**

Jednostavne građevine grade se sukladno propisu iz prethodnog članka, posebnim propisima te Odredbama ovog Plana koje se odnose na pojedinu vrstu/namjenu građevine.

2.2.3.10. Uvjeti gradnje ostalih građevina

Članak 206. **1.4.7.5.**

Ostale građevine koje se grade u građevinskim područjima naselja grade se sukladno uvjetima gradnje za zone u kojima se grade.

2.2.3.11. Uvjeti uređenja naselja

Članak 207. **-1.4.1.1.**

Postojeće uređene parkovne površine ne smiju se smanjivati.

Članak 208. **-1.4.1.1.**

U javnom prostoru naselja moraju se zadržati sve građevine male sakralne arhitekture (kapelice, poklonci, raspela) u izvornom obliku.

Iznimno, ako to zahtijeva rekonstrukcija prometnica, isti se mogu izmjestiti u neposrednu blizinu postojeće lokacije.

Članak 209. **-1.4.1.1.**

Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede, dok postojeće crnogorične treba postupno uklanjati i također zamjenjivati bjelogoričnim.

Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina privremenog karaktera, urbane opreme i infrastrukture.

2.2.3.12. Područja primjene uvjeta provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja

Članak 210.

Na kartografskim prikazima br. 4.8. i 4.10. "Građevinska područja" - za naselja Ploštine i Cikote utvrđeni su obuhvati neuređenih dijelova građevinskih područja naselja za koja su određeni

uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja, kako bi se ta područja mogla komunalno opremiti te, po realizaciji komunalne i prometne infrastrukture, pristupiti gradnji ostalih građevina.

Zahvati unutar obuhvata iz prethodnog stavka su:

- neuređeni dijelovi građevinskog područja naselja (Ploštine i Cikote)

2.2.3.12.1. Uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja za neuređene dijelove građevinskih područja naselja

Članak 211.

Uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja propisuju se za neuređene dijelove naselja Ploštine i Cikote.

Za dijelove naselja navedene u prethodnom stavku primjenjuju se svi uvjeti propisani poglavljima 2.2.1. – 2.2.3.11. ovih Odredbi dopunjeni odredbama ovog poglavlja

Članak 212.

Građenje građevina u ovom dijelu građevinskog područja može se dozvoliti pod uvjetom da građevne čestice imaju primjerenu veličinu i oblik te pristup s prometne površine sukladno važećem zakonu o prostornom uređenju.

Minimalna širina građevne čestice na kojoj se može graditi građevina u ovoj zoni ne može biti uža od 12,0 m za samoostojeću građevinu,**1.3.2.1; R2-GPN 1.1.** 10,0 m za poluugrađenu građevinu te 7,0 m za građevine u nizu (ugrađene), osim za građevine koje se grade na postojećim građevinskim česticama. **1.3.2.1.**

Parcelacija čestica na kojima se mogu planirati dvojne (poluugrađene) građevine i nizovi (ugrađene građevine) ne može se planirati individualno. Dvojne građevine moraju se planirati na način da obuhvaćaju minimalno dvije čestice na kojima se, u tom slučaju, građevine grade na zajedničkoj međi. Građevine u nizu moraju se planirati na način da niz obuhvaća minimalno tri parcele (građevine) kako bi se formirao niz. **1.3.2.1.**

Članak 213.

U neuređenom dijelu građevinskog područja Ploštine dozvoljena je gradnja slijedećih građevina:

- građevina sporta i rekreacije
  - − teniskih terena
  - − jahačkih staza
  - − ostalih građevina sporta i rekreacije kao što su sportska igrališta i tereni za druge sportove
  - − ostalih rekreacijskih građevina iz članka 431. ovih Odredbi
- ugostiteljsko - turističkih građevina
  - − manjeg ugostiteljski objekt za okrjepu - bez mogućnosti planiranja smještajnih kapaciteta
  - − bungalova za smještaj i boravak gostiju
- pomoćnih i pratećih građevina (spremišta, svlačionica, sanitarnih prostora, nadstrešnica, parkirališta, manipulativnih površina, garaža, kotlovnica za kruto i tekuće gorivo, podzemnih i nadzemnih spremnika goriva i sl.) **R2-GPN 1.2**

U sklopu jedne građevine moguće je kombinacija više namjena navedenih u prethodnom stavku, a na jednoj građevnoj čestici može se graditi više sportsko – rekreacijskih, ugostiteljsko – turističkih i drugih građevina iz istog stavka.

Površina građevne čestice u neuređenom dijelu građevinskog područja naselja Ploštine iznosi min. 1500 m^2, a najveći koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,30. **R2.-GPN 1.1, 1.4**

Sve ozelenjene i zatravljene površine koje služe za sport i rekreaciju, površine sportskih terena, igrališta, i sl., smatraju se uređenim zelenilom te se ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice, a najmanje 50% građevne čestice treba biti uređeno kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo. **R2-GPN 1.10**

Sve građevine moraju se graditi kao samostojeće, na udaljenosti min 3,0 m od susjedne međe (osim pomoćnih građevina), pri čemu minimalna udaljenost od regulacijske linije mora biti min.10,0 m. **R2-GPN 1.3**

Etažna visina svih građevina može biti maksimalno prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina vijenca iznosi najviše 6,0 m, a visina sljemena najviše 9,0 m mjereno od završne kote uređenog terena. **R2-GPN 1.7**

Krovišta građevina moraju se izvesti kao kosa, max. nagiba do 45°, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova te nije dozvoljeno izvođenje ravnog kao ni kosog krova strmijeg nagiba ("alpskog krova"). **R2-GPN 1.9**

Sve građevine moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem i oblikovanjem ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti. **1.3.2.1.; R2-GPN 1.9**

Kod arhitektonskog oblikovanja građevina preporuča se korištenje arhitektonskih elemenata i prirodni građevinski materijali, sukladnih autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu i to, na način da se građevine nakon izgradnje u najvećoj mjeri uklope u prirodno okruženje te da svojim izgledom, oblikovanjem i volumenom ne dominiraju prostorom u kojem su smještene. **1.3.2.1; R2-GPN 1.9**

Članak 214.

Neuređene dijelove građevinskih područja Ploštine i Cikote treba opremiti javnom prometnom infrastrukturom. **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1**

Članak 215.

Građevine unutar građevinskih područja naselja priključuju se, u pravilu, na postojeće ili planirane državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste.

Za neuređene dijelove građevinskih područja naselja planiraju se sabirne ili pristupne prometnice (ulice). **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1**

Prometne površine planiraju se kao sabirne ili pristupne ulice unutar područja na način da osiguraju pristup građevnim česticama koje su postojeće ili se formiraju sukladno ovim Odredbama. **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1**

Građevna čestica mora se nalaziti uz javno-prometnu površinu čiji je kolnik širine minimalno 5,5 metara. **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1**

Kolnik može biti i uži od 5,5 m, ali samo na pristupnim slijepim prometnicama koje završavaju okretištem i nisu duže od 200 m. **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1**

Koridor prometnice mora biti imovinsko-pravno riješen, te povezan sa javnim prometnim sustavom.

Mreža prometnih površina i njihova širina postavlja se uvažavajući zatečeno stanje, pretežitu namjenu u područja i konfiguraciju terena, gdje god je to moguće. **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1**

Gradnja građevina u ovom dijelu građevinskog područja može se sukladno uvjetima propisanim člankom 293. ovih Odredbi.

Na neuređenom dijelu jedne građevne čestice koji se neuređenim smatra zbog svoje dubine koja prelazi dubine propisane stavcima 2. i 3. članka 21. ovih Odredbi, može se postupisti sukladno članku 9. istog članka.

Sve potrebe za parkiranjem trebaju se riješiti unutar samih zona, a sukladno članku 544. ovih Odredbi.

Članak 216.

Na neuređenim dijelovima građevinskih područja Ploštine planira se elektroenergetski sustav te sustav vodovoda i odvodnje na koji se moraju priključiti sve građevine.

Priključak na građevine elektroopskrbe, vodoopskrbe i odvodnje, kao i na druge infrastrukturne sustave, utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća te temeljem odredbi ovog poglavlja i poglavlja 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, a koje nisu u suprotnosti s odredbama ovog poglavlja.

U svrhu osiguranja kvalitetne elektroopskrbe ovog područja, moguće je izgraditi trafostanicu za potrebe područja, pod uvjetom i na dijelovima gdje opskrbu električnom energijom nije moguće osigurati bez izgradnje iste.

Članak 217. **R2-GPN 1.15, 1.3.2.1**

Trafostanice koje se mogu planirati za potrebe ovih područja su trafostanice 10(20)/0,4 kV kapaciteta 1600 kVA, s pripadajućim srednjenaponskim priključkom i niskonaponskom kabelskom mrežom. Trafostanice će se izgraditi kao montažne-slobodnostojeće građevine dimenzija 2x4 m, na zasebnoj čestici minimalne dimenzije 5 x 7 m. Najmanja dopuštena udaljenost samostojeće trafostanice od granice prema susjednim parcelama iznosi 1,0 m, a prema regulacijskoj liniji 2,0 m.

Članak 218. **R2-GPN 1.12**

Vodoopskrba područja planira se riješiti izgradnjom novog cjevovoda s priključkom na postojeću gradsku mrežu naselja Ploštine. Na području zone planirati izgradnju novog vodovodnog sistema s cijevima od Ø150 mm, koja mreža će se koristiti i kao protupožarna mreža sa sistemom vanjskih hidranata.

Članak 219. **R2-GPN 1.12**

Odvodnja otpadnih voda na području ove zone planira se riješiti priključkom i nakon izgradnje planirane kanalizacijske mreže i izgradnje zajedničkog samostalnog sustava za naselja: Gornja Obriježˇ, Veliki Banovac, Ploštine, Donja Obriježˇ i Kapetanovo Polje gdje će se izgraditi uređaj za prečišćavanje i upuštanje u recipijent vodotoka Orlovac. Novi kanalizacijski cjevovodi izvesti će se u koridoru planiranih prometnica.

Za potrebe ove zone biti će potrebno planirati i precrpne stanice otpadnih voda kako bi se komunalne otpadne vode mogle tretirati na zajedničkom uređaju za pročišćavanje do kojeg bi se gravitacijom otpadne vode sakupljale.

Oborinske vode s prometnica i uređenih površina zone prihvatit će se uličnim slivnicima i rigolima.

Do izgradnje sustava navedenih u stavku 1. ovog članka odvodnja otpadnih voda može se riješiti izgradnjom nepropusnih sabirnih jama, a prema posebnim uvjetima nadležnih službi ovisno o zoni sanitarne zaštite.

Članak 220.

Unutar naselja Cikote nije izgrađen javni sustav vodoopskrbe i odvodnje, a do izgradnje istog, uvjetuje se gradnja cisterni ili bunara i nepropusne sabirne jame, a prema posebnim uvjetima nadležnih službi ovisno o zoni sanitarne zaštite. **1.3.2.1.**

Elektroopskrba se može riješiti na dva načina - priključkom na javnu gradsku elektroopskrbnu mrežu ili, osobito do omogućavanja priključka na javni sustav, putem agregata ili

iz solarne energije putem solarnih kolektora i fotonaposnkih ćelija, a sukladno uvjetima iz poglavlja 5.7. ovih odredbi. **R2-GPN, 1.3.2.1**

Elektronička komunikacijska mreža utvrdit će se na osnovi planova i posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća kada ona osiguraja mogućnost priključka na iste. **R2-GPN, 1.3.2.1**

Članak 221.

Prostornim planom uređenja za područje naselja Cikote ne predviđa se plinifikacija, **1.3.2.1.** dok je za naselje Ploštine plinska mreža planirana te će se neuređeni dio građevinskog područja u budućnosti priključiti na istu, a prema uvjetima nadležnog distributera. **R2-GPN 1.12**

Članak 222.

Dopunski izvori energije su prirodno obnovljivi izvori energije prvenstveno vjetra, sunca i vode te se mogu koristiti unutar ove zone sukladno poglavljima 5.7. i 2.2.3.5. ovog Plana. **R2-GPN 1.12; 1.3.2.1.**

2.2.4. Posredna provedba

2.2.4.1. Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja unutar građevinskih područja naselja

Članak 223.

Ovim Planom ja za područja unutar granica građevinskih područja naselja određena obveza izrade urbanističkog plana uređenja za grad Pakrac.

Njegove granice obuhvata prikazane su na kartografskom prikazu br. 3.B. – "Uvjeti korištenja i ograničenja u prostoru, područja posebnih mjera ograničenja u korištenju, uređenje zemljišta, zaštita posebnih vrijednosti i obilježja, područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite", u MJ 1 : 25.000 te na kartografskom prikazu br. 4.27. "Građevinska područja" - za naselja Pakrac u MJ 1 : 5.000.

2.2.4.1.1. Smjernice za izradu Urbanističkog plan uređenja grada Pakraca

Članak 224.

Izrada Urbanističkog plana uređenja grada Pakraca (u daljem tekstu: UPU grada Pakraca) određena je za gotovo cijelo područje naselja Pakrac, osim za njegove rubne dijelove, odnosno krakove naselja koji se protežu u brdski prostor.

Obuhvat UPU-a grada Pakraca određen je dijelom za izgrađeni i neizgrađeni, ali dijelom i za neuređeni dio građevinskog područja.

Članak 225. **1.3.2.5 Smjernice za UPU**

Osnovni cilj izrade UPU-a grada Pakraca je razvoj centralnog naselja kroz smještaj svih funkcija nužnih za ostvarenje uloge gradskog središta vezano na urbani i gospodarski razvoj, uključivo i druge komplementarne sadržaje koji bi zadovoljili njegove potrebe, ali i ostalih naselja koja gravitiraju Pakracu kao glavnom središnjem naselju Grada Pakraca.

Osnovne smjernice za budući razvoj naselja obuhvaćaju daljnje povećanje broja i raznolikosti sadržaja javne namjene i usluga vezano uz značaj gradskog središta, s naglaskom na daljnji razvoj primarnog, sekundarnog i tercijarnog sektora gospodarstva – industrije, proizvodnje, zanatstva, male privrede te uslužnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koji bi osobito omogućili

povećanje broja zaposlenih, pri čemu treba uvažiti prirodne i povijesne vrijednosti ovog i okolnog područja.

Za neizgrađeni i neuređeni dio građevinskog područja, osnovni je cilj da se regulacijom tog dijela naselja putem planiranja prometne, komunalne i druge infrastrukture te detaljnijim određivanjem namjena površina, osigura mogućnost realizacije gradnje te dovršenje područja.

Članak 226. **1.3.2.5. Smjernice za UPU**

UPU-om grada Pakraca mogu se planirati stambene, javne i društvene, sportsko – rekreacijske, gospodarske, pomoćne, infrastrukturne i sve druge građevine predviđene ovim planom za neposrednu provedbu u građevinskim područjima naselja, a sukladno odredbama poglavlja 2.2.1. – 2.2.3.11. ovih Odredbi pri čemu treba:

- planiranom dispozicijom i tipologijom izgradnje sačuvati oblikovne vrijednosti naselja te u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati okoliš;
- planski odrediti zone koje je potrebno upotpuniti centralnim sadržajima te zone za gradnju
  stambenih građevina te drugih sadržaja, sukladno potrebama i mogućnostima;
- detaljnije razraditi dispoziciju i uređenje planiranih gospodarskih zona unutar grada Pakraca;
- detaljnije razraditi dispoziciju i uređenje planirane sportsko-rekreacijske zone;
- planirati izgradnju i upotpunjavanje prometne i infrastrukturne mreže u cilju urbanog formiranja naselja;
- planirati vrstu, mogući način korištenja te stupanj uređenja javnih zelenih površina u cilju podizanja kvalitete i standarda svih stanovnika;
- zaštititi prirodne osobitosti i vrijednosti krajolika.

Članak 227. **1.3.2.5. Smjernice za izradu UPU**

Ovim UPU-om rubni dijelovi grada trebali bi se usmjeravati središnjim sadržajima grada Pakraca. Potrebno je omogućiti kvalitetne pješačke, kolne i biciklističke pristupe novim sadržajima, te neuređenim područjima naselje koja nemaju potrebnu prometnu i drugu infrastrukturu, kao i riješiti parkiranje sukladno člancima 544. – 546. ovih Odredbi. Osobiti akcent staviti na javne društvene (školsko, zdravstvo, kultura, sport) te gospodarske namjene, kao i prostore te površine za šetnice, trgove, odmor i javne manifestacije građana.

Članak 228. **1.3.2.6., 1.3.2.7 Smjernice za izradu UPU**

Ovim planom potrebno je riješiti i gradska groblja „Pakrac“ i „Gavrinica“, odnosno proširenje istih. Naime, Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) ukinuto je izrađivanje detaljnih planova uređenja te se svi detaljni planovi uređenja zamjenjuju urbanističkim planovima uređenja. Slijedom iznijetog, za proširenje groblja za koje je do sada, temeljem Zakona o grobljima ("Narodne novine" broj 19/98, 50/12 i 89/17), bilo obvezno napraviti detaljni plan uređenja, ta obveza prelazi u obvezu izrade UPU-a. No obzirom da UPU šireg područja obuhvaća navedeno područje proširenja groblja, groblje je potrebno riješiti planom šireg obuhvata, a jednakog nivoa - u ovom slučaju UPU-om grada Pakraca.

Članak 229. **1.3.2.6.; 1.3.2.7 Smjernice za izradu UPU**

Na površinama groblja i za potrebe groblja mogu se urbanističkim planom uređenja planirati građevina i površina za ukop (sve vrste grobnica) te prateće građevine namijenjene osnovnoj funkciji groblja kao što su oproštajni prostori (mrtvačnice, oproštajne dvorane i pomoćne prostorije),

memorijalna obilježja i vjerske građevine te pogonske, radne, kao i komunalne infrastrukturne građevine , a sve uz sljedeće smjernice:

- uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se sukladno posebnim propisima,
- moguće je predvidjeti etapnu realizaciju groblja,
- najveća etažna visina građevina iz stavka 1. ovog članka je prizemlje (osim zvonika),
- najveća visina izražena u metrima, maksimalna površina, kao i nagib te vrsta krovišta i pokrova, određuje se sukladno specifičnom načinu oblikovanja i posebnim potrebama takve vrste građevina.

Članak 230. **1.3.2.6.;1.3.2.7 Smjernice za izradu UPU**

Uređenje groblja, gradnja pratećih građevina, te oblikovanje opreme koja se postavlja na groblje mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji. Uvjeti gradnje i uređenje groblja utvrđuju se sukladno Zakonu o grobljima ("Narodne novine" broj 19/98, 50/12 i 89/17), Pravilniku o grobljima ("Narodne novine" broj 99/02) te ostalim propisima.

Svi javni dijelovi građevine odnosno građevne čestice moraju biti pristupačni osobama sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti ("Narodne novine" broj 78/13).

Članak 231.

Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu, uvjeti za uređenje i zadovoljenje parkirališnih potreba se temelje na odredbama poglavlja 2.2.2.4., odnosno odredbama o minimalnoj komunalnoj opremljenosti građevne čestice te odredbama poglavlja 5. ove Odluke.

Potrebe za parkiranjem trebaju se riješiti sukladno članku 544. ovih Odredbi.

Članak 232. **1.3.2.5. Smjernice za izradu UPU**

Za planiranje građevina unutar obuhvata UPU-a grada Pakraca potrebno je primjenjivati odredbe za neposrednu provedbu unutar građevinskog područja naselja ovog Plana pri čemu se omogućuje da se uz odgovarajuće obrazloženje za UPU grada Pakraca odrede i stroži uvjeti sukladno važećem zakonu o prostornom uređenju.

Članak 233.

Način sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš, uvjeti zaštite i drugi elementi važni za zahvat u prostoru, prema posebnim propisima sukladno odredbama poglavlja 6., 7. i 8. ove Odluke.

2. 3. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA

Članak 234.

Izvan građevinskih područja naselja u ovom Planu se dozvoljava gradnja na slijedećim područjima:

- **Građevinska područja izvan naselja**

  - građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 1"
  - građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 5"
  - građevinsko područje gospodarske zone "Badljevina"
  - građevinsko područje gospodarske zone "Gornja Obrijež"
  - građevinsko područje gospodarske zone "Prekopakra"
  - građevinsko područje gospodarske zone "Španovica"
  - građevinsko područje turističko - sportsko - rekreacijske zone "Matkovac"

- građevinsko područje turističko - sportsko - rekreacijske zone
  - "Omanovac"
- građevinsko područje ugostiteljsko – turističke zone "Livade"
- građevinsko područje turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača"
- građevinska područja groblja

- **Područje Grada izvan građevinskih područja**

Članak 235.

Za gradnju građevina izvan građevinskog područja naselja primjenjuju se odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.2. "Opći uvjeti gradnje i uređenja prostoru u građevinskom području naselja" ovih Odredbi.

2.3.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima izvan naselja

Članak 236.

Na području obuhvata ovog Plana, unutar izdvojenog građevinskog područja, planira se uređenje:

- građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 1"
- građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 5"
- građevinsko područje gospodarske zone "Badljevina"
- građevinsko područje gospodarske zone "Gornja Obrježˮ
- građevinsko područje gospodarske zone "Prekopakra"
- građevinsko područje gospodarske zone "Španovica"
- građevinsko područje turističko - sportsko - rekreacijske zone "Matkovac"
- građevinsko područje turističko - sportsko - rekreacijske zone "Omanovac"
- građevinsko područje ugostiteljsko – turističke zone "Livade"
- građevinsko područje turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača"
- građevinska područja groblja

Izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarskih, turističko - sportsko – rekreacijske, ugostiteljsko - turističke te turističko - poljoprivredno – sportsko – rekreacijske zone i groblja iz prethodnog stavka označene su na kartografskim prikazima br. 4.1., 4.2., 4.15., 4.21., 4.27., 4.32., 4.38. i 4.39. u MJ 1 : 5.000.

Gospodarska zona „Pakrac 1“ planira se temeljem Urbanističkog plana uređenja gospodarske zone „Pakrac 1“ koji je izrađen i na snazi.

Turističko - sportsko - rekreacijska zona "Matkovac" i ugostiteljsko - turistička zona „Livade“ planira se rješavati izradom i primjenom urbanističkih planova uređenja.

Gospodarska zona „Badljevina“, „Gornja Obježˮ, „Prekopakra“, „Španovica“ te turističko - sportsko - rekreacijska zona „Omanovac“ rješavat će se neposrednom provedbom temeljem odredbi poglavlja 2.3.1.1.1. i 2.3.1.1.2.

Gospodarska zona „Pakrac 5“ te turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijska zona "Batinjani - Turkovača" rješavat će se neposrednom provedbom temeljem uvjeta za provedu zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja, a sukladno odredbama poglavlja 2.3.1.1.4.1. i 2.3.1.1.4.2.

Građevinsko područje groblja rješavat će se neposrednom provedbom temeljem odredbi poglavlja 2.3.1.1.3.

2.3.1.1. Neposredna provedba

Članak 237.

Neposrednom provedbom mogu se u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja izvoditi zahvati pod uvjetom da se:

- nalaze u izgrađenom ili neizgrađenom dijelu izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, određenog temeljem članka. 21., odnosno da imaju minimalnu razinu komunalne opremljenosti propisanu kao u članku 80. ovih Odredbi
- nalaze u neuređenom dijelu izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za koje su ovim Odredbama propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja ili ako se radi o rekonstrukciji postojećih ili gradnji zamjenskih građevina sukladno odredbama važećeg zakona o prostornom uređenju.

2.3.1.1.1. Uvjeti gradnje u izdvojenim građevinskim područjima gospodarskih zona „Badljevina“, „Gornja Obiježˮ, „Prekopakraˮ i „Španovicaˮ

Članak 238.

Na području obuhvata ovog Plana, unutar izdvojenog građevinskog područja, planira se uređenje:

- gospodarske zone "Badljevina", ukupne površine 13,83 ha (izgrađena/neizgrađena)
- gospodarske zone "Gornja Obriježˮ, ukupne površine 4,27 ha (izgrađena/neizgrađena)
- gospodarske zone "Prekopakra", ukupne površine 0,83 ha (izgrađena/neizgrađena)
- gospodarske zone "Španovica", ukupne površine 3,59 ha (izgrađena/neizgrađena)

Članak 239.

U sklopu zona gospodarskih djelatnosti u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja dozvoljena je izgradnja poslovnih i proizvodnih građevina (građevine uslužne, trgovačke, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke, industrijske, prerađivačke, zanatske ili slične namjene te one koje zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smještene unutar granica građevinskih područja naselja), pomoćnih, prometnih i infrastrukturnih građevina te sportsko-rekreacijskih građevina za potrebe zaposlenih, kao i kombinacije različitih navedenih namjena u sklopu jedne građevine.

U ovim zonama dozvoljena je i gradnja svih građevina za iskorištavanje obnovljivih izvora energije sukladno Odredbama poglavlja 5.7. i ovog poglavlja.

Članak 240. **I1-1 1.2**

Gospodarske zone iz članka 238. ovih Odredbi mogu biti jednonamjenske (poslovne, proizvodne, ugostiteljsko-turističke, trgovačko-uslužne zone te zone malog i srednjeg poduzetništva i sl.) ili mješovite.

Unutar mješovitih gospodarskih zona mogu se osnivati i pojedinačne, manje, namjenske (specijalizirane) gospodarske zone određene jednom od namjena navedenih u prethodnom stavku.

Članak 241. I1-1 1.2

U gospodarskim zonama iz članka 238. ovih Odredbi ne mogu se graditi stambene građevine, kao ni građevine gospodarske namjene za djelatnosti koje ugrožavaju područja druge namjene bukom, vibracijama i onečišćenjem zraka preko graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima, ili na drugi način štetno utječu ili onemogućavaju korištenje susjednih građevnih čestica.

Članak 242.

Proizvodne i poslovne građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš, posebice u smislu onečišćavanja zraka, potrebno je ispravno locirati u prostore gospodarskih zona u odnosu na stambene zone i građevine, te zone i građevine javne i društvena namjene, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova. I1-1 1.3

U postojećim neodgovarajuće lociranim gospodarskim zonama treba izbjegavati sadržaje koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće onda je potrebno poduzimati dodatne zaštitne mjere kroz ugradnju uređaja za pročišćavanje zraka. I1-1 1.9

Članak 243. I1-1 1.2

Na građevnoj čestici gospodarske namjene može se graditi više gospodarskih, pomoćnih i drugih građevina navedenih u članku 239.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 244. I1-1 1.1

Minimalna površina građevne čestice u izdvojenom građevinskom području gospodarske zone iznosi:

- za proizvodne građevine industrijske namjene 1500 m^2,
- za proizvodne građevine zanatske namjene 500 m^2,
- za poslovne građevine 500 m^2,

pri čemu širina građevne čestice ne može biti manja od 20,0 m.

Članak 245. I1-1 1.4

Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) za građevnu česticu u izdvojenom građevinskom području gospodarske zone iznosi 0,80, dok najmanji iznosi 0,10.

Članak 246. I1-1 1.10

Najmanje 15% građevne čestice u izdvojenom građevinskom području gospodarske zone treba biti uređeno kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo.

Članak 247. I1-1 1.10

Na građevnim česticama na kojima se grade gospodarske građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš potrebno je, prema građevinama i građevnim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 5,0 m.

Članak 248. I1-1 1.3

Proizvodne i poslovne građevine koje se, inače, unutar granica građevinskog područja naselja mogu graditi samo u proizvodnoj, poslovnoj ili mješovitoj gospodarskoj zoni, moraju biti

udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa koje čine granicu izdvojenog građevinskog područja gospodarske zone

Istovremeno, građevine iz prethodnog stavka moraju biti udaljene od stambenih i javnih građevina najmanje 30 m i odijeljene zelenim pojasom, pri čemu proizvodne građevine i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje razinom buke, stupnjem onečišćenja ili na neki drugi način opterećuju okolinu moraju od navedenih građevina biti udaljeni najmanje 100 m.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 249. I1-1 1.7

Građevina proizvodne i poslovne u izdvojenom građevinskom području gospodarske zone grade se najviše do ukupne visine 15,0 m od završne kote uređenog terena, a mogu imati max. podrum ili suteren i tri nadzemne etaže.

Iznimno, visina proizvodnih građevina iz stavka 1. ovog članka, može, u skladu s namjenom i funkcijom građevine te uz dokaz o proizvodno - tehnološkom procesu koji zahtjeva veću visinu, iznositi i više od 15,0 m.

Članak 250. I1-1 1.9

Krovišta građevina poslovne i proizvodne namjene mogu se izvesti kao ravna, s blagim nagibom, polukružna, bačvasta i druga, te kao kosa, max. nagiba do 35°, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova.

Članak 251. I1-1 1.9

Arhitektonsko oblikovanje građevina mora se zasnivati na principima suvremenog industrijskog oblikovanja i najnovijim saznanjima, uz uporabu postojanih materijala.

Članak 252.

U svrhu iskorištavanja sunčeve energije na krov je moguće postavljati solarne kolektore i/ili fotonaponske ćelije te drugu potrebnu opremu na način da ne opterećuje vizualni identitet i pejzažnu cjelovitost okolnog krajolika i same zone.

Članak 253.

Sve građevine u ovim zonama moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem, oblikom, visinom i materijalima gradnje odgovaraju lokalnom kontekstu, ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti te ne budu vizualna dominanta u okolici. I1-1 1.9

Okolicu građevina i parcele potrebno je krajobrazno urediti u skladu s lokalnim konte-kstom i pravilima struke.I1-1 1.10

Članak 254.

Kod arhitektonskog oblikovanja građevina unutar ovih zona moraju se zasnivati na principima suvremenog industrijskog oblikovanja i najnovijim saznanjima, uz uporabu postojanih materijalai sukladnih autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu. I1-1 1.9

Prigodom planiranja, projektiranja, i odabira pojedinih sadržaja i tehnologija treba osigurati propisane mjere zaštite okoliša, te će biti isključene one djelatnosti koje ne mogu osigurati propisane mjere zaštite okoliša i kvalitetu života i rada u prostoru dosega negativnih utjecaja. I1-1 1.9

2.3.1.1.2. Uvjeti gradnje u izdvojenom građevinskom području turističko - sportsko - rekreacijske zone „Omanovac“

Članak 255.

Na području obuhvata ovog Plana, unutar izdvojenog građevinskog područja, planira se uređenje turističko – sportsko – rekreacijske zone "Omanovac", ukupne površine 8,67 ha.
Zona se nalazi na najvišem dijelu istoimene uzvisine (654 m.n.v.) jugoistočno od naselja Pakrac koja je preko naselja Kraguj povezana sa gradskim središtem nerazvrstanom prometnicom i prikazana je na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenja i namjene površina/prostora“.

Izdvojeno građevinsko područje turističko – sportsko – rekreacijske zone "Omanovac", prikazano je i na kartografskom prikazu br. 4.39. „Građevinska područja“ za turističko – sportsko – rekreacijsku zonu "Omanovac" u MJ 1 : 5.000.

Članak 256. R2-2 1.2

Na lokaciji turističko – sportsko – rekreacijske zone "Omanovac" nalazi se ili se planira/omogućava smjestiti:

- planinarski dom s mogućnosti osiguranja usluga prehrane i smještaja,
- kamp - kamp odmorište
- građevine potrebne za funkcioniranje kamp odmorišta (sanitarni čvorovi, praonica, kupaonica, spremišta, najam opreme i dr.)
- nogometno igralište
- dječje igralište i senzoričko dječje igralište
- skijalište s vučnicom
- sanjkalište
- enduro staza
- staza za brdski biciklizam
- paragliding uzletište
- izletničke prostore (postavljanje urbane opreme, info i edukativnih ploča, putokaza, odmorišta sa drvenim stolovima i klupama, drvenih nadstrešnica, mjesta za ognjišta/ložišta za piknik u prirodi i sl.)
- lokaciju radioamaterske glavne stanice
- potrebna infrastrukturne, pomoćne i prateće građevine
- parkirališta i manipulativne površina nužne za funkcioniranje područja.

Na području turističko – sportsko – rekreacijske zone "Omanovac" moguća je izgradnja građevina namijenjenih robinzonskom turizmu u kojem se pruža usluga smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i uvjetima.

Članak 257. R2-2 1.2

Kroz projekt „Sportski park Omanovac“ planira se postavljanje urbane opreme na postojeću kružnu stazu „Kuna“ koja se planira koristiti kao pješačko-biciklistička te jahačka staza, a turističkom signalizacijom označit će se sve postojeće planinarske, biciklističke i jahačke staze.

Osim navedenih planirano su i sljedeće projektne aktivnosti:

- postavljanje pokretne trake (ski-bike)
- postavljanje tubing staze (ljetno sanjkanje)
- adrenalinski kompleks 1 „Šetnja u krošnjama“
- adrenalinski kompleks 2 (zip-line s dva vidikovca)
- info centar
- vidikovac
- nadzorna točka HGSS

- skladište sportske opreme
- sanitarni prostori
- nadstrešnica za ratrak
- servisna stanica/stup za bicikle
- vodospremnik

U sklopu zone planirano je postaviti i drugu urbanu opremu te info panele, spremnike za tehničku vodu, parkiralište uz pristupnu prometnicu, potrebne NN instalacije za potrebe osvjetljavanja navedenih sadržaja i omogućavanje funkcioniranja i korištenja pokretne trake i objekata.

Članak 258. **R2-2 1.2**

U sklopu jedne građevine ili prostora moguće je kombinacija više namjena navedenih u prethodnom stavku.

Članak 259. **R2-2 1.2**

Na jednoj građevnoj čestici unutar turističko – sportsko – rekreacijske zone može se graditi više sportsko – rekreacijskih, ugostiteljsko – turističkih i drugih građevina navedenih u člancima 256. i 257. ovih Odredbi.

Članak 260.

Za gradnju pomoćnih građevina primjenjuju se odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.3.5. "Uvjeti gradnje pomoćnih građevina" ovih Odredbi, dopunjeni uvjetima propisanim ovim poglavljem.

Članak 261. **R2-2 1.10**

Turističko – sportsko – rekreacijska zona "Omanovac" mora se pejzažno urediti.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 262. **R2-2 1.1**

Površina građevne čestice u turističko – sportsko – rekreacijskoj zoni iznosi min. 500 m^2, a najveći koeficijent izgrađenosti (kig) je 40%

Najmanja širina građevne čestice iznosi 15,0 m.

Članak 263. **R2-2 1.3**

Sve građevine u ovoj zoni moraju se graditi na udaljenosti min 3,0 m od susjedne međe (osim pomoćnih građevina).

Članak 264. **R2-2 1.10**

Najmanje 50% građevne čestice u izdvojenom građevinskom području turističko - sportsko – rekreacijske zone treba biti uređeno kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo.

Sve ozelenjene i zatravljene površine koje služe za sport i rekreaciju, površine sportskih terena, igrališta, auto kampa i sl., smatraju se uređenim zelenilom te se, kao i sve vodne površine, ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice.

Članak 265. **R2-2 1.9**

Sve građevine u ovoj zoni moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem i oblikovanjem ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

Članak 266. **R2-2 1.3**

Sve građevine u turističko – sportsko – rekreacijskoj zoni, osim pomoćnih, moraju se graditi kao samostojeće, pri čemu minimalna udaljenost od regulacijske linije mora biti min. 8,0 m.

Članak 267. **R2-2 1.7**

Etažna visina svih građevina koje se grade u ovoj zoni može biti maksimalno podrum ili suteren, prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina najviše 9,0 m mjereno od završne kote uređenog terena.

Iznimno, visina i etažna visina planinarskog doma može biti i veća, ali ne veća od zatečenog stanja postojeće građevine planinarskog doma koja može ostati maksimalno u istoj visini prilikom rekonstrukcije ili eventualne zamjenske gradnje za građevine iste namjene.

Članak 268. **R2-2 1.9**

Krovišta građevina mogu se izvesti kao koso, nagiba 30° do 45°, te se ne može izvesti krov strmijeg nagiba („alpski“) kao ni ravni krov, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova. Na terenu s nagibom sljeme ovakve građevine mora biti položena paralelno sa slojnicama.

Članak 269. **R2-2 1.9**

Građevine namijenjenih robinzonskom turizmu u kojem se pruža usluga smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i uvjetima, imaju drukčiji režim i mogu biti zgrade od drveta ili drugog lokalnog i prirodnog materijala (stare kuće od kamena ili drva, kolibe od trstike, slame ili granja, pećine i sl.), zgrade na drvetu ili drugim prostorima neuobičajnog oblika ili postavljenih na neuobičajni način (pod zemljom, na stupovima, stablu, vodi, stijeni i slično) te šatori od platna i drugih laganih savitljivih materijala.

Građevine iz prethodnog stavka mogu ili ne moraju biti priključene na infrastrukturu (struju, vodu, kanalizaciju, plin, telefon i sl.), ali se higijenski ispravna pitka i sanitarna vode mora osigurati prema lokalnim uvjetima (iz boca, cisterni, prirodnih izvora, vodovoda i sl), isto kao i korištenje sanitarija prema mogućnostima te odstranjivanje komunalnog otpada.

Za građevine robinzonskog turizma, inspektor zaštite od požara može zahtijevati provedbu dodatnih mjera zaštite od požara.

Članak 270. **R2-2 1.9**

Kod arhitektonskog oblikovanja građevina unutar ove zone moraju se koristiti tradicionalni arhitektonski elementi i prirodni građevinski materijali sukladni autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu (npr. drvo, kamen, opeka i sl.) i to, na način da se građevine nakon izgradnje u najvećoj mjeri uklope u prirodno okruženje te da svojim izgledom ne budu vizualna dominanta u okolici.

Oblikovanje pojedinačnih građevina mora biti u skladu s lokalnom tradicijom.

Iznimno, ukoliko se u pojedinim slučajevima u području ove zone grade montažni i slični objekti s tipskim elementima i materijalima, isti se trebaju vanjskim izgledom uklopiti u okolni pejzaž, zakriti zelenilom i/ili prilagoditi okolini vanjskom oblogom.

Članak 271. **R2-2- 1.9**

U svrhu definiranja dodatnih uvjeta oblikovanja građevina iz ove zone primjenjuju se uvjeti iz članka 252. ovih Odredbi.

Članak 272. **R2-2 1.12**

Građevne čestice unutar izdvojenog građevinskog područja ove turističko – sportsko – rekreacijske zone priključuju se na postojeće nerazvrstane ceste koje prolaze zonom. Za potrebe izgradnje unutar zone, ukoliko će se u unutrašnjosti zone formirati nove građevne čestice, odnosno ukoliko se pojave dodatni zahtjevi ili potrebe za drukčijom organizacijom, moguće je formirati sabirnu prometnicu širine kolnika min 5,5 m.

Za potrebe gradnje moguće je formirati i jedinstvenu građevnu česticu ili više njih, od kojih svaka ima pristup na nerazvrstanu prometnicu. Za postojeće čestice koje nemaju izlaz na prometnu površinu izvršit će se preparcelacija ili spajanje, odnosno tretirat će se kao u članku 21. ovih Odredbi.

Članak 273. **R2-2 1.12**

Elektroopskrba: Turističko – sportsko – rekreacijska zona "Omanovac" je omogućena standardni priključak na elektroenergetski sustav javne elektroenergetske mreže, 10 kW dalekovodom koja dolazi iz smjera grada Lipika i postojećom trafostanicom10(20)/0,4 kV kapaciteta 630 kVA.

Priključak ove zone na građevine vodovoda, odvodnje, utvrdit će se na osnovi planova i posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća kada ona osigurava mogućnost priključka na iste.

Unutar ove zone nije izgrađen i omogućen javni sustav vodoopskrbe i odvodnje, a do izgradnje istog, uvjetuje se gradnja cisterne ili bunara i nepropusne sabirne jame, a prema posebnim uvjetima nadležnih službi ovisno o zoni sanitarne zaštite.

Članak 274. **R2-2 1.12**

Prostornim planom uređenja za područje obuhvata ne predviđa se plinifikacija ovog područja.

Članak 275. **R2-2 1.10**

Potreban broj parkirnih mjesta utvrđen je člankom 544.ovih Odredbi. Parkirališta se rješavaju unutar zone, na vlastitim česticama, a mogu se planirati i uz sabirnu prometnicu, ukoliko ista bude planirana za gradnju.

2.3.1.1.3. Uvjeti gradnje u izdvojenim građevinskim područjima groblja

Članak 276.

Od 49 groblja u Gradu Pakracu, 37 se nalaze izvan naselja i ona su ucrtana u kartografskim prikazima "Korištenje i namjena prostora/površina" u mj. 1:25.000 te u "Građevinskim područjima naselja" u MJ 1 : 5.000.

Članak 277.

Groblja koja se nalaze izvan naselja locirana su uz naselja Bjelajci (2), Branešci (2), Brusnik (2), Cicvare, Dereza, Donja Obrijež (3), Donja Šumetlica, Donji Grahovljani, Dragović, Gornja Šumetlica, Gornji Grahovljani, Gornja Obrijež, Jakovci, Kapetanovo polja, Koturić, Kričke, Lipovac, Mali Banovac, Omanovac (2), Ožegovci, Ploštine, Popovci, Prgomelje, Rogulje, Španovica (2), Tisovac, Toranj (2), Veliki Banovac i Veliki Budići te su za njih određena izdvojena građevinska područja za izgradnju groblja.

Članak 278.

Na područjima groblja dozvoljena je izgradnja:
- građevina za ukop (sve vrste grobnica)
- mrtvačnica
- vjerskih građevine,
- memorijalnih obilježja,
- parkirališta.

Članak 279.

Uvjeti gradnje i uređenja groblja u izdvojenim građevinskim područjima utvrđuju se kao u 195. i 196. te 232. i 233. ovih Odredbi.

2.3.1.1.4. Područja primjene uvjeta provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja

2.3.1.1.4.1. Uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja za izdvojeno građevinsko područje gospodarske zone "Pakrac 5"

Na području obuhvata ovog Plana, unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, planira se uređenje gospodarske zone „Pakrac 5“, ukupne površine cca 14,68 ha.

Zona se nalazi se u južnom dijelu grada Pakraca, uz postojeću prometnu infrastrukturu koja se nadovezuje na prometnicu D5, a između dijelom postojećih izgrađenih poslovnih građevina i bolničkog kompleksa te je na jednoj strani omeđena rijekom Pakrom, dok se na drugoj proteže ravničarski krajolik Pakračkog polja.

Izdvojeno građevinsko područje gospodarske zone „Pakrac 5“ prikazano je na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena prostora/površina“, kartografskom prikazu br. 4.27. Pakrac u MJ 1 : 5.000 .

Članak 280.

U izdvojenom građevinskom području gospodarske zone „Pakrac 5“ dozvoljena je izgradnja:

- poslovnih i proizvodnih građevina kako su definirane člankom 120. ovih Odredbi. (građevine uslužne, trgovačke, komunalno - servisne, ugostiteljsko - turističke, industrijske, prerađivačke, zanatske ili slične namjene te one koje zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smještene unutar granica građevinskih područja naselja
- pomoćnih i pratećih građevina u funkciji osnovnih građevina,
- uredskih prostorija u funkciji vođenja i koordiniranja osnovne proizvodnje,
- prometnih i infrastrukturnih građevina
- nadstrešnica, parkirališnih i manipulativnih površina
- sportsko-rekreacijskih građevina za potrebe zaposlenih,
- kombinacije različitih navedenih namjena u sklopu jedne građevine ili u više različitih građevina.

U ovoj zoni dozvoljena je i gradnja svih građevina za iskorištavanje obnovljivih izvora energije sukladno Odredbama poglavlja 5.7. i ovog poglavlja.

Članak 281. I1-2 1.2

Na građevnoj čestici gospodarske namjene može se graditi više gospodarskih, pomoćnih i drugih građevina navedenih u prethodnom članku, a više namjena se može kombinirati unutar jedne građevine.

Članak 282.

U ovoj zoni ne mogu se graditi stambene građevine, kao ni građevine gospodarske namjene za djelatnosti koje ugrožavaju područja druge namjene bukom, vibracijama i onečišćenjem zraka preko graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima, ili na drugi način štetno utječu ili onemogućavaju korištenje sadržaja druge namjene koji se nalaze u blizini. **I1-2 1.2**

Proizvodne i poslovne građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš, posebice u smislu onečišćavanja zraka, potrebno je ispravno locirati u prostoru gospodarske zone u odnosu na stambene zone i građevine, te zone i građevine javne i društvena namjene, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova. **I1-2 1.3**

Članak 283.

Za gradnju pomoćnih građevina primjenjuju se odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.3.5. "Uvjeti gradnje pomoćnih građevina" ovih Odredbi, dopunjeni uvjetima propisanim ovim poglavljem.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 284. **I1-2 1.1.**

Minimalna površina građevne čestice u izdvojenom građevinskom području gospodarskih zona iznosi:

- za proizvodne građevine industrijske namjene 1500 m^2,
- za proizvodne građevine zanatske namjene 500 m^2,
- za postrojenja za iskorištavanje sunčeve i drugih obnovljivih izvora energije 800 m^2,
- za poslovne i druge građevine 500 m^2.

Članak 285. **I1-2 1.3**

Udaljenost građevina od svih međa mora iznositi min. 3,0 m, a udaljenost od regulacijskog pravca iznosi min. 8,0 m, osim iznimno u slučaju postojećih građevina u izgrađenim dijelovima zone.

Udaljenosti, površine, tj. dimenzije navedene u prethodnim stavcima ovog članka ne odnose se na gradnju infrastrukturnih građevina i zgrada (npr. trafostanica, crpnih stanica i svih drugih sličnih građevina za potrebe osiguravanja opskrbe područja). Njihova površina i širina može biti i manja, ali ne manja od one potrebne za nužni, pristup, funkcioniranje i upotrebu tih građevina. Udaljenost od regulacijskog pravca također može biti manja od propisane u prethodnom stavku, pri čemu je, u slučaju izgradnje udaljenosti manjoj od 10,0 m, potrebno sačuvati preglednost prometnice te objekt uklopiti u okolno zelenilo.

Članak 286. **I1-2 1.4**

Najveća izgrađenost (kig) za građevnu česticu u izdvojenom građevinskom području ove gospodarske zone iznosi 80%, dok najmanja iznosi 10%.

Članak 287. **I1-2 1.10**

Najmanje 15% građevne čestice u ovoj zoni treba biti uređeno zelenilo, dok se prema drugim namjenama trebaju izvesti parkovni, pejzažni ili zaštitni vegetacijski tamponi, u skladu s uvjetima zaštite okoliša.

Sve ozelenjene i zatravljene površine za gospodarsku namjenu, smatraju se uređenim zelenilom te se ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice.

Članak 288. **I1-2 1.10**

Na građevnim česticama na kojima se grade gospodarske građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš potrebno je, prema građevinama i građevnim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 5,0 m.

Članak 289. **I1-2 1.3**

Proizvodne i poslovne građevine koje ne udovoljavaju uvjetima iz članaka 130. i 131. ovih Odredbi te koje se inače mogu graditi samo u gospodarskim zonama, moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa koje čine granicu izdvojenog građevinskog područja gospodarske zone.

Građevine iz prethodnog stavka moraju biti udaljene od najbližih stambenih i javnih građevina najmanje 30 m i odijeljene zelenim pojasom, pri čemu proizvodne građevine i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje razinom buke, stupnjem onečišćenja ili na neki drugi način opterećuju okolinu moraju od navedenih građevina biti udaljeni najmanje 100 m.

Članak 290. **I1-2 1.3**

Minimalne udaljenosti navedene u prethodnom članku odnose se na građevine u kojima se obavlja djelatnost s potencijalno nepovoljnim tj. nepovoljnim utjecajema na okoliš, dok se ostale građevine bez izvora zagađenja i bez potencijalno nepovoljnog utjecaja na okoliš mogu smještati i na manjim udaljenostima sukladno uvjetima propisanim ovim poglavljem te poglavljem 2.2.2.2. ovih Odredbi.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 291. **I1-2 1.7**

Građevine koje se grade u ovoj zoni, mogu biti ukupne visine najviše 15,0 m od završne kote uređenog terena na nižem dijelu, a mogu imati max. podrum ili suteren i tri nadzemne etaže.

Iznimno, visina proizvodnih građevina iz stavka 1. ovog članka, može, u skladu s namjenom i funkcijom građevine te uz dokaz o proizvodno - tehnološkom procesu koji zahtjeva veću visinu, iznositi i više od 15,0 m.

Članak 292.

Sve građevine u ovim zonama moraju se projektirati, locirati i graditi sukladno člancima 251. – 254. ovih Odredbi. **I1.2 1.9; I1-2 1.10**

Dopunski izvori energije su prirodno obnovljivi izvori energije prvenstveno vjetra, sunca i vode te se mogu koristiti unutar ove zone sukladno poglavljima 5.7. i 2.2.3.5. ovog Plana. **I1-2 1.12**

Članak 293.

Građenje građevina u ovom dijelu građevinskog područja može se dozvoliti pod uvjetom da građevne čestice imaju zajedničku među dužine 3,0 m ili više s koridorom prometne površine,

osim ako se pristup rješava putem prava služnosti ili površine u vlasništvu vlasnika građevne čestice na kojoj se planira gradnja. I1-2 1.12

Minimalna širina koridora iz prethodnog stavka određena je člankom 80. stavkom 2. ovih Odredbi, a isti treba biti imovinsko-pravno riješen, te povezan sa javnim prometnim sustavom. Mreža prometnih površina i njihova širina postavljena je uvažavajući zatečeno stanje, namjenu i konfiguraciju terena.

Postojeće prometne površine koje su uže od navedenih u prethodnom stavku, moraju se proširiti najmanje na minimalnu zadanu širinu. I1-2 1.12

Preporuča se da koridor bude ii širi od navedenog u stavku 2. ovog članka te ga je moguće i dodatno proširiti na dijelovima gdje imovinsko-pravni odnosi i konfiguracije terena to dozvoljavaju. I1-2 1.12

Točna širina, kao i trasa koridora definirat će se projektom. Trasa koridora moguće je mijenjati sukladno pravilima struke i konfiguraciji terena, osobito kada je to u interesu manjeg zadiranja u pojedinačne parcele privatnih vlasnika. I1-2 1.12

Minimalni koridor (i svaki koji je uži od 5,5 m) potrebno je riješavati kao kolno-pješačku površinu s ugibalištem uređenima na svakih 100 m na preglednom, odnosno 50 m na nepreglednom dijelu. I1-2 1.12

Ukoliko se prometna površina na koju je povezana građevna čestica rješava putem prava služnosti ili površine u vlasništvu vlasnika građevne čestice na kojoj se vrši gradnja, a ne direktnom vezom na površinu javne namjene, pristup do iste s površine javne namjene može se osigurati najviše preko jedne čestice. I1-2 1.12

Ukoliko pristup s površine javne namjene na česticu nije moguće osigurati direktno ili na način naveden u prethodnom stavku, potrebno je izvršiti preparcelaciju na način da se formiraju nove građevne čestice, sukladno članku 21. ovih Odredbi, koje će užom stranom imati zajedničku među s površinom javne namjene sukladno stavku 1. ovoga članka. Prometni pristup neuređenom dijelu izdvojenog građevinskog područja u ovoj zoni, moguće je riješiti preparcelacijom i objedinjavanjem čestica na način da svaka ima pristup sa postojećih ili planiranih pristupnih cesta, odnosno formiranjem jedinstvenih građevinskih čestica s već postojećim parcelama, a koje imaju pristupe s postojećih pristupnih puteva. I1-2 1.12

Iznimno, kada pristup do čestica nije moguće rješiti niti na jedan od načina propisanih u prethodnim stavcima, do tih je čestica moguće formirati i nove pristupne prometne površine koje nisu prikazane na kartografskim prikazima ovog Plana, a sukladno uvjetima propisanim člancima 29., 80. te 522. - 532. ovih Odredbi. I1-2 1.12

U području izdvojenog dijela građevinskog područja ne mogu se graditi javne garaže niti javna parkirališta, osim duž prometnica, ako njihov koridor to dozvoljava. I1-2 1.12

Parkirališni prostor potrebno je osigurati unutar građevnih čestica građevina. I1-2 1.10

Potreban broj parkirnih mjesta utvrđen je člankom 544. ovih Odredbi. Parkirališta se rješavaju unutar zone, na vlastitim česticama. I1-2 1.10

Članak 294.

U gospodarskoj zoni „Pakrac 5“ planira se elektroenergetski sustav te sustav vodovoda i odvodnje sukladno kratografskim prikazima br. 2.B. i 2.C.

Članak 295.

Za predaju električne energije u elektroenergetsku mrežu, odnosno za osiguranje opskrbe, dozvoljena je izgradnja rasklopnog postrojenja i/ili trafostanice prema uvjetima HEP-a na najprihvatljivijoj lokaciji unutar obuhvata predmetne zone, pod uvjetom da opskrbu električnom energijom nije moguće osigurati bez izgradnje iste. I1-2 1.12

Članak 296.

Područja gospodarske zone "Pakrac 5" planira se riješiti priključkom na postojeći nagistralni vod čija vodoopskrba grada Pakraca prolazi tik uz gospodarsku zonu povezujući grad Pakrac s gradom Lipikom.Priključkom na magistralni cjevovod koji prolazi koridorom gradske ulice Matije Gupca. Područje zone planira se i izgradnja novog vodovodnog sistema s cijevima od Ø150 mm, ista mreža će se koristiti i kao protupožarna mreža sa sistemom vanjskih hidranata. **I1-2 1.12**

Sve građevine moraju imati priključak na komunalnu infrastrukturu prema uvjetima nadležnih komunalnih tvrtki.

Članak 297.

Područje zone planira se spojem na postojeći izgrađeni zajednički kolektorski sustav komunalnih otpadnih voda, koji prolazi neposredno duž rijeke Pakre sa spojem prema postojećem UPOV-u Lipik. **I1-2 1.12**

Članak 298.

Priključak ove zone na građevine vodovoda, odvodnje, elektroopskrbe, plinsku i na elektroničku komunikacijsku mrežu utvrdit će se na osnovi planova i posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća kada ona osigurava mogućnost priključka na iste.

Unutar ove zone dijelom je izgrađen i omogućen priključak na javni sustav vodoopskrbe i odvodnje.

U gospodarskoj zoni „Pakrac 5" je trenutno omogućen spoj i na elektroenergetski priključak javne elektroenergetske mreže putem izgrađenog podzemnog voda XHE 49 3x(1x150/25) 10 kV i izgrađene trafostanice Pakrac-8, KTS 10(20)/0,4 kV, . **I1-2 1.12**

Potreban broj parkirnih mjesta utvrđen je člankom 544. ovih Odredbi. Parkirališta se rješavaju unutar zone, na vlastitim česticama.

2.3.1.1.4.2. Uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja za izdvojeno građevinsko područje turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača"

Članak 299.

Na području obuhvata ovog Plana, unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, planira se **uređenje turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani – Turkovača"** ukupne površine cca 9,96 ha. Zona tradicijski pripada sustavu povijesne baštine vezane za uzgoj konja lipicanske pasmine na području Pakraca i Lipika, a radi se o lokaciji majura na kojoj se nalaze ostaci zgrada i objekata u kojima su se, **u sklopu Državne ergele odvijale aktivnosti uzgoja Lipicanaca**, a pod čijim će upravljanjem i ostati. **R2-1 1.2**

Zona se nalazi jugozapadno od naselja Batinjani i prikazana je na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenja i namjene prostora/površina", te na kartografskom prikazu br. 4.2. Batinjani i Mali Banovac u MJ 1 : 5.000

Članak 300.

U izdvojenom građevinskom području **turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača"** planira se revitalizacija s ciljem rekonstrukcije i izgradnje novih objekata, a odnosi se na 5 zgrada za koje postoje nacrti i/ili su djelomično sačuvane

u sklopu zone. To su nekadašnja staje, stambena građevina za potrebe radnika, radionice, skladište za kukuruz, izbe. **R2-1 1.2**

Cilj osnivanja ove zone je **uređenje Centra za obnovu „Hrvatskih linija i rodova Lipicanske pasmine konja“** uz prateće djelatnosti poljoprivrede, gospodarstva i turizma. U slučaju potreba, moguće je izgraditi i nove građevine sukladno ovim Odredbama, a prema planovima proširenja sadržaja. **R2-1 1.2**

U predmetnoj zoni dozvoljene su sljedeće namjene: **R2-1 1.2**

- poljoprivredno-gospodarske građevine za potrebe uzgoja konja te čuvanja, skladištenja i spremanja poljoprivrednih proizvoda, mehanizacije, oruđa, hrane i sl.
  - građevine za smještaj konja (boksovi)
  - građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te njihovo održavanje
  - građevine za skladištenje hrane za konje
  - gnojišne ili slične jame
  - ostale građevine u funkciji smještaj, uzgoja i brige za konje te poljoprivredne proizvodnje, prerade i skladištenja, održavanja i sl.,
- ugostiteljsko-turističke smještajne građevine (mogućnost preuređenja postojećih građevina ili izgradnja novih u vidu bugalova, manjeg hotela ili pansionskog smještaja) vezane uz gospodarsku djelatnost uzgoja konja uz mogućnost drugih vrsta poljoprivredne djelatnosti i uzgoja kao dodatne djelatnosti ili dodatne ponude
- ugostiteljsko-turističke građevine za pružanje usluge prehrane i pića (doručkovaonica, kušaonica, degustacijsko – enološki sadržaji, manji restoran ili ugostiteljski objekt, u sastavu ponude Ergele i smještaja gostiju te obogaćivanja i upotpunjavanja ponude)
- građevina sporta i rekreacije ovisno o potrebama
  - hala za jahanje/zatvoreni manjež
  - vanjski manjež
  - travnati tereni za jahanje
  - parkur (teren za preponsko jahanje)
  - staze (kasački i galopski sport rekreativne konjičke staze i sl.)
  - ostale građevine namijenjene sportu i rekreaciji osobito one vezane za konjički sport i turizam, ali i za sve druge vrste sportsko-rekreacijske i ugostiteljsko – turističke djelatnosti,
  - površine za šetanje, vožnju biciklom, jahanje i slično
  - uređenje dječijih igrališta, šetnica, ribnjaka i drugih vodenih površina, vidikovaca i sl.
- prateće građevine u funkciji poljoprivredne djelatnosti te sporta i rekreacije (svlačionice, spremišta opreme, upravni prostori, uredi i prostorije za boravak djelatnika, prostorije kluba i sl. te osobito onih vezanih za uzgoj konja, konjički sport i turizam, ali i za sve druge vrste sportsko-rekreacijske i ugostiteljsko – turističke djelatnosti prisutne u zoni
- interne prometnice i staze, parkirališta, manipulativne površine, infrastrukturne građevine i sl.
- pomoćne građevine (spremišta, nadstrešnice, garaže, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva i dr.) i svih drugih građevina koje imaju pomoćnu funkciju u odnosu na glavne građevine
- postavljanje urbane opreme, info i edukativnih ploča, putokaza, odmorišta, drvenih nadstrešnica te druge opreme i elemenata uređenja.
- Izložbeni prostori tradicije i očuvanja konjičkog sporta i etnologije ovog područja i namjene
- svi drugi sadržaji koji su u funkciji osnovne namjene.

Članak 301. R2-1 1.2

U sklopu jedne građevine moguće je kombinacija više namjena navedenih u prethodnom stavku. Građevine polivalentne namjene i polivalentni prostori mogu poslužiti i za razne seminare, izložbe, radionice i druge slične namjene.

Članak 302. R2-1 1.3

Na građevnoj čestici u ovoj zoni može se graditi više ugostiteljsko-turističkih, pomoćnih, poljoprivredno-gospodarskih, sportsko-rekreacijskih, pratećih, pomoćnih i drugih građevina navedenih u prethodnom članku, a više namjena se može kombinirati unutar jedne građevine.

Članak 303.

Za gradnju pomoćnih građevina primjenjuju se odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.3.5. "Uvjeti gradnje pomoćnih građevina" ovih Odredbi, dopunjeni uvjetima propisanim ovim poglavljem.

Članak 304. R2-1 1.10

Turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani -Turkovača" mora se pejzažno urediti te se moraju odrediti zone ispaše, jahanja, škole jahanja i sličnih sadržaja ako ih bude bilo.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 305.

Površina građevne čestice turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača" iznosi min. 1000 m^2, R2-1 1.1 a najveća izgrađenost (kig) je 40%.R2-1 1.4

Najmanje 40% zasebne građevinske čestice za gradnju građevina u ovoj zoni ugostiteljsko – turističke namjene treba biti uređeno kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo.

Sve ozelenjene i zatravljene površine koje služe za sport i rekreaciju, kao i za gospodarsku namjenu, smatraju se uređenim zelenilom te se ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice. R2-1 1.10

Članak 306. R2-1 1.3

Sve građevine unutar ugostiteljsko-turističke zone na vlastitoj građevinskoj čestici moraju se graditi kao samostojeće, i isključivo na udaljenosti najmanje 8,0 m od regulacijskog pravca, odnosno najmanje 3,0 m od granice susjednih parcela, osim pomoćnih koje se grade sukladno odredbama iz poglavlja navedenog u članku 283. ovih Odredbi

Članak 307. R2-1 1.3

Građevine poljoprivredno-gospodarske namjene s potencijalnim izvorima zagađenja moraju se graditi na minimalnoj udaljenosti od 10,0 m od ugostiteljsko – turističkih građevina

Članak 308. R2-1 1. 14

Za prikupljanje konjskog gnoja i tekućine iz staja mogu se planirati gnojišta, platoi za kruti stajski gnoj, gnojišne jame, jame za gnojnicu ili gnojovku, lagune ili drugi spremnici, kao i sabirne jame te jame ili silosi za osoku i sl., kapaciteta ovisnog o broju uvjetnih grla.

Građevine iz prethodnog stavka lociraju se unutar zone, po mogućnosti niz dominantan vjetar.

Za gradnju građevina iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se uvjeti navedeni u člancima 160., 161. i 165. ovih Odredbi.

Članak 309. **T2-1 1.10**

Na građevnim česticama na kojima se grade građevine poljoprivredne namjene s potencijalnim izvorima zagađenja (građevine za smještaj konja te građevine za prikupljanje gnoja i tekućina iz staja) potrebno je, prema građevinama i građevnim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 5,0 m.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 310. **R2-1 1.7**

Visina sportsko – rekreacijskih i poljoprivredno - gospodarskih građevina može iznositi najviše 12,0 m od završne kote uređenog terena.
Iznimno, visina građevina iz stavka 1. ovog članka može, u skladu s namjenom i funkcijom građevine te uz dokaz o načinu korištenja koji zahtjeva veću visinu, iznositi i više od 12,0 m.

Članak 311. **R2-1 1.7**

Etažna visina ugostiteljsko - turističkih i pratećih građevina koje se grade u ovoj zoni može biti maksimalno podrum ili suteren, prizemlje i kat ili potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 8,0 m, a ukupna visina građevine najviše 12,0 m mjereno od završne kote uređenog terena.

Članak 312. **R2-1 1.9**

Krovišta ugostiteljsko - turističkih, sportsko – rekreacijskih, poljoprivredno - gospodarskih, pratećih i pomoćnih građevina izgrađenih u zoni "Batinjani - Turkovača" mogu se izvesti kao kosa, max. nagiba do 45°, ravna, s blagim nagibom, bačvasta ili polukružna, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova.

Članak 313.

Sve građevine u ovoj zoni moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem i oblikovanjem , oblikom, visinom i materijalima gradnje odgovaraju lokalnom kontekstu, ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti te ne budu vizualna dominanta u okolici. **R2-1 1.9**

Kod arhitektonskog oblikovanja građevina unutar ove zone moraju se koristiti tradicionalni arhitektonski elementi i prirodni građevinski materijali sukladno povijesnim izvorima, autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu. **R2-1 1.9**

Okolicu građevina i parcele potrebno je krajobrazno urediti u skladu s lokalnim kontekstom i pravilima struke. **R2-1 1.10**

Članak 314.

U svrhu definiranja ostalih uvjeti oblikovanja građevina iz ove zone primjenjuju se uvjeti iz članaka 252., 272. i 274. ovih Odredbi. **R2-1 1.9** **R2-1 1.12**

Članak 315.

Unutar ove zone nije izgrađen javni sustav vodoopskrbe i odvodnje, a do izgradnje istog, uvjetuje se gradnja cisterne ili bunara i nepropusne sabirne jame, a prema posebnim uvjetima nadležnih službi ovisno o zoni sanitarne zaštite. **R2-1 1.12**

Priključak ove zone na građevine vodovoda riješit će se produženjem gradske mreže duž spojne prometnice između naselja i zone, dok će odvodnja biti rješena izgradnjom samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliži recipijent. **R2-1 1.12**

Elektroopskrba se može riješiti na dva načina - priključkom na javnu gradsku elektroopskrbnu mrežu ili, osobito do omogućavanja priključka na javni sustav, putem agregata ili iz solarne energije putem solarnih kolektora i fotonaposnkih ćelija, a sukladno uvjetima iz poglavlja 5.7. ovih odredbi. **R2-1 1.12**

Elektronička komunikacijska mreža utvrdit će se na osnovi planova i posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća kada ona osiguraja mogućnost priključka na iste. **R2-1 1.12**

Potreban broj parkirnih mjesta utvrđen je člankom 544. Parkirališta se rješavaju unutar zone, na vlastitim česticama. **R2-1 1.10**

2.3.1.2. Posredna provedba

2.3.1.2.1. Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja

Članak 316.

Ovim Planom ja za izdvojena građevinska područja izvan granica građevinskih područja naselja određena obveza izrade urbanističkih planova uređenja za turističko - sportsko - rekreacijsku zonu "Matkovac" i ugostiteljsko - turističku zonu „Livade“.

Njihove granice obuhvata prikazane su na kartografskom prikazu br. 3.B. – "Uvjeti korištenja i ograničenja u prostoru, područja posebnih mjera ograničenja u korištenju, uređenje zemljišta, zaštita posebnih vrijednosti i obilježja, područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite" u MJ 1 : 25.000 te na kartografskim prikazima 4.21. i 4.38. "Građevinska područja" – za naselja Prekopakra i Kraguj u MJ 1 : 5.000.

2.3.1.2.1.1. Smjernice za izradu Urbanističkog plan uređenja turističko - sportsko - rekreacijske zone "Matkovac"

Članak 317.

Urbanistički plan uređenja turističko – sportsko – rekreacijske zone "Matkovac" (u daljem tekstu: UPU „Matkovac“) obuhvaća područje od cca 27,74 ha i nalazi se zapadno od glavnog dijela naselja Prekopakra, a južno od središnjeg odvojka naselja.

Obuhvat UPU-a „Matkovac“ određen je kao dijelom izgrađeni, dijelom neizgrađeni i dijelom neuređeni dio izdvojenog građevinskog područja.

Članak 318.

Osnovni cilj izrade UPU-a „Matkovac“ je detaljno i konačno definiranje prostora za turističko – sportsko rekreacijske aktivnosti u blizini grada Pakraca, koje su već tradicionalne te se kroz niz godina dijelom već odvijaju na predmetnom području. Svrha ovog područja je stvaranje dodatne

baze za planirano proširenje ponude turističkog razvoja grada kroz različite aktivnosti i povećanja smještajnih kapaciteta, ali i prostora za sport i rekreaciju samih građana grada Pakraca i ostalih naselja koja mu gravitiraju.

Članak 319.

Osnovni uvjet za budući razvoj i realizaciju gradnje u turističko – sportsko – rekreacijskoj zoni "Matkovac" je regulacija tog područja putem planiranja prometne, komunalne i druge infrastrukture potrebne za kvalitetan i sveobuhvatan razvoj turističke, sportske i rekreacijske ponude i djelatnosti te detaljnije određivanje namjene površina što će osigurati mogućnost realizacije gradnje te dovršenje tog područja.

Članak 320.

UPU-om „Matkovac“ potrebno je odrediti razmještaj djelatnosti u prostoru, osnovnu prometnu mrežu te osigurati prostorne preduvjete za komunalno opremanje zone, kao i utvrditi mjere za zaštitu i očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti te mjere sprječavanja negativnog utjecaja na okoliš.

Članak 321. 1.3.2.3

U izdvojenom građevinskom području turističko – sportsko – rekreacijske zone "Matkovac" dozvoljena je gradnja sljedećih građevina:

- građevina sporta i rekreacije
  - vodne površine jezera/mikroakumulacije "Pakurnovac"
    - dva postojeća sportska ribnjaka namijenjena za natjecanja ili rekreativni ribolov te za druge sportsko - rekreacijske aktivnosti,
    - treće jezero namijenjen turističkim aktivnostima
  - ribička kuća – uz vodne površine
  - rekreativni sadržaji i vodeni tobogan
  - motocross staze s mogućnošću izgradnje skakaonice za adrenalinske sportove
  - nogometnog igrališta uz mogućnost postavljanja dvostrane tribine (dodatni prostor za potrebe kluba ili ugostiteljski i sl.) / alternativno otvorena pozornica/ manifestacije na otvorenom / koncerti, radionice i sl.
  - igrališta / odbojkaškog igrališta (odbojka na pijesku),
  - dječjeg igrališta koje se može povezati nadstrešnicom i ostakliti tj. napraviti zatvoreni prostor za igru / zimski vrt
  - prostor za paint ball,
- ugostiteljsko - turističkih građevina
  - Kamp - kamp odmorišta „Sajmište“ sa objektom - hostel,
  - Kamp – kamp odmorišta – robinzonski smještaj (građevina namijenjenih robinzonskom turizmu u kojem se pruža usluga smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i uvjetima.)
  - manjeg ugostiteljskog objekta za okrjepu - bez mogućnosti planiranja smještajnih kapaciteta
  - bungalova/mobilnih kućica za smještaj i boravak gostiju
- pratećih građevina u funkciji sporta, rekreacije i turizma
  - građevine potrebne za funkcioniranje kamp odmorišta (sanitarni čvorovi, praonica, kupaonica, spremišta, najam opreme i dr.)
  - dvostrane tribine / svlačionica s tuševima i sanitarnim čvorom/sala za okupljanje i/ili ugostiteljski sadržaj – uz nogometno igralište
  - svlačionica, sanitarnog čvora, sunčališta, plaže, privezišta za čamce, adrenalinskog aqua parka – uz vodne površine,

  - prijemnih prostora, recepcije, manje trgovine (roba široke potrošnje, novine, suveniri i sl.) – mogu biti u sklopu područja auto kampa i bungalova, ili izvan njih
  - sjenica za piknik s klupama i stolovima
  - parkirališta, manipulativnih površina, infrastrukturnih građevina i sl.
- pomoćnih građevina (spremišta, nadstrešnice, pecala, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva i sl.)
- gatera za obuku lovačkih pasa (uz mogućnost organizacije vježbi, treninga i natjecanja)
- poučne staze flore i faune
- šumskog tematskog parka „Staza okom lovca“
  - obora sa životinjama
  - osmatračnice
  - poučne ploče, i dr.
- uređivanje izletničkog prostora (postavljanje urbane opreme, info i edukativnih ploča, putokaza, odmorišta sa drvenim stolovima i klupama, drvenih nadstrešnica, mjesta za ognjišta/ložišta za piknik u prirodi i sl.)

Članak 322. 1.3.2.3

U sklopu jedne građevine ili prostora moguće je kombinacija više namjena navedenih u prethodnom stavku.

Članak 323. 1.3.2.3

Na jednoj građevnoj čestici unutar turističko – sportsko – rekreacijske zone može se graditi više sportsko – rekreacijskih, ugostiteljsko – turističkih i drugih građevina navedenih u članku 321. ovih Odredbi.

Članak 324.

Za gradnju pomoćnih građevina primjenjuju se odgovarajući uvjeti iz poglavlja 2.2.3.5. "Uvjeti gradnje pomoćnih građevina" ovih Odredbi, dopunjeni uvjetima propisanim ovim poglavljem.

Članak 325. 1.3.2.3

Turističko – sportsko – rekreacijska zona "Matkovac" mora se pejzažno urediti, a prema uvjetima i na način kako to propiše provedbeni plan uređenja same zone.

Članak 326. 1.3.2.3

Površina građevne čestice u turističko – sportsko – rekreacijskoj zoni iznosi min. 500 m^2, a najveći koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,30.
Sve ozelenjene i zatravljene površine koje služe za sport i rekreaciju, površine sportskih terena, igrališta, auto kampa i sl., smatraju se uređenim zelenilom te se, kao i sve vodne površine, ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice.

Članak 327. 1.3.2.3

Sve građevine u ovoj zoni moraju se graditi na udaljenosti min 3,0 m od susjedne međe (osim pomoćnih građevina).

Članak 328. 1.3.2.3

Najmanje 50% građevne čestice u izdvojenom građevinskom području turističko - sportsko – rekreacijske zone treba biti uređeno kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo.

Članak 329. 1.3.2.3

Sve građevine u ovoj zoni moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem i oblikovanjem ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

Članak 330. 1.3.2.3

Sve građevine u turističko – sportsko – rekreacijskoj zoni, osim pomoćnih, moraju se graditi kao samostojeće, pri čemu minimalna udaljenost od regulacijske linije mora biti min. 10,0 m.

Članak 331. 1.3.2.3

Etažna visina svih građevina koje se grade u ovoj zoni može biti maksimalno podrum ili suteren, prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina najviše 9,0 m mjereno od završne kote uređenog terena.

Članak 332. 1.3.2.3.

Krovišta građevina izgrađenih u zoni "Matkovac" moraju se izvesti kao kosa, max. nagiba do 45°, pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova te nije dozvoljeno izvođenje ravnog kao ni kosog krova strmijeg nagiba ("alpskog krova").

Članak 333.

Unutar površine turističko – sportsko – rekreacijske zone "Matkovac" postojeće je jezero/mikroakumulacija "Pakurnovac" koja se sastoji iz dva dijela – Ribnjak 1 (površine 0,70 ha) i Ribnjak 2 (površine 0,67 ha). Ta se vodna površina planira kao sportsko – rekreacijska, koja se može koristiti za sportski ribolov, plivanje, vožnju čamcem (mogućnost izgradnje privezišta za čamce) te druge sportsko – rekreacijske aktivnosti. 1.3.2.3.

U budućnosti se planira i treće vodna površina koja bi se koristila samo u turističke svrhe. 1.3.2.3.

Članak 334. 1.3.2.3.

Vodne površine moraju biti u vezi s protočnom, izvorskom vodom odgovarajuće kvalitete i u dovoljnim količinama i/ili moraju biti međusobno povezane sistemom kanala kako bi se postigla prirodne cirkulacija.

Članak 335. 1.3.2.3.

Udaljenost vodnih površina od susjednih čestica treba biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog zemljišta, te ne manja od 5,0 m.

Članak 336. 1.3.2.3

Uz vodne površine mogu se, ovisno o namjeni, predvidjeti pomoćne ili prateće građevine za potrebe njihovog funkcioniranja i korištenja (crpna stanica, spremišta hrane za uzgoj ribe, spremišta pribora za održavanje ribnjaka/jezera, privezište za čamce, sunčališta, svlačionice, druga spremišta i sl.).

Pri tome, površina svih građevina iz prethodnog stavka, osim sunčališta, privezišta za čamce i sl., može iznositi najviše 30 m^2 bruto.

Članak 337. 1.3.2.3

Sve građevine moraju od ruba vodne površine biti udaljene sukladno odredbama posebnog propisa, ali ne manje od 5,0 m.

Članak 338. 1.3.2.3.

Građevine namijenjenih robinzonskom turizmu u kojem se pruža usluga smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i uvjetima podliježu uvjetima navedenim u članku 269. ovih Odredbi.

Članak 339. **1.3.2.3.**

Kod arhitektonskog oblikovanja građevina u ovoj zoni preporuča se korištenje arhitektonskih elemenata i prirodni građevinski materijali, sukladnih autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu i to, na način da se građevine nakon izgradnje u najvećoj mjeri uklope u prirodno okruženje te da svojim izgledom, oblikovanjem i volumenom ne dominiraju prostorom u kojem su smještene.

Članak 340. **1.3.2.3.**

Svi javni dijelovi građevine odnosno građevne čestice moraju biti pristupačni osobama sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti ("Narodne novine" broj 151/05, 61/07).

Članak 341.

Za planiranje građevina unutar obuhvata UPU-a turističko – sportsko – rekreacijske zone „Matkovac“ potrebno je primjenjivati odredbe poglavlja 2.2.1. i 2.2.2. ovih Odredbi, pri čemu se omogućuje da se uz odgovarajuće obrazloženje za UPU predmetne zone odrede i stroži uvjeti.

Članak 342.

Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu, uvjeti za uređenje i zadovoljenje parkirališnih potreba se temelje na odredbama poglavlja 2.2.2.4., odnosno odredbama o minimalnoj komunalnoj opremljenosti građevne čestice te odredbama poglavlja 5. ove Odluke.

Potrebe za parkiranjem trebaju se riješiti sukladno članku 544. ovih Odredbi.

Članak 343.

Način sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš, uvjeti zaštite i drugi elementi važni za zahvat u prostoru, prema posebnim propisima sukladno odredbama točaka 6., 7. i 8. ove Odluke.

2.3.1.2.1.2. Smjernice za izradu Urbanističkog plan uređenja ugostiteljsko – turističke zone "Livade"

Članak 344.

Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko - turističke zone "Livade" (u daljem tekstu: UPU „Livade“) obuhvaća područje od cca 3,98 ha i nalazi se istočno od naselja Kraguj, a njegov obuhvat određen je kao neizgrađeni i pretežno neuređeni dio izdvojenog građevinskog područja.

Članak 345. **1.3.2.4**

Osnovni cilj izrade UPU-a „Livade“ je definiranje neuređenog prostora koji je predviđen za ugostiteljsko - turističku djelatnost. Svrha ovog područja je stvaranje dodatnih smještajnih kapaciteta i područja koje će omogućiti turističku djelatnost.

Članak 346. **1.3.2.4.**

U izdvojenom građevinskom području ugostiteljsko - turističke zone "Livade", dozvoljena je gradnja sljedećih građevina:

- ugostiteljsko-turističke smještajne građevine (apartmani, bungalovi, kuće za odmor, mali obiteljski hotel ili pansion ili sl.)., mogu biti vezane i uz seoski turizam, eko ili etno ponudu ili gospodarsku djelatnost poljoprivredne proizvodnje (vinarstvo, vinogradarstvo i voćarstvo uz mogućnost drugih vrsta poljoprivredne djelatnosti i uzgoja kao dodatne ponude u seoskom turizmu)
- ugostiteljsko-turističke građevine za pružanje usluge prehrane i pića (vinska kuća i/ili podrum, doručkovaonica, kušaonica, degustacijsko – enološki sadržaji, manji restoran ili ugostiteljski objekt koji je u sastavu ponude seoskog turizma i/ili smještaja gostiju te obogaćivanja i upotpunjavanja ponude)
- površine za šetanje, vožnju biciklom, jahanje i slično
- uređenje dječijih igrališta, šetnica, ribnjaka i drugih vodenih površina, vidikovaca i sl.
- pomoćne i prateće građevine
- infrastrukturne građevine u funkciji zone
- svi drugi sadržaji koji su u funkciji osnovne namjene.

Na području ugostiteljsko - turističke zone "Livade" moguća je izgradnja građevina namijenjenih robinzonskom turizmu u kojem se pruža usluga smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i uvjetima

Članak 347. **1.3.2.4**

Na građevnoj čestici u ovoj zoni može se graditi više ugostiteljsko-turističkih, pomoćnih, pratećih i drugih građevina navedenih u prethodnom članku, a više namjena se može kombinirati unutar jedne građevine.

Članak 348. **1.3.2.4.**

Površina građevne čestice ugostiteljsko – turističke zone "Livade" iznosi min. 500 m^2, a najveća izgrađenost (kig) je 40%.

Najmanja širina građevne čestice iznosi 15,0 m.

Najmanje 30% zasebne građevinske čestice za gradnju građevina u ovoj zoni ugostiteljsko – turističke namjene treba biti uređeno kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo.

Sve ozelenjene i zatravljene površine za gospodarsku namjenu, smatraju se uređenim zelenilom te se ne uračunavaju u ukupnu izgrađenost građevne čestice.

Članak 349. **1.3.2.4**

Sve građevine unutar ugostiteljsko-turističke zone na vlastitoj građevinskoj čestici moraju se graditi kao samostojeće, i isključivo na udaljenosti najmanje 8,0 m od regulacijskog pravca, odnosno najmanje 3,0 m od granice susjednih parcela, osim pomoćnih koje se grade sukladno odredbama iz poglavlja navedenog u članku 283. ovih Odredbi.

Članak 350. **1.3.2.4.**

Etažna visina građevina koje se grade u ovoj zoni može biti maksimalno podrum ili suteren, prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina građevine najviše 10,0 m mjereno od završne kote uređenog terena.

Članak 351. **1.3.2.4**

Ostali uvjeti koji se primjenjuju kao smjernice za izradu UPU-a "Livade", odnosno za izgradnju u ovoj zoni primjenjuju se kao u člancima 252., 268., 269., 271., 272., 274., 275., 315., 319., 320., 324., 325. te 338. – 343. ovih Odredbi.

2.3.2. Uvjeti gradnje izvan građevinskih područja

Članak 352. **1.4.8 . čl.125**

Izvan granica građevinskih područja mogu se graditi sljedeće građevine:

- gospodarske i stambene građevine te obiteljska gospodarstva u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma,
- sportsko-rekreacijske igrališta i prateće građevine te ostale građevine u funkciji posjećivanja (planinarski i izletnički domovi, planinarske, izletničke, ribarske kuće i skloništa za izletnike, promatračnice, vidikovci, dječja igrališta, odmorišta i sl.).
- građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma te lovstva
- manje vjerske građevine (raspela, poklonci, kapelice) i spomenici i spomen-obilježja
- zahvata u prostoru za robinzonski smještaj smještajnog kapaciteta do 30 gostiju izvan prostora ograničenja, strogog rezervata, posebnog rezervata i nacionalnog parka
- građevine infrastrukture (prometne, vodnogospodarske, elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, energetske, komunalne i dr.)
- građevine za eksploataciju mineralnih sirovina,
- reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina, unutar određenih eksploatacijskih polja
- građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije

Članak 353. **1.4.8. čl.127**

Za gradnju izvan građevinskog područja potrebno je poštivati nekoliko posebnih kriterija, a koji se odnose na slijedeće:

- sve pojedinačne građevine moraju imati riješenu infrastrukturu koja se odnosi na vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda te energetski sustav (plinski spremnik ili agregat, odnosno obnovljivi izvor energije), osim za građevine koje za svoju funkciju ne trebaju elektroenergetski i vodovodni priključak
- katastarska čestica na kojoj se grade građevine van građevinskog područja mora imati pristup sa prometne površine, pri čemu se pod prometnom površinom podrazumijevaju površine javne namjene, površine u vlasništvu vlasnika građevne čestice ili površine na kojima je osnovano pravo služnosti prolaza u svrhu pristupa do građevne čestice, što uključuje i postojeće ceste i poljski putevi
- svaka građevina mora biti u funkciji korištenja prostora ili osnovne namjene kao što je rekreacijska, infrastrukturna, eksploatacijske, poljoprivredna, šumarska, stočarska, planinarska, lovačka, ribarska i dr.
- posebnu pažnju treba posvetiti očuvanju krajobraza, zaštite prirode, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva

Članak 354. **1.4.8. čl.128**

Izvan građevinskih područja naselja mogu se prilikom izgradnje novih javnih cesta graditi građevine koje se u skladu sa posebnim propisima i ovim Odredbama ne određuju posebna građevinska područja, kao:

- svi prateći sadržaji javne ceste koji su predviđeni projektom ceste
- benziske, plinske i druge energetske postaje, odmorišta i parkirališta te postavljanje reklamnih panoa uz postojeće javne ceste

2.3.2.1. Gospodarske i stambene građevine
te obiteljska gospodarstva van građevinskog područja

Članak 355. **1.4.8.1. čl.132**

Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su:

- građevine za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša) te ribnjaci,
- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda,
- građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivredne mehanizacije i oruđa te njihovo održavanje,
- gospodarske proizvodno-obrtničke građevine za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje,
- stambene građevine pod uvjetom da se grade na građevnim česticama od 20 ha i više za osobne potrebe te na česticama od 2 ha i više za potrebe seoskog turizma,
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu, pod uvjetom da se grade na građevnim česticama od 2 ha i više za potrebe seoskog turizma,
- pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje
- ostale pomoćne građevine za potrebe obavljanja poljoprivredne djelatnosti, stanovanja ili seoskog turizma
- obiteljska poljoprivredna gospodarstva

Članak 356. **1.4.8.**

Građevine i sklopovi u svrhu obavljanja intenzivne poljoprivredne djelatnosti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i slično, kao i stambene te gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, mogu se graditi izvan granica građevinskog područja u zonama određenim ovim Planom – prikazanim na kartografskom prikazu 3.B.– "Uvjeti korištenja i ograničenja u prostoru, područja posebnih mjera ograničenja u korištenju, uređenje zemljišta, zaštita posebnih vrijednosti i obilježja, područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite".

Poljoprivredne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu osnovne namjene i ostalom poljoprivrednom zemljištu, sukladno posebnom propisu, ako su zadovoljeni uvjeti u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica te minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.

Članak 357. **1.4.8.1.**

Na posjedu, odnosno građevnoj čestici gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma može se graditi jedna stambena te više gospodarskih i pomoćnih građevina navedenih u članku 355. ovih Odredbi.

Članak 358. **1.4.8.1.**

Posjedom se smatra zemljište čije su katastarske čestice fizički povezane najmanje 60% ukupne površine posjeda. Čestice se smatraju fizički povezane i ako ih dijele melioracijski kanali ili poljski putovi.

Članak 359. **1.4.8.1**

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti mogu po načinu izgradnje biti:

- montažno i montažno-demontažni
- polumontažni
- čvrsti

Članak 360. **1.4.8.1**

Minimalna veličina posjeda na kojem se mogu graditi poljoprivredne građevine van građevinskog područja je slijedeća:

- 15,0 ha za građevine u funkciji intenzivne ratarske proizvodnje
- 4,0 ha za građevine u funkciji uzgoja voća
- 3,0 ha za građevine u funkciji uzgoja povrća
- 4,0 ha za građevine u funkciji uzgoja vinove loze
- 1,0 ha za građevine u funkciji uzgoja cvijeća i sadnica

Iznimno, pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje mogu se graditi i na manjim posjedima od navedenih u prethodnom stavku.

Članak 361. **1.4.8.1.**

Gospodarskom građevinom za uzgoj životinja (tovilišta, farme, konjušnice) smatra se funkcionalno povezana grupa građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, koja se isključivo gradi izvan površina naselja.

Gospodarske građevine za intenzivan uzgoj životinja (farme, tovilišta) mogu se graditi na posjedu čija je veličina određena najmanjim brojem od 10 uvjetnih grla.

Iznimno, ako je osnovna namjena posjeda intenzivna ratarska proizvodnja na posjedu površine min. 3,0 ha, kao i ako se radi o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu opisanom u članku 416. stavku 2. ovih Odredbi, u sklopu takvih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, moguća je gradnja poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja manjeg kapaciteta.

Članak 362. **1.4.8.1.**

Minimalna udaljenost svih građevina, osim infrastrukturnih priključaka te pristupnih, parkirališnih i manipulativnih površina, od svih međa iznosu 3,0.

Čestica na kojoj se grade građevine mora imati osiguran pristup na prometnu površinu, min širine od 3,0 m.

Članak 363. **1.4.8.1.**

Krovišta gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma mogu se izvesti kao ravna, s blagim nagibom ili kao kosa, max. nagiba do 45°, te se ne može izvesti krov strmijeg („alpski“), pri čemu je nagib krova definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova.

Kod terena u nagibu građevine iz prethodnog stavka moraju biti položene paralelno sa slojnicama, niže od sljemena brežuljka najmanje toliko, da se ne ocrtavaju na njihovoj silueti.

Do svih građevina u svakom trenutku mora biti omogućen pristup vatrogasnih vozila.

Članak 364. **1.4.8.1.**

Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade van građevinskog područja obvezna je sadnja visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo transparentnom ogradom ili živicom.

Gospodarske građevine za intenzivan uzgoj životinja (farme, tovilišta)

Članak 365.

Građevine za uzgoj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine. Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži s koeficijentom K iz slijedeće tablice koja je određena unutar posebnog propisa:

Određivanje broja uvjetnih grla

Tablica br. 5.

VRSTA STOKE	koeficijent K
Domaća životinja	UG/domaćoj životinji
Odrasla goveda starija od 24 mjeseca	1,0
Goveda starosti od 12 do 24 mjeseca	0,6
Goveda starosti od 6 do 12 mjeseca	0,3
Rasplodni bikovi	1,4
Telad	0,15
Konji	1,2
Ždrebad	0,5
Ovce i koze	0,10
Janjad, jarad	0,05
Krmače	0,3
Nerasti	0,4
svinje u tovu od 25 do 110 kg	0,15
Odojci	0,02
Kokoši nesilice	0,004
Tovni pilići	0,0025
Purani	0,02
Kunići i pernata divljač	0,002

Za sve ostale životinje koje nisu navedene u tablici broj uvjetnih grla utvrđuje se na način da se broj grla u jednom turnusu pomnoži s prosječnom težinom životinje i podijeli s 500.

Članak 366. 1.4.8.1.

Minimalna udaljenost građevine za uzgoj životinja od građevinskih područja naselja te od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste:

Tablica br. 6.

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINE ZA UZGOJ ŽIVOTINJA OD GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I RAZVRSTANIH CESTA				
Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od građevinskog područja (m)	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (m)		
		Državne ceste	Županijske ceste	Lokalne ceste
10 - 50	30	50	25	10
51 - 100	50	75	40	15
101 - 200	100	100	50	20
201 - 300	150	125	75	30
301 - 500	200	150	100	35
501 - 800	300	175	125	40
> od 800	400	200	150	50

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, udaljenost tovilišta – farme za životinje od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj građevinskoj čestici može biti i manja ako je s tim suglasan vlasnik stambene građevine, pod uvjetom da je tovilište propisno udaljeno od drugih površina naselja i prometnica.

Građevine za intenzivan uzgoj životinja, te sve s potencijalnim izvorom zagađenja iz prethodnog stavka treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene te javne i društvene građevine, kao i stambene i slične zone, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova.

Članak 367. **1.4.8.1.**

Sve navedene minimalne udaljenosti odnose se na same prostorije u kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost, dok se ostale građevine, prostorije i prostori za čiste i tihe namjene mogu smjestiti i bliže.

Članak 368. **1.4.8.1.**

Građevine za uzgoj životinja van građevinskog područja ne mogu se graditi u vodozaštitnim zonama, u kojima je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa.

Članak 369. **1.4.8.1.**

Na građevnoj čestici građevine za uzgoj životinja mogu se graditi još i

- staklenici i plastenici za uzgoj biljaka
- podna skladišta i uređena površine za privremeno prikupljanje i privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda
- otvorene i poluotvorene nadstrešnice i zatvorena skladišta za čuvanje plodova, sjemena, ambalaže i sl.
- građevine za potrebe pakiranja proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na pripadajućem posjedu
- gospodarske proizvodno – obrtničke građevine komplementarne tovilištu za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje (skladišta hrane, silosi, mješaonica stočne hrane i sl.), hladnjače i klaonice te prerada mesa i proizvodnja suhomesnatih proizvoda, kušaonice kao i druge gospodarske građevine
- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje
- građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivredne mehanizacije i oruđa te njihovo održavanje, garaže i sl.
- gnojišta, platoi za kruti stajski gnoj, gnojišne jame, jame za gnojnicu i gnojovku, lagune ili drugi spremnici, kao i, sabirne jame te jame ili silosi za osoku i sl.
- parkirališta, manipulativne površine i nadstrešnice

- infrastrukturne građevine
- uredi i prostorije za boravak djelatnika
- kušaone poljoprivrednih proizvoda, prezentacijske dvorane, vinoteke, vinski podrumi i drugi degustacijski i slični sadržaji
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu te jedna stambena građevina s najviše dva stana za potrebe stanovanja vlasnika ili zaposlenika, odnosno za potrebe agroturizma ukoliko su zadovoljeni uvjeti navedeni u članku 355., podstavku 5. i 6. ovih Odredbi.

Članak 370. 1.4.8.1

Uvjetuje se izgradnja prvenstveno osnovnih građevina, a istovremeno ili u slijedećim etapama omogućava se izgradnja prateće stambene i drugih građevina.

Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji djelatnosti uzgoja životinja, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni te prostori za dnevni odmor.

Površina uredskih prostora mogu iznositi do 5% bruto građevinske površine građevina za smještaj životinja.

Prostori za boravak uposlenih te uredski i drugi prateći prostori mogu se graditi u sastavu i prema uvjetima gradnje gospodarskih ili stambenih, a ukoliko se grade kao zasebne mogu imati max. podrum/suteren te prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina građevine najviše 9,0 m mjereno od završne kote uređenog terena na nižem dijelu.

Članak 371. 1.4.8.1.

Površina i raspored građevina iz prethodna dva članka utvrđuju se u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste djelatnosti, pri čemu udaljenost građevina za uzgoj stoke ne može biti manja od 10 m od stambene građevine odnosno bunara.

Članak 372. 1.4.8.1.

Visina gospodarskih građevina za uzgoj životinja te pratećih gospodarskih građevina, može iznositi najviše 15,0 m od završne kote uređenog terena.

Iznimno, visina gospodarskih građevina može iznositi i više, sukladno uvjetima iz članka 169. ovih Odredbi.

Članak 373. 1.4.8.1.

Za prikupljanje gnoja i tekućine iz građevina za smještaj životinja mogu se planirati građevine navedene u članku 159. ovih Odredbi.

Građevine iz prethodnog stavka moraju biti locirane uz tovilišta i, po mogućnosti, niz dominantan vjetar.

Navedene je građevine moguće locirati i na zasebnim građevnim česticama u sklopu primjerenog posjeda istog vlasnika, na vlastitoj građevnoj čestici, a u svrhu rješavanja i skladištenja gnoja, gnojnice ili gnojovke kao nusproizvoda tovilišta toga vlasnika koje se može nalaziti na drugoj (zasebnoj) građevnoj čestici unutar ili izvan granica građevinskog područja.

Ove građevine mogu se izvan granica građevinskog područja locirati i u produžetku građevinske parcele koja se nalazi unutar granica građevinskog područja, a na kojoj se nalazi tovilište, gdje se pristup rješava preko građevinske parcele istog vlasnika ili putem prava služnosti. To se osobito odnosi na tradicijski način lociranja sadržaja kod vrlo dubokih parcela u ruralnim naseljima ovog područja.

Članak 374. 1.4.8.1.

Udaljenost građevina iz prethodnog članka od granice građevinskog područja naselja i od susjednih međa ne smije iznositi manje od 3,0 m, a od regulacione linije i od stambenih te ugostiteljsko-turističkih građevina koje se, sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan granica građevinskog područja, ne manje od 10,0 m.

Udaljenost od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) mora iznositi min. 25,0 m.

Za gradnju građevina iz prethodnog članka primjenjuju se uvjeti navedeni u člancima 161. i 165. ovih Odredbi.

Gospodarske građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura, smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije

Članak 375. 1.4.8.1

U sklopu gospodarskih građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost, izuzev stočarstva i peradarstva, mogu se graditi:

- staklenici i plastenici za uzgoj biljaka
- podna i nadzemna skladišta i uređene površine za privremeno prikupljanje i privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda
- otvorene i poluotvorene nadstrešnice i zatvorena skladišta i spremišta za čuvanje plodova, sjemena, ambalaže i slično
- građevine za potrebe pakiranja proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na pripadajućem posjedu
- građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivredne mehanizacije i oruđa te njihovo održavanje te garaže i sl.
- gospodarske proizvodno-obrtničke građevine za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje (skladišta hrane, silosi, mješaonica stočne hrane i sl.), hladnjače i klaonice te prerada mesa i proizvodnja suhomesnatih proizvoda, kušaonice kao i druge gospodarske građevine
- parkirališta i manipulativne površine i nadstrešnice
- infrastrukturne građevine
- uredi i prostorije za boravak djelatnika
- kušaone poljoprivrednih proizvoda, prezentacijske dvorane, vinoteke, vinski podrumi i drugi degustacijski i slični sadržaji
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu te jedna stambena građevina s najviše dva stana za potrebe stanovanja vlasnika ili zaposlenika, odnosno za potrebe agroturizma ukoliko su zadovoljeni uvjeti navedeni u članku 355. podstavku 5. i 6. ovih Odredbi.
- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje
- gnojišta, platoi za kruti stajski gnoj, gnojišne jame, jame za gnojnicu i gnojovku, lagune ili drugi spremnici, kao i, sabirne jame te jame ili silosi za osoku i sl.

Površina i raspored građevina iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.

Članak 376. 1.4.8.1.

Uz gospodarske građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost dozvoljena je izgradnja jedne stambene građevine vlasnika, a može se koristiti i za potrebe agroturizma sukladno člancima 380. i 387. ovih Odredbi.

Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji poljoprivredne djelatnosti, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni te prostori za dnevni odmor.

Prostori za boravak uposlenih te uredski i drugi prateći prostori mogu se graditi u sastavu i prema uvjetima gradnje gospodarskih ili stambenih, a ukoliko se grade kao zasebne mogu imati max. podrum/suteren te prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina građevine najviše 9,0 m mjereno od završne kote uređenog terena na nižem dijelu.

Uvjetuje se izgradnja prvenstveno osnovnih građevina, a istovremeno ili u slijedećim etapama omogućava se izgradnja stambenih građevina i građevina ugostiteljsko-turističke namjene, uz uvjete prema posebnim propisima.

Članak 377. **1.4.8.1**

Gospodarske građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura smještaju se na udaljenosti najmanje 30,0 m od građevinskog područja naselja.

Minimalne udaljenosti gospodarskih zgrada namijenjenih intenzivnoj poljoprivrednoj djelatnosti (osim uzgoja životinja) od ruba zemljišnog pojasa razvrstanih javnih cesta iznose:

- 30,0 m od državnih cesta
- 20,0 m od županijskih cesta
- 10,0 m od lokalnih cesta.

Članak 378. **1.4.8.1.**

Visina gospodarskih građevina za uzgoj poljoprivrednih kultura, smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te pratećih gospodarskih građevina, može iznositi najviše 15,0 m od završne kote uređenog terena.

Iznimno, visina gospodarskih građevina može iznositi i više, sukladno uvjetima iz članka 169. ovih Odredbi.

Stambene građevine

Članak 379. **1.4.8.1.**

Izvan građevinskog područja mogu se graditi samo obiteljske stambene građevine i to isključivo kao prateće građevine gospodarskih građevina u funkciji poljoprivrednih građevina iz članka 355., podstavka 1. - 4. ovih Odredbi, na građevnim česticama od 20 ha i više za osobne potrebe te na česticama od 2 ha i više za potrebe seoskog turizma.

Članak 380. **1.4.8.1.**

Bruto površina stambene građevine može iznositi najviše 20% od bruto tlocrtne površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina.

Iznimno, ukoliko je površina gospodarskih građevina manja od 500 m^2, tada bruto površina stambene građevine može iznositi i do 50% bruto tlocrtne površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina.

U sastavu stambene građevine mogu se predvidjeti i ugostiteljsko-turistički sadržaji, te drugi gospodarski sadržaji koji nemaju štetan utjecaj na stanovanje (uredi i prostorije za boravak djelatnika, vinski podrumi, vinoteka, kušaona i sl.), pri čemu se dozvoljena površina stambene građevine uvećava za dozvoljenu površinu drugih predviđenih sadržaja.

Članak 381. **1.4.8.1.**

Etažna visina stambenih građevina koje se grade van građevinskog područja može biti max. podrum/suteren te prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 6,0 m, a ukupna visina građevine najviše 9,0 m mjereno od završne kote uređenog terena.

Gospodarske proizvodno-obrtničke građevine za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje

Članak 382. **1.4.8.1.**

Gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu (skladišta hrane, silosi, sušare, mlinovi, prerada grožđa - vinarije i vinski podrumi, prerada mesa i proizvodnja suhomesnatih proizvoda, kušaonice, mješaonica stočne hrane, klaonice, hladnjača i sl.) mogu biti isključivo u funkciji osnovne proizvodnje i mogu se graditi pod slijedećim uvjetima:

- na posjedima minimalne površine utvrđene u člancima 360. i 361. ovih Odredbi
- uz građevine za uzgoj životinja čiji kapacitet iznosi min. 100 uvjetnih grla
- na minimalnoj udaljenosti od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste, utvrđenoj prema maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje, sukladno članku 366. ovih Odredbi.

Maksimalni kapacitet gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu je jednak maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje.

Članak 383. **1.4.8.1.**

Izgradnja građevina za primarnu doradu i preradu može se odobriti samo uz ranije ili u isto vrijeme građenu građevinu iz članka 355., podstavka 1. i 2. ovih Odredbi, s kojom čini jedinstvenu funkcionalnu i/ili tehnološku cjelinu.

Članak 384. **1.4.8.1.**

Izgradnja klaonice za vlastite potrebe u funkciji tovilišta stoke može se odobriti samo uz ranije izgrađenu (ili u isto vrijeme građenu) građevinu tovilišta, s kojom čini jedinstvenu tehnološku cjelinu. Minimalni kapacitet tovilišta uz koje se može izgraditi klaonica je 100 uvjetnih grla godišnje.

Maksimalna površina klaonice može iznositi 0,6 m^2 po jednom uvjetnom grlu kapaciteta tovilišta.

Članak 385. **1.4.8.1 čl.157**

Visina gospodarskih građevina za primarnu dorado i preradu, može iznositi najviše 15,0 m od završne kote uređenog terena na višem dijelu.

Iznimno, visina gospodarskih građevina može iznositi i više, sukladno uvjetima iz članka 169. ovih Odredbi.

Ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu

Članak 386. **1.4.8.1.**

Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi gospodarska građevina osnovne namjene i to na građevnim česticama minimalne površine 2 ha sukladno Zakonu.

Članak 387. **1.4.8.1**

Ukupna površina građevina iz prethodnog članka može biti jedinstvena, raspodijeljena i na više manjih pojedinačnih ugostiteljsko-turističkih građevina za smještaj i prehranu (bungalovi, apartmani, kuće za odmor, centralna građevina ili raspoređeno na drugi način) ili može biti dodana u sastav stambene ili druge građevine ukoliko se ugostiteljsko-turistički sadržaj gradi zajedno sa stambenim.

Članak 388. **1.4.8.1.**

Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/ suteren, prizemlje i potkrovlje, pri čemu visina građevine iznosi najviše 7,0 m, a ukupna visina građevine najviše 10,0 m mjereno od završne kote uređenog terena na nižem dijelu.

Pomoćne građevine za potrebe obavljanja poljoprivredne djelatnosti, stanovanja ili seoskog turizma

Članak 389. **1.4.8.1.**

Pomoćne građevine su garaže (osim javnih garaža), drvarnice, spremišta, nadstrešnice, bazeni za vlastite potrebe, solarni kolektori i fotonaponske ćelije, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva, ljetne kuhinje, i slične građevine koje su u funkciji gospodarskih i stambenih građevina te građevina seoskog turizma.

Članak 390. **1.4.8.1.**

Pomoćne građevine mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi gospodarska građevina osnovne namjene te stambena ili ugostiteljsko-turistička građevina s kojima pomoćne građevine čine jednu funkcionalnu cjelinu na zajedničkoj građevnoj čestici.

Članak 391. **1.4.8.1.**

Maksimalna tlocrtna veličina pomoćne građevine, koja se gradi kao zasebna građevina uz stambene, ugostiteljsko-turističke odnosno gospodarske građevine u funkciji poljoprivredne djelatnosti, je 150,0 m² bruto.

Maksimalna površina solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija te druge potrebne opreme, kada se kao pomoćne građevine grade/postavljaju na građevnoj čestici glavne građevine, može biti maksimalno onolika kolika je nužna da se zadovolji potreba za energijom građevine na čijoj se čestici gradi.

Članak 392. **1.4.8.1.**

Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje, pri čemu ukupna visina iste ne prelazi ukupnu visinu osnovnih građevina, odnosno nije viša od 6,0 m, dok visina građevine nije viša od 4,0 m, od završne kote uređenog terena.

Ribnjaci

Članak 393. **1.4.8.1.**

Ribnjakom, u smislu gospodarske namjene, smatraju se bazeni i prateće građevine za uzgoj akvakulture.

Članak 394. **1.4.8.1.**

Izgradnja novih ribnjaka moguća je izvan građevinskih područja naselja samo na zemljištu katastarskih kultura: močvara, trstik, neplodno tlo i u napuštenim koritima ili rukavcima vodotoka, odnosno ostalom poljoprivrednom zemljištu bogatom podzemnom vodom, označenom na kartografskom prikazu 1. – "Korištenje i namjena prostora/površina", kao ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište.

Individualni ribnjaci, manjih kapaciteta uzgoja, mogu se, uz navedene u prethodnom stavku, realizirati i na površinama kategoriziranim kao ostala obradiva tla zemljišta.

Na vrijednom obradivom tlu zemljišta izgradnja ribnjaka moguća je samo u sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.

Članak 395. **1.4.8.1.**

Ribnjak mora biti u vezi s protočnom (izvorskom vodom neupotrebljivom za javnu vodoopskrbu), ali ipak odgovarajuće kvalitete i u dovoljnim količinama za potrebe u svim fazama uzgoja.

Članak 396. **1.4.8.1.**

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi je 3,0 ha, a za konzumnu ribu, 5,0 ha, uz uvjet da se površina koristi isključivo za uzgoj ribe.

Iznimno, individualni ribnjaci, manjeg kapaciteta uzgoja, te ribnjaci u sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva mogu imati i manju površinu od navedene u prethodnom stavku.

Članak 397. **1.4.8.1.**

Udaljenost ribnjaka od susjednih čestica treba biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, te ne manja od 5,0 m.

Maksimalni iskop za bazene ribnjaka je do dubine 2,5 m.

Članak 398. **1.4.8.1.**

Uz ribnjake se mogu graditi pomoćne ili prateće građevine za potrebe uzgoja ribe, čija se površina određuje normativom od 12 m^2/ha vodene površine ribnjaka te pri čemu ukupna visina građevine nije viša od 6,0 m, a visina građevine nije viša od 4,0 m od završne kote uređenog terena na nižem dijelu, dok je prizemlje jedina etaža koju je dozvoljeno graditi. **1.4.8.1.**

U građevine iz prethodnog stavka moraju se smjestiti sve namjene potrebne za funkcioniranje ribnjaka (spremišta hrane, prostorije za boravak uposlenih, garaže i sl.). **1.4.8.1.** Ove građevine trebaju biti udaljene od susjedne građevne čestice najmanje 3,0 m, a od ruba ribnjaka sukladno posebnim propisima, ali ne manje od 5,0 m . **1.4.8.1.**

Članak 399. **1.4.8.1.**

Materijal koji nastaje prilikom iskopa ribnjaka treba u pravilu deponirati uz lokaciju ribnjaka, te oblikovati okolni teren, kako bi se po prestanku njegovog korištenja iskoristio za sanaciju iskopa.

Pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje

Članak 400. **1.4.8.1.**

Pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje su:

- vinogradarske kućice u vinogradima (klijeti)
- vinske kuće i podrumi
- spremišta voća u voćnjacima
- staklenici i plastenici
- spremišta alata
- ostale slične vrste poljoprivrednih građevina

Pojedinačne građevine određene su jednom građevnom česticom.

Članak 401. **1.4.8.1.**

Klijet građevinske bruto površine do 60 m^2 (ukupna površina svih etaža) može se graditi u vinogradima površine od najmanje 1.000 m^2 i to, ako je zasađeno najmanje 85% površine vinograda.

Građevinska bruto površina iz stavka 1. ovog članka može se uvećati za 20 m^2 za svakih daljih 500 m^2 vinograda, ali najviše do 120 m^2.

Dio građevine koji služi za sklanjanje ljudi ne može biti veća od 30 m^2.

Članak 402. **1.4.8.1.**

Etažna visina građevina u vinogradima i voćnjacima ne može biti veća od prizemlja (bez mogućnosti izvedbe potkrovlja), a uz mogućnost izvedbe podruma.

Maksimalna visina građevine iz stavka 1. ovog članka iznosi 4,0 m, a ukupna visina građevine 6,0 m od završne kote uređenog terena na višem dijelu.

Članak 403. **1.4.8.1.**

Za spremišta voća vrijede uvjeti gradnje iz članka 401. ovih Odredbi koje se odnose i na klijeti.

Članak 404. **1.4.8.1.**

Vinske kuće i podrumi građevinske bruto površine do 160 m^2 (ukupna površina svih etaža) može se graditi samo u već podignutim vinogradima, čija površina nije manja od 4.000 m^2 i to, ako je zasađeno najmanje 85 % površine vinograda.

Građevinska bruto površina iz stavka 1. ovog članka može se uvećati za 20 m^2 za svakih daljih 1.000 m^2 vinograda, ali najviše do 220 m^2.

Dio građevine koji služi za sklanjanje ljudi ne može biti veća od 50 m^2.

Članak 405. **1.4.8.1.**

Etažna visina građevina vinskih kuća u vinogradima i voćnjacima ne može biti veća od prizemlja (s mogućnosti izvedbe potkrovlja), te uz mogućnost izvedbe podruma.

Maksimalna visina građevine iznosi 6,0 m, a ukupna visina građevine 9,0 m od završne kote uređenog terena na višem dijelu.

Članak 406. **1.4.8.1.**

Izuzetno, ukoliko je površina vinograda i voćnjaka manja od 1.000 m^2, može se u postojećem vinogradu, odnosno voćnjaku odobriti gradnja prizemnog drvenog spremišta alata i pribora, površine najviše 12,0 m^2.

Članak 407. **1.4.8.1.**

Na površinama namijenjenim za uzgoj poljoprivrednih kultura moguće je graditi spremišta alata, oruđa, pribora i kultivatora te ostale slične vrste građevina, površine do 12,0 m^2.

Površina spremišta ne može se proporcionalno povećavati u odnosu na površinu zemljišta. Ove građevine ne moraju imati priključak na komunalnu infrastrukturu.

Članak 408. **1.4.8.1.**

Etažna visina građevina iz prethodnog stavka je prizemlje bez mogućnosti izvođenja potkrovlja ili podruma, pri čemu visina građevine može biti max. 4,0 m, a ukupna visina građevine max. 6,0 m od završne kote uređenog terena na nižem dijelu.

Članak 409. **1.4.8.1.**

Na površinama namijenjenim za poljoprivredu, a u svrhu uzgoja povrća, cvijeća, sadnica i drugog sličnog bilja omogućava se postavljanje staklenika i plastenika.

Staklenici i plastenici se kao privremene građevine postavljaju na poljoprivredno zemljište na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju na susjednim česticama.

Članak 410. **1.4.8.1.**

U voćnjacima, vinogradima i povrtnjacima moguća je i postava nadstrešnica za potrebe skladištenja poljoprivrednih proizvoda.

Članak 411. **1.4.8.1.**

Udaljenost pojedinačnih građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje od ostalih međa ne može biti manja od 3,0 m, osim staklenika i plastenika čija udaljenost može biti minimalno 1,0 m. Međusobna udaljenost klijeti, odnosno spremišta voća, koje su izgrađene na susjednim česticama ne može biti manja od 6,0 m.

Kada se klijet, vinska kuća i/ili podrum, odnosno spremište voća lociraju u blizini sjeverne međe do susjednog vinograda ili voćnjaka, udaljenost građevine od te međe ne može biti manja od srednje visine građevine u odnosu na završnu kotu uređenog terena, a nikako manja od 3,0 m.

Izuzetno, kad susjedi sporazumno zatraže izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akta propisanog važećim zakonom za gradnju klijeti ili spremišta voća na poluugrađeni način, građevina se može graditi na toj susjednoj međi.

Članak 412. **1.4.8.1.**

Ostale gospodarske građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje su rasadnici, pčelinjaci i sl.

Rasadnici se mogu graditi samo kao montažne građevine na poljoprivrednom zemljištu minimalne površine 2000 m^2. Ove građevine mogu imati maksimalnu površinu od 500 m2 i udaljeni od susjedne čestice minimalno 3,0 metra.

Lokacija i udaljenost pčelinjaka od ostalih gospodarskih građevina te stambenih, ugostiteljsko-turističkih i drugih građevina te građevina za uzgoj stoke određuje se prema posebnom propisu.

Članak 413. **1.4.8.1.**

Sve pojedinačne građevine trebaju biti smještene i oblikovane na način da ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

Oblikovanje pojedinačnih građevina mora biti u skladu s lokalnom tradicijom u gradnji ove vrste građevina i to naročito:

- krovište mora biti izvedeno kao dvostrešno, nagiba 30° do 45° te se ne može izvesti krov strmijeg nagiba ("alpski") kao ni ravni krov
- krovište se na stropnu konstrukciju postavlja direktno bez nadozida
- svijetla visina etaže ne može biti veća od 2,60 m

Na terenu s nagibom sljeme ovakve građevine mora biti položena paralelno sa slojnicama.

Pojedinačne gospodarske građevine moraju se locirati niže od sljemena brežuljka najmanje toliko, da se ne ocrtavaju na njihovoj silueti.

Članak 414. **1.4.8.1.**

Sve legalno izgrađene pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne djelatnosti koje se nalaze na površinama Planom predviđenim za drugu namjenu, ili nisu izgrađene sukladno ovim Odredbama, mogu se do privođenja planiranoj namjeni koristiti, održavati te rekonstruirati na način da se ne mijenja njihova namjena i ne povećavaju gabariti.

Iznimno, dozvoljena je dogradnja sanitarija do najviše 2,0 m^2 bruto površine, ukoliko iste postoje u građevini.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva

Članak 415. **1.4.8.1.**

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo je oblik proizvodnog organiziranja u poljoprivredi, namijenjeno obavljanju intenzivne poljoprivredne djelatnosti, s proizvodnjom dva ili više poljoprivrednih proizvoda (ratarskih, stočarskih, voćarskih, vrtlarskih, vinogradarskih, peradarskih

i drugih), odnosno jednog ili više poljoprivrednih proizvoda uz organiziranje agroturističke djelatnosti.

Članak 416. **1.4.8.1.**

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo je poljoprivredni posjed kojeg čini funkcionalno povezana grupa zgrada s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne proizvodnje i koji se nalazi izvan građevinskog područja naselja te čija je minimalna veličina određena člancima 360. i 361. ovih Odredbi, a obzirom na vrstu pretežite poljoprivredne djelatnosti.

Iznimno, obzirom da se obiteljska poljoprivredna gospodarstva u Gradu Pakracu često bave s nekoliko različitih poljoprivrednih djelatnosti manjeg kapaciteta, za slučajeve kada registrirano obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo objedinjava više poljoprivrednih djelatnosti, a niti jedna nije značajno prevladavajuća, veličina posjeda ili broj uvjetnih grla temeljem kojeg se mogu graditi gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma navedene u članku 355. može biti i manji od propisanog u člancima 360. i 361. ovih Odredbi, ali posjed svakako mora objediniti 2 ha minimalno dvije različite kulture ili, umjesto druge kulture, hektar jedne kulture i minimalno 5 UG grla životinja.

U sklopu obiteljskog gospodarstva iz stavka 1. i 2. ovog članka moguće je graditi i stambenu te, osobito poželjno i ugostiteljsko-turističke građevine u funkciji seoskog turizma, ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani člancima 379. i 386. ovih Odredbi.

Članak 417. **1.4.8.1.**

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo može objedinjavati sve gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma navedene u članku 355. ovih Odredbi, osim pojedinačnih građevina u funkciji poljoprivredne djelatnosti, a pod uvjetima utvrđenim za pojedine vrste građevina. (u člancima od 355. do 399. ovih Odredbi).

Članak 418. **1.4.8.1.**

Oblikovanje građevina obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, odabir građevnog materijala, te koncepcija prostorne organizacije građevina na građevnoj čestici moraju biti u skladu s uobičajenim načinom gradnje na određenom prostoru, te s okolnim krajobrazom.

Članak 419. **1.4.8.1.**

U sklopu posjeda iz članaka 360. i 361. ovih Odredbi moguće je graditi samo jedno obiteljsko gospodarstvo ili jedan kompleks gospodarskih građevina koje moraju činiti tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu.

Članak 420. **1.4.8.1.**

Sukladno pretežitoj poljoprivrednoj djelatnosti i djelatnosti agroturizma, moguće je izgraditi građevine unutar kojih su smješteni svi potrebni i mogući sadržaji namijenjeni prezentaciji proizvoda poljoprivrednog gospodarstva i proizvodnje (vinograd - prerada, vinarija, vinoteka, vinski podrumi, degustacijsko-enološki sadržaj, građevine za čuvanje i skladištenje proizvoda te kušaonice i drugi degustacijski i slični sadržaji).

Uz navedeno u sklopu ovakvog posjeda moguće je graditi i sve druge sadržaje kao što su: vidikovci, pecala, sjenice, izletnički prostori s klupama, nadstrešnicama i ložištima, sanitarni prostori, dječja igrališta i druga područja te sadržaji za rekreaciju iz poglavlja 2.3.2.3 ovih Odredbi.

2.3.2.2. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

Članak 421. **1.4.8.2.; 3.3.1.**

Na području Grada Pakraca dozvoljeno je otvaranje novih istražnih prostora u zonama koje su PPPSŽ-om predviđena za istraživanje mineralnih sirovina te koje definiraju potencijalnost mineralnih sirovina i to za slijedeće sirovine:

- cementna (I1),
- ciglarska (I2),
- tehničko - građevni i arhitektonsko-građevni kamen (I3).
- kremeni pijesak (I4),
- silikatna sirovina (I5),

Ukoliko se na nekom od područja iz prethodnog stavka nakon provođenja postupka istraživanja utvrdi postojanje rezerve mineralnih sirovina koja omogućava eksploataciju, potrebno je provesti postupak izmjena i dopuna PPPSŽ-a te ovog Plana kojim će se odrediti budući prostorni obuhvat planiranog eksploatacijskog polja.

Članak 422. **1.4.8.2.; 3.3.1**

Osim područja za istraživanje mineralnih sirovina iz prethodnog članka, eksploatacijska i istražna polja utvrđuju se konkretno za slijedeće lokacije:

- za eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena (dolomita) "Šumetlica"
- za eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena "Fukinac" (dijelom u Požeško-slavonskoj županiji)
- za eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Novo Selo" (Španovica)
- za eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Branešci"
- za istražni prostor geotermalne vode na lokaciju OŽ bolnice Pakrac na kojem je, ukoliko dodatna hidrodinamička istraživanja pokažu opravdanost, te uz uvjete određene posebnim zakonima i propisima, moguće planirati i eksploatacijsko polje
- područja istražnog prostora mineralnih sirovina (I) za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika čija se granica određuje prema odluci Vlade RH, a obuhvaća cijelo područje Grada Pakraca

Površine eksploatacijskih polja određene su Prostornim planom Požeško-slavonske županije.

Članak 423. **1.4.8.2.;**

Novi prostori i polja za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina određuju se na temelju slijedećih kriterija:

- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode
- ne smiju se ugrožavati krajobrazne vrijednosti područja, a posebice:
  - područja s karakterističnim uzorcima naselja
  - područja uz naselja
  - područja s naglašenim značenjem kulturnih krajolika (tradicionalni oblici poljodjelstva, voćnjaci i vinogradi itd.)
  - područja izuzetnih, svojstvenih vizualnih oblika s velikom raznolikošću prirodnih i kulturnih elemenata te značajnih vizura
  - područja većeg značenja za zaštitu prirode (prirodni vodotoci, šume itd.)
  - područja prirodnih biotopa (posebna staništa itd.)
- nije dopušteno istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina u/na područjima predloženim/evidentiranim za zaštitu prema bilo kojem osnovu i njihovom neposrednom okruženju/blizini
- nije dozvoljeno istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina na prostoru na kojem se nalaze gradska naselja, javne prometnice, vodoprivredni objekti i uređaji, vojni objekti, spomenici kulture, posebno zaštićeni objekti prirode i groblja, na prostorima

iznad i ispod elektroenergetskih vodova i postrojenja, te na prostoru gdje se nalaze drugi objekti od općeg značenja određeni posebnim propisima

- nije dozvoljeno istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina na prostoru ispod zgrada koje se nalaze izvan gradskih naselja i na prostoru do 40 metara oko tih zgrada, te na prostoru koji obuhvaća dvorište i vrtove izvan gradskih naselja, bez suglasnosti vlasnika
- lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mora biti na sigurnoj udaljenosti od ugostiteljsko-turističkih i sportsko-rekreativnih područja,
- izuzetno, u slučaju postojanja mineralnih sirovina od većeg interesa moguće je dopustiti istražne i eksploatacijske radove na zaštićenom području sukladno važećim zakonskim odredbama
- transport sirovine predvidjeti izvan područja naselja

Članak 424. **1.4.8.2.; 3.3.1.**

Na cijelom području Grada Pakraca moguće je izvoditi istražne radove i aktivnosti u svrhu utvrđivanja mogućnosti eksploatacije ugljikovodika ili geotermalnih voda.

Članak 425. **1.4.8.2.; 3.3.1.**

Istražni prostori ili dijelovi istražnih prostora mogu se bez izmjene ovog Plana, a samo sukladno utvrđivanju u prostornom planu više razine (PPPSŽ-u), prenamijeniti u eksploatacijska polja ukoliko istražni prostor ispunjava odgovarajuće propisane zahtjeve, pod uvjetom da je u skladu s posebnim propisima, kao i propisima o istraživanju i eksploatacije ugljikovodika te osnovnim smjernicama iz ovog Plana.

Članak 426. **1.4.8.2.; 3.3.1.**

U postojećim eksploatacijskim poljima dozvoljeno je i istraživanje te eksploatacija ugljikovodika.

Članak 427. **1.4.8.2.; 3.3.1**

U sklopu eksploatacijskog polja dozvoljena je isključivo gradnja građevina u funkciji eksploatacije, dok je u sklopu istražnog polja dozvoljena samo gradnja građevina u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.

Navedene namjene ne uključuju proizvodne i poslovne građevine za preradu ili tretman mineralnih sirovina kao ni upravne, uredske i slične građevine.

Skladišta eksplozivnih materijala potrebnih za miniranje moraju biti smještena u sklopu eksploatacijskog polja/istražnog prostora, na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora.

Članak 428. **3.3.1**

Svako eksploatacijsko polje mora imati definirane mjere zaštite te postupak sanacije u tijeku eksploatacije polja i po njegovom zatvaranju, a sanacija devastiranog područja istraživanja i iskorištavanja mineralnih sirovina mora, temeljem posebnog zakona, biti sastavni dio projektnog rješenja na osnovu kojeg je dodijeljena rudarska koncesija za izvođenje rudarskih radova te utvrđena lokacijskom dozvolom, odnosno drugim odgovarajućim aktom propisanim Zakonom.

Članak 429. **1.4.8.2.**

Sanacija mora obuhvatiti osiguranje stabilnosti kosina i okolnog terena eksploatacijskih polja, te ozelenjavanje, uklapanja u okoliš, prenamjenu u površine druge namjene ili neki drugi postupak sanacije.

Smještaj zahvata planirati na vizualno najmanje moguće istaknutom uz minimalno zadiranje u okolni pokrov prilikom izgradnje.

Nakon prestanka rada potrebno je osigurati izradu projekta sanacije za sva eksploatacijska polja, kao i provedbu tehničke i biološke sanacije te obnovu staništa nalik onom koje je bilo na tom prostoru prije početka eksploatacije.

Potrebno je osigurati da drugi zahvati potrebni za funkcioniranje eksploatacijskih polja (npr. pristupne prometnice) u najmanjoj mogućoj mjeri uzrokuju prenamjenu ili fragmentaciju staništa. U tu svrhu, prilikom planiranja potrebne infrastrukture za funkcioniranje istražnih prostora i eksploatacijskih polja potrebno je prvenstveno koristiti postojeće prometnice i ostalu šumsku infrastrukturu.

Članak 430. **1.4.8.2.**

U sklopu eksploatacijskog polja dozvoljena je gradnja reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina iz članka 352. podstavka 8. ovih Odredbi.

2.3.2.3. Rekreacijske građevine van građevinskog područja

Članak 431. **1.4.8.3.**

Rekreacijske građevine van građevinskog područja su: trim, biciklističke, planinarske, konjičke, automobilističke, moto-cross i slične staze, skijališta, vidikovci, ribnjaci za sportski ribolov, kupališta, sunčališta, plaže, paintball, skate i adrenalinski parkovi/igrališta, pucališta za glinene golubove, promatračnice, igrališta, dječja igrališta, sportski tereni, odmorišta, šumske, ribarske i izletničke kuće, lovački i planinarski domovi, kuće ili skloništa te druge građevine u funkciji rekreacije.

Članak 432. **1.4.8.3.**

Rekreacijske građevine izvan granica građevinskog područja mogu se graditi u sklopu lokacije izletničko – rekreacijskih područja ili izvan njih.

Navedene zone mogu sadržavati jednu ili više vrsta građevina iz članka 431. ovih Odredbi, pri čemu za njih nije potrebno određivati izdvojeno građevinsko područje.

Članak 433. **1.4.8.3.**

Sve vrste rekreacijskih staza uređuju se postavljanjem adekvatne opreme, oznaka, putokaza, odmorišta i slično (bez mogućnosti čvrste gradnje), pri čemu oblikovanje i materijali koji se koriste moraju biti u skladu s okolinom, podnebljem te tradicionalnim načinom oblikovanja prostora, a posebno se preporuča uporaba drveta.

Članak 434. **1.4.8.3.**

Rekreativne staze, osim onih koje su predviđene za cestovni biciklizam, nije dozvoljeno asfaltirati ili betonirati.

Članak 435. **1.4.8.3.**

Ribarske, šumske i izletničke kuće te planinarski i lovački domovi, kuće i skloništa grade se u funkciji i u sklopu korištenja prostora pripadajuće namjene.

Članak 436. **1.4.8.3.**

Ribičke i izletničke kuće ili skloništa mogu se graditi tako da vertikalna projekcija svih zatvorenih dijelova građevine na ravninu tla iznosi najviše 40,0 m2 bruto, dok za planinarske, šumske i lovačke kuće ili skloništa vertikalna projekcija svih zatvorenih dijelova građevine može

iznositi do 80,0 m^2, a za planinarske i lovačke domove ta projekcija može iznositi do 200,0 m^2. Sve navedene građevine ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe.

U površine određene prethodnim stavkom ne uračunava se površina nadstrešnica, pecala i terasa u ravnini tla ili prizemlja.

Članak 437. 1.4.8.3.

Etažna visina građevina izletničkih i ribarskih kuća ili skloništa ne može biti veća od prizemlja (bez mogućnosti izvedbe podruma i potkrovlja).

Maksimalna visina tih građevina iznosi 4,0 m, a ukupna visina 6,0 m od završne kote uređenog terena na nižem dijelu.

Članak 438. 1.4.8.3.

Etažna visina građevina lovačkih, šumskih i planinarskih kuća ili skloništa ne može biti veća od prizemlja i potkrovlja (bez mogućnosti izvedbe podruma).

Maksimalna visina tih građevina iznosi 6,0 m, a ukupna visina 9,0 m od završne kote uređenog terena na višem dijelu.

Članak 439. 1.4.8.3.

Planinarski i lovački domovi, koji imaju smještajne kapacitete veće od 10 ležajeva mogu osim prizemlja i potkrovlja sadržavati i kat te podrum.

U tom slučaju, maksimalna visina tih građevina iznosi 8,0 m, a ukupna visina 12,0 m od završne kote uređenog terena na višem dijelu.

Članak 440. 1.4.8.3.

Ribnjakom, u smislu rekreacijske namjene, smatraju se bazeni za uzgoj ribe u svrhu sportskog i rekreativnog ribolova.

Članak 441. 1.4.8.3.

Ribnjak mora biti u vezi s protočnom, izvorskom vodom neupotrebljivom za javnu vodoopskrbu, ali ipak odgovarajuće kvalitete i u dovoljnim količinama .

Maksimalni iskop za bazene ribnjaka je do dubine 2,5 m.

Članak 442. 1.4.8.3.

Udaljenost ribnjaka od susjednih čestica treba biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog zemljišta, ali ne manja od 5,0 m.

Članak 443. 1.4.8.3.

Uz ribnjake se mogu graditi pomoćne ili prateće građevine za potrebe uzgoja ribe, a njihova površina može iznositi najviše 20 m^2 bruto. Pri tome visina tih građevina nije viša od 4,0 m, dok ukupna visina nije viša od 6,0 m od završne kote uređenog terena na nižem dijelu te je prizemlje jedina etaža koju je dozvoljeno graditi.

U građevine iz prethodnog stavka moraju se smjestiti sve namjene potrebne za funkcioniranje ribnjaka (spremišta hrane, pribora za održavanje i sl.). Ove građevine trebaju biti udaljene od susjedne građevne čestice najmanje 3,0 m, a od ruba ribnjaka sukladno posebnim propisima, ali ne manje od 5,0 m.

Članak 444. 1.4.8.3.

Materijal koji nastaje prilikom iskopa ribnjaka treba, u pravilu, deponirati uz lokaciju ribnjaka, te oblikovati okolni teren, kako bi se po prestanku njegovog korištenja iskoristio za sanaciju iskopa.

Članak 445. **1.4.8.3.**

Pucališta za glinene golubove mogu se uređivati s minimalnim opsegom izgradnje pri čemu se može graditi građevina ukoliko je nužna za sklanjanje, te za smještanje potrebne opreme i koja može imati najviše jednu etažu (može biti i ukopana, ili dijelom ukopana u zemlju).

Članak 446. **1.4.8.3.**

Sve rekreacijske građevine moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure.

Članak 447. **1.4.8.3.**

Sve rekreacijske građevine trebaju biti smještene i oblikovane na način da ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

Oblikovanje pojedinačnih građevina mora biti u skladu s lokalnom tradicijom u gradnji ove vrste građevina i to naročito:

- krovište mora biti izvedeno kao dvostrešno, nagiba 30° do 45° te se ne može izvesti krov strmijeg nagiba ("alpski") kao ni ravni krov
- krovište se na stropnu konstrukciju postavlja direktno bez nadozida
- svijetla visina etaže ne može biti veća od 2,60 m

Na terenu s nagibom sljeme ovakve građevine mora biti položena paralelno sa slojnicama. Pojedinačne rekreacijske građevine moraju se locirati niže od sljemena brežuljka najmanje toliko, da se ne ocrtavaju na njihovoj silueti.

Članak 448. **1.4.8.3.**

Kod arhitektonskog oblikovanja rekreacijskih građevina moraju se koristiti arhitektonski elementi i prirodni građevinski materijali sukladni autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu (npr. drvo).

2.3.2.4. Građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma, lovstva te druge građevine građene u šumi i na šumskom zemljištu

Članak 449.

Građevine u funkciji gospodarenja šumama, kao i sve druge građevine koje se grade u šumi ili na šumskom zemljištu moraju biti izgrađene prema uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, odnosno tijelo nadležno za zaštitu prirode i zaštitu okoliša, kako je to propisano posebnim propisima. **Š 1.2**

Članak 450.

Sve navedene građevine moraju se odmaknuti najmanje 3,0 m od svih međa. **Š1.3**

Članak 451.

Šumske površine koriste se u okviru osnovne namjene (gospodarske, zaštitne i posebne namjene) te za lovstvo i rekreaciju. **Š 1.2**

Šume i šumsko zemljište moraju se koristiti sukladno šumskogospodarskim planovima te Zakonu o šumama i drugim posebnim propisima. **Š 1.2**

U šumama i na šumskom zemljištu moguća je izgradnja jedino na način utvrđen u Zakonu o šumama. **Š 1.2**

U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, lovno gospodarski i lovno tehnički objekti, građevine za potrebe obrane i nadzora državne granice, spomenici kojima se obilježavaju mjesta masovnih grobnica žrtava rata i mjesta stradavanja te građevine koje su planirane prostornim planovima. **Š 1.2**

Građevine za potrebe infrastrukture, sporta, rekreacije, vjerske i zdravstvene građevine te ostala spomen obilježja mogu se graditi u šumama ili na šumskom zemljištu samo ako ih zbog tehničkih i ekonomskih uvjeta, ili drugih opravdanih razloga, nije moguće planirati izvan šume, odnosno šumskog zemljišta. **Š 1.2**

Članak 452.

Infrastrukturne građevine u šumi i na šumskom zemljištu grade se sukladno poglavlju 2.3.2.6. i poglavlju 5. ovih Odredbi, dopunjenom odredbama ovog poglavlja, te sukladno posebnim propisima. **Š 1.2**

Ostali uvjeti pod kojima se grade građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma te rekreacijske i druge građevine građene u šumi i na šumskom zemljištu grade se sukladno odredbama poglavlja 2.3.2.3. te 2.3.2.4. ovih Odredbi, dopunjenim odredbama ovog poglavlja. **Š 1.2**

2.3.2.5. Manje vjerske građevine i spomen-obilježja

Članak 453. **1.4.8.4.**

Na području Grada Pakraca mogu se van građevinskog područja, na prostorima primjerenim za tu namjenu, graditi manje vjerske građevine kao što su raspela, poklonci, kapelice i sl. te spomen obilježja različitog karaktera, a najveće građevinske bruto površine do 30,0 m^2.

Članak 454. **1.4.8.4.**

Manje vjerske građevine i spomen obilježja moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure.

Članak 455. **1.4.8.4.**

Kod arhitektonskog oblikovanja manjih vjerskih građevina i spomen obilježja moraju se koristiti arhitektonski elementi i građevinski materijali sukladni podneblju i krajobrazu te tradicijskoj autohtonoj izgradnji takve vrste građevina na ovim prostorima.

Članak 456. **1.4.8.4.**

Ostali uvjeti gradnje određuju se sukladno specifičnom načinu oblikovanja, posebnim uvjetima te posebnim potrebama tih građevina.

2.3.2.6. Prometne, elektroničke komunikacijske i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja

Članak 457. **1.4.8.5.**

Prometne, elektroničke komunikacijske i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja grade se sukladno člancima 7. i 8. te poglavlju 5. ovih Odredbi, izuzev onih odredbi koje se odnose isključivo na gradnju u građevinskom području.

Članak 458. **1.4.8.5.**

Izvan granica građevinskog područja, uz postojeće i planirane javne i nerazvrstane ceste, mogu se graditi benzinske, plinske ili druge energetske postaje, odmorišta, stajališta, parkirališta te reklamni panoi i druge građevine u funkciji prometa.

Članak 459. 1.4.8.5.

Benzinske postaje mogu se graditi u pojasu dubine max. 150,0 m od osi ceste, sukladno posebnom propisu.

Izgrađenost građevne čestice benzinske, plinske ili druge energetske postaje (kig) može biti najviše 50% ukupne površine građevinske čestice. Na građevnoj čestici benzinske, plinske ili druge energetske postaje mogu se graditi prateći sadržaji (prostorije za boravak djelatnika, uredi, infrastruktura, parkirališta, manipulativne površine i sl.).

Dodatni sadržaji koji se mogu graditi na građevnoj čestici benzinske, plinske ili druge postaje su ugostiteljski, trgovački, servisni i smještajni (moteli) te drugi sadržaji u funkciji tranzitnog prometa pri čemu izgrađenost građevne čestice tim sadržajima ne može biti veća od 30%.

Članak 460. 1.4.8.5.

Izvan granica građevinskih područja mogu se, prilikom izgradnje novih javnih i nerazvrstanih cesta graditi svi prateći sadržaji javne i nerazvrstane ceste koji su predviđeni projektom ceste.

2.3.2.7. Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije

Članak 461. 1.4.8.6.

Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije koje se mogu graditi izvan granica građevinskog područja su građevine za iskorištavanje energije vjetra, geotermalne energije, energije nastala iz drvnog ili biljnog otpada (prerada biomase).

Članak 462.

Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije izvan građevinskog područja grade se sukladno odredbama poglavlja 5.7 i ovog poglavlja.

Članak 463. 1.4.8.6.

Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije vjetra i sunca trebaju se graditi na lokacijama koje imaju prirodne predispozicije za optimalno iskorištavanje.

U svrhu iskorištavanje sunčeve energije, izvan granica građevinskog područja, dozvoljeno je samo koristiti postojeće i planirane građevine drugih namjena na koje se može postavljati oprema potrebna za iskorištavanje obnovljive energije sunca.

Samostalna postrojenja i građevine za iskorištavanje sunčeve energije, kao što su solarne elektrane i/ili fotonaponske ćelije na stupovima, nije dozvoljeno graditi izvan granica građevinskog područja.

Građevine za iskorištavanje geotermalnih izvora energije mogu se graditi na lokacijama na kojima se istražnim radovima potvrdi postojanje rezervi.

Članak 464. 1.4.8.6.

Preporuka je da se građevine za preradu biomase smještaju u blizini izvora (proizvođača) biootpada kao što su farme, obiteljska i poljoprivredna gospodarstva, odnosno zemljišta namijenjena proizvodnji kojoj je nusproizvod dovoljna količina biootpada – kako bi činila jednu vizurnu cjelinu s postojećim kompleksima ili građevinama jednake tipologije (silosi, bazeni za

biootpad i sl.). Takve građevine mogu biti sastavni dio poljoprivrednog gospodarstva te se mogu graditi na zajedničkoj građevnoj čestici, odnosno kao jedna funkcionalna cjelina s građevinama namijenjenim poljoprivrednoj proizvodni i obiteljskim gospodarstvima na posjedu primjerene veličine u skladu s ovim Odredbama.

Građevine za preradu biomase koje u svom radu koriste i/ili skladište sirovine koje mogu biti potencijalni izvor zagađenja (neugodni mirisi, zagađenje tla ili vode) treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene te javne i društvene građevine, kao i stambene i slične zone, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, smjer i položaj vodotoka i sl.

Članak 465. **1.4.8.6**

Sve građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije izvan građevinskog područja moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure, a od svih međa moraju se odmaknuti najmanje 3,0 m.

Članak 466. **1.4.8.6.**

Maksimalna površina namijenjena za izgradnju i postavljanje postrojenja/građevina za iskorištavanje obnovljivih izvora energije ne smije biti veća od 10 ha.

Članak 467. **1.4.8.6 .**

Ostali uvjeti gradnje određuju se sukladno specifičnom načinu oblikovanja, posebnim uvjetima te posebnim potrebama tih građevina.

2.3.2.8. Građevine u funkciji robinzonskog turizma

Članak 468. **1.4.8.7.**

Na području Grada Pakraca, izvan granica građevinskih područja, moguća je izgradnja građevina namijenjenih robinzonskom turizmu u kojem se pruža usluga smještaja u prostorijama ili na prostorima pod neuobičajenim okolnostima i uvjetima.

Članak 469. **1.4.8.7.**

Unutar obuhvata Grada Pakraca, za gradnju građevina namijenjenih robinzonskom turizmu određuju se zona unutar koje se može graditi takva vrsta građevina:

- zona Da-Bar koja se nalazi južno od naselja Branešci, uz vodotok rijeke Pakre

Za predmetnu zonu se ne određuje granica građevinskog područja već se iste određuju poligonalnim ograničenjem u prostoru prikazanim na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1 : 25000.

Članak 470. **1.4.8.7.**

U zonama namijenjenim robinzonskom turizmu, izvan granica građevinskog područja, moguće je graditi građevine do 20 m^2 za koje nije potrebna građevinska dozvola te koje se grade temeljem posebnog propisa, odnosno pravilnika koji rješava pitanje gradnje jednostavnih građevina.

Građevine iz prethodnog stavka mogu biti zgrade od drveta ili drugog lokalnog i prirodnog materijala (stare kuće od kamena ili drva, kolibe od trstike, slame ili granja, pećine i sl.), zgrade na drvetu ili drugim prostorima neuobičajnog oblika ili postavljenih na neuobičajni način (pod zemljom, na stupovima, stablu, vodi, stijeni i slično) te šatori od platna i drugih laganih savitljivih materijala.

Članak 471. **1.4.8.7.**

Građevine namijenjene robinzonskom smještaju mogu ili ne moraju biti priključene na infrastrukturu (struju, vodu, kanalizaciju, plin, telefon i sl.), ali se higijenski ispravna pitka i sanitarna vode mora osigurati prema lokalnim uvjetima (iz boca, cisterni, prirodnih izvora, vodovoda i sl), isto kao i korištenje sanitarija prema mogućnostima te odstranjivanje komunalnog otpada.

Članak 472. 1.4.8.7.

Ukupni kapacitet robinzonskog smještaja za pojedinu zonu iznosi 30 gostiju.

Članak 473. 1.4.8.7.

Za građevine i zone robinzonskog turizma, inspektor zaštite od požara može zahtijevati provedbu dodatnih mjera zaštite od požara.

3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

Članak 474.

Gospodarske djelatnosti su slijedeće:

- poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i ribogojstvo,
- eksploatacija mineralnih sirovina,
- industrija,
- malo i srednje poduzetništvo,
- obrtništvo,
- graditeljstvo,
- trgovina i sajam,
- ugostiteljstvo i turizam,
- promet, elektroničke komunikacije i skladištenje,
- proizvodnja i opskrba strujom, plinom i vodom,
- iskorištavanje obnovljivih izvora energije,
- financijsko poslovanje,
- ostale usluge.

Članak 475. – 1.4.3.

Gospodarske djelatnosti se smještaju prostor uz uvjet da:

- racionalno koriste prostor (bolje iskoriste i popunjavaju postojeće zone namijenjene ovim djelatnostima, kako bi se spriječilo neopravdano zauzimanje novih površina)
- nisu energetski zahtjevne i prometno su primjerene
- nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša
- zasnovane na modernim sektorima, temeljenim na novim tehnologijama i sektoru usluga
- najbolje valoriziraju ljudski rad
- zadovoljavaju propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.)

Članak 476.

Prostor za gospodarske djelatnosti određuje se u građevinskim područjima naselja, u građevinskim područjima izvan naselja te izvan građevinskih područja.

Članak 477. **– 1.4.3.**

Razlikuju se tri osnovne namjene gospodarskih djelatnosti:

- Proizvodne – pretežno industrijski sadržaji te zanatske i slične namjene (proizvodnja, prerađivačka industrija i sl.)
- Poslovne – pretežno uslužne, trgovačke, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke namjene te manji zanatski sadržaji, skladišta, servisi i sl.
- Poljoprivredne – građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja, smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te njihovo održavanje, proizvodno-obrtničke građevine za primarnu doradu i preradu, ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu, pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje, pomoćne građevine, pomoćne građevine za potrebe obavljanja poljoprivredne djelatnosti, stanovanja ili seoskog turizma i slično.

Članak 478.

Određivanje namjene proizlazi iz procjene utjecaja na onečišćenje okoliša, ugrožavanja krajobraza, učestalosti količine i vrste prometa, vrste i kapaciteta infrastrukture, broja radnih mjesta i dr.

Temeljem navedenih kriterija obavlja se razgraničenje gospodarske namjene na proizvodnu, poslovnu i poljoprivrednu pri čemu se u proizvodne namjene smještaju prvenstveno djelatnosti koje mogu imati nepovoljniji utjecaj na okoliš.

Članak 479.

Određuju se slijedeća načela osnovnog rasporeda gospodarskih kapaciteta i sadržaja u prostoru:

- veće gospodarske sadržaje funkcionalno povezati s razvojem prometnog sustava i druge infrastrukture
- u izdvojene gospodarske zone (izvan ili unutar građevinskog područja naselja) treba smjestiti veće proizvodne i poslovne pogone, skladišta, robne terminale, veće radionice i slično
- ostale manje, tihe i čistije proizvodne i poslovne sadržaje planirati disperzivno i decentralizirano
- posebno sačuvati izrazito vrijedne prostore za poljoprivrednu i stočarsku djelatnost

Članak 480. **– 1.4.3.**

U naseljima se građevine gospodarskih djelatnosti mogu graditi na slijedećim područjima:

- na građevnim česticama drugih namjena,
- na zasebnim građevnim česticama izvan zone gospodarskih djelatnosti,
- u izdvojenom građevinskom području gospodarske zone.

Članak 481.

Građevine gospodarskih djelatnosti unutar građevinskog područja grade se sukladno uvjetima gradnje u građevinskim područjima, utvrđenim ovim Odredbama.

Članak 482.

U PPUG-u Pakraca utvrđene su izdvojena građevinska područja gospodarskih zona Pakrac 1, Pakrac 5, Badljevina, Gornja Obrižež, Prekopakra, Španovica, turističko – sportsko – rekreacijskih zona Matkovac i Omanovac te ugostiteljsko - turističke zone "Livade" i turističko - poljoprivredno - sportsko - rekreacijske zone "Batinjani - Turkovača" u kojima se mogu graditi građevine gospodarske, odnosno ugostiteljsko/turističko/poljoprivredno i/ili sportsko - rekreacijske namjene, a sukladno uvjetima gradnje iz poglavlja 2.3.1.1.1. i 2.3.1.1.2., 2.3.1.1.4 te 2.3.1.2.1. ovih Odredbi

Članak 483.

Površine izvan granica građevinskog područja naselja te ostalih građevinskih područja, namjenjuju se djelatnostima poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva, seoskog turizma, eksploataciji mineralnih sirovina, iskorištavanju obnovljivih izvora energije, prometu, elektroničkim komunikacijama i opskrbi strujom, plinom i vodom, te odvodnji voda, sukladno ovim Odredbama i posebnim propisima.

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Članak 484.

U ovome Planu društvenim djelatnostima se smatraju slijedeće djelatnosti:

- uprava i pravosuđe,
- socijalna zaštita,
- predškolski odgoj,
- obrazovanje,
- zdravstvo,
- kultura i udruge,
- financijske i slične usluge,
- opskrba i usluge,
- vjerske aktivnosti.

Članak 485.

Planirana mreža društvenih djelatnosti sadrži osnovne sadržaje koji moraju biti zastupljeni u središnjim naseljima, a moguće ju je proširivati bez ograničenja (osim tamo gdje je to ograničeno posebnim propisima). U naseljima na području Grada, za potrebe društvenih djelatnosti, osiguravaju se prostori za sljedeće sadržaje:

Tablica br. 7.

Pakrac	Lokalna samouprava Ispostava Ureda državne uprave Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Požega, Ispostava Pakrac MORH, Uprava za obranu Požega, Ured obrane Pakrac MUP, PU Požeško-slavonska, Policijska postaja Pakrac Ministarstvo financija, Porezna uprava Požega, Ispostava Pakrac FINA, Ispostava Pakrac HZZO, Područni ured Požega, Ispostava Pakrac Ministarstvo rada, socijalne skrbi i međugeneracijske solidarnosti, Zavod za zapošljavanje, Ispostava Pakrac Hrvatski zavod za poljoprivredno savjetodavnu službu, Ispostava Pakrac Općinski sud Prekršajni sud Osnovna škola Osnovna glazbena škola Srednja škola Dječji vrtić Đački dom Centar za socijalnu skrb Opća županijska bolnica Građevina primarne zdravstvene zaštite (*"dom zdravlja"*) Ambulanta opće/obiteljske medicine (4 timova) Stomatološka ambulanta (3 tima) Ambulanta zdravstvene zaštite predškolske djece (1 tim) Djelatnost zdravstvene njege (4) Djelatnost zdravstvene zaštite žena na razini primarne zdrav. zaštite (1 tim) Medicinsko-biokemijski laboratorij u djelatnosti laboratorijske dijagnostike na razini primarne zdrav. zaštite (1 tim) Djelatnosti patronažne zdravstvene zaštite Djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite Djelatnosti preventivno-odgojnih mjera za zdrav. zaštitu školske djece Ljekarna Veterinarska stanica Knjižnica i čitaonica Pučko otvoreno učilište Kazalište, kino Muzej Grada Pakraca Društveni dom Društveni dom (Hrvatski dom)
Badljevina	Područna osnovna škola Područni dječji vrtić Društveni dom
Batinjani	Društveni dom
Bjelajci	-
Branešci	Društveni dom
Brusnik	Društveni dom
Bučje	Društveni dom
Cicvare	-
Cikote	-
Dereza	-
Donja Obrijež	Područna osnovna škola Društveni dom

Donja Šumetlica	-
Donji Grahovljani	-
Dragović	Društveni dom
Glavica	-
Gornja Obrijež	-
Gornja Šumetlica	Društveni dom
Gornji Grahovljani	-
Jakovci	-
Kapetanovo polje	Društveni dom
Koturić	-
Kraguj	Društveni dom
Kričke	-
Kusonje	Društveni dom
Mali Banovac	-
Mali Budići	-
Novi Majur	Društveni dom
Omanovac	Društveni dom
Ožegovci	Društveni dom
Ploštine	Građevina primarne zdravstvene zaštite (*Dom zdravlja*) Ambulanta opće/obiteljske medicine (1 tim) Stomatološka ambulanta (1 tim) Društveni dom
Popovci	-
Prekopakra	Područna osnovna škola Područni dječji vrtić Društveni dom
Prgomelje	-
Rogulje	-
Srednji Grahovljani	Društveni dom
Stari Majur	Društveni dom
Španovica	Društveni dom
Tisovac	-
Toranj	Društveni dom
Veliki Banovac	Društveni dom
Veliki Budići	-

Za vjerske građevine, udruge i sl. prostor se osigurava sukladno potrebama.

Članak 486. **– 1.4.2.**

Planom nisu posebno izdvojene površine za javne i društvene djelatnosti, kako se ne bi ograničila izgradnja u pogledu izbora lokacije, osim za lokaciju sportsko-rekreacijske zone sportsko-rekreacijskog centra „Pakrac“ koja je prikazana na kartografskom prikazu br. 4.27., u mjerilu 1:5000., a kako bi se, za već započeti projekt, sačuvao adekvatan prostor.

Sve ostale građevine za javne i društvene djelatnosti mogu se graditi unutar granica građevinskih područja na zasebnim građevnim česticama kao glavne građevine ili na zajedničkim građevnim česticama s obiteljskim stambenim, višestambenim te gospodarskim građevinama (isključivo za potrebe uposlenih na tom području), a u sklopu glavnih građevina osnovne namjene

ili u posebnoj građevini, uz uvjet da se poštuju uvjeti gradnje propisani za glavne građevine osnovne namjene.

Članak 487. -1.4.2.

Za potrebe društvenih djelatnosti koristit će se postojeće građevine ili graditi nove u građevinskim područjima naselja, sukladno uvjetima utvrđenim u člancima 108. – 119. ovih Odredbi.

4.1. PREDŠKOLSKE USTANOVE I OSNOVNE ŠKOLE

Članak 488.

Predškolske ustanove (dječje jaslice i vrtići), osnovne škole (središnje škole i građevine područnih razrednih odjela) smjestit će se na način da zadovoljavaju potrebe Grada Pakraca, te stvore primjerena gravitacijska područja za svaku građevinu.

Potrebe za predškolskim ustanovama i osnovnim školama određuju se na temelju pretpostavljenog udjela djece u ukupnom stanovništvu:

- za predškolske ustanove 8%, s tim da je obuhvat u predškolskim ustanovama 30%,
- za osnovne/srednje škole 10%.

Članak 489.

Planom se ne predviđaju nove lokacije za građevine osnovnih i srednjih škola, a obzirom da postojeće građevine zadovoljavaju potrebe prema broju korisnika i gravitacijskom području.

Istovremeno, ovaj Plan ne ograničava gradnju škola ili predškolskih ustanova, kao ni rekonstrukciju postojećih, ukoliko se za tim pokaže potreba ili realna mogućnost izgradnje.

Eventualne nove lokacije za smještaj osnovnoškolskih ili predškolskih ustanova mogu se planirati unutar granica građevinskog područja naselja, a sukladno ovim Odredbama.

4.2. KULTURNI SADRŽAJI

Članak 490. -1.4.2.

Prostorni raspored, vrsta i površine kulturnih sadržaja nije ograničen ovim Planom, a kulturni sadržaji će se graditi unutar građevinskih područja naselja.

Minimalni sadržaj, kojeg je potrebno planirati za potrebe odvijanja kulturnih aktivnosti u Gradu Pakracu je knjižnica i čitaonica, Pučko otvoreno učilište, Muzej Grada Pakraca i kazalište.

4.3. SPORT I REKREACIJA

Članak 491. -1.4.5.

Površine namijenjene sportsko-rekreacijskim djelatnostima su sportski tereni, igrališta, dvorane, bazeni, kupališta, sunčališta, plaže, staze, paintball, skate i adrenalinski parkovi/igrališta, turističko – sportsko – rekreacijske i slične zone, izletničko - rekreacijska područja, ribnjaci za sportski ribolov, pucališta za glinene golubove, te različite vrste kuća, domova i skloništa u funkciji rekreacije.

Članak 492.

Prostori za rekreacijske namjene mogu se planirati unutar, ali i izvan građevinskog područja, u zasebnim zonama, u vidu različitih sportskih i rekreacijskih građevina i sadržaja kao što su staze, kuće, domovi i skloništa, ribnjaci te u okviru izletničko - rekreacijskih područja "Čantalo" i „Da-Bar“, ali i pojedinačno te, izuzetno, i uz posebno obrazloženje, kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (ponaprije škola), sukladno poglavlju 2.3.2.3. ovih Odredbi.

Članak 493.

Turističko – sportsko – rekreacijske zone se uređuju u skladu s potrebama stanovništva i planovima razvoja, a na temelju prostornih uvjeta, standarda i normativa koji vrijede za gradnju sportskih građevina.

Sportsko – rekreacijske jedinice se mogu grupirati, a njihov konačni razmještaj se utvrđuje sukladno prostornim mogućnostima i specifičnim potrebama stanovništva u pojedinom naselju.

Članak 494. **-1.4.5.**

Na površinama ove namjene mogu se graditi sportske dvorane i druge zatvorene i otvorene sportske građevine, sa ili bez gledališta, te drugi prostori što upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i građevinama.

Članak 495. **-1.4.5.**

Zatvoreni sportski tereni i građevine mogu se graditi samo unutar granica građevinskog područja naselja te izdvojenih građevinskih područja turističko – sportsko – rekreacijskih zona, ako je to propisano odredbama za izgradnju u tim zonama, i to kao zasebne građevine te kao školske dvorane.

Članak 496. **-1.4.5.**

Za gradnju sportskih građevina se primjenjuju odredbe za gradnju javnih i društvenih građevina dopunjene odredbama o izgradnji sportsko - rekreacijskih građevina, građevina u pripadajućim zonama, odredbama ovog poglavlja te posebnim propisima. Moguća je i gradnja dodatnih sportskih građevina koje nisu navedene u tablici 4.

Članak 497. **-1.4.5.**

Na lokaciji izletničko – rekreacijskog područja "Čantalo" i „Da-Bar“ planira se hortikulturno uređenje krajobraza uz mogućnost gradnje pristupnih putova, pješačkih i drugih staza te građevina iz članka 431. ovih Odredbi, postavljanje urbane opreme, info i edukativnih ploča, putokaza, odmorišta sa drvenim stolovima i klupama, drvenih nadstrešnica, određena mjesta za ognjišta/ložišta za piknik u prirodi i sl.

Članak 498. **-1.4.5.**

Na lokaciji „Čantalo“ dozvoljeno je i zadržavanje etno kuća/muzej koja će služit će u svrhu postavljanja etno zbirke starina u kojoj se nalaze razna oruđa, alatke, pomagala i ostali sadržaji koji prezentiraju nekadašnji način života.

Etno kuća može se koristiti i u svrhu noćenja, odnosno na način kako je takav način korištenja organiziran u drugim zgradama rekreacijske namjene iz članka 355. ovih Odredbi.

Etno kuća je građena kao drvena, oblikovana sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja, krajolika i ambijenta te ostalim elementima oblikovanja izletničko-rekreacijskog područja.

Kuća može imati prizemlje i potkrovlje (sa ili bez galerije).

Članak 499. **-1.4.5.**

Na lokaciji „Da-Bar“ nalaze se dva ribnjaka koja se koriste za sportski ribolov, ali i različite druge rekreacijske aktivnosti te ribarska kuća otvorenog tipa sa prostorom za spravljanje hrane. Na predmetnoj lokaciji nalaze se i druga sportsko-rekreacijska igrališta i tereni, a u zoni se mogu planirati sve građevine navedene u članku 431. ovih Odredbi, izgradnja, kao i proširenje postojećih kapaciteta ribarske kuće i ribnjaka, sve sukladno poglavlju 2.3.2.3. ovih Odredbi.

Na istoj lokaciji nalazi se i zona namijenjena robinzonskom turizmu koja se određuje poligonalnim ograničenjem u prostoru bez određivanja granica građevinskog područja prikazanim na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1 : 25000.

Uvjeti gradnje u zoni iz prethodnog članka određuju se sukladno poglavlju 2.3.2.8. ovih Odredbi.

Članak 500. **-1.4.5.**

Na području obuhvata PPUG Pakrac moguće je uređivati i druga izletničko – rekreacijska područja izvan granica građevinskog područja. Na novim lokacijama predviđa se mogućnost gradnje građevina iz članka 431. ovih Odredbi, kao i postavljanje urbane opreme, info i edukativnih ploča, putokaza, odmorišta sa drvenim stolovima i klupama, određena mjesta za ognjišta/ložišta za piknik u prirodi, i sl.

4.4. ZDRAVSTVO

Članak 501. **-1.4.2.**

Postojeće građevine namijenjene primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj zdravstvenoj zaštiti mogu se rekonstruirati u skladu s potrebama te prostornim mogućnostima i ograničenjima.

Djelatnosti primarne zdravstvene zaštite (opće medicine, stomatološke zaštite, zaštite predškolske djece, zdravstvene njege, zdravstvene zaštite žena, laboratorijske dijagnostike) planirane su u gradu Pakracu i naselju Ploštine, a mogu se smještati u građevinama namijenjenim primarnoj zdravstvenoj zaštiti, ali i u sklopu građevina druge namjene. Osim navedenih, na ovom se području mogu planirati i djelatnosti patronažne zdravstvene zaštite, higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite te djelatnosti preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece.

Članak 502. **-1.4.2.**

Djelatnosti sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite planiraju se, uz mogućnost proširenja, na postojećim lokacijama u Gradu Pakracu.

Na sekundarnoj i tercijarnoj razini djeluje Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana koja treba osiguravati sve djelatnosti sekundarne i tercijarne razine zdravstvene zaštite predviđene posebnim propisom.

Članak 503.

Za rekonstrukciju i gradnju novih zdravstvenih građevina primjenjuju se odredbe poglavlja 2.2.3.2.

4.5. VJERSKE GRAĐEVINE

Članak 504. **-1.4.2.**

Vjerske građevine mogu se graditi sukladno Odredbama ovog Plana koje se odnose na gradnju javnih i društvenih sadržaja u građevinskim područjima naselja te izvan naselja sukladno poglavljima 2.2.3.2. i 2.3.2.5. ovih Odredbi.

Članak 505.

Postojeće vjerske građevine uređuju se i adaptiraju u skladu s prostornim mogućnostima i posebnim propisima (spomenici kulture), a nove se grade prema potrebama vjernika u skladu s Odredbama ovog Plana.

Članak 506. **-1.4.2.**

U sklopu vjerskih građevina unutar građevinskih područja naselja, uz sakralni prostor za vjerske obrede, moguća je gradnja pomoćnih prostora potrebnih za njihovo cjelovito funkcioniranje kao i građevina vrtića, škola, učilišta, drugih zavoda, socijalnih i dobrotvornih ustanova te stambenih i drugih pratećih sadržaja uz iste.

Članak 507. **-1.4.2.**

Najmanja udaljenost građevine od regulacijskog pravca (građevinski pravac) za vjerske građevine se određuje na udaljenosti od 10,0 m.

Za interpolaciju ili gradnju zamjenskih građevina te za rekonstrukciju u već izgrađenim dijelovima naselja, a gdje za to postoje uvjeti (već izgrađeni ulični pravci, prostorna ograničenja i sl.), može se dozvoliti gradnja kako je propisano člankom 51., stavcima 3., 4. i 5. ovih Odredbi.

Članak 508. **-1.4.2.**

Spomenici, spomen-obilježja, kapelice, tornjevi, poklonci, križevi i slično mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja, odnosno izvan građevinskih područja, također u skladu poglavljem 2.2.3.2. i 2.3.2.5. ovih Odredbi.

5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

Članak 509.

Planom su osigurane površine infrastrukturnih sustava kao linijske i površinske infrastrukturne građevine državnog, županijskog i lokalnog značenja, i to za:

- promet (cestovni, željeznički, pješački, biciklistički, poštanski i elektroničke komunikacije),
- vodnogospodarski sustav (korištenje voda, odvodnja otpadnih voda, uređenje vodotoka i voda, hidromelioracije, navodnjavanje),
- energetski sustav (opskrba električnom energijom i plinom).

Članak 510.

Trase i površine novih prometnih i infrastrukturnih građevina prikazane su u kartografskim prikazima br.1. te 2.A. – 2.C. te u kartografskim prikazima građevinskih područja 4.1. - 4.39., a osnovni uvjeti utvrđivanja koridora i površina definirani su u člancima 7. i 8. ovih Odredbi.

Infrastrukturni sustavi iz stavka 1. grade se prema posebnim propisima i pravilima struke, te sukladno Odredbama ove Odluke.

Članak 511.

Postojeće prometne i infrastrukturne građevine, koje se u PPUO Pakrac uklanjaju ili zamjenjuju novima, mogu se održavati i rekonstruirati do izgradnje nove mreže.

Članak 512.

U prostoru planiranih koridora i lokacija, za građevine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ne mogu se do utvrđivanja točne trase i površine, planirati i graditi građevine izvan građevinskog područja.

Članak 513.

Prikazani smještaj planiranih građevina i uređaja javne i komunalne infrastrukturne mreže u grafičkom dijelu Plana usmjeravajućeg su značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne prilagodbe koje bitno ne odstupaju od koncepcije rješenja.

Detaljno određivanje trasa i lokacija prometne, energetske i druge infrastrukture, unutar koridora koji su određeni Planom utvrđuje se projektnom dokumentacijom, odnosno dokumentima prostornog uređenja užeg područja, vodeći računa o konfiguraciji tla, tehničkim i sigurnosnim zahtjevima za pojedine građevine, potrebama potrošača, zaštiti okoliša, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.

Članak 514.

Prostor planiranih koridora i lokacija se do izgradnje prometnih i drugih infrastrukturnih građevina koristi na postojeći način, bez mogućnosti gradnje trajnih građevina izuzev građevina infrastrukture.

Na prostorima određenim za koridore i lokacije planiranih prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz prethodnog stavka, i isto se mora privesti najbližoj namjeni.

Članak 515.

Vodovi infrastrukture u pravilu se polažu u javne površine. Iznimno, mogu se polagati i na ostalim otvorenim površinama uz osigurani stalni pristup. U pravilu je potrebno voditi ih uličnim koridorima u skladu s planiranim rješenjima izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih prometnica.

Članak 516.

Građevine prometa i infrastrukture potrebno je planirati prema najstrožim kriterijima zaštite okoliša i na način da se prilikom gradnje novih infrastrukturnih vodova teži njihovom objedinjavanju u infrastrukturne koridore gdje god je to moguće.

Članak 517.

Pri projektiranju i izvođenju pojedinih građevina i uređaja infrastrukture potrebno se pridržavati važećih propisa, kao i propisanih udaljenosti od ostalih infrastrukturnih građevina i uređaja, te pribaviti suglasnost ostalih korisnika infrastrukturnih koridora.

Članak 518.

Za pojedine planirane infrastrukturne koridore i uređaje ucrtane u Plan potrebno je izvesti dodatna istraživanja u cilju utvrđivanja točnih koridora, kroz koja je potrebno usuglasiti različite interese pojedinih korisnika u prostoru, s težištem na zaštiti kulturne i prirodne baštine i okoliša.

Članak 519.

Potrebno je težiti objedinjavanju i zajedničkom vođenju infrastrukturnih koridora, a u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Članak 520.

Pri konačnom određivanju novih trasa magistralne komunalne infrastrukture potrebno je nastojati zaobići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta, te voditi računa o bonitetu poljoprivrednih površina radi mogućeg utjecaja na smanjenje poljoprivredne proizvodnje.

Prilikom rekonstrukcije pojedinih infrastrukturnih sustava moguća su odstupanja od postojećih trasa zbog promijenjenih posebnih uvjeta, zaštite okoliša i drugih okolnosti koja će se obrazložiti projektnom dokumentacijom i konačno definirati lokacijskim uvjetima.

5. 1. PROMETNI SUSTAV

5.1.1. Cestovni promet

Članak 521. **2.1.1.**

Mreža postojećih razvrstanih javnih cesta utvrđena je u PPUG-u Pakraca, a kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.

Kategorija svih prometnica na području Grada može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke iz stavka 1. ovog članka bez promjene PPUG-a Pakraca. Od dana stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni ovim Odredbama, sukladno novoj kategoriji prometnice.

U slučaju da prometnica nije naznačena u kartografskim prikazima, uvjeti se odnose na postojeću trasu.

Rekonstrukcija dionice korigiranjem prometno-tehničkih elemenata postojeće trase ceste ne smatra se promjenom trase.

Članak 522. **2.1.1.**

Koridori cestovne mreže u naselju namijenjeni su za izgradnju cesta i cestovnih građevina, kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, građevina namijenjenih pružanju prometnih usluga (benzinskih postaja, odmorišta, stajališta, parkirališta), reklamnih panoa te drugih građevina u funkciji prometa kao i ostalih infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, te uređenju zelenih površina i zaštitnog zelenila, postavljanju urbane opreme i sl., a u skladu s uvjetima i propisima Zakona o javnim cestama.

Minimalna širina kolnika za državne i županijske ceste mora biti 7,0 m, a za lokalne ceste 6,0 m, iznimno 5,5 m, sukladno Zakonu.

Rekonstrukcija i korekcija trase moguća je na svim prometnicama, ako se zatim ukaže potreba.

Članak 523. 2.1.1

Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogući vođenje komunalnih instalacija, i druge infrastrukture, a moraju biti vezane u jedinstveni prometni sustav.

Članak 524. 2.1.1.

Minimalna širina uličnih koridora u građevinskom području mora biti takva da omogući smještaj svih postojećih i planiranih prometnih površina (kolnik, kolno-pješačka površina, pješačka staza, biciklistička staza i sl.), svih postojećih i planiranih infrastrukturnih vodova (naročito sustava odvodnje oborinskih voda iz uličnog profila), te da zadovolji uvjete za vatrogasni pristup prema posebnom propisu.

Članak 525. 2.1.1.

Minimalna širina uličnog koridora planiranih cesta u građevinskom području naselja mora biti:

1. 8,0 m za dvosmjeran promet
2. 6,0 m za jednosmjeran promet,

Članak 526. 2.1.1

Minimalna širina prometnog koridora planiranih državnih, županijskih i lokalnih cesta izvan građevinskog područja naselja može biti jednaka širini kolnika iz članka 522. ovih Odredbi.

Minimalna širina prometnog koridora planiranih nerazvrstanih cesta izvan građevinskog područja naselja također može biti jednaka širini kolnika, odnosno:

1. 5,5 m - za dvosmjeran promet
2. 3,5 m -za jednosmjeran promet ili kao kolno-pješačka površina.

Članak 527. 2.1.1.

U okviru građevinskog područja naselja, izuzetno, širina uličnog koridora uz koji je moguća gradnja može biti i manja od širina navedenih u članku 525. ovih Odredbi uz uvjet da se radi o već formiranoj čestici puta te da njegova širina odgovara minimalnoj širini određenoj temeljem posebnog propisa o vatrogasnim pristupima.

Članak 528. 2.1.1.

U slučaju otežanih terenskih uvjeta ili ograničenja već postojećom izgradnjom i parcelacijom ili postojećim trajnim nasadima, odnosno nekim prirodnim i drugim specifičnim prostornim ograničenjima, novi ulični koridori mogu se i formirati kao manji od navedenih u člancima 524. – 526. ovih Odredbi, također uz uvjet da njihova širina odgovara minimalnoj širini određenoj temeljem posebnog propisa o vatrogasnim pristupima.

Kod izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih prometnica, trase i koridori predviđeni ovim Planom mogu se opravdano mijenjati i radi prilagodbe tehničkim rješenjima ili jednostavnijem rješavanju imovinsko-pravnih odnosa.

Članak 529. 2.1.1.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup.

Ulice u naselju s funkcijom državne, županijske ili lokalne ceste smatraju se tom vrstom ceste (javna cesta). Ulica iz stavka 1. ovog članka mora imati najmanju širinu kolnika 5,5 m (za dvije vozne trake), odnosno 3,5 m (za jednu voznu traku).

Članak 530. 2.1.1

Sve ulice uže od 5,5 m moraju se urediti kao kolno-pješačke površine, pri čemu je širina kolnika, odnosno kolno-pješačke površine jednaka širini koridora.

Slijepe ulice, tamo gdje se planiraju, moraju na kraju imati okretište za komunalna i druga vozila.

Članak 531. 2.1.1

Iznimno, pod uvjetima te u slučajevima navedenim u člancima 527. i 528. ovih Odredbi, dvosmjerni promet može se organizirati i na prometnim koridorima užim od propisanih, pod uvjetom da se na preglednim dijelovima osiguraju ugibališta za mimoilaženje, a sukladno važećim zakonima i propisima iz segmenata cestovnog prometa.

Članak 532. 2.1.1.

Za gradnju građevina i komunalnih instalacija na čestici ili u zaštitnom pojasu ceste moraju se zatražiti uvjeti nadležnog tijela za upravljanje pojedinom cestom.

Članak 533. 2.1.1

Zaštitni pojas iz prethodnog članka utvrđuje se sukladno posebnom propisu, a mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je, u pravilu, širok sa svake strane za:

- ceste namijenjene isključivo za promet motornih vozila ili brze ceste ..... 35 m
- državne ceste ..... 25 m
- županijske ceste ..... 15 m
- lokalne ceste ..... 10 m

U cilju zaštite državnih, županijskij i lokalnih cesta potrebno je poštivati zaštitni pojas uz cestu u skladu s člankom 55. Zakona o cestama.

Članak 534. 2.1.1

Gradnja na građevinskoj čestici benzinske postaje utvrđuje se prema uvjetima određenim u članku 459. ovih Odredbi.

Građevine izgrađene na čestici iz prethodnog stavka moraju imati osigurane površine za promet u mirovanju u okviru vlastite građevne čestice.

Gradnja navedenih sadržaja mora biti u skladu s odredbama posebnih zakona i propisa o javnim cestama i sigurnosti prometa na cestama te ni u kom slučaju ne smije ugroziti postojeći nivo prometne usluge.

Članak 535. 2.1.1.

Uz državne ceste sve građevine moraju se graditi za svaki smjer posebno, ili mogu imati priključke na državnu cestu koji ne ugrožavaju sigurnost nivoa usluge državne ceste, što se mora dokazati odgovarajućim prometnim projektom.

Članak 536. 2.1.1.

Izgradnjom i eksploatacijom pratećih uslužnih građevina iz članaka 458. i 459. ovih Odredbi ne smije se ugroziti sigurnost prometa na cesti, niti sniziti nivo usluge i kapacitet ceste.

Članak 537. 2.1.1

U blizini raskrižja dviju javnih cesta u razini poželjno je proširenje kolnika (a time i minimalnog koridora) za traku za skretače. Prometnice po kojima se odvija javni autobusni promet moraju imati ugibališta za autobuse i nadstrešnice.

Članak 538. 2.1.1.

Na cestovnom križanju u nivou, nije dozvoljena sadnja drveća niti bilo kakva izgradnja na visini iznad 1,0 m od kolnika u zoni trokuta preglednosti križanja.

Širina regulacijskih profila cesta - ulica unutar građevinskog područja mora osigurati izgradnju svih prometnih površina u skladu s rangom i funkcijom ceste u naselju, te mora osigurati kvalitetnu odvodnju.

Članak 539. 2.1.1

Na području grada Pakraca izgrađen je autobusni kolodvor, a uvjeti za njegovu rekonstrukciju, dogradnju ili nadogradnju određuju se sukladno poglavlju 2.2.3.3.1. "Građevine proizvodne i poslovne namjene" ovih Odredbi te sukladno posebnim propisima i specijaliziranim projektima.

Članak 540. 2.1.1.

Na području Grada organiziran je javni prijevoz cestovnim (autobusnim) prijevozom putnika.

Cestovni prijevoz obavlja se županijskim i međužupanijskim autobusnim linijama.

Uz redovne linije, tijekom školske godine organizirane su i linije za prijevoz djece Valja napomenuti kako je prometovanje u periodu nastave u školama učestalije u odnosu na period kada nema nastave (ljetni period) kada je prometovanje smanjenog intenziteta.

Stajališta, u pravilu, nemaju uređene nadstrešnice niti vozni red.

Članak 541. 2.1.1.

Potrebno je planirati izgradnju i uređenje stajališta i ugibališta pri čemu se sva stajališta i ugibališta trebaju opremiti nadstrešnicama, oznakama i ostalom urbanom opremom na svim redovnim autobusnim postajama i naseljima na području Grada. Dinamika izgradnje autobusnih stajališta ovisit će o potrebama i mogućnostima.

Stajališta i ugibališta moguće je planirati i na drugim lokacijama uz prometnice i autobusne linije ako se za tim ukaže potreba.

Članak 542. 2.1.1.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina kao i gašenja požara moraju se predvidjeti vatrogasni prilazi čija je nosivost i širina određena posebnim propisom.

Članak 543. 2.1.1.

Sve ceste namijenjene javnom prometu na području Grada moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama te izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa.

Lokacije čvorišta na planiranim prometnicama moguće je korigirati, kao i definirati nova na istima, temeljem plana užeg područja ili projektnom dokumentacijom, uz suglasnost nadležne Uprave za ceste.

Članak 544. 1.4.9

U svim naseljima Grada mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te poslovne i proizvodne namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema slijedećim normativima:

Tablica br. 8.

MINIMALNI BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA		
Namjena građevina	Jedinica	**Broj parkirališnih mjesta**
Obiteljske stambene građevine	1 stan	2,00
Višestambene građevine	1 stan	2,00
Višestambene građevine – potpomognuto stanovanje	200 m² GBP	1,00
Trgovački (maloprodaja)	25 m² GBP	1,00
Robne kuće, trgovački centri	25 m² GBP	1,00
Tržnice na malo	25 m² GBP	1,00
Poslovne građevine, uredi, agencije	100 m² GBP	3,00
Uslužne djelatnosti – banke, pošte, poslovnice	100 m² GBP	4,00
Proizvodne građevine i skladišta	100 m² GBP 5 zaposlenih	1,00
Poljoprivredne građevine	3 zaposlena	1,00
Servisi i obrt	100 m² GBP 6 zaposlenih	2,00
Ugostiteljstvo	15 m² GBP 1 stol 2 sobe	1,00
Sportski tereni i dvorane	18 sjedala 400 sjedala	1,00 1,00 – autobus
Škole i vrtići	1 učionica/grupa	1,00
Zdravstveni i socijalni objekti	100 m² GBP 6 zaposlenih	3,00
Kina, kazališta	10 sjedala	1,00
Muzeji, knjižnice, čitaonice	60 m² GBP	1,00
Vjerske građevine	10 sjedala	1,00

Groblja	200 m² GBP	1,00
Građevine mješovite namjene	Suma jedinica za sve namjene u sklopu građevine	Suma parkirališnih mjesta za sve namjene u sklopu građevine

IZVOR PODATAKA: Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

Osim navedenih namjena, propisani normativi se primjenjuju za sve slične vrste građevina, a koje nisu navedene u tablici.

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina sa različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme.

Članak 545. 1.4.9.

Na javnim parkiralištima potrebno je osigurati 5% parkirališnih odnosno garažnih mjesta za invalide.

Članak 546. 1.4.9.

Sukladno namjeni građevine izgradnja parkirališta se mora riješiti na slijedeći način:

- obiteljske stambene građevine
  - na vlastitoj građevnoj čestici
  - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice
- višestambene građevine koje se grade u sklopu zone obiteljskog stanovanja
  - na vlastitoj građevnoj čestici
- višestambene građevine u zoni višestambene gradnje
  - na vlastitoj građevnoj čestici
  - u području zone, na udaljenosti max. 100,0 m od građevine
- poslovne građevine (trgovačke i ugostiteljske i poslovne zgrade, uredi, agencije, servisi i obrt i dr.)
  - na vlastitoj građevnoj čestici,
  - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice
  - na parkiralištu ili garaži udaljenoj do max. 200,0 m od građevine
- robne kuće i trgovački centri
  - na vlastitoj građevnoj čestici
  - na drugoj vlastitoj čestici udaljenoj do max. 100,0 m od građevine
- proizvodne građevine i skladišta
  - na vlastitoj građevnoj čestici
  - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice
- građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost
  - na vlastitoj građevnoj čestici
- javne i društvene te sportsko-rekreacijske građevine
  - na vlastitoj građevnoj čestici
  - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice
  - na parkiralištu ili garaži udaljenoj max. 200,0 m od građevine
- groblja – sukladno posebnom propisu
  - na vlastitoj građevnoj čestici
  - na drugoj vlastitoj čestici udaljenoj do max. 100,0 m od građevine
  - na parkiralištu ili garaži udaljenoj do max. 200,0 m od građevine
- građevine mješovite namjene
  - sukladno načinu rješavanje izgradnje parkirališta za osnovnu namjenu

Pod parkiralištem se podrazumijeva i prostor u garaži.

Članak 547. 1.4.9.

U prethodnom članku, pod pojmom "vlastita građevna čestica" podrazumijeva se građevna čestica na kojoj je izgrađena osnovna građevina.

Pod pojmom "druga vlastita čestica" podrazumijeva se druga izgrađena ili neizgrađena građevna čestica u vlasništvu investitora osnovne građevine.

Pod pojmom "ulični koridor u širini regulacijske linije" podrazumijeva se neizgrađeni prostor između regulacijske linije i kolnika na onoj strani ulice na kojoj se nalazi građevna čestica, pod uvjetom da se u tom prostoru osigura pješački prolaz širine kao u ostalom dijelu ulice, a najmanje 1,60 m.

Pod pojmom "parkiralište ili garaža" podrazumijeva se vlastito ili javno parkiralište ili garaža koji se grade ili su izgrađeni za potrebe predmetne građevine.

Potvrdu da su postojeće javno parkiralište ili garaža izgrađeni za potrebe građevine izdaje Grad.

Članak 548. 1.4.9.

Način rješavanja izgradnje parkirališta utvrđen u člancima 544. – 546. ovih Odredbi obvezno se primjenjuje i u slučaju prenamjene postojećih građevina, ako je zbog prenamjene potreban veći broj parkirališnih mjesta od broja potrebnog za postojeću namjenu.

Članak 549. 2.1.1.

U građevinskim područjima naselja potrebno je dati prednost pješačkom i biciklističkom prometu.

Pješački promet osigurava se gradnjom nogostupa minimalno s jedne strane kolnika.

Izuzetno uz kolnik slijepe ulice može se osigurati gradnja nogostupa uz samo jednu stranu kolnika, a kolno – pješački pristup može se odrediti u slučajevima propisanim člancima 526. i 530. ovih Odredbi.

Članak 550. 2.1.1.

Uz ulice se predviđa uređenje pločnika za kretanje pješaka u širini ne manjoj od 1,6 m.

Iznimno, na mjestima na kojima je intenzitet pješačkog prometa manji te u urbanistički izgrađenim prostorima, nogostup može biti uži.

Također, planom užeg područja ova širina može se propisati i drugačije, ali sve sukladno posebnim zakonima i propisima.

Članak 551. 2.1.1

Širina pješačkih i biciklističkih prometnica utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima, ali ne može biti manja od 1,60 m za pješački promet te 1,0 m za jednosmjerni, odnosno 2,0 m za dvosmjerni biciklistički promet.

Pješačke i biciklističke prometnice se grade, u pravilu, odvojeno od kolnika - bilo kao fizički odvojeni od kolnika ili prometnim znakom odvojeni od kolnika.

Gdje god nema prostornih ograničenja, pješačke i biciklističke prometnice se od kolnika odvajaju i zelenim zaštitnim pojasom.

Članak 552. 2.1.1

U Gradu Pakracu potrebno je razvijati mrežu biciklističkog prometa te se na području Grada planira izgradnja mreže biciklističkih staza.

Analizom postojeće infrastrukture biciklističkog prometa ustanovljeno je da na području Grada Pakraca postoji manji broj izgrađenih biciklističkih staza, čija sveukupna duljina iznosi oko 1,7 km.

Važno je naglasiti da je Grad Pakrac sjecište dvaju glavnih državnih biciklističkih pravaca:

- **Biciklističke ruta DG7** (Gr. Mađarske - Virovitica - Pakrac - Jasenovac - Dvor - gr. BiH - (Novi Grad - Bihać) - gr. BiH - Plitvice - Gospić - Karlobag) koja kroz grad Pakrac prolazi dionicom državne ceste D5 od završetka naselja Kip do početka naselja Filipovac
- **Biciklističke ruta DG8** (Pakrac - Gradiška - gr. BiH - (Banja Luka - Livno) - gr. BiH - Sinj - Split) koja kroz grad Pakrac prolazi dionicom državne ceste D38 s početkom u gradu Pakracu pa do početka naselja Mijači

Osim biciklističkih staza naznačenih u kartografskom prikazu 2.A., moguće je graditi biciklističke staze ili trake i u drugim koridorima.

Biciklističke površine se mogu graditi kao staze ili trake uz kolnik, a mogu se organizirati i u okviru kolnika postojećih lokalnih i poljskih puteva. Mrežu biciklističkih staza ili traka potrebno je opremiti prometnom signalizacijom.

Duž trasa biciklističkih staza omogućava se uređenje pojedinačnih biciklističkih odmorišta, a sve u svrhu poboljšavanja prometne biciklističke i cikloturističke infrastrukture. Odmorišta se pretežito trebaju smještati unutar granica naselja, ali je u slučaju povoljnijeg odabira, ista moguće smještati i izvan granica naselja uz biciklističke staze.

Ostali uvjeti gradnje biciklističkih staza ili traka utvrđeni su posebnim propisom

5.1.2. Željeznički promet

Članak 553. 2.1.2

U ovome Planu omogućava se rekonstrukcija željeznička pruga za lokalni **promet L-204 Banova Jaruga – Daruvar - Pčelić rasputnica** i zadržava se u postojećoj trasi.

Potrebno je obaviti odgovarajuću zahvate u svrhu sanacije pruge i ojačanja mostova te održavati prugu u funkciji za potrebe teretnog i putničkog prometa brzinama od 40 do 60 km/h, ovisno o potrebama putničkog prometa urediti postojeća i izgraditi nova stajališta te urediti odvodnju.

U prvoj fazi na pruzi se planira polaganje pružnog TK kabela, a svi daljnji radovi na rekonstrukciji i održavanju pruge planirat će se i izvoditi prema stvarnim potrebama.

Članak 554. 2.1.2

Uz željezničku prugu mogu se izvoditi zahvati gradnje, rekonstrukcije i obnove građevina u funkciji željezničkog prometa.

Na području grada Pakraca nalaze se tri službena mjesta i to: stajalište Pakrac grad, otpremništvo/stajalište Pakrac i stajalište Badljevina.

Zahvati navedeni u prethodnom stavku izvode se sukladno uvjetima gradnje propisanim u poglavlju 2.2.3.3.1. "Građevine proizvodne i poslovne namjene" ovih Odredbi te sukladno posebnim propisima i specijaliziranim projektima.

Članak 555. 2.1.2

Na križanjima željezničke pruge i ceste obvezno je osigurati željezničko – cestovne prijelaze u istoj razini s modernom signalizacijom i osiguranjem, sukladno posebnim propisima.

Planira se konačno uređenje i rješenje svih prijelaza koji do sada nisu definitivno riješeni i to na način da se predviđaju:

- za osiguranje svjetlosnim i zvučnim signalom te, na nekim prijelazima, i polubranicima,
- za ukidanje bez svođenja,
- za ukidanje sa svođenjem.

Sva križanja željezničke pruge i ceste moraju se riješiti u skladu s programom rješavanja željezničko - cestovnih prijelaza u RH.

Članak 556. **2.1.2.**

Građevinski pravac novih građevina stambene namjene mora biti udaljene od osi krajnjeg postojećeg kolosijeka min. 25,0 m, a građevine javne i društvene namjene moraju biti udaljene min. 50,0 m od osi krajnjeg postojećeg kolosijeka.

Članak 557. **2.1.2.**

Za sve građevine koje se grade na udaljenosti do 100,0 m od osi kolosijeka, obavezno je, sukladno posebnom propisu, ishoditi uvjete od ustanove s javnim ovlastima nadležne za željeznički promet.

5.1.3. Zračni promet

Članak 558. **2.1.5**

Na području Grada Pakraca predviđeno je zadržavanje postojećeg poljoprivrednog aerodroma za male sportske i poljoprivredne zrakoplove, locirane na području naselja Badljevina.

Članak 559. **2.1.5**

Planira se uređenje postojećeg poljoprivrednog aerodroma iz prethodnog članka, koje je potrebno prilagoditi za potrebe sportskog i turističkog zrakoplovstva.

Članak 560. **2.1.5**

Ovim Planom omogućava se planiranje/uređenje aerodroma referentnog koda 2C za koje su posebnim propisima definirane dimenzije te površine prilaznih ravnina, duljina uzletno-sletne staze, raspon krila i drugi elemenati.

Članak 561. **2.1.5**

Za aerodrom iz članka 558. ovih Odredbi moguće je planirati navedene ili više referentne kodove, odnosno kategorizaciju, ukoliko se ta mogućnost dokaže prostorno – prometnom analizom u skladu s posebnim uvjetima izdanim od nadležnog javnopravnog tijela za zračni promet.

Članak 562. **2.1.5.**

Na području grada Pakraca, u sastavu Opće županijske bolnice Pakrac, omogućava se planiranje i izgradnja helidroma.

5.1.4. Poštanski promet

Članak 563.

Na području obuhvata Plana postojeći su poštanski uredi u Pakracu i Badljevini, te se ne planiraju otvarati novi.

Članak 564.

Osim navedenog, zahvati vezani za poštansku djelatnost odnosit će se i na rekonstrukciju postojećih poslovnih prostora u naseljima, kao i mogućnost uređenja eksterijera (pristup, pločnik, parkirališna mjesta i sl.), te se PPUG-om Pakraca kao i dokumentima prostornog uređenje užeg područja, u istima moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetani razvoj.

Članak 565.

Zahvati navedeni u prethodnom članku izvode se sukladno uvjetima gradnje propisanim u poglavlju 2.2.3.3.1. "Građevine proizvodne i poslovne namjene" ovih Odredbi te sukladno posebnim propisima i specijaliziranim projektima.

Članak 566.

U razvoju poštanske djelatnosti najvažnija predstojeća zadaća je, u prvom redu, tehničko-tehnološki napredak, tj. pružanje bržih i kvalitetnijih te šireg spektra raznovrsnijih usluga.

5.1.5. Elektroničke komunikacije

Članak 567. **2.2.1.**

Razvoj elektroničke komunikacijske mreže obuhvaća građenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme neophodne za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga.

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova, odrediti planiranjem koridora primjenjujući slijedeće načela:

- omogućiti da se na brz i jednostavna način svi postojeći i budući objekti, priključe na elektroničku komunikacijsku mrežu,
- elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema može se graditi unutar i izvan građevinskih područja,
- pri izgradnji elektroničkih komunikacijskih vodova unutar građevinskih područja iste graditi u javnim površinama gdje god je to moguće, a što je moguće detaljnije razraditi kroz prostorne planove užih područja,
- za grad Pakrac i naselja gradskog obilježja (u svim urbanim dijelovima): podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,
- za ostala naselja: podzemno i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,
- za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica ili željezničkih pruga. Iznimno kada je to moguće, samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se može planirati i izvan koridora prometnica ili željezničkih pruga vodeći računa o pravu vlasništva,
- primijeniti smjernice programa prostornog uređenja RH kojim se preporuča istovremena izgradnja kabelskih mreža i cestovne te željezničke infrastrukture,
- pojačati koridore elektroničke komunikacijske infrastrukture koji Hrvatsku povezuju (kabelski) sa susjednim zemljama,
- pojačati koridore elektroničke komunikacijske infrastrukture koji povezuju gradove i županije
- pri planiranju i izgradnji svih cestovnih i željezničkih građevina potrebno je planirati polaganje cijevi za telekomunikacijske kablove te razmještaj antenske mreže novih telekomunikacijskih tehnologija,
- omogućiti korištenje površina i pojaseva – koridora svih lokalnih, županijskih i državnih cesta za rekonstrukciju postojeće kabelske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže, kao i izgradnja nove,

- za sve nove omogućiti korištenje površina i pojaseva – koridora postojeće kabelske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže za pojačavanje elektroničkih komunikacijskih kapaciteta u svrhu pružanja naprednih širokopojasnih usluga
- za sve poslovne, stambeno poslovne i stambene zgrade, kao i poslovne, rekreacijske i druge urbane zone, predvidjeti izgradnju kabelske kanalizacije do najbliže točke konekcije s postojećom,
- osigurati razvoj širokopojasnog pristupa s ciljem revitalizacije ruralnih područja definiranjem sustava telekomunikacijskih veza pomoću koridora, trasa kroz građevinska područja naselja i površina za izdvojene namjene te kroz ostala područja šumskih i poljoprivrednih površina kako bi se i ruralnom stanovništvu osigurao suvremeni infrastrukturni standard,
- omogućiti izgradnju kabelske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže, tj. bakrene mreže xDSL tehnologiji ili svjetlovodne mreže u topologijama P2P i P2MP kao pouzdanog medija za implementaciju naprednih elektroničkih komunikacijskih usluga,
- omogućiti postavljanje svjetlovodnih razdjelnih ormara, vanjskih za na stup ili sa postoljem, za smještaj pasivne opreme (svjetlovodna pristupna mreža topologije P2MP).
- stvoriti preduvjete za razvoj i ulaganja u izgradnju nove infrastrukture, naročito svjetlovodnih pristupnih mreža, te na taj način omogućiti ultrabrzi pristup internetu (>100 Mbit/s), kao i daljnji razvoj telekomunikacijskog tržišta na području Općine i Županije, pri čemi je glavni cilj osiguravanje pametnog, održivog i uključivog rasta
- osigurati razvoj širokopojasnog pristupa s ciljem revitalizacije ruralnih područja definiranjem sustava telekomunikacijskih veza pomoću koridora, trasa kroz građevinska područja naselja i površina za izdvojene namjene te kroz ostala područja šumskih i poljoprivrednih površina,
- ruralnom stanovništvu treba osigurati suvremeni infrastrukturni standard,
- za razvoj naselja, turističke ponude, uspostavljanja visokog stupnja kontrole zaštite, upravljanja i dr., od izuzetne je važnosti poboljšati i obnoviti postojeću EKI te predvidjeti izgradnju nove EKI na područjima na kojima se planira turizam, održavaju sportska natjecanja, društvene aktivnosti te na rubnim područjima u sklopu osiguravanja suvremenog infrastrukturnog standarda.

Svi zahvati moraju se izvoditi po sukladno važećim zakonskim i podzakonskim propisima te prema najvišim ekološkim kriterijima zaštite.

Članak 568. **2.2.1.**

Razvoj nepokretne elektroničke komunikacijske mreže u obuhvatu PPUG-a Pakraca planira se kroz povećanje kapaciteta, tako da se osigura dovoljan broj telefonskih priključaka svim kategorijama korisnika, kao i najveći mogući broj spojnih veza.

Članak 569. **2.2.2.**

Mjesne mreže razvijat će se sukladno potrebama gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka Grada.

U prvoj fazi, u planu je izgradnja elektroničke komunikacijske mreže Španovica koja bi obuhvaćala samo naselje Španovica, te naselje Dragović i Gornju Šumetlicu. Nakon izgradnje elektroničke komunikacijske mreže Španovica u funkciju će se staviti i RSS Španovica U kasnijoj fazi, istom bi mrežom bila obuhvaćena i naselja Donja Šumetlica i Kričke.

Sukladno navedenom u ovom članku, osiguravaju se koridori za elektroničku komunikacijsku mrežu za naselja:

- Dereza - kao dio elektroničke komunikacijske mreže Kukunjevac,
- Brusnik, Lipovac - kao dio elektroničke komunikacijske mreže Badljevina,
- Španovica, Dragović, Gornja Šumetlica, Donja Šumetlica, Kričke – elektronička komunikacijska mreža Španovica (u cijelosti)

Planom je, u skladu s posebnim razvojnim programima, omogućena gradnja novih i rekonstrukcija postojećih elektroničkih komunikacijskih mreža i objekata na području Grada Pakraca, ako se za tim ukaže potreba.

U tom slučaju, novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, odrediti planiranjem postave baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvatima na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima u gradovima, naseljima i izvan njih, bez detaljnog definiranja (točkastog označavanja) lokacija različito za:

- gradove i gusto naseljena područja ili njihove dijelove i to posebno za brdovita i posebno za ravničasta područja,
- ostala naselja i to posebno za brdovita i posebno za ravničasta područja,

vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati radijskim sustavima smještenim na antenske prihvate (zgrade i/ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora – koncesionara, gdje god je to moguće, a u skladu s racionalnim korištenjem i zaštitom prostora. Stoga se obvezuju korisnici istih da se jedan antenski stup koristi za više korisnika gdje god je to moguće, u svrhu očuvanja prirode i okoliša.

Članak 570. **2.2.1.**

U planu je i izgradnja novog komutacijskog objekta u naselju Badljevina pri čemu će se izvršiti i rekonstrukcija postojeće telekomunikacijske mreže s obzirom na novu lokaciju postojećeg RSS-a.

Članak 571. **2.2.1.**

Izgradnja potpune komunikacijske infrastrukture planira sukladno odredbama Uredbe o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“ br. 131/12 i 92/15) te njegovim eventualnim izmjenama ili dopunama, odnosno drugog odgovarajuće zakonskog ili podzakonskog propisa koji će biti na snazi u budućnosti. Ukoliko se Plan bude razlikovao od odredbi važećih zakonskih i podzakonskih propisa, postupa se u skladu s navedenim propisima.

Kod donošenja Prostornog plana potrebno je planirati izgradnju potpune komunikacijske infrastrukture u koridorima javnih površina širine 1 m s obje strane prometnice, uz sljedeće napomene:

- postojeće telekomunikacijske kapacitete treba izmjestiti u novoizgrađenu komunikacijsku infrastrukturu
- privode komunikacijske infrastrukture planirati za sve građevne čestice na području obuhvata Plana
- kapacitete i trasu komunikacijske infrastrukture, veličine zdenaca komunikacijske infrastrukture i broj cijevi planirati sukladno koncentraciji stambenih i poslovnih građevina

Članak 572. **2.2.1**

Javnu i komunalnu infrastrukturnu mrežu zone čine prometna i ulična mreža, mreža plinoopskrbe, elektroopskrbe, vodoopskrbe i odvodnje otpadnih sanitarnih i oborinskih voda te elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema.

Potrebno je planirati usklađenje planiranih trasa elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme s trasama komunalne infrastrukture u odnosu na smještaj u prostoru i rokove gradnje.

Članak 573. **2.2.1**

Mjesna elektronička komunikacijska mreža u građevinskim područjima, u pravilu se gradi u zelenom pojasu ulica, a u ulicama s užim profilom polaže se ispod nogostupa sustavom distribucijske kanalizacije i mrežnim kabelima. Minimalna širina pojasa je 1,0 m.

Prvenstveno je potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore, te težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Članak 574. **2.2.1.**

Glavnu trasu novoplanirane komunikacijske infrastrukture treba usmjeriti na postojeću komutaciju, ali u rubnim dijelovima treba predvidjeti mogućnost za montažu komunikacijsko distributivnih čvorova kabinetskog tipa, dimenzija 2x1x2 m za koju lokaciju je potreban EE priključak, ali nije potrebno formirati zasebnu katastarsku česticu. U rubnim dijelovima treba predvidjeti mogućnost za realizaciju zračne distributivne Cu i FTTx mreže uz zajedničko korištenje postojećih EE stupova kao i ugradnju novih TK stupova.

U slučaju potrebe izgradnje magistralnih EKI kapaciteta za povezivanje susjednih područja, potrebno je omogućiti formiranje koridora za kapacitete koji nisu u funkciji samog područja iz obuhvata Plana.

Članak 575. **2.2.1.**

Na području Grada Pakraca postoji IV. županijski SDH prsten, a planira se pustiti u rad i V. županijski SDH prsten koji bi radio po postojećim trasama svjetlovodnih kabela.

Uz navedeno potrebno je osigurati i koridore za buduće svjetlovodne kabele:

- SVK Psunj – Španovica
- SVK Gornji Grahovljani – Španovica
- SVK Gornji Grahovljani – Badljevina
- SVK Mala Krndija – Badljevina – Daruvar (osigurati koridor uz cestu)

Ovim Planom omogućava se i planiranje drugih svjetlovodnih kabela ukoliko se za njima ukaže potreba.

Članak 576. **2.2.1.**

Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova, moguće je planirati rekonstrukciju, odnosno proširenje radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatora.

Članak 577. **2.2.1.**

Elektronička komunikacijska infrastruktura (EKI) i povezana oprema u pokretnoj mreži prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvati) i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima.

Samostojeći antenski stupovi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme po konstrukciji izvode se kao rešetkasti antenski stupovi i štapni stupovi.

Članak 578. **2.2.1.**

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga.

Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija slijedeće generacije (UMTS i sustavi slijedećih generacija).

Članak 579.

Za izradu grafičkog prikaza samostojećih antenskih stupova koriste se podaci iz Dodatka 2. „Objedinjeni plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture „ Uredbe Vlade Republike Hrvatske o izmjenama uredbe o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, NN br. 92/2015.

Članak 580.

U kartografskom prikazu 2.A. određena su područja planiranih zona elektroničke komunikacijske infrastrukture za smještaj samostojećih antenskih stupova u radijusu od 1000 m do 3000 m unutar kojih je moguće locirati samostojeći antenski stup, kao i položaji aktivnih lokacija, koje predstavljaju EKI zone radijusa 100 m.

Područja su omeđena kružnim prstenom, a granicom područja smatra se os nacrtanog kružnog prstena.

Članak 581. 2.2.1

Planom se omogućuje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreže i uvođenje novih usluga i tehnologija, u cilju razvoja sustava pokretnih komunikacija.

Unutar zone elektroničke komunikacijske infrastrukture uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja.

Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (visina i/ili sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom.

Ukoliko je unutar planirane elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, tada je moguće planirati izgradnju još samo jednog dodatnog zajedničkog stupa za ostale operatore/operatora.

Unutar granica građevinskog područja naselja gradskog karaktera i u izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke, odnosno sportsko-rekreacijske namjene, nije dozvoljena izgradnja rešetkastih antenskih stupova već samo štapnih stupova visine do 38 m. U slučaju da na taj način nije moguće osigurati kvalitetnu pokrivenost signalom mobilne mreže, iznimno je dopušteno postavljanje stupova visine iznad 38 m i u prethodno spomenutim područjima.

Članak 582. 2.2.1.

Nije dopušteno postavljanje samostojećih antenskih stupova unutar zaštitnog pojasa postojećih kao niti unutar koridora planiranih državnih cesta, željeznica i trasa dalekovoda naponskog nivoa 110 kV i više.

Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akte propisanog Zakonom.

Antenski prihvati, koji se postavljaju na postojeće građevine, ne planiraju se u dokumentima prostornog uređenja.

Članak 583. 2.2.1.

Bazne postaje se moraju graditi sukladno zakonima i posebnim propisima o sigurnosti te zaštiti od neionizirajućih zračenja i zaštiti od elektromagnetskih polja.

Pri određivanju detaljnog položaja samostojećeg antenskog stupa primjenjuju se mjere zaštite kulturnih dobara i prirode.

Ne dozvoljava se izgradnja/postavljanje novih baznih (osnovnih) postaja:

- na građevinama i područjima koja su zaštićena na temelju propisa o zaštiti kulturnih dobara, osim iznimno, ukoliko nikako drugačije nije moguće osigurati pokrivenost predmetnog područja mobilnim signalom, a uz provedbu posebnog konzervatorskog postupka iz članka 721. ovih Odredbi
- u zaštićenim područjima prirode, osim iznimno
  - u velikim područjima u kojima je nužno osigurati pokrivenost signalom cijelog područja, a to nije moguće riješiti baznim postajama izvan zaštićenog područja, ili
  - rubno u odnosu na zaštićeno područje, radi postizanja osnovne pokrivenosti. /na prostoru zaštićenih prirodnih vrijednosti, u skladu s posebnim zakonom o zaštiti prirode, ocijeniti prihvatljivost postavljanja samostojećeg antenskog stupa u odnosu na ciljeve očuvanja zaštićenog područja/.

Potrebno je ocijeniti prihvatljivost postavljanja samostojećeg antenskog stupa na području ekološke mreže, a obzirom na postavke očuvanje tog područja sukladno posebno zakonu.

Građevine za smještaj povezane opreme treba oblikovati u skladu s obilježjima tradicijske arhitekture okolnog prostora, a pristupne putove antenskom stupu ne treba nužno asfaltirati.

Lokacijske dozvole, odnosno drugi odgovarajući akti propisani Zakonom za samostojeće antenske stupove izdaju se na temelju Prostornog plana Požeško - slavonske županije pri čemu se za određivanje detaljnog položaja samostojećih antenskih stupova primjenjuju mjere zaštite prirode i kulturne baštine te Odredbe ovog Plana.

Pri određivanju detaljnog položaja samostojećeg antenskog stupa izvan građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja primjenjuju se slijedeći uvjeti:

- poštivanje zatečenih prirodnih vrijednosti i ograničenja;
- poštivanje karakterističnih i vrijednih vizura, slika mjesta i ambijentalnih vrijednosti;
- izbjegavanje mjesta okupljanja;
- gradnja na udaljenosti ne manjoj od visine stupa u odnosu na najbližu postojeću građevinu;
- gradnja na udaljenosti ne manjoj od visine stupa u odnosu na granicu građevinskog područja namijenjenog pretežito stanovanju.

Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećeg antenskog stupa u građevinskim područjima primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- poštivanje zatečenih prirodnih vrijednosti i ograničenja;
- poštivanje karakterističnih i vrijednih vizura, slika mjesta i ambijentalnih vrijednosti;
- izbjegavanje mjesta okupljanja;
- gradnja izvan područja namijenjenog pretežito stanovanju, javnoj i društvenoj namjeni, te javnom parku;
- gradnja na udaljenosti ne manjoj od visine stupa u odnosu na najbližu postojeću građevinu, površinu pretežitog stanovanja, javnu i društvenu namjenu, te javni park.

Članak 584. 2.2.1.

Do lokacije baznih postaja obvezno je osigurati kolni pristup.

Članak 585. 2.2.1

Prilikom planiranja mreže baznih postaja obvezno je usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

Stoga se obvezuju korisnici istih da jedan antenski stup koriste što više korisnika gdje god je to moguće, a u svrhu očuvanja prirode i okoliša.

Izgled antenskog stupa, na način kako je to dopušteno posebnim propisima, mora biti takav da se što bolje uklapa u postojeći ambijent, uz obveznu prilagodbu bojom te sadnjom visokog (puzavog) zelenila oko stupa.

Članak 586. 2.2.1

Detaljni položaj samostojećih antenskih stupova unutar zone moguće gradnje odredit će se lokacijskom dozvolom, odnosno drugim odgovarajućim aktom propisanim Zakonom, ili prema projektu izrađenom od strane operatora prema posebnim propisima i pravilima struke, a u skladu s odredbama Prostornog plana Požeško - slavonske županije, U postupku izdavanja lokacijske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akta propisanog Zakonom, za samostojeći antenski stup potrebno je zadovoljiti sve uvjete propisane posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na sigurnost, zaštitu zdravlja stanovništva, zaštitu okoliša, zaštitu prirodnih vrijednosti, kulturnih dobara, krajobraza i očuvanja biološke raznolikosti.

Članak 587. 2.2.1

Omogućiti korištenje javnih površina za postavu javnih telefonskih govornica (JTG) u svim naseljima. Omogućiti postavu 1 javne telefonske govornice (JTG) koja je prilagođena osobama s invaliditetom (omogućen nesmetan prilaz bez prepreka – stepenice, stupići i slične barijere). Javne telefonske govornice smještaju se prvenstveno uz sadržaje društvenih djelatnosti i glavna prometna raskrižja u naseljima.

Članak 588. 2.2.1

Potrebu proširenja i razradu elektroničke komunikacijske infrastrukture predvidjeti Urbanističkim planom uređenja za zone za koje se taj plan izrađuje, ovisno o konkretnim namjenama unutar zone i sukladno tehničkim uvjetima za uređenje građevinskog zemljišta.

U područjima gdje je definirana obveza izrade UPU-a iz prethodnog stavka s granicama obuhvata definirati koridore elektroničke komunikacijske infrastrukture koje povezuju navedena područja sa postojećom elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom.

Članak 589. 2.2.1

Prilikom planiranja koridora na javnim i privatnim nekretninama utvrditi gdje se točno u prostoru koridor nalazi i kolika je njegova širina i duljina. Upisom koridora u katastar vodova (infrastrukture) određuju se svi uvjeti kojima mora udovoljiti buduća elektronička komunikacijska infrastruktura.

Članak 590. 2.2.1.

Provedbom ovog Plana, kao i propisanih Urbanističkih planova uređenja za područja za koja je njihova izrada određena ovim Planom, potrebno je osigurati uporabu postojećeg slobodnog prostora u izgrađenoj kabelskoj kanalizaciji, primjenom tehnologije mikrocijevi namijenjenih za mikro-svjetlovodne kabele. Cijevi malog promjera i cijevi promjera od 50 mm predstavljaju uobičajeno rješenje pri gradnji kabelske kanalizacije. Mikrocijevi se polažu kao mikrocijevna struktura u rov pored cijevi malog promjera, ili umjesto njih, kao uobičajeno rješenje pri gradnji kabelske kanalizacije. Gradnja kabelske kanalizacije može se izvesti i tehnologijom minirovova i mikrorovova.

Članak 591. 2.2.1.

Kao odašiljačke lokacije evidentirane su dvije lokacija u radu te nema dodatnih planskih kategorija vezanih za izgradnju novih objekata.

Članak 592. **2.2.1.**

Konačni smještaj i broj površinskih infrastrukturnih građevina (transformatorskih stanica, elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, odašiljača i sl.) utvrdit će se sukladno tehničkim i sigurnosnim zahtjevima za pojedinu građevinu te potrebama potrošača tako da broj i smještaj tih građevina prikazan u grafičkom dijelu Plana nije obvezatan.

Prikazani smještaji planiranih građevina i uređaja (cjevovodi, kabeli, elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema, trafostanice i sl.) javne i komunalne infrastrukturne mreže u grafičkom dijelu Plana, usmjeravajućeg su značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne prilagodbe koje bitno ne odstupaju od koncepcije rješenja.

5. 2. PROIZVODNJA, CIJEVNI TRANSPORT NAFTE I PLINA I PLINOOPSKRBA

Članak 593. **2.3.1.**

Plinoopskrbne građevine na području Grada su:

a) Objekti Državnog i Županijskog značaja iz članaka 17. i 18. ovih Odredbi
b) Lokalni plinovodi koji obuhvaćaju:
   - međumjesni srednjetlačni plinovod,
   - mjesnu srednjetlačnu plinovodnu mrežu.

Članak 594. **2.3.1.**

Na području Grada Pakraca plinificirana su slijedeće naselja: Pakrac, Prekopakra, Badljevina i Kusonje.

Plinska distributivna mreža planira se izgraditi u naseljima sjeverozapadno od Pakraca, a to su Omanovac, Gornja Obrijež, Donja Obrijež, Batinjani, Toranj, Novi Majur, Stari Majur, Veliki Banovac i Ploštine.

Plinifikacija preostalih naselja vršit će se u skladu s procjenom o isplativosti takvog ulaganja, u skladu s razvojnim programima Grada Pakraca.

Članak 595. **2.3.1.**

Trase planiranih plinovoda prikazane su na kartografskom prikazu br. 2.B., a točne trase, kako magistralnih i srednjetlačnih, tako i lokalnih plinovoda, bit će određene projektnom dokumentacijom te se u narednom razdoblju planira redovito održavanje plinoopskrbnog sustava unutar granica građevinskih područja naselja, sukladno potrebama razvoja Grada Pakraca, potrebama stanovništva, kao i tehničkim mogućnostima postojećeg plinskog sustava, s mogućnošću proširenja sustava.

Članak 596. **2.3.1.**

Koridor magistralnog plinovoda je širine 60 m (30 m lijevo i 30 m desno od osi plinovoda), unutar kojeg je zabranjena bilo kakva gradnja namijenjena stanovanju ili boravku ljudi, osim u dijelu prolaska kroz naselja, odnosno ako je gradnja već bila predviđena prostornim planom prije

projektiranja plinovoda, gdje se širina koridora određuje sukladno posebnim propisima te, uz primjenu posebnih mjera zaštite, može biti i manja.

Za sve zahvate u prostoru vezane uz gradnju u blizini plinovoda, nužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od vlasnika/upravitelja voda.

Općenito, zaštitni pojasevi ovise o promjeru i radnom tlaku cjevovoda, a generalno zaštitni pojas za cjevovode magistralnog i međunarodnog karaktera je kao u stavku 1. ovog članka. Unutar zaštitnog pojasa zabranjeno je graditi stabilne objekte namijenjene stalnom ili privremenom boravku ljudi bez suglasnosti vlasnika cjevovoda.

Članak 597. **2.3.1.**

U pojasu širokom 5,0 m s jedne i druge strane od osi plinovoda zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1,0 m, odnosno za koje je potrebno obrađivanje zemlje dublje od 0,5 m.

Članak 598. **2.3.1.**

Plinovodi moraju biti udaljeni od drugih objekata prema važećim stručnim standardima i posebnim uvjetima nadležnih tijela, a koji će proizaći iz suvremenih tehničkih rješenja i pristupa razvoju tehnologije.

Zaštitni pojasi definiraju se prilikom izdavanja posebnih uvjeta kod gradnje stabilnih objekata koji nisu u funkciji instalacija ili infrastrukturnih instalacija (prometnica, vodovoda, distributivnih ili priključnih plinovoda, kanalizacije, instalacija HEP-a, telefonskih instalacija i sl.)

Članak 599. **2.3.1.**

Orijentacijski, cjevovod (plinovod ili produktovod) mora biti udaljen od drugih objekata kod paralelnog vođenja najmanje:

- 1,0 m od ruba cestovnog pojasa državnih, županijskih i lokalnih cesta, tamo gdje je to moguće, odnosno čak i u sam pojas navedenih cesta, ili u bankinu, ali uz uvjet prethodnog rješavanja imovinsko-pravnih odnosa
- 10,0 m od ruba cestovnog pojasa državnih cesta
- 20,0 m od ruba cestovnog pojasa brze državne ceste i željeznice
- 10,0 m od nožice nasipa reguliranog vodotoka i kanala *(od ruba pokosa kanala ili rijeke), odnosno 5,00 m od nožice nasipa.*

Članak 600. **2.3.1.**

Na mjestima križanja i paralelnog hoda prometnica, željezničkih pruga, vodotoka kanalske mreže i dr. s plinovodima međusobna udaljenost definirana je također posebnim propisima i sastavni je dio posebnih uvjeta.

Kod paralelnog vođenja infrastrukturnih instalacija (kanalizacija, vodovod, plinovod, elektroenergetski kabeli, kabeli elektroničkih komunikacija i ostalo) s plinovodima međunarodnog i magistralnog karaktera, minimalna međusobna udaljenost mora biti 5,0 m računajući međusobnu udaljenost vanjskog ruba infrastrukturnih instalacija do vanjskog ruba cjevovoda.

Infrastrukturne instalacije (kanalizacija, vodovod, plinovod, elektroenergetski kabeli, kabeli elektroničkih komunikacija i ostalo) na mjestima križanja moraju biti položene ispod ovih cjevovoda (plinovod, naftovod i produktovod), pri čemu međusobna vertikalna udaljenost mora biti najmanje 0,5 m računajući od donje kote cjevovoda (plinovod, naftovod i produktovod) do gornja kote cjevovoda ili kabela koji se polažu. Kut križanja mora biti između 90° i 60°. Iznad mjesta križanja obavezno se postavlja pocinčana rešetka kao oznaka da ispod postojećeg cjevovoda prolazi najmanje još jedan cjevovod ili kabel.

Prilikom svakog novog zahvata u prostoru unutar granica postojećih proizvodnih naftnih polja, planiranih istražnih prostora, odnosno u blizini instalacija sabirno transportnog sustava za eksploataciju nafte i plina izvan granica proizvodnih polja potrebno je zatražiti posebne uvjete građenja, odnosno suglasnost za namjeravani zahvat u prostoru od nadležnog tijela odnosno pravne osobe.

Članak 601. 2.3.1.

Distribucijska plinska mreža gradit će se unutar granica građevinskog područja sukladno potrebama razvoja i tehničkim mogućnostima distribucijskog sustava.

Članak 602. 2.3.1.

Kućne redukcijske stanice u građevinskim područjima ne mogu se graditi u uličnom profilu.

Članak 603. 2.3.1.

Razvoj distribucijske plinoopskrbne mreže u građevinskim područjima mora se planirati na način da se vodovi dimenzioniraju tako da zadovoljavaju sve planirane potrebe za plinom svih korisnika na kraju planskog razdoblja. Planirani distribucijski plinovod će biti srednjetlačni s tlakom plina 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara).

Članak 604. 2.3.1

Plinovode treba polagati u prvom podzemnom sloju unutar koridora javnih prometnih površina.

Plinovodi moraju biti izvedeni od čeličnih cijevi i postavljeni u zemlju na dubinu 0,8 - 1,6 m nadsloja, položeni na posteljicu od pijeska ili zemlje bez kamenih primjesa, te moraju imati antikorozivnu zaštitu.

Za njih je osiguran pojas širine min. 1,0 m, prije svega kao površine za kolnike: zelenilo, pješački hodnici, biciklističke staze i sl.

Plinovodi se ne smiju polagati u kanale i šahtove drugih instalacija, ali je potrebno težiti zajedničkom korištenju koridora s drugim infrastrukturnim vodovima, i to u cilju zaštite i očuvanja prostora te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Paralelno vođenje trase distributivnih plinovoda od visokonaponskih elektroinstalacija, vodovoda i kabela mora biti min. 1,0 m, a od kanalizacije min. 1,5 m (ili prema uvjetima pojedinih nadležnih javnih/komunalnih poduzeća).

Prijelazi plinovoda ispod prometnica i vodotoka trebaju se izvoditi u zaštitnim cijevima.

Članak 605. 2.3.1.

Za sva naselja na području Grada Pakraca u kojima je izvršena plinifikacija, u narednom se razdoblju planira mogućnost rekonstrukcije plinske mreže, sukladno potrebama razvoja Grada Pakraca te potrebama stanovništva i tehničkim mogućnostima postojećeg plinskog sustava, uz mogućnost njegovog proširenja.

Članak 606. 2.3.1.

Prilikom projektiranja i izvođenja treba primjenjivati odredbe posebnih zakona i propisa koji se odnose na transport naftovodima i plinovodima.

5. 3. ELEKTROENERGETIKA

Članak 607. **2.3.2.**

Razvoj elektroenergetskog sustava na području Grada planira se kroz slijedeće građevine:

A) PRIJENOSA

- Objekti Državnog značaja iz članka 17. podtočke B1)
- Objekti Županijskog značaja članka 18. podtočke B1), stupnja prijenosa 110 kV

B) DISTRIBUCIJE

- Objekti Županijskog značaja iz članka 18. podtočke B1), stupnja prijenosa 35 kV
- Elektroenergetske građevine i radovi na 10(20) kV naponskoj razini su:
  - postojeće stupne TS 10/0,4 kV u vlasništvu DP Elektra Križ
  - postojeće stupne TS 10/0,4 kV u privatnom vlasništvu
  - postojeće montažne TS 10/0,4 kV u vlasništvu DP Elektra Križ
  - postojeće montažne TS 10/0,4 kV u privatnom vlasništvu
  - postojeće zidane TS 10/0,4 kV u vlasništvu DP Elektra Križ
  - postojeće zidane TS 10/0,4 kV u privatnom vlasništvu
  - postojeći 10 kV DV (zračni i kabelski)
  - planirani 10 kV DV (zračni)
    Veća izgradnja DV 10 kV nije planirana, već samo manji odcjepni i priključni DV te sanacija ratom uništenih TS 10(20)/0,4 kV i niskonaponskih mreža. Sanacija i obnova obuhvaća radove na sanaciji postrojenja koje je pod naponom, ali i još neke radove na postrojenju, kao što su zamjena vodiča, stupova, kao i izrada novih DV koji su uništeni ratnim djelovanjem.
  - planirana kabelska mreža 10 kV
    Izgradnja kabelske mreže planirana je samo u svrhu obnove i sanacije ratom uništenih postrojenja.
  - 24 planirane TS 10(20)/0,4 kV (od toga će se 5 realizirati samo ukoliko se realizira i povratak (obnova) u pripadajućim naseljima)
  - obnova i sanacija ratnim djelovanjem oštećenih/uništenih, TS 10 (20)/0,4 kV (za naselja: Branešci, Dereza, Donji Grahovljani, Gornji Grahovljani, Novi Majur, Kričke, Omanovac, Popovci, Prekopakra, Srednji Grahovljani, Tisovac, Mali Budići, te grad Pakrac, a po potrebi i dr.)
  - izgradnja novih trafostanica 10(20)/0,4 kV i dalekovoda 10(20) kV u skladu s potrebama razvoja, procesa urbanizacije i razvoja gospodarstva, a koje se za sada ne mogu predvidjeti, što se posebno odnosi na potrebe koje će se javiti u gospodarskim zonama i drugim izdvojenim građevinskim područjima
- Elektroenergetske građevine niskonaponske mreže (NNM) zračne i kabelske izvedbe. Rekonstrukcija niskonaponske mreže planirat će se ovisno o potrebama.

Članak 608. **2.3.2.**

Pri određivanju novih trasa dalekovoda za prijenos i značajnih distribucijskih dalekovoda treba nastojati zaobići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta te područja vrijednih krajobraza.

Prostor ispod postojećeg zračnog dalekovoda može se koristiti i u druge namjene u skladu s važećim tehničkim propisima, uz suglasnost HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Osijek.

Na prostoru iznad položenog kabelskog dalekovoda nije dozvoljeno građenje, postavljanje nadzemne infrastrukture, prometnih znakova, reklamnih panoa, sađenje drveća i raslinja niti strojna obrada tla.

Za trase postojećih dalekovoda koji prolaze kroz šumska područja formiraju se posebni koridori u kojima se širina prosjeka definira prema visini drveća, kako u slučaju pada drvo ne bi doseglo vodič.

U zaštićenim je koridorima do završetka gradnje zabranjeno planiranje i građenje građevina druge namjene.

Pri izgradnji ovog dalekovoda treba obratiti pozornost na uređenje zaštitnog vjetrobranog / suncobranog pojasa na novostvorenim rubovima sastojina sadnjom autohtonih vrsta drveća i grmlja, a pristupne putove održavati upotrebljivim i redovito čistiti radi učinkovite zaštite od požara, jednako kao i koridor dalekovoda iz istog razloga.

Elektroenergetski objekti naponskih razina (400, 110, 35 i 10(20)kV) – postojeći i planirani, ucrtani su na kartografskom prikazu broj 2.B. u MJ 1 : 25.000

Članak 609. **2.3.2.**

Prilikom određivanja konačne trase nadzemnih dalekovoda u okviru utvrđenih koridora, moraju se poštovati slijedeći uvjeti:

- dalekovod ne može prolaziti preko građevinskog područja utvrđenog u PPUG-u Pakraca,
- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,
- prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,
- položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
- izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta,
- trasu dalekovoda položiti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mortalitet ptica.

Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti za osnovnu namjenu prikazanu na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora/površina". Korištenje zemljišta i gradnja u koridorima elektroenergetskih građevina vrši se sukladno posebnim propisima, uz suglasnost ustanove s javnim ovlastima nadležne za elektroenergetiku.

Članak 610. **2.3.2.**

Postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalaze u građevinskim područjima naselja (ili koji prolaze kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja) moraju se postupno zamijeniti kabelskim. Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.

Članak 611. **2.3.2.**

Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže, osim u iznimnim slučajevima kada nema drugih mogućnosti.

Članak 612. 2.3.2

Uz sve prometnice potrebno je planirati koridor za polaganje elektroenergetskih srednjenaponskih kabela, odnosno koridor za izgradnju kabelske srednjenaponske ili niskonaponske mreže.

Članak 613. 2.3.2.

Ovim planom utvrđuju se širine zaštitnih koridora visokonaponskih dalekovoda i elektroenergetskih vodova.

Postojeći dalekovodi:

- dalekovod 400 kV – zaštitni koridor 70 m (35 + 35 od osi DV-a)
- dalekovod 110 kV – zaštitni koridor 40 m (20 + 20 od osi DV-a)

Planirani dalekovodi:

- dalekovod 2x400 kV – zaštitni koridor 100 m (50 + 50 od osi DV-a)
- dalekovod 2x110 kV – zaštitni koridor 60 m (30 + 30 od osi DV-a)

Postojeći eletroenergetski vodovi:

- 35 kV – zaštitni koridor 10 m (5 + 5 od osi)
- 10 kV – zaštitni koridor 10m (5+ 5 od osi DV-a)

Planirani eletroenergetski vodovi:

- 35 kV – zaštitni koridor 30 m (15 + 15 od osi)
- 10 kV – zaštitni koridor 20 m (10 + 10 od osi)

Članak 614. 2.3.2.

Tijelo koje vodi postupak izdavanja dozvola/rješenja za pojedini zahvat u prostoru (provođenje dokumenata prostornog uređenja) u zaštitnom koridoru dalekovoda ili prostoru u okruženju transformatorske stanice dužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava) u čijoj se nadležnosti nalazi postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili transformatorska stanica.

Posebni uvjeti građenja izdaju se pojedinačno, ovisno o vrsti objekta, a prema postojećim tehničkim propisima.

Posebni uvjeti građenja u dijelu koji se odnosi na primjenu tehničkih propisa iz područja elektroenergetike moraju se zatražiti od nadležnog elektroprivrednog poduzeća nadležnog za izgradnju, pogon i održavanje visokonaponskih dalekovoda i transformatorskih stanica.

Prostor unutar koridora u pravilu je rezerviran isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. U koridoru posebnog režima dalekovoda, odnosno u prostoru kojeg zauzimaju koridori dalekovoda ne mogu se graditi nadzemni objekti dok se uvjeti korištenja prostora ispod dalekovoda moraju također regulirati primjenom pozitivno važećih tehničkih ili drugih provedbenih propisa.

U zaštitnom koridoru iznimno je dozvoljena gradnja uz poštivanje posebnih propisa iz oblasti elektroenergetike i dostavu Idejnog projekta na uvid i suglasnost u nadležno elektroprivredno poduzeće.

Gradnja nadzemnih objekata može se odvijati u rubnom području koridora ili, kada se isti presijeca razizemnim ili podzemnim infrastrukturnim objektima (prometnice, plinovodi, vodovodi, telekomunikacije, odvodnja), samo temeljem pribavljenih posebnih uvjeta građenja kojima se određuje udaljenost pasivnih (konstruktivnih) i aktivnih (pod naponom) dijelova dalekovoda i građevina koje se namjeravaju graditi u njegovoj okolini. Isto postupanje potrebno je provesti i za prostore koji se nalaze u okruženju transformatorskih stanica.

Članak 615. 2.3.2.

Koridor nadzemnih dalekovoda 10(20) kV elektroenergetske mreže potrebno je predvidjeti u propisanoj širini, dok se u urbanim sredinama te na potezima prema novim gospodarskim zonama taj koridor predviđa u cestovnom pojasu, u širini od 40 cm, na dubini 80 – 100 cm.

Članak 616. 2.3.2.

Novi distribucijski dalekovodi u građevinskim područjima moraju se izvoditi podzemnim kabelskim vodovima. U PPUG-u Pakraca se predviđa sukcesivna zamjena postojećih nadzemnih distribucijskih dalekovoda kabelskim vodovima.

Iznimno je nove dalekovode moguće izvoditi i kao zračne, i to zbog specifičnih lokacijskih uvjeta te kada je kabelsko vođenje tehnički znatno teže izvesti, odnosno kada to iziskuje znatna financijska sredstva.

Također i dalekovodi (elektroenergetski vodovi) koji se izmiču, odnosno grade, po potrebi mogu biti u kabelskoj (KDV), odnosno zračnoj (ZDV) izvedbi, a što će se definirati u sklopu izdavanja posebnih uvjete tj. suglasnosti od nadležnog tijela. Na taj način će biti definirana i izgradnja trafostanica u kabelskoj (KTS) ili stupnoj izvedbi (SBTS, ŽSTS ili sl.)

Niskonaponska mreža također može biti u zračnoj, odnosno kabelskoj izvedbi. Ukoliko se gradi u zračnoj izvedbi, mreža treba biti u izvedbi na betonskim ili nekim drugim, tehničkom

izvedbom prihvatljivim stupovima, koji ne ugrožavaju sliku naselja ili krajolika, a koje je ovješen SKS odgovarajućeg presjeka.

Članak 617. 2.3.2.

U građevinskim područjima naselja, gdje to još nije učinjeno, planira se gradnja nove i rekonstrukcija postojeće niskonaponske 0,4 kV mreže.

Za potrebe energetike na tom naponskom nivou, planira se izgradnja elektroenergetskih objekata (dalekovoda, trafostanica i niskonaponskih distributivnih mreža) uz prethodno izmještanje postojećih dalekovoda koji prelazi preko samih zona i/ili objekata. Sama izvedba elektroenergetskih objekata (trafostanica i sl.) definirat će se za svaku pojedinu lokaciju. Na područjima koja se rješavaju urbanističkim planovima uređenja istima je propisan način na koji se treba izvesti elektroenergetska mreža (uklanjanje, izmještanje i kabliranje postojećeg KDV gdje god je to moguće te izgradnja novih trafostanica).

Unutar građevinskog područja grada Pakraca niskonaponsku 0,4 kV mrežu (gdje god je to moguće) graditi podzemnim kabelskim vodovima položenim u zeleni pojas ulica. Mrežu graditi sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kabelskih ormara postavljenih uz unutarnji rub građevinske parcele tako da predstavlja sastavni dio ograde parcele, a od njih kabelske kućne priključke do okolnih potrošača.

Samo u slučaju nemogućnosti samostojeće ormare moguće je locirati u površine javne namjene. Pri izgradnji kabelske mreže u postojećim ulicama naselja kabelske samostojeće ormare u pravilu postavljati na fasade građevina ili na pogodno odabrane građevine čestice, a samo u iznimnom slučaju zbog nemogućnosti lokacije na građevnu česticu locirati ih u površinu javne namjene tako da ne zaklanja kut preglednosti, da ne ograničavaju kolni pristup građevnih čestica, te da što manje ograničavaju izgradnju ostale podzemne infrastrukture.

Za ostala naselja Grada na isti način graditi kabelsku mrežu samo za glavni prometni pravac s dozvoljenim brzinama prometa većim od 50 km/h. U ostalim ulicama svih naselja Grada može se graditi SKS na stupovima, ili po krovovima s krovnim stalcima.

Ovim Planom se omogućava izgradnja cjelokupne kabelske NN mreže i u ostalim naseljima Općine.

Do izgradnje planirane kabelske mreže može se koristiti postojeća zračna mreža uz rekonstrukcije i priključenje ponekog novog potrošača.

Niskonaponsku (NN) mrežu u gospodarskim zonama obvezno graditi podzemnim kabelskim vodovima KB 0,4 KV, a samostojeće kabelske ormare graditi na građevinskoj čestici svakog kupca električne energije i/ili na površinama javne namjene.

Uz sve prometnice iz stavka 2. i 3. u kojima je planirana gradnja kabelske mreže potrebno je planirati koridor širine 0,4 m i dubine 0,9 m za polaganje elektroenergetskih kabela. Udaljenost temelja objekata od kabelske instalacije mora biti najmanje 1,0 m.

Ispod postojeće nadzemne niskonaponske mreže iz stavka 3. nije dozvoljena gradnja u pojasu od 3,0 m za nepristupačne dijelove građevine (krov, dimnjak i dr.), odnosno od 4,0 m za pristupačne dijelove građevine (terase, skele i dr.) od vodiča niskonaponske mreže.

Članak 618. 2.3.2.

Na područjima naselja, u kojima će se graditi podzemne niskonaponske mreže ili gdje se gradi po krovnim stalcima, javna rasvjeta se mora graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima postavljenim uz prometnice. Na ostalim područjima, u slučaju da se niskonaponska mreža gradi sa SKS na betonskim stupovima, rasvjetna tijela se mogu postaviti na iste stupove.

Članak 619. 2.3.2.

Kabeli niskonaponske elektroenergetske mreže i javne rasvjete grade se u pravilu u uličnim koridorima, u zelenom pojasu, a stupovi se moraju graditi na dovoljnoj sigurnosnoj udaljenosti od kolnika, utvrđenoj posebnim propisom.

Članak 620. 2.3.2.

Sve trafostanice moraju imati kolni pristup s javne površine.

Sve transformatorske stanice grade se kao samostojeći tipski objekt.

Za izgradnju transformatorskih stanica obavezno je formirati građevnu česticu čija je veličina uvjetovana tipom transformatorske stanice, a ukoliko se transformatorska stanica gradi na javnoj površini nije potrebno formiranje nove građevne čestice, ali se ista ne može graditi u uličnom profilu.

U svrhu postavljanja transformatorskih stanica niže naponske razine potrebno je predvidjeti parcele veličine cca 6,0 x 4,0 m s kolnim pristupom s javne površine.

Na svim lokacijama postojećih i planiranih transformatorskih stanica naponskih razina 35/10(20) kV potrebno je osigurati prostorno planske preduvjete za gradnju mreža elektroničke pokretne komunikacije za potrebe daljinskog vođenja pogona.

Konačna verzija transformatorskih stanica određuje se lokacijskom dozvolom polazeći od definiranja elektroenergetskog opsega izgradnje (broj energetskih polja), tehnoloških zahtjeva i mogućnosti priključenja/interpolacija na/u elektroenergetsku mrežu u okruženju.

Za potrebe izgradnje energetskih građevina na obnovljive izvore, omogućuje se izgradnje susretnih objekata i spojne elektroenergetske infrastrukture (dalekovoda) između tih objekata i postrojenja u nadležnosti javnog elektroprivrednog poduzeća.

Članak 621. 2.3.2.

Povezivanje, odnosno priključak planiranih proizvođača iz obnovljivih izvora energije (vjetroelektrane, energane na biomasu, solarne elektrane i dr.) na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranog zahvata i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.

Točno definiranje trase priključnog dalekovoda/kabela i dijela transformatorske stanice koje čine priključak biti će ostvarivo samo u pokrenutom postupku ishođenja lokacijske dozvole, i to po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava), a na osnovi nadležnosti mjesta priključka.

Posebni uvjeti za gradnju objekata obnovljivih izvora energije izdaju se pojedinačno, ovisno o vrsti objekta, a prema postojećim tehničkim propisima.

Članak 622. 2.3.2.

Lokacije i trase novih energetskih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora, odnosno radijusa za lokacije prikazane simbolom, navedenih članku 7., stavku 2., podstavcima 3. i 4. ovih Odredbi.

Prilikom provedbe ovog Plana moguća su manja odstupanja u pogledu rješenja trasa planiranih dalekovoda i lokacija transformatorskih stanica utvrđenih samim Planom, a radi usklađenja s planovima drugih Gradova i Općina, trasa autocesta ili brzih cesta, preciznijim geodetskim podlogama te radi drugih opravdanih razloga što se također neće se smatrati izmjenama ovog Plana.

Lokacije i trase (koridori) novih/planiranih elektroenergetskih objekata distributivnih napona 0,4, 10, 20 i 35 kV utvrdit će se prostornim planovima užih područja i/ili razradom projektne dokumentacije u skladu s dobivenim posebnim uvjetima.

Svi postojeći i/ili planirani dalekovodi mogu se kablirati što se također ne smatra odstupanjem od ovog Plana.

U slučaju potrebe, iznimno je moguće planirati izmicanje pojedinih elektroenergetskih objekata (dalekovoda, NN mreža i sl.). pri čemu je neophodna prethodna izgradnja novih elektroenergetskih objakata koji će u cijelosti preuzeti konzum objekata koji se uklanjaju.

Članak 623. **2.3.2.**

Dalekovodi napona 30/35 kV, mogu se rekonstrukcijom po njihovim postojećim trasama, ukoliko postoje tehničke pretpostavke izvedivosti, preoblikovati u dalekovod ili kabele više naponske razine (35 kV, 110 kV, 220 kV, 400 kV) te povećane prijenosne moći (2x35 kV, 2x110 kV, 2x220 kV. 2x400 kV). Pri tome je važno da se njihove trase na pojedinim dijelovima, ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju u prostoru, mogu kroz postupak ishođenja lokacijske dozvole, odnosno drugog odgovarajućeg akta propisanog Zakonom prilagoditi novom stanju prostora i izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

5. 4. VODOOPSKRBA[1]

Članak 624. **2.4.1.**

[1] brojčane vrijednosti sustava u ovom poglavlju su uvrštene na temelju poznatih podataka i studija, te su stoga orijentacijske i mogu se mijenjati sukladno novim spoznajama

Izgradnju i proširenje javnog vodoopskrbnog sustava naselja na području Grada Pakraca potrebno je razvijati na temelju osnovnih postavki danih u Prostornom planu županije i na temelju izrađene Studije razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije.

Članak 625. **2.4.1.**

Rješenje vodoopskrbe Grada Pakraca i u budućnosti se planira kao zajednički sustav Gradova Pakraca i Lipika, a mogućnosti su, osim postojećih, vezane, najvećim dijelom, uz planiranu izgradnju akumulacije Šumetlica. Izgradnjom akumulacija sva naselja trebala bi biti uvezana u jedinstveni vodoopskrbni sustav, a prema planiranoj dinamici razvoja vodoopskrbnih cjevovoda za pojedina naselja.

Članak 626. **2.4.1.**

Vodoopskrba Grada Pakraca čini cjelinu s vodoopskrbnim sustavom Grada Lipika, a vezana je, najvećim dijelom, za zahvat na potoku Šumetlica (Sivornica) uz koji je smješten i uređaj za kondicioniranje vode, transportni cjevovod ∅ 300 mm do prekidne komore u Donjoj Šumetlici, V = 300 m^3, na koti 278 m n.m., izgradnjom novog cjevovoda ∅ 350 mm u profilu državne ceste D-38 u dužini cca 10 km do vodospreme Pakrac ,V= 1800 m^3 na koti 237 m n.m. te cjevovod ∅ 250 mm do Pakraca i Lipika vodovodne mreže.

Za osiguranje kvalitetne vodoopskrbe Grada Pakraca osigurani su i rezervni izvori koji se u slučaju potrebe uključuju u vodoopskrbni sustav:

- Crpilište Gaj - zdenci Z-1, Z-2 i Z-3, ukupnog kapaciteta 17,0 l/s,
- Crpilište Dobrovac - Z1 i Z2 kapaciteta 3 l/s. – rezervno postrojenje koje nije u uporabi
- crpilište Vrtić, kapaciteta 1,5 l/s. - rezervno postrojenje koje nije u uporabi

Članak 627. **2.4.1.**

Na području Grada Pakraca nalazit će se slijedeće vodoopskrbne građevine:

- postojeći i planirani magistralni, međumjesni i mjesni cjevovodi
- postojeći vodozahvat "Šumetlica", kapaciteta 30 l/s
- planirana akumulacija Šumetlica, cca 2,0 mil m^3
- postojeća prekidna komora "D. Šumetlica", V = 300 m^3
- vodozahvatni uređaj na akumulacijskom prostoru
- uređaj za kondicioniranje vode cca 100 l/s (za konačnu fazu)
- postojeće i planirane precrpne stanice- Kragujski put, Vodosprema Pakrac i D.Čaglić
- postojeća vodosprema "Pakrac", V = 1800 m^3 (u konačnoj fazi planirana V = 2x1800 m^3)
- planirana vodosprema "Bučje", V = 500 m^3
- postojeća vodosprema "Krndija", V = 500 m^3
- sve druge građevine vodoopskrbnog sustava

Na svim postojećim građevinama moguće je planirati rekonstrukciju postojećih građevina i/ili sustava.

Kod izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih građevina za javnu vodoopskrbu, trase, koridori i površine određeni ovim Planom mogu se mijenjati radi prilagodbe tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu. Promjene ne mogu biti takve da onemoguće izvedbu cjelovitog rješenja predviđenog ovim Planom.

Članak 628. **2.4.1.**

Vodoopskrbna javna distributivna mreža izgrađena je u naseljima Pakrac, Gornja i Donja Šumetlica, Prekopakra, trenutno dio naselja Kusonje ali tijekom 2021. obuhvatiti će se cijelo naselje, Novi i Stari Majur, Batinjani, Mali Banovac, dio naselja Omanovca, dio naselja Badljevina, Gornja i Donja Obrijež, Veliki Banovac, Toranj, Ploštine i Kapetanovo polje.

Za područje dijela naselja koji trenutno nema javnu vodoopskrbu Omanovac i cijelo naselje Badljevina izgrađeni su magistralni vodovi ali nije izgrađena distributivna mreža koja bi se mogla riješiti tijekom 2021. Za naselje Kusonje se trenutno vrši prespajanje na javni vodoopskrbni sustav.

Naselja Branešci, Brusnik, Bučje, Donji, Gornji i Srednji Grahovljani, Dragović, Kraguj, Mali i Veliki Budići, Ožegovci te Španovica imaju riješenu vodoopskrbu putem lokalnog, "mjesnog", vlastitog vodoopskrbnog sustava koji nije uključen u javni vodoopskrbni sustav.

Ostala naselja vodom se opskrbljuju iz vlastitih bunara.

Članak 629. **2.4.1.**

U slijedećoj fazi planira se dovršetak izgradnje magistralnog vodovoda i vodoopskrbna mreža za naselja:

- Badljevina,
- Omanovac,

Ostala naselja uključit će se u jedinstveni vodoopskrbni sustav Pakrac – Lipik u periodu koji ovisi o mogućnostima financiranja i potrebama razvoja vodoopskrbnog sustava, odnosno izgradnji planirane akumulacije Šumetlica.

Članak 630. **2.4.1.**

Na području Grada Pakraca nisu donesene Odluke o zonama izvorišta, a vodozaštitna područja za sada su određena temeljem PPPSŽ-a.

U budućnosti se sva izvorišta i crpilišta moraju što hitnije zaštititi sukladno važećim posebnim propisima, te se za njih moraju donijeti Odluke kojima će se odrediti zone sanitarne zaštite.

Pri tome se izvorišta vode moraju zaštititi od mogućih zagađivanja, sukladno mjerama sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa kroz zone sanitarne zaštite.

Članak 631. **2.4.1.**

Svaka djelatnost na području vodozaštitnih zona (sanitarnih zona crpilišta) neophodna za normalan pogon, mora se provoditi tako da ne djeluje štetno na kapacitet i prirodnu kvalitetu zahvaćenih voda.

Korisnik izvorišta, poduzeća, individualni poljoprivrednici i drugi građani, korisnici zemljišta i objekata u zaštitnim zonama, dužni su koristiti svoje zemljište i objekte te vršiti radnje na način da ne ugroze kvalitetu vode crpilišta, izvorišta i zahvata, u skladu sa zakonom i Odlukom o vodozaštitnim područjima, odnosno o sanitarnim zonama crpilišta/zaštiti izvorišta.

Članak 632. **2.4.1.**

U PPUG-u Pakraca utvrđuje se vodonosno područje koje je prikazano na kartografskom prikazu br. 3.B.

Na vodonosnom području potrebno je provesti istraživanja s ciljem utvrđivanja pogodnosti za vodoopskrbu. Ako se područje utvrdi pogodnim za vodoopskrbu, mora se zaštiti od mogućeg zagađivanja mjerama zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.

Članak 633. **2.4.1.**

Mrežu cjevovoda javnog vodoopskrbnog sustava u pravilu je potrebno polagati u javne površine, u postojeće ili nove infrastrukturne koridore uvažavajući načela racionalnog korištenja prostora.

Minimalne dimenzije cijevi vodoopskrbnog sustava radi zadovoljavanja protupožarnih uvjeta ne smiju bit manje od Ø 100 mm, a samo izuzetno i na kratkim dionicama Ø 80 mm.

Na svim postojećim građevinama moguće je planirati rekonstrukciju postojećih građevina i/ili sustava.

Kod izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih građevina za javnu vodoopskrbu, trase, koridori i površine određeni ovim Planom mogu se mijenjati radi prilagodbe tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu. Promjene ne mogu biti takve da onemoguće izvedbu cjelovitog rješenja predviđenog ovim Planom.

Članak 634. **2.4.1.**

Cjevovode za opskrbu pitkom vodom treba polagati ispod pješačkih hodnika gdje god je to moguće, a može se koristiti i prvi podzemni sloj ispod kolnika.

Pojas za polaganje vodoopskrbnih cjevovoda treba biti širok minimalno 1,0 m.

Članak 635. **2.4.1.**

Ako se vodoopskrbni sustav rješava etapno, mora se dimenzionirati i izvoditi kao dio cjelovitog rješenja.

Članak 636. **2.4.1.**

U svakoj točki vodoopskrbnog sustava moraju biti zadovoljeni protupožarni zahtjevi u pogledu količine vode i raspoloživog tlaka, sukladno posebnom propisu.

Članak 637. **2.4.1.**

Potrebno je predvidjeti izgradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju vanjske hidrantske mreže na području Grada Pakraca sukladno posebnom propisu.

Članak 638. **2.4.1.**

Sve građevine koje se nalaze u naseljima (dijelovima naselja) u kojima postoji javni vodoopskrbni sustav, obvezno se moraju priključiti na isti, na način propisan od nadležnog distributera.

5. 5. ODVODNJA OTPADNIH VODA

Članak 639. **2.4.2.**

Izgradnju i proširenje javnog odvodnog sustava naselja na području Grada Pakraca potrebno je razvijati sukladno Studiji zaštite voda Požeško - slavonske županije uz uvažavanje temeljnog koncepta zaštite kroz sakupljanje otpadnih voda, transporta do mjesta pročišćavanja i dispozicije, čišćenje do stupnja uvjetovanog lokalnim prilikama i zakonskim uredbama te dispozicije pročišćene vode u odgovarajući prijamnik.

Članak 640. **2.4.2.**

Na području Grada Pakraca izgrađen je glavni kolektor (zajednički sustav za odvodnju otpadnih voda za Gradove Pakrac i Lipik) sa mehaničkim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda u naselju Dobrovac (Grad Lipik). Izgradnja uređaja vrši se etapno s time da je trenutno izveden samo mehanički, a planira se izvesti i biološki dio uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Na glavni kolektor spojeni su javni kanalizacijski sustavi naselja Pakrac i Prekopakra.

Važno je napomenuti da, osim navedenih naselja, i naselje Kusonje, u jednom dijelu, ima izgrađen kanalizacijski sustav, ali sa izljevom direktno u rijeku Pakru, a konačno rješenje će biti dovršeno završetkom projekta aglomeracije koja obuhvaća izgradnju sustava odvodnje za cijelo naselje i spajanje na glavni kolektor- tijekom 2022. god.

To podrazumijeva nastavak izgradnje kolektora u dužini 2 km do mjesta izljeva u recipijent, a time i konačno anuliranje zagađenje rijeke Pakre otpadnim kanalizacijskim vodama.

Za naselja Kraguj također se planira kanalizacijski sustav s priključkom na glavni kolektor. Naselje i gospodarska zona Badljevina – je definirana djelomičnom izgradnjom samostalnog sustava (70%) s uređajem za pročišćavanje koji ima izdanu građ. dozvolu za 650 ES i upuštanjem u najbliže recipijent,

Na isti se način planiraju riješiti i sve gospodarske zone grada Pakraca uključujući i Pakrac 5 te gospodarske zona Prekopakra kao i turističko – sportsko – rekreacijske zone „Matkovac“ .

Odvodnja otpadnih voda za ostala izdvojena građevinska područja gospodarskih i drugih zona rješava se uz pripadajuće naselje.

Članak 641. **2.4.2.**

Ostala naselja u obuhvatu PPUG-a Pakraca odvodnju otpadnih voda rješavat će na slijedeći način:

- za naselje Toranj - izgradnjom samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselja Dragović i Španovica te gospodarsku zonu Španovica - izgradnjom zajedničkog samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselja G. Obrižež, V. Banovac, Ploštine, D. Obrižež i Kapetanovo Polje te gospodarske zone u Gornjoj Obriježi - izgradnjom zajedničkog samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselja M. Banovac, N. Majur i Batinjani - izgradnjom zajedničkog samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselje Omanovac - izgradnjom samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselje Branešci - izgradnjom samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselja Ožegovci i Bučje - izgradnjom zajedničkog samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,

- za naselje Kričke - izgradnjom zajedničkog samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- za naselje G. Šumetlica - izgradnjom zajedničkog samostalnog sustava s uređajem za pročišćavanje i upuštanjem u najbliže recipijente,
- ostavila bi se mogućnost da se za sva naselja radi posebna analiza koja će utvrditi opravdanost izgradnje zajedničkog sustava ili bi se omogućila rješenja izgradnje malih sanitarnih uređaja za svako domaćinstvo ili više domaćinstava
- za sva ostala naselja – putem nepropusnih trodijelnih septičkih taložnica i malih sanitarnih uređaja.

Članak 642. **2.4.2.**

Trase vodova i položaj uređaja za pročišćavanje iz kartografskog prikaza br. 2.C., su usmjeravajućeg značenja i moguće ih je mijenjati u tijeku detaljne razrade, pod slijedećim uvjetima:

- mora se zadržati osnovni princip rješavanja odvodnje (smjer odvodnje i vrsta sustava),
- vode se moraju upustiti u recipijente utvrđene u članku 644. ovih Odredbi.

Broj i položaj crpnih stanica te trase planiranih kolektora prikazane su načelno, a točan broj i položaj te točne trase će biti utvrđene nakon izrade geodetske snimke i idejnog rješenja planiranog zahvata u prostoru.

Članak 643. **2.4.2.**

Ovim Planom omogućuje se priključenja na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda većih kolektorskih sustava i za ona naselja za koja to nije predviđeno ovim Planom, gdje god se to pokaže moguće i opravdano, što kao rješenje može zamijeniti pojedine samostalne ili zajedničke sustave za odvodnju otpadnih voda. Istovremeno, naselja planirana ovim Planom za priključenje na veće kolektorske sustave, a koja se iz opravdanih razloga ne mogu priključiti na iste, mogu pitanje odvodnje riješiti putem lokalnih ili zajedničkih sustava odvodnje dok se ne steknu preduvjeti za priključenje na kolektorski sustav.

Članak 644. **2.4.2.**

Recipijenti za prihvat otpadnih voda sa područja Grada su vodotoci: Pakra (Ilidža – Grad Lipik i posredno preko manjeg vodotoka), Bijela, Miletina rijeka (posredno), Kravarina, Orlovac, Iškovac, Kopanjica s pritokom, Sivornica.

Članak 645. **2.4.2.**

Do izgradnje i dovršenja odvodnih sustava iz članaka 640. i 641. ovih Odredbi, kao i u naseljima i kojima nije planirana izgradnja kanalizacijskih sustava, zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem vodonepropusnih, trodijelnih septičkih taložnice, ili prikupljanjem u vodonepropusne sabirne jame, separatora ulja i masti, pjeskolova, gnojnica i sl., uz obvezu pražnjenje jama, zabranu ispuštanja u okoliš i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu.

Septička jama/taložnica je zatvoreni spremnik za prihvat otpadnih tvari i izvodi se u područjima na kojima nema izgrađene javne kanalizacijske mreže.

Prečišćavanje trokomorne septičke jame vrši se trostrukim mehaničkim i gravitacijskim separiranjem te biološkom razgradnjom uz pomoć anaerobnih bakterija, a koje se same prirodnim putem razvijaju u jami uz fekalni otpad i vodu. Ova jama namijenjena je za sve otpadne vode,

odnosno fekalne crne te sive sanitarne vode, no, nije namijenjena za krovne i ostale atmosferske vode.

Obično se sastoji od dviju ili više spojenih vodonepropusnih komora (taložnica). Otpadne vode utječu u prvu komoru, u kojoj se na površini izdvajaju masti i ulja, a na dnu se taloži veći dio čvrstih tvari. Izbistrene se vode prelijevaju u sljedeću komoru, odakle se ispuštaju u upojni bunar, prirodni prijamnik ili dr. Održavanje ove septičke jame se svodi na povremenu provjeru nivoa aktivnog mulja koji se taloži na dnu posude, a koji se može s vremenom podizati prema vrhu posude. Ako se mulj ipak podigne na najviši nivo, potrebno je zvati komunalno poduzeće kako bi se izvršilo pražnjenje jame.

Istoj namjeni služi i jednokomorna sabirna jama, koja nema ispusta, već se čitav sadržaj mora učestalo prazniti.

Oborinska odvodnja naselja riješena je otvorenim kanalima i cestovnim jarcima, kojima se oborinska voda odvodi do prijemnika.

Ukoliko se u naseljima izgrade gospodarski pogoni, potrebno je njihovu otpadnu vodu pročistiti do potrebne razine prije ispuštanja u prijemnik.

Predviđeni sustavi odvodnje trebaju vodotoke zadržati na nivou zahtijevane kategorije, a to se odnosi i na sve potoke koji se koriste za odvodnju.

Članak 646. **2.4.2.**

Septičke taložnice i sabirne jame moraju biti locirane u skladu sa slijedećim uvjetima:

- min. 3,0 m od svih susjednih međa
- min. 10,0 m od svi stambenih objekata
- min. 15,0 m od bunara u funkciji

Članak 647. **2.4.2.**

Iznimno, za građevine s količinom sanitarne i ostale otpadne vode iznad 2,0 m³/dnevno ne mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.

Članak 648. **2.4.2.**

Samostalno rješavanje otpadnih voda putem izgradnje septičkih jama moguće je samo privremeno, do izgradnje javnog kanalizacijskog sustava, i to samo za građevine do najviše 15 ES.

Građevine kapaciteta većeg od 15 ES, dok se ne izgradi javni sustav odvodnje mora biti priključen na individualni uređaj za prečišćavanje otpadnih voda.

Članak 649. **2.4.2.**

Svi proizvodni pogoni koji koriste vodu u tehnološkom procesu, trebaju imati svoje uređaje za predtretman otpadnih voda prije njihovog upuštanja u prijemnik, a isto se odnosi i na separaciju ulja i masti.

Odvodnja gnojovke, osoke i stajnjaka na farmi i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu može se osigurati prema posebnim propisima.

Članak 650. **2.4.2.**

Sistem odvodnje industrijskih otpadnih voda pojedinog područja treba u pravilu izvoditi kroz:

- razdjelni sustav odvodnje s odvojenim kanalizacijama tehnoloških, sanitarnih i oborinskih voda,
- prije spoja na javnu kanalizacijsku mrežu tj. prije upuštanja u vodotok mora biti izgrađeno predtretmansko mjerno okno.

Za ostalu industrijsku vodu koja se ne može upustiti u kanalizacijski sustav, odnosno zajednički uređaj za pročišćavanje, treba izgraditi samostalne uređaje za pročišćavanje.

Članak 651. **2.4.2.**

Biljni pročistači otpadnih voda, koji se mogu graditi za potrebe pojedinih naselja ili gospodarskih subjekata, moraju biti smješteni tako da nisu na dominantnom smjeru vjetra prema najbližem naselju, uz uvjet da su udaljeni najmanje:

- od građevinskih područja naselja 500 m
- od državne ceste 200 m
- od županijske i lokalne ceste 150 m
- od nerazvrstane ceste 50 m
- od željezničke pruge 200 m.

Članak 652. **2.4.2.**

S ciljem očuvanja bioraznolikosti namjera je osigurati rješavanje problema odvodnje otpadnih voda na razini zone ili pojedinačnih sadržaja.

Lokacijom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda nastojalo se, izmaknuti uređaj od vrijednih prirodnih staništa i stanišnih tipova.

Ukoliko je na pojedinim vodotocima predviđen veći broj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, potrebno je planirati faznost izgradnje, ovisno o utvrđenim potrebama i prioritetima za izgradnju pojedinih uređaja, kako bi se smanjio kumulativni pritisak na te vodotoke.

Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda koji su smješteni na poplavnom području moraju se graditi na način da se zaštite od poplava.

Članak 653. **2.4.2.**

U naselju Pakrac odvodnju otpadnih voda obvezno je riješiti pretežito mješovitim sustavom odvodnje. U ostalim naseljima moguće je oborinsku vodu odvoditi otvorenim kanalima.

Članak 654. **2.4.2.**

Sustavi odvodnje mogu se graditi etapno, a etape realizacije moraju biti usklađene s krajnjim rješenjem.

Članak 655. **2.4.2.**

Postojeća kanalizacija ne zadovoljava u pogledu vodonepropusnosti, izradi kontrolnih okana, plitkim kanalima i sl. te se planira postupna rekonstrukcija postojeće kanalizacijske mreže.

Članak 656. **2.4.2.**

Sve otpadne vode treba prije ispuštanja u prijemnik pročistiti u mjeri da se uklone sve štetne posljedice za okolinu, prirodu i prijemnik.

Sve onečišćene ili zagađene vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav, moraju se prije upuštanja pročistiti uređajem za prethodno pročišćavanje otpadnih voda.

Sve onečišćene ili zagađene vode koje ne odgovaraju uvjetima za ispuštanje u recipijente ili tlo moraju se prije upuštanja pročistiti uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 657. **2.4.2**

Nakon izgradnje odvodnog sustava postojeće građevine se moraju priključiti na novi odvodni sustav, sukladno uvjetima iz prethodnog članka.

Članak 658. **2.4.2.**

Cjevovode u funkciji odvodnje otpadnih i oborinskih voda treba graditi u koridorima javnih površina, (radi jednostavnijeg rješavanja imovinsko – pravnih pitanja ili manjim djelom iza samih objekata što je uvjetovano osiguranjem zahtijevanih režima tečenja i mogućnošću međusobnog priključivanja pojedinih dijelova kanalizacijske mreže), u drugom podzemnom sloju, na način da se gdje god je to moguće koriste zajednički infrastrukturni koridori, uvažavajući načela racionalnog korištenja prostora.

Članak 659. **2.4.2**

Na dionicama gdje tehnički uvjeti dozvoljavaju, trase gravitacijskih kolektora i tlačnih vodova položeni su van asfaltne površine prometnica, bez da zadire u privatne parcele.

Članak 660. **2.4.2**

U dijelovima trase gdje neće biti moguće izmicanje van asfaltne površine, trasa će se položit po sredini jednog kolničkog traka. Ovakav položaj kolektora uvjetovan je položajem postojećih otvorenih kanala - jaraka, zacijevljene oborinske odvodnje i instalacija (telefonskih, plinskih, električnih i vodoopskrbnih) koje su u pravilu položene u zelenom pojasu između cestovnih odvodnih jaraka i ogradnih zidova privatnih parcela, odnosno stambenih i gospodarskih objekata s obje strane ceste. Ovakav položaj trase kolektora tehnički je najprihvatljiviji i zbog relativno velikih dubina kanala.

Cijevi će se ugraditi na dovoljnu dubinu da bi se zaštitile od utjecaja prometnog opterećenja. Ispod cijevi ugradit će se pješčana posteljica radi dodatne stabilnosti da ne dođe do eventualnog slijeganja cijevi, te radi preciznosti u izvedbi padova nivelete.

Članak 661. **2.4.2.**

Radi pravilnog i lakog održavanja kanalizacije, na svim mjestima priključenja cjevovoda (glavnih i sekundarnih), promjenama trase (vertikalni → nagib nivelete; horizontalnih → pravac), te u slučaju da nema nikakvih priključenja cjevovoda i promjena pravca trase na prosječnom razmaku 40 do 60 m ugradit će se vodonepropusna revizijska okna.

Članak 662. **2.4.2.**

Pristup trasi dionica gravitacijskih kolektora/kanala i tlačnih vodova bit će ostvaren preko cestovnih prometnica ili putova, po kojima trase cjevovoda će u najvećem dijelu i prolaziti.

Članak 663. **2.4.2.**

Obzirom da je postojeća kanalizacijska mreža mješovitog tipa na sustavu će se izgraditi rasteretne građevine (kišni preljevi) i retencijski bazeni.

Članak 664. **2.4.2.**

Prilikom gradnje kolektorske mreže, posebnu pažnju treba posvetiti vodonepropusnosti kanalizacije (cijevi i okna), odnosno sprječavanju infiltracije oborinske i podzemne vode u kanalizacijski sustav tijekom budućeg korištenja sustava.

Članak 665. **2.4.2.**

Oborinska odvodnja također mora biti riješena sukladno važećem zakonu o vodama, a sukladno sljedećim smjernicama:

- građevine oborinske odvodnje iz stambenih zgrada, poslovnih i drugih prostora grade i održavaju njihovi vlasnici,

- građevine oborinske odvodnje s javnih površina i iz građevina iz prethodnog podstavka koje se na njih imaju priključiti, u građevinskim područjima, grade i održavaju jedinice lokalne samouprave iz svog proračuna (građevine urbane oborinske odvodnje),
- na vodotoke i sušna korita koji prolaze kroz građevinska područja gradova i općina, natkriveni su i služe ujedno i namjenama oborinske odvodnje primjenjuje se odredba iz prethodnog podstavka,
- kanale oborinske odvodnje s prometnica, koji su izgrađeni na cestovnom zemljištu ili željezničkom zemljištu, luka i lučkih područja, zračnih luka i zrakoplovne infrastrukture, održavaju osobe koje su posebnim propisima određene za gospodarenje prometnicom.

Članak 666. **2.4.2.**

Grad Pakrac dužan je donijeti Odluku o odvodnji otpadnih voda, sukladno posebnom propisu.

Članak 667. **2.4.2.**

Za rješenje odvodnje otpadnih voda potrebno je izraditi Studiju odvodnje otpadnih voda s područja Grada, vodeći računa o širem području utjecaja prigradskih naselja na sustav odvodnje.

5. 6. VODOTOCI, VODE I MELIORACIJSKA ODVODNJA[2]

Članak 668. **2.4.3.**

Razvoj vodnogospodarskog sustava na području Grada planira se kroz slijedeće zahvate:

- postojeća regulacija vodotoka Pakre (6,30 km), Bijele (7,10 km), Bukovac (0,35 km), Dabrovica (0,06 km), Grabarić (1,66 km), Jovača (2,58 km), Koritska (2,90 km), Kravarina (0,80 km), Ljeskovača (1,62 km), Markovac (0,54 km), Orlovac (3,67 km), Stevan (0,55 km), Vranovica (0,60 km), Vukovarski (1,00 km) – ukupno 29,73 km,
- postojeći nasipi na vodotoku Pakre (1,78 km), Bijele (13,90 km), Kravarina (0,94 km) – ukupno 16,62 km,
- postojeće zacjevljenje vodotoka Vukovarski (0,33 km) i Markovac (0,14 km) – ukupno 0,47 km,
- planirane regulacije vodotoka Pakre, Bijele, Kravarine i dr. – najmanje 3,5 km^2 područja ugroženog poplavama,
- planirana akumulacija Čaklovac, Kopanjica, Šumetlica, Kusonje,
- postojeći ribnjak "D. Grahovljani",
- postojeći ribnjak "Branešci",
- postojeća mikroakumulacija/ribnjak "Pakurnovac",
- izgradnje sustava zaštite Grada Pakraca od bujičnih voda koji se sastoji od 14 kanala i mikroretencije Markovac
- regulacija vodotoka Pakre od km 45+982 do km 47+750 duljine regulacije 1768 m
- rekonstrukcije brana i gradnja malih hidroelektrana na rijeci Bijeloj:
  - Bijela - 4 lokacije (mlin Čendeš - Kapetanovo polje, mlin Strižičevac, mlin Bedi, mlin Badljevina)
  - Pakra – na stacionažama Dragović i Branešci
  - Sivornica - na objektu akumulacije "Šumetlica" (mlin Španovica, mlin Gornja Šumetlica)
  - Orljava – na lokaciji mlin Tisovac

[2] brojčane vrijednosti sustava u ovom poglavlju su unesene na temelju poznatih podataka i studija, te su stoga orijentacijske i mogu se mijenjati sukladno novim spoznajama

Postojeće regulacijske i zaštitne vodne građevine moguće je rekonstruirati.

Članak 669. 2.4.3.

Osim radova iz prethodnog članka dozvoljeni su i drugi vodnogospodarski zahvati, ukoliko se za njima ukaže potreba, a s ciljem unapređenja i poboljšanja vodnogospodarskog sustava.

U svrhu zaštite od bujičnih poplava i pripadnih erozijskih procesa mogu se također planirati i izvoditi zaštitne vodne građevine (pregrade, retencije i uređenje korita), izvoditi zaštitni radovi (pošumljavanje, održavanje vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja čišćenje korita, i sl.), te provoditi mjere zaštite (ograničavanje sječe, zabrana i ograničavanje vađenja mineralnih sirovina, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere).

Članak 670. 2.4.3.

Na području Grada Pakraca omogućava se planiranje kupališta na području samog grada Pakraca na rijeci Pakri.

Članak 671. 2.4.3.

Radovi na zaštiti od poplavljivanja obuhvaćat će gotovo sve značajnije površine sliva Ilove: naseljene zone, magistralne prometnice i ribnjake te, kao najvažnije vrijednosti na branjenom području – grad Pakrac, željezničku prugu i cestovnu infrastrukturu. Generalno, planirani stupanj zaštite kreće se od 25 do 100 - godišnjih velikih voda, i to na način da se u zoni Daruvara, autoputa, nizvodno od spojnog kanala Ilove - Pakre objekti dimenzioniraju na 100-godišnju veliku vodu, dok su na manjim vodotocima, izvan uspora glavnih vodotoka, regulacije korita uglavnom projektirane na 25 – godišnju veliku vodu.

Članak 672. 2.4.3.

Korita vodotoka Pakre, Grbarića, Lučke, Gaja, Orljave, Sivornice, Kapavca, Javoče, Kipskog potoka, Starog potoka, Popovačkog jarka, Ljeskovače, Kravarine s pritocima i drugih, kroz građevinska područja naselja Pakrac, Španovica, Branešci, Prekopakra, Dragović, Ožegovci, Badljevina, Bučje, Glavica, Rogulje, G. Šumetlica, Dereza i D. Grahovljani, moraju se sačuvati u prirodnom obliku, uz obvezu održavanja i mogućnost uređenja okolnog prostora.

Iznimno, za korita vodotoka kroz središte naselja Pakrac moguće je predvidjeti uređenje te izgradnju obaloutvrda, kao i urbanističko – arhitektonsko uređenje prostora (šetnice, uređene javne zelene površine, urbana oprema i sl.).

Članak 673. 2.4.3.

Radi očuvanja i održavanja zaštitnih hidromelioracijskih i drugih vodnogospodarskih objekata i održavanja vodnog režima nije dozvoljeno obavljati aktivnosti navedene u važećem zakonu o vodama te odredbi drugih posebnih propisa, odnosno posebnih zakona i propisa koji će u budućnosti regulirati i određivati režim korištenja prostora vodnih građevina.

Za svaki zahvat u prostoru koji je vezan uz vodni režim potrebno je projektnom dokumentacijom osigurati ekološki prihvatljiv minimum u vodotocima nizvodno od zahvata retencija/akumulacija kako bi se spriječile negativne posljedice uzduž toka.

Članak 674. 2.4.4.

Na području Grada Pakraca postoji mogućnost natapanja poljoprivrednih površina, a posebice nakon izgradnje planiranih akumulacija.

Plan navodnjavanja na području Grada Pakraca potrebno je provoditi sukladno projektu "Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije" i Predinvesticijskom studijom sustava navodnjavanja Pakrac-Lipik iz 2014. Izgradnjom novog magistralnog cjevovoda Vodozahvat-Šumetlica -Pakrac – Lipik te napuštanjem postojećeg AC cjevovoda omogućava njegovo korištenje u svrhu navodnjavanja za područje Pakraca i Lipika u površini od 574,8 ha. Od čega na gradsko područje grada Pakraca otpada cca 187 ha.

Plan navodnjavanja na području Grada Pakraca potrebno je provoditi sukladno projektu "Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije". Pri tome su područja melioracijskih sustava i njihovi obuhvati definirani te se prikazuju na kartografskim prikazima - "Namjena prostora" i "Vodnogodspodarski sustavi" - ovog Plana.

U PPUG-u Pakraca potencijalnim površinama za navodnjavanje smatra se Pakračko i Badljevačko polje, te sve druge površine koje su u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Članak 675. **2.4.4.**

Zaštita od štetnog djelovanja podrazumijeva i odvodnju poljoprivrednih površina i snižavanje nivoa podzemnih voda radi ujednačavanja prinosa u poljoprivredi. Tako je melioracijsko područje ono područje na kojem je, radi unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje, izgrađen ili planiran sustav melioracijske odvodnje.

Na području Grada Pakraca nalaze se meliorirane površina (melioracijske kazete – Domišljen (cca 230 ha) i Badljevina (cca 280 ha), a melioracijsko područje može se okarakterizirati kao djelomično izgrađeno, jer se na većem dijelu istog odvodnja odvija prirodnim vodotocima na kojima su izvršeni manji regulacijski zahvati, dok se tek na manjem dijelu poljoprivrednih površina unutarnja odvodnja može smatrati riješenom, jer su izgrađeni sustavi površinske ili kombinirane odvodnje.

Melioracijsku odvodnju potrebno je dalje razvijati kroz održavanje postojećih te planiranje i izgradnju novih sustava.

5.7. OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Članak 676. **2.3.2.**

Uz konvencionalne izvore, na području obuhvata ovog Plana omogućava se i potiče korištenje alternativnih izvora energije, gdje se osobito važnim ističe obnovljivost izvora te ekološka prihvatljivost i smanjenje zagađenja (osobito emisija CO2 i drugih stakleničkih plinova).

Članak 677. **2.3.2.**

Otvorena je mogućnost izgradnje građevina za iskorištavanje sunčeve energije, energije vjetra, geotermalne energije, energije nastala iz otpada drvoprerađivačke industrije, kao i drugog vrsta drvnog, biljnog i komunalnog otpada, a zadovoljavajući pri tome sve uvjete zaštite prirode i okoliša.

Članak 678. **2.3.2.**

Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije koje se mogu graditi izvan granica građevinskog područja su građevine za iskorištavanje energije vjetra, geotermalne energije, energije nastala iz drvnog ili biljnog otpada (prerada biomase).

Članak 679. **2.3.2.**

Vjetrofarme, vjetroelektrane, vjetroturbine, vjetrogeneratora te ostale jedinice i postrojenja za iskorištavanje energije vjetra moguće je planirati izvan ili unutar granica građevinskog područja u sklopu gospodarskih zona.

Jedinice, polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije (kao što su solarne elektrane, fotonaponske ćelije na stupovima i sl.) moguće je planirati u proizvodnim zonama unutar granica građevinskog područja ili u izdvojenim građevinskim područjima gospodarskih zona.

U svrhu iskorištavanja sunčeve energije na sve je, postojeće i planirane građevine drugih namjena (unutar i izvan granica građevinskog područja), moguće postavljati solarne kolektore i/ili fotonaponske ćelije te drugu potrebnu opremu – kako za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe, tako i u komercijalnu svrhu i dalju distribuciju.

Dozvoljeno je i postavljanje solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija te druge potrebne opreme na građevnu česticu uz glavnu građevinu kada se isti grade kao pomoćne građevine za potrebe te građevine sukladno poglavlju 2.2.3.5. ovih Odredbi.

Preporuka ovog Plana je da se kao rješenje za proizvodnju električne energije iz energije sunca koristi upravo rješenje postavljanja solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija na krovove građevina iz stavka 3. ovog članka gdje god je to moguće.

Članak 680. **2.3.2.**

Unutar gospodarske namjene na području ovog Plana dozvoljava se gradnja energetskih objekata sa korištenjem obnovljivih izvora energije, te srednje naponskih rasklopnih postrojenja ili TS 10(20)/0,4 kV za prihvat viška proizvodne električne energije u elektroenergetski sustav.

Energetski objekti koji koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju toplinske i/ili električne energije mogu se graditi za jednu ili za skupinu građevina. Energetski objekti za proizvodnju toplinske i/ili električne energije može se graditi kao:

- energetski objekt građen na vlastitoj građevinskoj čestici,
- energetski objekt građen na građevinskoj čestici korisnika toplinske i/ili električne energije,
- energetski objekt građen u sustavu građevine koja koristi toplinsku i/ili električnu energiju.

Članak 681. **2.3.2.**

Biomasu osim ogrjevnog drveta, čine najrazličitiji (nus)produkti biljnog i životinjskog svijeta. Tako se biomasa može podijeliti na drvnu (ostaci iz šumarstva i drvne industrije, brzorastuće drveće, otpadno drvo iz drugih djelatnosti te drvo koje nastaje kao sporedni proizvod u poljoprivredi), nedrvnu (ostaci, sporedni proizvodi i otpad iz biljogojstva te biomasa dobivena uzgojem uljarica i trava) te biomasu životinjskog podrijetla (otpad i ostaci iz stočarstva).

Energija iz biomase može se proizvoditi na mnogo načina. Osim izravne proizvodnje električne energije ili topline (npr. spaljivanjem) moguće je biomasu konvertirati u veći broj krutih, tekućih ili plinovitih goriva i produkata koje se mogu upotrijebiti za dalju proivodnju energije – biogoriva (biodizel, alkohol, bioplin).

Rasplinjavanje biomase u svrhu dobivanja plina koji se može dalje energetski iskorištavati je jedan od najisplativijih tehnologija, a plin se također može dobiti i preradom otpada (spalionice otpada) te otpadnih voda iz kućanstva (kanalizacija).

Ocjenjujući visoku energetsku vrijednost, lakoću, dostupnost te ekološku prihvatljivost uporabe, potiče se ovaj način proizvodnje energije te se omogućava gradnja postrojenja za preradu i spaljivanje biomase, plinskih turbina te svih ostalih pratećih i transportnih vodova i potrebnih pogona – izvan ili unutar granica građevinskog područja u sklopu gospodarskih zona. Preporuka ovog Plana je da se postrojenja za preradu biomase smještaju uz poljoprivredna gospodarstva, farme ili druge proizvođače koji istu proizvode.

Članak 682. 2.3.2.

U svrhu prerade otpada nastalog industrijskom proizvodnjom i preradom moguće je predvidjeti i kogeneracije, odnosno mini kogeneracije.

Za primjenu kogeneracije mogu se u budućnosti planirati drvna, kemijska, građevinska, metaloprerađivačka, mesna, farmaceutska, tekstilna, grafička, konditorska, duhanska, industrija papira, alkohola, nemetala, kože i obuće, pivovare, pekare, sušare, uljare, strojogradnja i dr.

Kogenerecija je proizvodnja energije bez odbacivanja neiskorištene topline (ukupni stupanj učinkovitosti i preko 90%). Radi se o postrojenjima u kojima se istovremeno proizvodi električna i toplinska energija. Instaliranje kogeneracijskih postrojenja izvodi se na onim lokacijama na kojima se istovremeno pojavljuje potreba za toplinskom (i/ili rashladnom) i električnom (mehaničkom energijom). Kogeneracijska postrojenja mogu varirati od malih jedinica snage 50 KW, pa sve do velikih industrijskih jedinica snage preko 100 MW. Posebno su zanimljiva mala kogeneracijska postrojenja (mini kogeneracije) koja se mogu smjestiti u neposrednoj blizini potrošača, u prvom redu toplinskog, kako bi se ostvarili što manji gubici prijenosa energije.

Kogeneracijska postrojenja se moraju planirati i organizirati vezano za osnovnu industrijsku proizvodnju.

Članak 683. 2.3.2.

Geotermalna energija može se iskorištavati lokalno, jer se koristi uglavnom na mjestima proizvodnje i to u belneološke svrhe, za sport i rekreaciju, poljoprivredu, proizvodnju električne energije i zagrijavanje.

Može se koristiti i šire ukoliko se javi interes i pokaže ekonomska opravdanost takvog korištenja, tim više, jer ne zahtijeva nepoznata tehnička i tehnološka rješenja, a predstavlja ekološki čist proces koji nema negativnog utjecaja na okoliš.

U tu svrhu ovim se Planom osigurava mogućnost planiranja bušotina, toplinskih crpki, cjevovoda, toplovoda i svih drugih potrebnih postrojenja za iskorištavanje geotermalne energije.

Članak 684. 2.3.2.

Na području Pakraca planira se istražni prostor i crpilište mineralne i termalne vode u okviru kruga OŽ bolnice u Pakracu, a moguće je vršiti i druge istražne radove te, ukoliko se pokaže opravdanim, i planirati nove zdence i crpilišta za eksploataciju mineralne i termalne vode kroz buduću prostorno-plansku dokumentaciju.

Članak 685. 2.3.2.

U zonama postojećih i budućih crpilišta moguće je planirati one radove, zahvate i građevine koje su u funkciji eksploatacije i transporta mineralnih i termalnih voda, na način da izvođenje i korištenje istih ne djeluje štetno na kapacitet i prirodnu kvalitetu zahvaćenih voda, a u skladu sa zakonom i Odlukama o vodozaštitnim područjima/zonama sanitarne zaštite.

Sva nova izvorišta i crpilišta, moraju biti zaštićena sukladno posebnim propisima te se za njih moraju odrediti zone sanitarne zaštite.

Pri tome se crpilišta/izvorišta vode moraju zaštititi od mogućih zagađivanja, sukladno mjerama sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa kroz zone sanitarne zaštite.

Članak 686. 2.3.2.

Za distribuciju toplinske energije dobivene iz obnovljivih izvora energije, od energetskih jedinica za proizvodnju toplinske energije do okolnih korisnika (građevina), omogućava se planiranje energetskih objekata za distribuciju toplinske energije (vrelovodni ili toplovodni sustav). Vodove distribucije toplinske energije graditi podzemnim cjevovodnim sustavom u pravilu u

površinama javne namjene. Energetske objekte za distribuciju toplinske energije može se graditi u betonskim kanalima ili polaganjem izoliranih vodova izravno u rov.

Proizvodna električna energija bi se koristila za vlastite elektroenergetske potrebe, a višak je moguć predavati u elektrodistribucijski sustav sukladno uvjetima nadležnog subjekta. Za omogućavanje preuzimanja viška proizvedene električne energije omogućava se izgradnja potrebnih elektroenergetskih postrojenja, a to su: rasklopna postrojenja 10(20) kV i/ili TS 10(20)/0,4 kV i potrebnih priključnih KB 10(20) kV i KB 0,4kV.

Energetske objekte za proizvodnju i distribuciju toplinske energije projektirati, graditi prema posebnim propisima.

Posebnu elektroenergetsku opremu i elektroenergetski rasplet projektirati i graditi prema posebnim propisima.

Članak 687. 2.3.2.

Energane se ne mogu planirati unutar zaštićenih područja i područja predloženih za zaštitu, krajobrazno vrijednih lokaliteta, kao niti unutar područja ekološke mreže kojima su ciljevi očuvanja stanišnih tipova te na poznatim koridorima preleta ptica i šišmiša.

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

6. 1. PRIRODNE I KRAJOBRAZNE VRIJEDNOSTI

Članak 688. **3.1.1.**

Na području Grada Pakraca se ne nalazi niti jedna prirodna vrijednost koja je zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Članak 689. **3.1.1.**

Unutar obuhvata PPUG-a Pakraca nalazi se špilja "Trbušnjak", dužine više od 200 m, koja predstavlja geološku, hidrološku i biološku zanimljivost, a posebnu važnost joj daje veliko stanište šišmiša, te špilja "Rastik", dužine oko 140 m, koja, iako nešto kraća, predstavlja razgranatiji i složeniji speleološki objekt sa zanimljivijom geološkom strukturom zbog škriljavca, breča i granitnih blokova. Navedene špilje potencijalna su područja koja se mogu predvidjeti za zaštitu temeljem posebnog zakona o zaštiti prirode.

Članak 690. **3.1.1.**

Posebno je, sa stanovišta korištenja i udjela u životu Grada, značajan predio "Kalvarija" u kojem se nalazi šuma s posebnom namjenom za odmor i rekreaciju (GJ Sjeverni Psunj – Javorovica, odjel/odsjek 1a) / Urbana šuma zaštićena temeljem odredbi posebnih zakona i propisa o šumama, kao šumska sastojina čistog kitnjaka koja je umjetno podignuta podrastom lipe i graba i površine cca 54 ha[3]. Obzirom na navedeni značaj, to se područje, također može predvidjeti za zaštitu temeljem odredbi posebnog zakona o zaštiti prirode.

Članak 691. **3.1.1.**

Do pokretanja i provođenja postupka, te konačnog stavljanja pod zaštitu sukladno posebnim propisima, područja iz članaka 689. i 690. štite se i sustavom prostorno planskih mjera ovog plana.

Istovremeno, unutar obuhvata Grada Pakraca nalazi se i nekoliko područja koja imaju obilježja geomorfoloških fenomena, čije karakteristike daju osnovu za pokretanje postupka za zaštitu, također, temeljem posebnog zakona o zaštiti prirode. To su:

- Područje kod naselja Bjelajci – stijenski pojas
- Područje kod naselja Donja Šumetllica – stijenski pojas
- Sivornički kanjon

Navedena se područja također štite sustavom prostorno planskih mjera iz stavka 1. ovog članka, isto kao i hrastovi ispred katoličke crkve sv. Ivan Krstitelj u Badljevini koji imaju spomeničku i edukativnu vrijednost.

Članak 692. **3.1.1.**

Za područja iz članaka 689. i 690. potrebno je izvršiti dodatna istraživanja te izraditi potrebne elaborate, studije i projekte, na temelju kojih bi se trebala odrediti njihova vrijednost te detaljan režim korištenja, zaštite i posjećivanja - ukoliko se temeljem provedenih analiza utvrdi da navedena područja i dalje posjeduju značajke važne za određivanje statusa zaštite.

[3] površina odsjeka 1A važeće šumskoghospodarske osnove

Članak 693. 3.1.1.

Cijelo područje Grada Pakraca treba dodatno istražiti i vrednovati te utvrditi postoje li i druge prirodne vrijednosti koje bi trebalo zaštititi temeljem posebnih zakona i propisa ili Prostornog plana. Na osnovu tog vrednovanja moguće pokrenuti postupak zaštite (utvrditi preventivnu zaštitu), te je potrebno izvršiti dodatna istraživanja, kao i izraditi potrebne elaborate, studije i projekte, na temelju kojih bi se trebala odrediti njihova vrijednost te detaljan režim korištenja, zaštite i posjećivanja

Članak 694. 3.1.1.

Odredbama ovog Plana omogućava se zaštita i svih šumskih predjela i površina koje su, temeljem posebnog zakona o šumama, zaštićene i evidentirane, kao i onih za čijom će se zaštitom u budućnosti pojaviti potreba.

Članak 695. 3.1.1.

Naknadne izmjene ili dopune mjera zaštite pojedinih dijelova prirode, kao i izmjene upisa u upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti ne smatraju se izmjenom ovog Plana, već se za novoupisane zaštićene dijelove prirode postupa sukladno smjernicama i mjerama utvrđenim ovim Planom, odnosno uvjetima zaštite i mjerama koje propisuje nadležno tijelo.

Članak 696.

Dijelovi prirode iz članaka 689. i 690. označeni su na kartografskom prikazu br. 3.A., a sukladno članku 9. ovih Odredbi.

Članak 697. 3.1.1.

Za dijelove prirode iz članaka 689. i 690. propisuju se slijedeće mjere i uvjeti zaštite prirode:

- na zaštićenim prirodnim vrijednostima, kao i na onima predviđenima za zaštitu, potrebno je zabraniti sve radnje kojima se umanjuje njihova prirodna vrijednost, odnosno kojima se narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni ili ih se želi zaštititi,
- na području zaštićenih dijelova prirode u postupku izdavanja lokacijske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta za gradnju potrebno je, sukladno posebnom zakonu, ishoditi uvjete zaštite prirode tijela uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.
- za sve zahvate i radnje u zaštićenim dijelovima prirode potrebno je, sukladno posebnom zakonu, ishoditi dopuštenje tijela uprave nadležnog za poslove zaštite prirode,
- za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost/prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu, treba ocijeniti, sukladno odredbama posebnih zakona, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti,
- u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja,
- prirodne krajobraze treba štititi od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih,
- u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati krajobraznu raznolikost izmjenjivanja šuma, vlažnih livada, vodotoka, živica, a treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom, kao i postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje,
- potrebno je očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske rubove i živice koje se nalaze između obradivih površina,
- štititi područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada kao ekološki vrijednih područja te očuvati vodena staništa u što prirodnijem stanju,

- potrebno je osigurati racionalno korištenje prirodnih dobara bez oštećivanja ili ugrožavanja njihovih dijelova i uz što manje narušavanje ravnoteže prirodnih faktora,
- potrebno je spriječiti štetne zahvate i poremećaje u prirodi koji su posljedica tehnološkog razvoja i drugih djelatnosti te osigurati što povoljnije uvjete održavanja i slobodnog razvoja prirode,
- pri planiranju gospodarskih djelatnosti treba, također, osigurati racionalno korištenje prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora,
- trase infrastrukturnih objekata treba usmjeriti i voditi tako da se koriste zajednički koridori te da se maksimalno isključe iz zona koje su osobito vrijedne, pri čemu dalekovode i ostale infrastrukturne koridore treba voditi trasama kojima se izbjegava krčenje šuma,
- u urbanim područjima u cilju poboljšanja ekoloških i mikroklimatskih prilika mora se stvoriti kvalitetan zeleni sustav grada u vidu mreže parkova, drvoreda i tratina koja prožima grad te se povezuje sa prirodnim područjem izvan grada,
- ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području obuhvata Grada treba sačuvati i vrednovati u skladu sa odredbama posebnih zakona i propisa,
- potrebno je zabraniti sve radnje kojima se lokalitetima umanjuje prirodna vrijednost, odnosno narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni,
- za zahvate u područje ekološke mreže, koji sam ili s drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocjenjuje se prihvatljivost za ekološku mrežu sukladno posebnom zakonu o zaštiti prirode i drugim propisima
- na području zaštićenih dijelova prirode potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, prije realizacije zahvata, odnosno izgradnje ishoditi uvjete zaštite prirode tijela uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.
- za dijelove prirode koji u budućnosti mogu steći status zaštićenih dijelova prirode sukladno posebnom zakonu o zaštiti prirode, obzirom da takvi trenutno nisu registrirani, potrebno je prije realizacije zahvata, odnosno izgradnje, također, ishoditi uvjete zaštite prirode tijela uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.

Članak 698. 3.1.4.

Unutar obuhvata ovog Plana nalaze se područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000174 – Trbušnjak - Rastik, HR2001355 – Psunj te HR2001330 – Pakra i Bijela, a sukladno posebnom propisu o proglašenju ekološke mreže.

Područja ekološke mreže prikazana su u kartografskom prikazu 3.A.

Članak 699. 3.1.4.

Na području ekološke mreže potrebno je provoditi sve smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže propisane posebnim propisom, te donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže, te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti.

Namjene prostora planirati na način da se izbjegne značajan negativan utjecaj pojedine namjene prostora na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Članak 700. 3.1.4.

Planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, a sukladno odredbama posebnih zakona i propisa vezanih uz tu tematiku.

Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti planirane hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, radove regulacije vodotoka, obuhvatne infrastrukturne koridore i razvoj turističkih zona.

Članak 701. **3.1.4.**

Potrebno je izvršiti inventarizaciju vrsta i staništa te provoditi praćenje stanja (monitoring) kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.

Članak 702. **3.1.1.**

Na području obuhvata Grada Pakraca utvrđena su ugrožena i rijetka staništa (vlažne livade Srednje Europe, mezofilne livade Srednje Europe, mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume, srednjeeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka, te obične breze, mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume, panonsko bukovo-jelove šume) za koje je potrebno provoditi slijedeće mjere očuvanja:

Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušenim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;
- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostore za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnijezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
- sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip, te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte, što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama, kao i osigurati prikladnu brigu za njihovo očuvanje i sustavno praćenje stanja (monitoring),
- uklanjati strane invazivne vrste;
- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
- spriječiti pretvaranje u obradive površine ili građevinsko zemljište;
- očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka;

- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje i redovitu ispašu, odnosno košnju;
- očuvati muljevite, pjeskovite, šljunkovite i kamenite obale u njihovom prirodnom obliku s prirodnom vegetacijom te sanirati devastirana područja gdje god je moguće;

Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove;
- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice;
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodi bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
- osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;

Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove/programe na području Grada Pakraca.

Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
- uklanjati invazivne vrste;
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim;
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

Izgrađena i industrijska staništa

- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične svojte;
- uklanjati invazivne vrste.
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofilnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;
- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;

- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
- očuvati bušike, te sprječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
- očuvati šikare spudova i priobalnog pojasa velikih rijeka;
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova.

Članak 703. 3.1.1.

Na području obuhvata Grada Pakraca potrebno provoditi slijedeće mjere očuvanja i zaštite staništa:

OPĆE SMJERNICE ZA PODRUČJA KOJA ULAZE U EKOLOŠKU MREŽU

- Građevinska i izdvojena građevinska područja te zahvate izvan građevinskih područja planirati na način da njihova izgradnja ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih svojti,
- Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti,
- Prilikom planiranja i uređenja građevinskih zona koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi,
- Pri odabiru trasa novih infrastrukturnih koriora voditi računa o prisutnosti ugroženih i rijetkih staništa i zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune te ciljevima očuvanja ekološke mreže,
- Korekcije i ažuriranje područja istražnih prostora i eksploatacijskih polja planirati na način da ne zadiru u područje ekološke mreže,
- Prilikom preispitivanja i ažuriranja načina uvjeta, smjernica i/ili zona građenja građevina za iskorištavanje obnovljivih izvora energije uzeti u obzir prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune te ciljeve očuvanja ekološke mreže,
- Prilikom ozelenjavanja područja koristiti autohtone biljne vrste, a eventualne postojeće elemente autohtone flore sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri te integrirati u krajobrazno uređenje,
- Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip i ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme,
- Postojeće šume zaštititi od prenamjene i krčenja, očuvati šumske čistine i šumske rubove,
- Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certificiranja šuma te izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava,

- Očuvati vodena staništa u što prirodnijem stanju, štititi područja prirodnih vodotoka kao ekološki vrijedna područja te spriječiti njihovo onečišćenje,
- Izbjegavati regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih staništa,
- Kod preispitivanja, ažuriranja i korekcije postojećih i planiranih akumulacija/retencija, ribnjaka i drugih vodnih površina i zahvata uzeti u obzir prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune te ciljeve očuvanja ekološke mreže,
- Očuvati raznolikost staništa na vodotocima i povoljnu dinamiku voda,
- Očuvati u najvećoj mogućoj mjeri postojeće krajobrazne vrijednosti,
- Osigurati pročišćavanje svih otpadnih voda.
- Osiguranje sličnih stanišnih uvjeta za ciljne vrste područja ekološke mreže mora se omogućiti na svim lokacijama na kojima postoji rizik.
- Ribnjake se planira uz vodotoke, a ne na njima, kako bi se izbjegle promjene na prirodnim tokovima vodotoka i negativan utjecaj na bioraznolikost vodenih ekosustava.

- Na temelju tih saznanja potrebno je spriječiti i mogući negativan utjecaj na konkretna travnjačka staništa, odnosno eventualno ograničiti obuhvat ribnjaka na način da se travnjačka staništa izuzmu. U daljnjoj razradi potrebno je obraditi utjecaj promjena na prirodnom toku rijeke na bioraznolikost šireg prostora te kontinuitet riječnog toka.
- Potrebno je osigurati da koridori planiranih prometnica koje prolaze kroz područja ekološke mreže ne ugrožavaju ciljna staništa što je moguće riješiti na projektnoj razini pomicanjem trasa unutar dozvoljenog koridora. Kod prolaska planiranih trasa prometnica kroz vrlo visoko vrijedna krajobrazna područja te šumska i druga staništa potrebno je ista zaobići prilikom definiranja točne trase gdje god je to moguće. Na projektnoj razini, odnosno na razini procjene utjecaja na okoliš potrebno je riješiti i prijelaze prometnica i cjevovoda preko vodotoka te osigurati najoptimalnije rješenje prelaska da se ne prekine tok vode i ne onemoguće migracije vodene faune.
- U dokumentima procjene utjecaja na okoliš te prije realizacije pojedinih zahvata, potrebno je ocijeniti utjecaj predmetnog zahvata na okolna kopnena i vodena staništa te njihovu bioraznolikost, pri čemu treba preispitati i razmotriti i eventualne kumulativne utjecaje, a osobito kumulativni utjecaj na ekološku mrežu u odnosu na opravdanost zahvata.
- Cjevovode, kolektore i telekomunikacijske vodove potrebno je planirati u trasama prometnica, gdje god je to moguće, kako zahvati ne bi dodatno doprinosili fragmentaciji staništa.
- Uvjetna ograničenja za gradnju malih hidroelektrana nalažu obvezu osiguranja ekološki prihvatljivog minimalnog protoka nizvodno od zahvata pri čemu je, prilikom njegovog određivanja potrebno uzeti u obzir i ostakle/sve zahvate malih hidroelektrana koje se planiraju na pojedinom vodotoku.
- Sve zahvate i objekte malih hidroelektrana za koje se daljnjom dokumentacijom i analizom utvrdi postojanje značajnijih rizika od negativnih utjecaja na prirodne, okolišne i krajobrazne vrijednosti moguće je planirati samo na postojećim lokacijama te pregradama i vodnim stepenicama bez povećanja njihovih dosadašnjih gabarita.
- Za ublažavanje utjecaja malih hidroelektrana potrebno je osigurati riblje staze pri čemu je potrebno težiti uspostavljanju "prirodnih ribljih staza" te korištenju "fish friendly" turbina gdje god je to moguće.
- Smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti pri planiranju lokacija solarnih elektrana su:
  - U područjima zaštićenim temeljem posebnog zakona o zaštiti prirode, ako takvih u budućnosti bude, moguće je korištenje solarne toplinske energije putem niskotemperaturnih i srednjetemperaturnih kolektora za ograničenu uporabu (za grijanje vode te za grijanje, hlađenje i ventilaciju u stambenim i drugim prostorima, te izravno za kuhanje, dezinfekciju i desalinizaciju), kao i korištenje fotonaponske solarne energije za elektrifikaciju pojedinačnih objekata.
  - Pri odabiru lokacija za solarne elektrane treba izbjegavati područja rasprostranjenosti ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune), te uzeti u obzir karakteristike vodnih resursa i elemenata krajobraza pojedinih područja, a posebice ciljeve očuvanja područja ekološke mreže i moguće kumulativne utjecaje više planiranih i/ili izgrađenih solarnih elektrana.
  - Zbog izvjesnih utjecaja na vodne resurse (izravno korištenje vode, onečišćenje voda i dr.) na području Požeško-slavonske županije nije prihvatljivo planirati solarne termalne elektrane.
  - Izgradnju solarnih elektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.
  - Navedene odrednice primjenjuju se i pri izradi dokumenata prostornog uređenja nižeg reda.
- Smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti tijekom moguće izgradnje i rada solarnih elektrana su:
  - Kako bi se izbjegao negativni utjecaj na vodene kukce (te posredno i druge organizme u hranidbenom lancu), potrebno je koristiti fotonaponske panele koji su razdijeljeni u više

pojedinačnih dijelova bijelim nepolarizirajućim trakama (rešetkom) i/ili imaju bijeli okvir (Horváth, G., Blahó, M., Egri, A. et al. (2010) Reducing the Maladaptive Attractiveness of Solar Panels to Polarotactic Insects. Conservation Biology. 24(6):1644-1653.), odnosno panele koji se sastoje se od više ćelija (CPV - Concentrator PhotoVoltaic Systems) i time ne oponašaju vodene površine.

- Preporuka je da se unutar područja solarne elektrane na većim prostorima na kojima se zbog konfiguracije terena neće postavljati fotonaponski moduli ostavi postojeće autohtono drveće i grmlje kako bi se sačuvao dio povoljnih područja za gniježđenje, hranjenje i obitavanje ptica.
- Vanjska ograda treba biti postavljena na minimalnoj udaljenosti od fotonaponskih modula i pratećih objekata kako bi se u najmanjoj mjeri izuzelo okolno stanište, a uz vanjsku ogradu treba omogućiti razvoj guste živice od autohtonog grmlja i drveća visine barem 2 m kako bi se smanjio utjecaj osvjetljenja, buke i ljudske prisutnosti na okolnu faunu.
- Vanjska rasvjeta prostora solarne elektrane treba biti usklađena s odredbama Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (N.N. 114/11) i ne smije se postavljati na području izvan same solarne elektrane. Vanjska rasvjeta treba biti minimalna, sa snopom svjetlosti bez emisije svjetla prema horizontu i postavljena na način da se izbjegne osvjetljavanje prostora izvan elektrane, kako se ne bi dodatno uznemiravale životinje u blizini solarne elektrane.
- Pristupni putovi ne bi se smjeli ograđivati i osvjetljivati kako bi se izbjegla daljnja fragmentacija staništa.
- S obzirom na povećanje korištenja energije Sunca kao obnovljivog izvora energije čime se, u odnosu na korištenje fosilnih goriva, smanjuju emisije stakleničkih plinova i ostale štetne emisije, te uzevši u obzir razvoj tehnologija izvedbi solarnih kolektora, termalnih i fotonaponskih solarnih elektrana, nužno je koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Članak 704. 3.1.1.

Na području Grada Pakraca nalaze se zaštićene i ugrožene biljne vrste koje se, u svrhu očuvanja, štite posebnim propisom.

Sve zahvate i djelatnosti posljedice kojih su degradacija i smanjivanje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta treba spriječiti.

Potrebno je sačuvati mrežu očuvanih biotopa međusobno povezanim koridorima.

Pri izgradnji infrastrukturnih građevina, komasacijskim i regulacijskim radovima potrebno je:

- izbjegavati presijecanje ključnih staništa i osigurati prijelaze i prolaze za faunu
- čuvati dijelove postojećih živica, šumaraka, potoka i drugih vodenih staništa.

Članak 705. 3.1.1.

Zaštita životinjskih vrsta na području Grada Pakraca provodi se temeljem posebnih propisa.

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta.

Tablica 9a. Ugrožene vrste sisavaca na području Grada Pakraca (SZ – strogo zaštićena svojta, Z – zaštićena svojta; RE – regionalno izumrla svojta, CR - kritično ugrožena, EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD – vjerojatno ugrožena)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženosti	ZZP (N.N. 70/05)	Dodatak II Direktive o staništima

*Barbastella barbastellus**	širokouhi mračnjak	DD	SZ	√
Castor fiber	dabar	NT	Z	√
Glis glis	sivi puh	LC	SZ sj. od Save Z już od Save	
Lepus europaeus	europski zec	NT	Z	
Lutra lutra	vidra	DD	SZ	√
Micromys minutus	patuljasti miš	NT	Z	
Miniopterus schreibersi	dugokrili pršnjak	EN	SZ	√
Muscardinus avellanarius	puh orašar	NT	SZ	
Myotis bechsteini	velikouhi šišmiš	VU	SZ	√
Myotis emarginatus	riđi šišmiš	NT	SZ	√
Myotis myotis	veliki šišmiš	NT	SZ	√
Neomys anomalus	močvarna rovka	NT	Z	
Plecotus austriacus	sivi dugoušan	EN	SZ	
Rhinolophus ferrumequinum	veliki potkovnjak	NT	SZ	√
Sciurus vulgaris	vjeverica	NT	Z	

* potencijalno područje rasprostranjenja

Tablica 9b. Strogo zaštićene i ugrožene vrste ptica rasprostranjene na području Grada Pakraca (RE – regionalno izumrle, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; gp – gnijezdeća populacija, ngp – negnijezdeća populacija, zp – zimujuća populacija, pp – preletnička populacija; Z – zaštićena vrsta)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
Alcedo atthis	vodomar	NT gp	√
Aquila pomarina	orao kliktaš	EN gp	√
Ciconia ciconia	roda	NT gp	√
Circus aeruginosus	eja močvarica	EN gp	√
Circus pygargus	eja livadarka	EN gp	√
Columba oenas	golub dupljaš	DD gp	
Dendrocopos syriacus	sirijski djetlić	LC gp	√
Dryocopus martius	crna žuna		√
Ficedula albicollis	bjelovrata muharica	LC gp	√
Ficedula parva	mala muharica	NT gp	√
Ixobrychus minutus	čapljica voljak	NT gp	√
Lanius minor	sivi svračak	LC gp	√
Lullula arborea	ševa krunica	LC gp	√
Pernis apivorus	škanjac osaš	VU gp	√
Picus canus	siva žuna	LC gp	√
*Scolopax rusticola**	šljuka	NT ngp (Z), DD gp	
Strix uralensis	jastrebača	LC gp	√
Sylvia nisoria	pjegava grmuša		√

*vjerojatno područje gniježđenja

Tablica 9c. Ugrožene vrste vodozemaca na području Grada Pakraca (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
Bombina bombina	crveni mukač	NT	SZ	√
Hyla arborea	gatalinka	NT	SZ	

Triturus dobrogicus	veliki panonski vodenjak	NT	SZ	√

Tablica 9d. Ugrožene vrste gmazova na području Grada Pakraca (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
Emys orbicularis	barska kornjača	NT	SZ	√

Tablica 9e. Ugrožene vrste riba na širem području Grada Pakraca (SZ - strogo zaštićena svojta, Z - zaštićena svojta; CR – kritično ugrožena, EN - ugrožena, VU- rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD- vjerojatno ugrožena)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
Abramis sapa	crnooka deverika	NT	Z	
Alburnoides bipunctatus	dvoprugasta uklija	LC	Z	
Aspius aspius	bolen	VU	Z	√
Barbus balcanicus	potočna mrena	VU	SZ	√
Carassius carassius	karas	VU	Z	
*Cyprinus carpio***	šaran	EN	Z	
Eudontomyzon mariae	ukrajinska paklara	NT	SZ	√
*Gobio albipinnatus**	bjeloperajna krkuša	DD	SZ	√
Gobio gobio	krkuša	LC	Z	
Gobio kessleri	keslerova krkuša	NT	SZ	√
Gobio uranoscopus	tankorepa krkuša	NT	SZ	√
*Hucho hucho**	mladica	EN	Z	√
Leucaspius delineatus	belica	VU	SZ	
Leuciscus idus	jez	VU	Z	
Misgurnus fossilis	piškur	VU	SZ	√
Rutilus pigus	plotica	NT	Z	
Vimba vimba	nosara	VU	Z	

* potencijalno područje rasprostranjenosti; **zavičajne populacije

Tablica 9f. Ugrožene vrste danjih leptira na području Grada Pakraca (SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene; CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, DD – nedovoljno poznate)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
Apatura ilia	mala preljevalica	NT	Z	
Apatura iris	velika preljevalica	NT	Z	
Euphrydryas aurinia	močvarna riđa	DD	SZ	√
Euphrydryas maturna	mala svibanjska riđa	DD	SZ	
Glaucopsyche alexis	veliki kozlinčev plavac	NT	Z	
Heteropterus morpheus	sedefast debeloglavac	NT	Z	
Leptidea morsei	Grundov šumski bijelac	DD	SZ	√
Limenitis populi	topolnjak	NT	Z	
Lopinga achine	šumski okaš	DD	SZ	
Lycaena dispar	kiseličin vatreni plavac	NT	SZ	√
Lycaena hippothoe	ljubičastorubi vatreni plavac	NT	Z	
Lycaena thersamon	mali kiseličin vatreni plavac	DD	Z	
Maculinea alcon alcon	močvarni plavac	CR	SZ	
Maculinea arion	veliki timijanov plavac	DD	SZ	
Mellicta aurelia	Niklerova riđa	DD	Z	

Nymphalis vaualbum	šareni ve	VU	Z	√
Parnassius mnemosyne	crni apolon	NT	SZ	
Pseudophilotes vicrama	kozlinčev plavac	DD	Z	
Thymelicus acteon	Rottemburgov debeloglavac	DD	Z	
Zerynthia polyxena	uskršnji leptir	NT	SZ	

Članak 706. 3.1.1.

Mjere zaštite **zaštićenih i ugroženih vrste na području Grada Pakraca**:

- Na područjima i u neposrednoj blizini recentnih nalazišta ugroženih i zaštićenih vrsta:
  - U što većoj mjeri očuvati prirodnost i povoljne stanišne uvjete.
  - Ne planirati objekte koji uzrokuju svjetlosno onečišćenje i štetno djeluju na floru i faunu.
  - Prije radova rekonstrukcije ili rušenja postojećih građevina nužno je kontaktirati nadležnu javnu ustanovu zaštite prirode radi utvrđivanja prisustva strogo zaštićene i/ili ugrožene faune, ponajprije šišmiša, te provoditi utvrđene dodatne mjere zaštite.
  - U izdvojenim građevinskim područjima izgradnju novih objekata te rekonstrukciju ili rušenje postojećih građevina provoditi od rujna do ožujka kako bi se omogućilo neometano gniježđenje ptica u okolici, a nužno krčenje drvenaste vegetacije svesti na najmanju moguću mjeru.
- Onemogućiti prenamjenu i isušivanje vodotoka, prirodnih stajačica (bare i dr.)
- U što većoj mjeri očuvati prirodnost obale i cjelovitost priobalne vegetacije potoka,
- Očuvati povoljan vodni režim i povezanost vodnog toka potoka,
- Elektroenergetske objekte planirati i tehnički izvoditi na način da se ptice (posebice ptice velikog raspona krila) zaštite od stradavanja strujnim udarom
- U cilju zaštite **šišmiša**, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša, poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonije.
- Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je jedan dio špilja predvidjeti kao područja zatvorena za javnost, a u špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.
- U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Grada Pakraca.
- U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (**vidra, dabar, močvarna rovka**) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, odnosno ne planirati daljnje regulacije vodotoka te daljnje melioracije ovakvih površina bez Ocjene prihvatljivosti takvih zahvata na prirodu, sukladno posebnom zakonu o zaštiti prirode
- U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (npr. regulacije vodotoka), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati). U slučaju izvođenja ovakvih zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno posebnim zakonima i propisima vezanih uz tu tematiku.
- U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).
- Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju

šumama koje uključuju uništavanje starih hrastova i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja; intenziviranja poljoprivredne proizvodnje; sukcesije livadnih staništa; te sakupljačke aktivnost kolekcionara.

- U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima.
- Radi očuvanja europski ugroženih leptira plavaca (*Maculinea*) koji su usko vezani uz vlažne livade s određenim biljnim zajednicama, potrebno je takve livade evidentirati i dugoročno osigurati njihov opstanak (redovita košnja) te ih zaštititi kao područja ekološke mreže RH.
- Potrebno je očuvati staništa na kojima obitavaju vrste gmazova i vodozemaca s naglaskom na vlažna i vodena staništa.
- U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje Grada Pakraca obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH.
- Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.
- Općenito, alohtone vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Sukladno posebnim zakonima,, zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u sve ekološke sustave

Članak 707. **3.1.1.**

Mjere očuvanja prirodnih vrijednosti uključuju:

- inventarizaciju i valorizaciju biološke i krajobrazne raznolikosti sa procjenom njihove ugroženosti
- monitoring ugroženih staništa
- monitoring indikatorskih i ugroženih vrsta
- izgradnju “zelenih mostova” (prijelazi za životinje) tamo gdje nije moguće izbjeći izgradnje prometnica kroz staništa životinja
- smanjenje gubitaka površina i raznolikosti prirodnih i poluprirodnih travnjaka kao vrijednih antropogenih staništa bogatih biološkom raznolikošću
- čuvanje mreže prirodnih i poluprirodnih staništa koja nisu zanimljiva s proizvodnog stajališta, posebno uz rubove velikih monokulturnih površina, uz ceste putove i kanale
- očuvanje raznolikosti staništa na vodotocima (neutvrđene obale, brzaci, slapovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje i dr.)
- prethodno snimanja postojećeg stanja te planiranja zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) na način da se zadrži doprirodno stanje vodotoka
- racionalnije korištenje postojeće hidromelioracije u svrhu osposobljavanja poljoprivrednog zemljišta za povećanje proizvodne sposobnosti, a posebno zapuštenih poljoprivrednih površina.

Članak 708. **3.1.3.**

Elemente krajobraza u krajobrazno vrijednim područjima treba štititi u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo).

U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodno gospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

Članak 709. **3.1.3.**

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

Članak 710. **3.1.3.**

Na području osobito vrijednih predjela krajobraza nije dozvoljeno slijedeće:

- gradnja stambenih i gospodarskih građevina koje se prema ovim Odredbama mogu graditi izvan građevinskog područja, osim vinskih podruma, klijeti, vinogradarskih kuća i sl. ako su oni od tradicijskih materijala i tradicijskog načina gradnje,
- uklanjanje živica i šumaraka,
- promjene prirodnog korita vodotoka
- uklanjanje prirodne vegetacije na obalama vodotoka iz prethodne alineje, u pojasu širine 30 m,
- gradnja baznih postaja (antenskih stupova),
- gradnja dalekovoda,
- narušavanje temeljnih vrijednosti krajobrazne raznolikosti (sklopova i posebice šumolike komponente).
- uklanjanje sklopova i građevina koje imaju elemente tradicijske izgradnje, odnosno, ako se radi dotrajalosti postojeće strukture trebaju ukloniti, nove se građevine moraju uklopiti u postojeće gabarite,
- izgradnja predimenzioniranih građevina,
- gradnja baznih postaja (antenskih stupova),
- gradnja dalekovoda.
- na šumom obraslim područjima obvezno je uravnotežiti površinu sječa s ukupnom šumskom površinom, a sječu obavljati postupno.

Članak 711. **3.1.3.**

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente.

Članak 712. **3.1.1.**

Preporučljivo je izraditi i provoditi programe razvoja održivog turizma u zaštićenim područjima (izuzev posebnih rezervata i spomenika prirode), s naglaskom na definiranje prihvatnog kapaciteta područja ("carrying capacity").

Članak 713. **3.1.1.**

Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno posebnom zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s budućim mjerama zaštite tog područja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

Članak 714. **3.1.3.**

Kod izgradnje planiranih prometnica koje se nalaze u vrijednom i visoko vrijednom krajobraznom tipu potrebno je

- što manje zadirati u prirodni pokrov,
- zelenim barijerama spriječiti negativne vizualne utjecaje,
- za sanaciju strmina izbjegavati mlazni beton,
- prilikom krajobraznog uređenja upotrebljavati autohtone biljke i lokalne materijale,
- izbjegavati pravolinijsku sječu šuma te sanirati šumski rub nakon izgradnje,
- iskoristiti pogodna mjesta za izgradnju odmorišta i vidikovaca
- prilikom definiranja točne trase cesta nastojati maksimalno iskoristiti postojeće ceste.

Članak 715. **3.1.3.**

Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti uključuju:

- vodotoci s pripadajućim vegetacijskim pojasom u kojem se nalaze, u krajobraznom vrednovanju smatraju se jednom prostornom i strukturnom cjelinom te je u takvim prostorima potrebno namjeravane zahvate usklađivati i provoditi uvažavanjem krajobraznih vrijednosti i obilježja
- prije izvođenja hidrotehničkih radova i prenamjene zemljišta (isušivanje vlažnih livada, pretvaranje u oranice) potrebno je provjeriti svrhovitost zahvata u odnosu na narušavanje ili umanjivanje krajobraznih vrijednosti i ekonomsku isplativost, dok je opravdane zahvate potrebno izvoditi uz maksimalno očuvanje izvornih obilježja prostora
- sprječavanje geometrijske regulacije vodotoka i agromeliorativnih zahvate u svrhu očuvanja preostalih poplavnih površina, potočnih šumaraka i živica
- prirodne vodne krajobraze i vodne ekosustave potrebno je, kao izuzetno vrijedne te kao nositelje prepoznatljivosti i identiteta, sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri
- šume su (kao visoka vegetacija) od posebnog značaja i vrijednosti za krajobraz, te ih je, u najvećoj mogućoj mjeri potrebno sačuvati kao jedan od najbitnijih dijelova krajobraza
- šumarke i živice u nizinskim (posebice uz vodotoke) i brežnim predjelima (vinogradarsko-voćarska područja) potrebno je sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao nositelje bogatstva i raznolikosti kulturnog krajobraza, a posebice radi održavanja sustava eko-ravnoteže (sustav flore i faune), staništa ptica i životinja
- poželjno je pošumljavati nekvalitetno poljoprivredno zemljište i područja unutar zaštitnih zona vodocrpilišta
- spriječiti napuštanje i zarastanje u šumsku vegetaciju manjih kvalitetnih poljoprivrednih površina
- sve nadzemne infrastrukturne koridore potrebno je racionalizirati i sektorski usuglašeno objedinjavati, a posebice prometne koridore koji za sobom nužno povlače često nekontroliranu izgradnju objekata, odnosno širenje naselja

- prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste.
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.
- prilikom planiranja potencijalnih lokacija za vjetroelektrane uvažiti ograničenja nužna za zaštitu ugroženih vrsta ptica i šišmiša.
- pri izvođenju građevinskih i drugih zemljanih radova obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu posebnog zakona o zaštiti prirode te poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe
- očuvati sigovine i živi svijet speleoloških objekata, ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima, u njihovom nadzemlju i neposrednoj blizini
- identitet ruralnog krajobraza potrebno je očuvati na način da se zadrži prepoznatljiva slika sela i zaselaka koji se prepliću i stapaju s prirodnom pozadinom
- potrebno je osigurati oblikovanje objekata i ostalih elemenata zahvata na način da se vizualno ne ističu i ne dominiraju okolicom
- u blizini vizualno najistaknutijih elemenata zahvata potrebno je zasaditi zelene barijere
- prilikom sadnje upotrebljavati isključivo autohtoni biljni materijal karakterističan za neposrednu okolicu
- prilikom izgradnje vodnih površina, jezera, ribnjaka, a osobito retencija/akumulacija u krajobrazno vrijednom području, potrebno je obale oblikovati u skladu s krajobraznim uzorcima iz neposredne okoline te izbjegavati pravolinijsko oblikovanje.
- na obali je potrebno izvršiti sadnju stablašica i grmlja u svrhu stabilizacije obale te povećanja vrijednosti krajobrazne slike.
- vanjska obloga vizualno istaknutih dijelova građevine mora materijalom odgovarati lokalnom kontekstu.
- planirane zahvate poželjno je iskoristiti za stvaranje atraktivnih prostora namijenjenih boravku posjetitelja, a u svrhu odmora i rekreacije
- izgradnja u ruralnim predjelima ne smije se vršiti na vizualno vrijednim, značajnim ili eksponiranim lokacijama i na kontaktu sa šumom i vodom. Nove intervencije u prostoru moraju biti odmjerene i ne smiju odudarati od ambijentalnih obilježja u kojima nastaju. U tom je smislu potrebno oblikovati naselja i građevine tako da se lokacijom i arhitekturom usklade s tradicionalnim graditeljstvom te poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene
- katnost izgradnje u gradu Pakracu (obuhvat UPU-a) utvrđuje se maksimalno do Pod+P+4+Ptk za višestambenu izgradnju, a za ostala naselja do Pod+P+1+Ptk, kako bi se u pogledu visine objekata zadržala relativno očuvana slika naseljenih predjela Županije
- potrebno je stimulirati ozelenjavanje gradskih i rubnih dijelova naselja i kapitalnih objekata infrastrukture.
- planirati izgradnju koja neće narušiti izgled krajobraza, a osobito treba od izgradnje štititi panoramski vrijedne točke, obale rijeka i jezera, vrhova uzvisina te značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom
- uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti,
- ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju.
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi.

Članak 716. **3.1.1.**

Što hitnije je potrebno izvršiti zatvaranje i sanaciju svih odlagališta otpada koja se trenutno još uvijek koriste/divljih odlagališta otpada. Gdje god je moguće potrebno je predvidjeti biološku sanaciju i kreiranje staništa nalik okolnom prirodnom.

6. 2. KULTURNA DOBRA

Članak 717. **3.1.2.**

Sukladno odredbama posebnog zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kultura dobra od interesa su za Republiku Hrvatsku i uživaju njezinu osobitu zaštitu te predstavljaju nacionalno blago. Na sva kulturna dobra na području Grada Pakraca primjenjive su odredbe navedenog zakona.

Članak 718. **3.1.2.**

Na području Grada Pakraca su, sukladno odredbama posebnog zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, zaštićena slijedeća kulturna dobra:

Tablica br. 10.

Zaštićena kulturna dobra (Z) na području Grada Pakraca						
Broj	**Mjesto**	**Kulturno dobro**	**Adresa/ lokacija**	**Status/ Broj Registra**	**Vrsta**	**Klasifikacija prema registru**
1.	Badljevina	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Badljevina	Z-386 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
2.	D. Grahovljani	Crkva sv. Petra i Pavla	D. Grahovljani	Z-389 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
3.	Dragović	Stari grad "Čaklovac"	Dragović k.č.br- 697/23	Z-390 04.07.2002.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
4.	Kusonje	Crkva sv. Georgija	Kusonje k.č.br. 115, 116 i 118	Z-397 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
5.	Pakrac	Vlastelinski kompleks Janković	Pakrac k.č.br. 439,440/2,440/4, 40/5,226/2, 225,440/1,440/,224/2	Z-403 04.07.2002.	Profani/stambeno-poslovne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
6.	Pakrac	Crkva Uznesenja BDM	Pakrac k.č.br. 218,219,220, 221/2, 222/1,222/2	Z-404 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
7.	Pakrac	Episkopska crkva sv. Trojice	Trg J.Jelačića 13 k.č.br. 192,193	Z-400 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
8.	Pakrac	Episkopski dvor	Trg J.Jelačića 16 k.č.br. 78, 76/4, 79, 80/1, 80/2, 81	Z-401 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
9.	Pakrac	Zgrada stare općine	Hrvatskih velikana 3 k.č.br. 459/2	Z-402 04.07.2002.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
10.	Pakrac	Hotel "Croatia" ("Pollak")	Braće Radića 3 k.č.br. 599	Z-1970 28.04.2005.	Profani/Javne građevine/	Nepokretno kulturno dobro

					Nepokretno pojedinačno	
11.	Pakrac	Kapela sv. Ivana Nepomuka	Trg dr.I.Šretera 7 k.č.br. 870	Z-1972 28.04.2005.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
12.	Pakrac	Trenkov dvor	Matije Gupca 2 k.č.br. 873/1,871, 872/1	Z-1971 29.04.2005.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
13.	Pakrac	Kraljevska zemaljska javna bolnica	Bolnička ulica 19	Z-4370 19.11.2009.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
14.	Pakrac	Zemaljska umobolnica	Bolnička ulica 1	Z-6602 30.09.2015.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
15.	Pakrac	Spahijski podrum	Trg pape Ivana Pavla II 9 k.č.br. 226/2	Z-6679 17.02.2016.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
16.	Toranj	Crkva sv. Pantelejmona	Toranj k.č.br. 577	Z-417 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
17.	Šeovica	Stari nadgrobni spomenici (stećci) na groblju	Šeovica k.č.br. 119	Z-416 04.07.2002.	Sepulkralne (grobne) i pogrebne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
18.	Pakrac	Kulturno–povijesna cjelina grada Pakraca	Pakrac	Z-2542 20.02.2017.	Nepokretno/ Kulturno – povijesna cjelina/ Urbana cjelina	Nepokretno kulturno dobro
19.	Kusonje	Skupna grobnica u dva bunara	Kusonje k.č.br. 79/1 i 97/3	Z-2775 23.03.2006.	Memorijalni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
20.	Pakrac	Spomen „Ranjeni vojnik“ (Spomen kosturnica)	Trg J.Jelačića k.č.br. 445	Z-2781 23.03.2006.	Memorijalni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro

Zaštićena kulturna dobra (Z) na području Grada Pakraca						
Broj	**Mjesto**	**Kulturno dobro**	**Adresa/ lokacija**	**Status/ Broj Registra**	**Vrsta**	**Klasifikacija prema registru**
1.	Pakrac	Episkopska crkva sv. Trojice	Trg J.Jelačića 13 k.č.br. 192,193	Z-400 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
2.	Pakrac	Vlastelinski kompleks Janković	Pakrac k.č.br. 439,440/2,440/4, 40/5,226/2, 225,440/1,440/,224/2	Z-403 04.07.2002.	Profani/stambeno-poslovne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
3.	Pakrac	Crkva Uznesenja BDM	Pakrac k.č.br. 218,219,220, 221/2, 222/1,222/2	Z-404 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
4.	Pakrac	Spahijski podrum	Trg pape Ivana Pavla II 9 k.č.br. 226/2	Z-6679 17.02.2016.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
5.	Pakrac	Episkopski dvor	Trg J.Jelačića 16 k.č.br. 78, 76/4, 79, 80/1, 80/2, 81	Z-401 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro

6.	Pakrac	Zgrada stare općine	Hrvatskih velikana 3 k.č.br. 459/2	Z-402 04.07.2002.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
7.	Pakrac	Hotel "Croatia" ("Pollak")	Braće Radića 3 k.č.br. 599	Z-1970 28.04.2005.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
8.	Pakrac	Kapela sv. Ivana Nepomuka	Trg dr.I.Šretera 7 k.č.br. 870	Z-1972 28.04.2005.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
9.	Pakrac	Trenkov dvor	Matije Gupca 2 k.č.br. 873/1,871, 872/1	Z-1971 29.04.2005.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
10.	Pakrac	Kraljevska zemaljska javna bolnica	Bolnička ulica 19	Z-4370 19.11.2009.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
11.	Pakrac	Zemaljska umobolnica	Bolnička ulica 1	Z-6602 30.09.2015.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
12.	Pakrac	Spomen „Ranjeni vojnik“ (Spomen kosturnica)	Trg J.Jelačića k.č.br. 445	Z-2781 23.03.2006.	Memorijalni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
13.	Pakrac	Kulturno–povijesna cjelina grada Pakraca	Pakrac	Z-2542 20.02.2017.	Nepokretno/ Kulturno – povijesna cjelina/ Urbana cjelina	Nepokretno kulturno dobro
14.	Badljevina	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Badljevina	Z-386 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
15.	D. Grahovljani	Crkva sv. Petra i Pavla	D. Grahovljani	Z-389 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
16.	Dragović	Stari grad "Čaklovac"	Dragović k.č.br- 697/23	Z-390 04.07.2002.	Profani/Javne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
17.	Kusonje	Crkva sv. Georgija	Kusonje k.č.br. 115, 116 i 118	Z-397 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
18.	Kusonje	Skupna grobnica u dva bunara	Kusonje k.č.br. 79/1 i 97/3	Z-2775 23.03.2006.	Memorijalni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
19.	Toranj	Crkva sv. Pantelejmona	Toranj k.č.br. 577	Z-417 04.07.2002.	Sakralni/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro
20.	Šeovica	Stari nadgrobni spomenici (stećci) na groblju	Šeovica k.č.br. 119	Z-416 04.07.2002.	Sepulkralne (grobne) i pogrebne građevine/ Nepokretno pojedinačno	Nepokretno kulturno dobro

Članak 719. 3.1.2.

Na području Grada Pakraca, sukladno odredbama posebnog zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, preventivno su zaštićena slijedeća kulturna dobra:

Tablica br. 11. - pregledati tablicu iz zahtjeva zaštite, 15. arheoloških nalazišta a ne 2.

Preventivno zaštićena kulturna dobra (P) na području Grada Pakraca						
Broj	**Mjesto**	**Kulturno dobro**	**Adresa/ lokacija**	**Status/ Broj Registra**	**Vrsta**	**Klasifikacija prema registru**
1.	Badljevina	Arheološka zona „Zidine“	Badljevina	P-6052	Arheološki	Kopnena arheološka zona/nalazište
2.	Pakrac	Stari grad u Pakracu	Pakrac	**P-6347**	Arheološki	Kopnena arheološka zona/nalazište

Dodati tablizu zaštićenih arheoloških nalazišta iz zahtjeva, Z-7609

Članak 720. 3.1.2.

Temeljem prijedloga Konzervatorskog odjela u Požegi, a sukladno odredbama posebnog zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Planom su kao kulturno dobro od lokalnog značaja zaštićene slijedeće građevine:

Tablica br. 12.

Prijedlog zaštite kulturnih dobara od lokalnog značaja (L) na području Grada Pakraca					
Broj	**Mjesto**	**Kulturno dobro**	**Adresa/lokacija**	**Status/ Broj Registra**	**Vrsta**
1.	Pakrac	Kapela sv. Vida	Pakrac, k.č.br. 1755	L - 62	sakralni
2.	Pakrac	Kapela sv. Roka	Pakrac, k.č.br. 2038	L - 63	sakralni
3.	Pakrac	Kapela sv. Josipa	Pakrac, k.č.br. 668	L – 64	sakralni
4.	Pakrac	Rimokatoličko groblje	Pakrac, k.č.br. 766/2	L – 65	sepulkralne (grobne) i pogrebne građevine
5.	Pakrac	Groblje „Gavrinica“	Pakrac, k.č.br. 1398	L – 67	sepulkralne (grobne) i pogrebne građevine
6.	Pakrac	Židovsko groblje	Pakrac, k.č.br. 2200	L - 66	sepulkralne (grobne) i pogrebne građevine
7.	Dragović	Ostaci crkve sv. Stjepana	Dragović, k.č.br. 57/2	L - 61	sakralni

Način zaštite kulturnog dobra od lokalnog značaja, predstavničko tijelo Grada Pakraca utvrđuje uz prethodnu suglasnost tijela nadležnog za zaštitu kulturnih dobara – Konzervatorskog odjela. Odluku o proglašenju zaštićenog kulturnog dobra od lokalnog značaja donositelj je dužan dostaviti Ministarstvu kulture.

Članak 721. 3.1.2.

Svi zahvati koji mogu prouzročiti promjene na zaštićenim građevinama, sklopovima, predjelima i lokalitetima ili u njihovoj neposrednoj blizini (popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja i građevne prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenih

predjela, funkcionalne prenamjene postojećih građevina i izvođenje radova na arheološkim lokalitetima) podliježu posebnom konzervatorskom postupku.

Mjere zaštite odnosno opće odredbe i upravni postupak pri zaštiti kulturnih dobara primjenjuju se na građevine (parcele) koje su: zaštićene (Z) i preventivno zaštićene (P).

Za sve zahvate na građevinama, građevnim sklopovima, predjelima (zonama) i lokalitetima, za koje je ovim Prostornim planom utvrđena obaveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine – Konzervatorski odjel u Požegi, Trg Matka Pejića 3) potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti:

- posebne uvjete ili potvrdu glavnog projekta (u postupku ishođenja lokacijske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta)
- prethodno odobrenje (u postupku ishođenja građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta, odnosno za sve zahvate na zaštićenim kulturnim dobrima)
- nadzor u svim fazama radova koju provodi Konzervatorski odjel u Požegi.

Zaštićenim kulturnim dobrima, na koja se obvezatno primjenjuje navedeni postupak, smatraju se kulturna dobra koja su upisana u Registar kulturnih dobara RH, odnosno koja su kategorizirana kao zaštićena i preventivno zaštićena kulturna dobra te kulturna dobra predložena za registraciju.

Detaljne mjere zaštite za pojedino zaštićeno ili preventivno zaštićeno kulturno dobro određene su rješenjem o njegovoj trajnoj ili preventivnoj zaštiti.

Mišljenje se može zatražiti i za građevine izvan područja zaštite, osobito u dijelu koji graniči sa zaštićenim predjelom, ako se građevine nalaze na osobito vidljivim mjestima važnim za sliku naselja i krajobraza.

Članak 722. **3.1.2.**

Za kulturna dobra za koja je u tijeku postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra primjenjuju se sljedeće mjere zaštite:

- očuvanje i obnova tradicijskog graditeljstva i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- očuvanje povijesne slike, volumena i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih vizura
- čuvanje u izvornom izgledu i funkciji povijesnih građevina i građevina izgrađenih u duhu tradicijskog graditeljstva.

Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu, koja je u postupku utvrđivanja svojstva kulturnog dobra, te kod koje će biti utvrđena svojstva kulturnog dobra kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadajuća parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesni dio.

Članak 723. **3.1.2.**

Na području Grada Pakraca evidentirana su slijedeća kulturna dobra:

Tablica br. 14. – tabelice se dosta razlikuju, donja plava tabelica u skladu s zahtjevom

Evidentirana kulturna dobra (E) na području Grada Pakraca					
Broj	**Mjesto**	**Kulturno dobro**	**Adresa**	**Status/ Broj Registra**	**Vrsta**
1.	Badljevina	Kapela	Badljevina	E	sakralni
2.	Badljevina	Antičko naselje "Filjak"	Badljevina	E	arheološki
3.	Badljevina	Prapovijesno naselja "Gradina"	Badljevina	E	arheološki
4.	Badljevina	Antičko naselje "Gradina"	Badljevina	E	arheološki
5.	Badljevina	Srednjovjekovno naselje "Gradina"	Badljevina	E	arheološki

6.	Badljevina	Antičko naselje i nekropola "Zidina"	Badljevina	E	arheološki
7.	Badljevina	Karanovac I, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno naselje	Badljevina	E	arheološki
8.	Badljevina	Karanovac II, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno naselje	Badljevina	E	arheološki
9.	Badljevina	Spanjske luke, srednjovjekovno nalazište	Badljevina	E	arheološki
10.	Branešci	"Zidina ili Klisa", prapovijesno nalazište	Branešci	E 1344	arheološki
11.	Brusnik	Antičko naselje "Selište"	Brusnik	E	arheološki
12.	Bučje	Prapovijesno naselje na brijegu kod Bučja	Bučje	E	arheološki
13.	Bučje	"Zidina" srednjovjekovno nalazište	Bučje	E 1349	arheološki
14.	Cikote	"Kamen" prapovijesno nalazište	Cikote	E 1351	arheološki
15.	Dereza	Prapovijesno nalazište	Dereza	E	arheološki
16.	Donja Obrižež	Crkva sv. Marije Magdalene	Donja Obrižež	E	sakralni
17.	Donji Grahovljani	Prapovijesna i antička nekropola "Staro groblje"	Donji Grahovljani	E	arheološki
18.	Gornja Obrižež	Krajinsko brdo, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 19+170 – 19+420 N 45°26.879' E 17°10.272'	E	arheološki
19.	Gornja Šumetlica	Mlin kašikar	Gornja Šumetlica	E 2132	etnološki
20.	Gornja Šumetlica	Prapovijesno naselje "Selište"	Gornja Šumetlica	E	arheološki
21.	Gornji Grahovljani	Prapovijesno naselje	Gornji Grahovljani	E	arheološki
22.	Koturić	Srednjovjekovno nalazište "Selište"	Koturić	E 1359	arheološki
23.	Kričke	Prapovijesno nalazište "Repište"	Kričke	E 1361	arheološki
24.	Omanovac	Kapela sv. Luke	Omanovac	E	sakralni
25.	Omanovac	Lipovo 1, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 17+520 - 17+800 N 45°29.103' E 17°10.602'	E	arheološki
26.	Omanovac	Lipovo 2, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 18+100 – 18+350 N 45°29.387' E 17°11.181'	E	arheološki
27.	Pakrac	Jednokatnica Filipović	Braće Radića 1	E	profani
28.	Pakrac	Stari hotel	Trg dr.I.Šretera 1	E	profani
29.	Pakrac	Zgarda stare škole	Braće Radića 13	E	profani
30.	Pakrac	Stambeno-poslovna jednokatnica	Hrvatskih velikana 10	E	profani
31.	Pakrac	Ugaona jednokatnica	Trg dr.F.Tuđmana 2	E	profani
32.	Pakrac	Jednokatnica	Gojka Šuška 2	E	profani
33.	Pakrac	Učenički dom	Hrvatskih velikana 11	E	profani

34.	Pakrac	Vatrogasni toranj	Trg 76.bataljuna 8	E	profani
35.	Pakrac	Stambeno-poslovna jednokatnica	Trg 76.bataljuna 1	E	profani
36.	Pakrac	Prizemnica	Bolnička 1	E	profani
37.	Pakrac	Prizemnica	Strossmayerova 28	E	profani
38.	Pakrac	Stambeno-poslovna jednokatnica	Hrvatskih velikana 8	E	profani
39.	Pakrac	Župni ured	Strossmayerova 1	E	sakralni
40.	Pakrac	Prizemnica	Strossmayerova 3	E	sakralni
41.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 22	E	profani
42.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 24	E	profani
43.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 26	E	profani
44.	Pakrac	Stambeno-poslovna katnica	A.Cesarca 1	E	profani
45.	Pakrac	Stambena prizemnica	Bolnička 11	E	profani
46.	Pakrac	Stambena prizemnica	Trg dr.I.Šretera 3,4	E	profani
47.	Pakrac	Inventar Episkopske crkve sv. Duha	Trg J.Jelačića13	E 170	pokretni
48.	Pakrac	Inventar župne crkve Uznesenja BDM	Pakrac	E 171	pokretni
49.	Pakrac	Prapovijesno naselje Nova ulica	Pakrac	E	arheološki
50.	Pakrac	Prapovijesno naselje Vinograd Vaniček	Pakrac	E	arheološki
51.	Pakrac	Antičko nalazište 4. zgrada	Matice hrvatske	E	arheološki
52.	Pakrac	Prapovijesno naselje iza župne crkve	Pakrac	E 1363	arheološki
53.	Pakrac	"Gavrinica-Čimen" prapovijesno nalazište	Pakrac	E 1366	arheološki
54.	Pakrac	Stambena katnica	Bolnička 18	E	profani
55.	Pakrac	Stambena katnica	Gojka Šuška 2	E	profani
56.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 1	E	profani
57.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 5	E	profani
58.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 10	E	profani
59.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 12	E	profani
60.	Pakrac	Stambena katnica	Kralja Tomislava 14	E	profani
61.	Pakrac	Stambena prizemnica	Kralja Tomislava 18	E	profani
62.	Pakrac	Stara pekara	Matije Gupca 14	E	profani
63.	Pakrac	Munjara	Prolaz baruna Trenka 15	E	profani
64.	Pakrac	Poslovna prizemnica	Braće Radića 3a	E	profani
65.	Pakrac	Stambena prizemnica	Strossmayerova 11	E	profani
66.	Pakrac	Stambena prizemnica	Strossmayerova 41	E	profani
67.	Pakrac	Katnica	Trg J.Jelačića 3	E	profani
68.	Pakrac	Zgrada suda	Trg J.Jelačića 4	E	profani
69.	Pakrac	Katnica	Trg J.Jelačića 8	E	profani

70.	Pakrac	Katnica	Trg J.Jelačića 9	E	profani
71.	Pakrac	Katnica	Trg J.Jelačića 14	E	profani
72.	Ploštine	Crkva sv. Antuna Padovanskog	Ploštine	E	sakralni
73.	Prekopakra	Matkovac – Ravneš 1, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 23+670 – 24+220 N 45°26.642' E 17°09.651'	E	arheološki
74.	Rogulje	Srednjovjekovno nalazište	Rogulje	E 1368	arheološki
75.	Tisovac	Srednjovjekovno nalazište "Gradski"	Tisovac	E 1372	arheološki
76.	Veliki Banovac	Krušna peć i bunar	Veliki Banovac 35	E 2140	etnološki
77.	Veliki Banovac	Crkva sv. Jovana	Veliki Banovac	E	sakralni
78.	Veliki Banovac	Kapela sv. Antuna	Veliki Banovac	E	sakralni
79.	Veliki Banovac	Crkva sv. Marije Pomoćnice	Veliki Banovac	E	sakralni

Evidentirana kulturna dobra (E) na području Grada Pakraca					
Broj	**Mjesto**	**Kulturno dobro**	**Adresa**	**Status/ Broj Registra**	**Vrsta**
1.	Badljevina	Antičko naselje "Filjak"	Badljevina	E	arheološki
2.	Badljevina	Crkvište, arheološko nalazište	Badljevina	E	arheološki
3.	Badljevina	Karanovac I, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno naselje	Badljevina	E	arheološki
4.	Badljevina	Karanovac II, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno naselje	Badljevina	E	arheološki
5.	Badljevina	Spanjske luke, srednjovjekovno nalazište	Badljevina	E	arheološki
6.	Branešci	"Zidina ili Klisa", prapovijesno nalazište	Branešci	E 1344	arheološki
7.	Brusnik	"Selište", antičko nalazište (rimski nadgrobni spomenik)	Brusnik	E	arheološki
8.	Brusnik	Arheološko nalazište (antička keramika i kameni zid)	Brusnik	E	arheološki
9.	Brusnik	Arheološko nalazište (kamena gomila)	Brusnik	E	arheološki
10.	Brusnik	Ograde, arheološko nalazište	Brusnik	E	arheološki
11.	Bučje	Prapovijesno nalazište na brijegu kod Bučja	Bučje	E	arheološki
12.	Cikote	"Kamen" prapovijesno nalazište	Cikote	E 1351	arheološki
13.	Dereza	Prapovijesno nalazište	Dereza	E	arheološki
14.	Donji Grahovljani	Prapovijesna i antička nekropola "Staro groblje"	Donji Grahovljani	E	arheološki
15.	Donji Grahovljani	Zidine, ostaci gradine/gradišta	Donji Grahovljani	E	arheološki
16.	Dragović	Ribnjak, ostaci gradišta	Dragović	E	arheološki
17.	Gornja Obriježi	Krajinsko brdo, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 19+170 – 19+420 N 45°26.879'	E	arheološki

			E 17°10.272'		
18.	Gornja Šumetlica	Prapovijesno naselje "Selište"	Gornja Šumetlica	E	arheološki
19.	Gornja Šumetlica	Kućišta, Lončaruša, arheološko nalazište	Gornja Šumetlica	E	arheološki
20.	Gornja Šumetlica	Rovine, Brezovo polje, arheološko nalazište	Gornja Šumetlica	E	arheološki
21.	Gornji Grahovljani	Prapovijesno naselje	Gornji Grahovljani	E	arheološki
22.	Koturić	Srednjovjekovno nalazište "Selište"	Koturić	E 1359	arheološki
23.	Kraguj	Omanovac-Gradina, ostaci utvrde iz prapovijesti ili srednjeg vijeka	Koturić	E	arheološki
24.	Kričke	Prapovijesno nalazište "Repište"	Kričke	E 1361	arheološki
25.	Kusonje	Police, antičko nalazište (rimski nadgrobni spomenik)	Kusonje	E	arheološki
26.	Kusonje	Lučice, (potencijalno) prapovijesno groblje pod humcima	Kusonje	E	arheološki
27.	Lipovac	Glavica, ostaci groblja	Lipovac	E	arheološki
28.	Omanovac	Lipovo 1, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 17+520 - 17+800 N 45°29.103' E 17°10.602'	E	arheološki
29.	Omanovac	Lipovo 2, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 18+100 – 18+350 N 45°29.387' E 17°11.181'	E	arheološki
30.	Omanovac	Turske kapije, arheološko nalazište	Omanovac	E	arheološki
31.	Omanovac	Mala Gradina, arheološko nalazište	Omanovac	E	arheološki
32.	Omanovac	Kučišta/Pavletićeva Kučišta, arheološko nalazište	Omanovac	E	arheološki
33.	Omanovac	Velika Gradina, arheološko nalazište	Omanovac	E	arheološki
34.	Pakrac	"Gavrinica-Čimen" prapovijesno nalazište	Pakrac	E 1366	arheološki
35.	Pakrac	Ulica Matice hrvatske, antičko nalazište	Ulica Matice hrvatske kod kbr. 4, Pakrac	E	arheološki
36.	Pakrac	Prapovijesno naselje, iza župne crkve	Pakrac	E	arheološki
37.	Pakrac	Vinograd Vaniček, prapovijesno nalazište	Pakrac	E	arheološki
38.	Pakrac	Tržnica, srednjovjekovno nalazište	Lokacija današnje tržnice u Pakracu, sjeverno uz ulicu Matice hrvatske; k. o. Pakrac, k. č. br. 470/7	E	arheološki
39.	Prekopakra	Matkovac – Ravneš 1, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 23+670 – 24+220 N 45°26.642' E 17°09.651'	E	arheološki
40.	Prekopakra	Srednjovjekovno nalazište	Prekopakra	E	arheološki
41.	Rogulje	Srednjovjekovno nalazište	Rogulje	E 1368	arheološki
42.	Tisovac	Srednjovjekovno nalazište "Gradski"	Tisovac	E 1372	arheološki

43.	Tisovac	Bukovik/Turski grad/Turska kula, ostaci utvrde	Tisovac	E	arheološki
44.	Veliki Budići	Zidine, Osoje, prapovijesno nalazište	Lokacije 45.4623827, 17.4161103; 45.4629046, 17.4151306; 45.4650058, 17.4153042	E	arheološki

Članak 724. 3.1.2.

Kulturna dobra orijentacijski su naznačena na kartografskom prikazu br. 3.A., a utvrđuju se sukladno članku 9. ovih Odredbi. Zaštićenim kulturnim dobrom imaju se, prema Odredbama ovog Plana, smatrati i sva kulturna dobra koja će se, nakon donošenja PPUG-a Pakraca, još zaštititi sukladno posebnom zakonu.

Naknadne izmjene ili dopune posebnih uvjeta korištenja prostora koje se odnose na zaštitu kulturno - povijesnih vrijednosti, kao i izmjene upisa u registar zaštićenih kulturnih dobara ne smatraju se izmjenom ovog plana.

Nepokretna kulturna dobra podliježu pravima i obvezama iz posebnog zakona o zaštiti kulturnih dobara bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite.

Članak 725. 3.1.2.

Kulturna dobra iz članaka 720. i 723. ovih Odredbi, kao i tradicijske građevine iz članka 741. smatraju se zaštićenima prostorno-planskim mjerama ovog Plana, trajno ili do provođenje procedure zaštite temeljem posebnog zakona.

Članak 726. 3.1.2.

Za zahvate na kulturnim dobrima lokalnog značenja, koja su predložena za zaštitu (L) i ostalim evidentiranim kulturnim dobrima (E), kao i za tradicijske građevine iz članka 741., koje se štite samo prostorno-planskim mjerama ovog Plana, nije obvezan upravni postupak propisan u članku 721., ali je potrebno zatražiti savjetodavno sudjelovanje službe zaštite, odnosno stručno mišljenje Konzervatorskog odjela.

Mišljenje se može zatražiti i za građevine izvan predjela zaštite, osobito u dijelu koji graniči sa zaštićenim predjelom, ako se građevine nalaze na osobito vidljivim mjestima važnim za sliku naselja ili krajobraza.

Za evidentirane građevine (E) kao i za one od lokalnog značaja (L) mjere zaštite i obnove provodi lokalna uprava na temelju općih preporuka i Odredbi ovog Plana.

Za evidentirane građevine (E), kao i za one od lokalnog značaja (L), preporuča se primjena sljedećih mjera:

- Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno sa njihovim okolišem (vrtom, voćnjakom, dvorištem, pristupom i sl.).
- Oko pojedinačnih građevina istaknutih Planom pridržavati se principa "zaštite ekspozicije" - ne dozvoljava se izgradnja predimenzioniranih zgrada neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na predmetno dobro ili s njega na kontaktni okoliš.
- Starije vrednije zgrade i skupine tradicijskog graditeljstva obnavljati u izvornom stanju.
- Raznim mjerama na razini lokalne zajednice poticati obnovu i održavanje starih, umjesto izgradnje novih kuća.
- Na jednoj građevnoj parceli mogu se dozvoliti dvije stambene zgrade u slučaju da se radi o očuvanju vrijedne tradicijske kuće uz koju se, na parceli u graditeljski skladnoj cjelini sa zatečenim ambijentom, može predvidjeti izgradnja nove kuće. Preporuča se staru kuću sačuvati i obnoviti, te ju koristiti za stanovanje, poslovni prostor ili u turističke svrhe (seoski turizam).
- Kod izdavanja uvjeta za izgradnju bilo koje vrste zgrade potrebno je paziti na mikroambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlocrtom i visinskim

veličinama postojeće zgrade (ili postojećih zgrada) kako bi se ustrojio skladan graditeljsko-ambijentalni sklop.

- Vrijedne gospodarske zgrade izgrađene u naseljima moraju se sačuvati bez obzira na nemogućnost zadržavanja njihove izvorne namjene, te se mogu prenamijeniti u poslovne prostorije ili u svrhu predstavljanja i promidžbe tradicijskog graditeljstva. Izgradnju novih gospodarskih, pomoćnih i drugih objekata na parceli potrebno je definirati kao prizemne objekte koje je moguće graditi na liniji parcele, odnosno poprečno po cijeloj širini parcele, čime se diferencira stambeno od gospodarskog dvorišta.
- Nove gospodarske i stambene zgrade mogu se graditi od drveta sa pokrovom od crijepa ili šindre, što predstavlja tradicijske materijale (dodatnom obradom treba osigurati njegovu zaštitu od požara, atmosferilija i drugih oštećenja) ili zidanjem no tipološki, oblikovno i gabaritno usklađene sa zatečenim ambijentom.
- Dugačka parcela okomita na ulicu, kvaliteta je koju treba zadržati. Takav oblik parcele najlogičniji je i funkcionalno najprihvatljiviji poljodjelskom kućištu. Zadržavanjem tradicijskog položaja kuće na parceli sa smještajem na regulacijskoj liniji i populariziranjem povijesnih tipova sa zabatnim pročeljem na ulicu, a jednim uzdužnim zidom na susjednoj međi i sličnog tipa samo paralelnog sa ulicom, sačuvala bi se osnovna dispozicija kućišta i izgled sela.
- Novu izgradnju treba ograničava se ovim Odredbama na spomenuta dva tipa, osobito u blizini centara naselja. Pri tome se preporuča ograničiti širinu izgradnje do maksimalno 6 m, dok dužina ovisi o potrebi vlasnika, pri čemu treba favorizirati izdužene, pravokutne, a ne kvadratične tlocrtne oblike. Odnos širine prema dužini kuće trebao bi biti minimalno 1:2. Po tipologiji kuću je moguće graditi i u obliku slova L uz mogućnost izvedbe kolnog ulaza, ako ulično krilo zauzima širinu cijele parcele. Visina nove izgradnje je prizemna ili P + potkrovlje, a izuzetno u središtu naselja za poslovne ili javne zgrade je maksimalno P+1, maksimalne širine 8 m, sa visinama etaža od maksimalno 3 metra.
- U oblikovanju gabarita treba koristiti karakteristične značajke tradicijskog načina gradnje što u prvom redu obavezuje na prizemnu izgradnju, te kosi krov pokriven crijepom uz uvažavanje ritma i veličine prozorskih otvora. Novu kuću treba prilagoditi suvremenim uvjetima komfora i standarda. Ulično pročelje kao glavni likovni nositelj identiteta i osebujnosti afiniteta svakog vlasnika treba i može i nadalje zadržati estetsku i simboličku poruku, pri čemu ne bi izostala niti mogućnost ukrašavanja zabata tradicijskim ili suvremenim znamenjem i ukrasima.
- Povijesne građevine potrebno je sačuvati od rušenja ili drastičnijih preoblikovanja te vlasnike takvih objekata raznim mjerama na razini organa lokalne uprave poticati na njihovo očuvanje i održavanje.
- Prilagodbe suvremenom stambenom i gospodarskom standardu dopustive su u interijeru takvih povijesnih građevina dok je pročelje i vanjske gabarite potrebno očuvati u izvornom izgledu.
- U slučaju potpuno dotrajalih građevina koje je nužno ukloniti preporuča se da se novi objekti grade na istoj poziciji (u odnosu na parcelacijske međe, pomak od ulice i položaj unutar parcele) te u približno istim gabaritima kako se u mjerilu ne bi poremetio sklad očuvanog uličnog poteza.
- Prilikom ozelenjavanja parcele u sačuvanim uličnim potezima preporuča se samo sadnja autohtonih biljnih vrsta koje pretežno dominiraju u postojećem zelenom fondu naselja. Postojeću crnogoricu u drvoredima i na drugim javnim površinama treba postupno zamijeniti odgovarajućim listopadnim biljnim vrstama čija je upotreba povijesno potvrđena.

Članak 727. **3.1.2.**

Zaštita kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti podrazumijeva:

- Očuvanje i zaštita prirodnog i kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora nastale funkcionalnom povezanošću arhitektonske baštine i prirodnih osobitosti krajolika
- Poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljoprivrednih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj
- Zadržavanje i korištenje, u najvećoj mogućoj mjeri, povijesnih trasa putova, starih cesta i pješačkih staza
- Očuvanje povijesnih cjelina (sela, zaselaka) u njihovom izvornom okruženju s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom
- Oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti
- Očuvanje i obnovu tradicijskog graditeljstva i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- Očuvanje povijesne slike, volumena i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih vizura
- Zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva sela, zaselaka, brda i potoka, od kojih neka imaju simbolična i povijesna značenja
- Očuvanje prirodnih značajki predjela kao što su obale vodotoka, prirodne šume, bare, rukavci vodotoka, kultivirani krajolik – budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini
- Čuvanje u izvornom izgledu i funkciji povijesnih zgrada; škola, općina, vatrogasnih domova, crkvi, župnih stanova, kapela i poklonaca, i zgrada građenih u duhu tradicijskog graditeljstva

Članak 728. 3.1.2

Na području **kulturno – povijesne cjelina grada Pakraca** utvrđuje se sustav mjera zaštite u skladu s Obveznom uputom o utvrđivanju sustava mjera zaštite za kulturno – povijesne cjeline:

1) **Potpuna zaštita povijesnih struktura (zona A)** – zona izuzetno dobro očuvane i vrijedne povijesne strukture. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni, uvjetuju se mjere cjelovite zaštite i očuvanja svih kulturno povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcija prostora i sadržaja. Na području ove zone strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja stranih ili neprikladnih sačuvanim kulturno-povijesnim vrijednostima. Prilagođavanje postojećih povijesnih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama može se prihvatiti uz minimalne fizičke intervencije u povijesne strukture. Prihvatljive su metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije.
2) **Djelomična zaštita povijesnih struktura (zona B)** – zona različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni, uvjetuje se zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih građevina i drugih za ukupnost određene kulturno-povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Na području ove zone uvjetuju se intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba.

U svim dijelovima grada gdje je, radi zaštite vizura na kulturno-povijesne vrijednosti zona A i B, nužno provesti zaštitu ekspozicije, potrebno je kontrolirati gabarite nove gradnje, kao i građevne intervencije na postojećoj gradnji.

Članak 729. 3.1.2.

Vrijednost i brojnost potencijalnih **arheoloških lokaliteta** i nalazišta upućuje na potrebu za rekognosticiranjem i istraživanjem. Zaštita arheoloških lokaliteta provodi se u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti:

- sanacijom, konzervacijom i prezentacijom vidljivih ostataka građevina, važnih za povijesni i kulturni identitet prostora, odnosno
- odgovarajućom obradom, dokumentiranjem i pohranom u muzejske ustanove predmeta s lokaliteta, koje se obzirom na njihov karakter ne može prezentirati.

Članak 730. 3.1.2.

Zaštita arheoloških nalazišta i nalaza također je regulirana odredbama posebnog zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara koje se primjenjuju na sva arheološka nalazišta do sada poznate arheološke lokalitete, na potencijalne nove arheološke lokalitete, kao i na cijelo područje Grada Pakraca.

Članak 731. Tablice nema u JPT

Arheološka nalazišta na području Grada Pakraca prikazana su u jedinstvenoj tablici kako slijedi:

Tablica br. 15.

PREGLEDNA TABELA ARHEOLOŠKIH LOKALITETA NA PODRUČJU GRADA PAKRACA				
Broj	**Naselje**	**Naziv kulturnog dobra**	**K.O., k.č.br. / položaj**	**Status**
1.	BADLJEVINA	Antičko naselje Filjak	Zapadno od Badljevine	E
2.	BADLJEVINA	Antičko naselje Gradina	Nedaleko željezničke postaje Badljevina, blizu rijeke Bijele	E
3.	BADLJEVINA	Arheološka zona Zidine, antičko i srednjovjekovno naselje i groblje	k. o. Badljevina, k. č. br. 1635/7, 1635/17, 1638/1, 1639/3, 1639/5, 1639/4, 1635/8, 1637/4, 1635/9, 1637/3, 1635/10, 1637/2, 1635/6, 1638/6, 1639/2, 1638/4, 1637/1, 1636/2, 1639/1, 1636/1, 1635/5, 1636/3, 1635/4, 1635/3, 1635/14, 1635/13, 1635/2	**P-6052**
4.	BADLJEVINA	Arheološko nalazište Mali Kraj, neolitičko naselje	k. o. Badljevina, k. č. br. 1254, dio 1256, 1251, 1250, 1249, 1248, 1247, 1232, 1228, 1227/1, 1227/2, dio 1233	**Z-u postupku**
5.	BADLJEVINA	Karanovac I, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno naselje	k. o. Badljevina, k. č. br. 1702/3, 1703/25, 1703/26, 1703/27, 1703/28, 1703/29, 1703/30, 1703/31, 1703/32, 1703/33, 1703/34, 1703/35, 1703/36, 1707/1	E
6.	BADLJEVINA	Karanovac II, nalazište iz srednjeg i novog vijeka	k. o. Badljevina, k. č. br. 1702/29, 1702/30	E
7.	BADLJEVINA	Prapovijesno naselje Gradina	Badljevina	E
8.	BADLJEVINA	Spanjske luke, srednjovjekovno nalazište	k. o. Badljevina,	E

			k. č. br. 1202/44, 1202/45, 1203/5, 1203/6, 1203/7, 1203/8, 1203/9	
9.	BADLJEVINA	Srednjovjekovno naselje Gradina		E
10.	BRANEŠCI	Zidina ili Klisa, prapovijesno nalazište		E
11.	BRUSNIK	Antičko naselje Selište		E
12.	BUČJE	Prapovijesno naselje na brijegu kod Bučja		E
13.	BUČJE	Zidina, srednjovjekovno nalazište		E
14.	CIKOTE	Kamen, prapovijesno nalazište		E
15.	DEREZA	Prapovijesno nalazište		E
16.	DONJI GRAHOVLJANI	Prapovijesna i antička nekropola Staro groblje		E
17.	GORNJA OBRIJEŽ	Krajinsko brdo, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 19+170 – 19+420 N 45°26.879' E 17°10.272'	E
18.	GORNJA ŠUMETLICA	Prapovijesno naselje «Selište»		E
19.	GORNJI GRAHOVLJANI	Prapovijesno naselje		E
20.	KOTURIĆ	Selište, srednjovjekovno nalazište		E
21.	KRIČKE	Repište, prapovijesno nalazište		E
22.	OMANOVAC	Lipovo 1, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 17+520 - 17+800 N 45°29.103' E 17°10.602'	E
23.	OMANOVAC	Lipovo 2, srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 18+100 – 18+350 N 45°29.387' E 17°11.181'	E
24.	PAKRAC	Gavrinica - Čimen, prapovijesno nalazište		E
25.	PAKRAC	Nova ulica, prapovijesno naselje		E
26.	PAKRAC	Prapovijesno naselje	Iza župne crkve	E
27.	PAKRAC	Stari grad u Pakracu, arheološki ostaci srednjovjekovne utvrde ivanovaca s crkvom	k. o. Pakrac, k. č. br. 449/1, 447, 448, 449/3, 449/2, 450, 455, 456, 457, 458 te dijelovi k.č.br. 444, 451/1, 451/2, 462 i 73 i dr. (dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline grada Pakraca, **Z- 2542**)	**P-6347**
28.	PAKRAC	Ulica Matice hrvatske, antičko nalazište	Ul. Matice hrvatske	E
29.	PAKRAC	Vinograd Vaniček, prapovijesno naselje		E

30.	PREKOPAKRA	Matkovac – Ravneš 1, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno nalazište	Trasa brze ceste Daruvar – Lipik, km 23+670 – 24+220 N 45°26.642' E 17°09.651'	E
31.	ROGULJE	Srednjovjekovno nalazište		E
32.	TISOVAC	Gradski, srednjovjekovno nalazište		E

Članak 732. 3.1.2.

Za zaštićene (Z) i preventivno zaštićene arheološke lokalitete (P), navedene u priloženim tablicama, granice rasprostranjenosti utvrđene su katastarskim česticama, a sustav mjera zaštite određen je rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra ili rješenjem o preventivnoj zaštiti

Članak 733.

Prilikom planiranja građevinskih i drugih radova na području zaštićenih (Z) i preventivno zaštićenih (P) arheoloških lokaliteta potrebno je postupiti u skladu sa sustavom mjera zaštite koji je određen rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra ili rješenjem o preventivnoj zaštiti te, ovisno o vrsti zahvata, ishoditi posebne uvjete, odnosno potvrdu glavnog projekta ili prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

O svim površinskim nalazima koji se zateknu na području zaštićenih ili preventivno zaštićenih arheoloških lokaliteta neophodno je izvijestiti Konzervatorski odjel.

Članak 734. 3.1.2.

Kako se evidentiranim arheološkim lokalitetima (E) zbog neistraženosti uglavnom ne mogu utvrditi točne granice te su locirani položajem, površine na tim lokalitetima mogu se koristiti na dosad uobičajen način.

Ukoliko se na istima planira izvođenje građevinskih i drugih radova preporučuje se zatražiti stručno mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela i osigurati arheološki nadzor tijekom radova. Ukoliko se tijekom nadzora ustanove kulturni slojevi s nalazima, investitor je dužan poštivati i provoditi sve mjere zaštite koje odredi nadležni Konzervator. Na položajima na kojima su zabilježena arheološka nalazišta izvjesna je pojava novih arheoloških nalaza, o čemu je neophodno obavijestiti nadležno tijelo.

Članak 735. 3.1.2.

Arheološkim nalazištima kojima su granice rasprostranjenosti utvrđene prilikom arheološkog rekognosciranja trase brze ceste/Europski koridor E661/ Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Lipik – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica R.Mađarske/, točne međe bit će određene u postupku donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti ili utvrđivanju svojstva kulturnog dobra. Do donošenja navedenog rješenja arheološka nalazišta predložena za zaštitu trebaju se tretirati kao evidentirana arheološka nalazišta, a zatim u skladu sa sustavom mjera zaštite propisanim rješenjem.

Članak 736. 3.1.2.

Arheološka nalazišta koja se već nalaze u postupku utvrđivanja svojstva kulturnog dobra, odnosno preventivne zaštite imaju se do donošenja potrebnih rješenja tretirati kao evidentirana arheološka nalazišta, a zatim u skladu sa sustavom mjera zaštite propisanim rješenjem.

Članak 737. 3.1.2.

Arheološkim lokalitetom smatra se i ono područje, na cijelom obuhvatu Grada Pakraca, koje do sada nije evidentirano i ne nalazi se u službenom popisu nadležnog konzervatorskog odjela i u ovom Prostornom planu, ukoliko se na njemu pronađu arheološki nalazi.

O svim slučajnim pokretnim ili nepokretnim arheološkim nalazima koji se primijete na području Grada Pakraca, na površini zemlje, pod zemljom ili pod vodom, neophodno je odmah obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel, a predmete predati područnom muzeju.

Ako se kod izvođenja građevinskih ili drugih radova na preostalom području Grada Pakraca zateknu arheološki nalazi, izvođač je dužan radove prekinuti te o nalazima bez odgađanja obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

Članak 738. 3.1.2.

Zabranjuje se pregled arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i područja pojedinačnih arheoloških nalaza, zaštićenih u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, detektorima za metal ili drugim sličnim uređajima u svrhu pronalaženja arheoloških nalaza, bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela.

Članak 739. 3.1.2.

Arheološka istraživanja bilo koje vrste (terenski pregledi, iskopavanja i dr.) i arheološki nadzor nad građevinskim radovima mogu provoditi samo ovlaštene stručne osobe, nakon pribavljenog rješenja o odobrenju nadležnog tijela. Sukladno posebnom propisu o arheološkim istraživanjima, pod arheološkim istraživanjima podrazumijevaju se arheološka iskopavanja (sustavno, zaštitno, revizijsko, probno i arheološki nadzor), arheološki pregledi terena (rekognosciranje i reambulacija) te nedestruktivne metode (geofizička istraživanja i aeroarheologija tj. arheološka zračna fotografija).

Članak 740. 3.1.2.

Za svaku **pojedinačnu povijesnu građevinu** (sakralne građevine, stambene i dr.) kod koje su utvrđena spomenička svojstva kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedan dio. Mjere zaštite odnosno opće odredbe i upravni postupak pri zaštiti kulturno-povijesne baštine primjenjuju se na građevine (parcele) koje su: zaštićene (Z) i preventivno zaštićene (P). Za sve ostale, one Prostornim planom predložene za zaštitu od lokalnog značaja (L) i evidentirane (E) građevine, mjere zaštite i obnove provodi lokalna uprava na temelju općih preporuka i Odredbi ovoga Prostornog plana.

Članak 741. 3.1.2.

Tradicijska arhitektura također se štiti ovim Odredbama, i to na autentičnim lokacijama i s autentičnom namjenom, ali je prihvatljiva mogućnost korištenja građevina za turističke sadržaje, te u okviru etno-sela i/ili muzeja na otvorenom. Potrebno je štititi i njihovo neposredno okruženje sa prirodnim i kultiviranim krajobrazom i ekspozicijama.

Na povijesnim građevinama koje su nositelji identiteta te tradicijskim kućama, mogući su radovi konzervacije uz očuvanje izvornog izgleda i oblikovanja, kao i neophodni radovi građevinske sanacije.

Članak 742. 3.1.2.

Za zaštićena i preventivno zaštićena kulturna dobra, kao i za ona koja se nalaze u postupku utvrđivanja svojstva kulturnog dobra te kod kojih će tek biti utvrđena svojstva kulturnog

dobra, navedena u tablicama iz članaka 718. i 719. ovih Odredi, kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadajuća čestica ili, ako je to posebno istaknuto, njezin povijesno vrijedni ambijent (dio).

Članak 743. 3.1.2.

Za kulturno–povijesnu urbanističku cjelinu grada Pakraca granice zaštite određene su na kartografskom prikazu br. 3.A.

Za evidentirana kulturna dobra nisu određene prostorne međe prema katastarskim česticama, nego su ista locirana položajem.

Članak 744. 3.1.2.

Vlasnici (korisnici) građevina kod kojih su utvrđena spomenička svojstva (Z, P), te vlasnici (korisnici) građevina kod kojih je u tijeku postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra mogu putem nadležnog Konzervatorskog odjela, Uprave za zaštitu kulturne baštine iz državnog proračuna zatražiti novčanu potporu za održavanje i kvalitetnu obnovu povijesno vrijednih zgrada.

7. Gospodarenje otpadom

Članak 745.

Na području Grada Pakraca osigurani su uvjeti i provedba propisanih mjera gospodarenja otpadom a temeljem važećih zakona i propisa, Strategije i Plana gospodarenja otpadom RH te temeljem Plana gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije i Planom gospodarenja otpadom Grada Lipika i Grada Pakraca, kao zajedničkog dokumenta .

Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva održivog gospodarenja otpadom utvrđene Planom gospodarenja otpadom Grada Lipika i Grada Pakraca potrebno je provoditi i usklađivati s važećom zakonskom regulativom.

Članak 746.

Na području Grada Pakraca je osigurano obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom, te odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Prilikom skupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz njega se izdvaja opasni otpad. Opasni otpad mora se odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati te skladištiti i prevoziti odvojeno, svaka vrsta opasnog otpada za sebe i odvojeno od neopasnog i miješanog komunalnog otpada te biorazgradivog komunalnog otpada, u skladu s posebnim zakonom o otpadu.

Država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom te za isto osigurava uvjete i propisuje mjere, a Županija na svom području osigurava provedbu tih mjera.

Članak 747. 1.4.11.

Zbrinjavanje miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog, neopasnog proizvodnog i inertnog otpada za pakračko područje rješava se na lokaciji “Crkvište” na području Grada Pakraca, na k.č.br. 546/1 k.o. Kusonje.

Sukladno važećem Planu gospodarenja otpadom RH i drugim propisima, određena je uspostava regionalnog centra za gospodarenje otpadom (RCGO) „Šagulje“ na području Brodsko-posavske županije, kao centralnog mjesto za obradu i zbrinjavanje otpada, a nakon dovršetka istoga.

Na području Grada Pakraca predviđena je izgradnja pretovarna stanice za predaju miješanog komunalnog otpada RCGO „Šagulje“.

Pretovarna stanica je građevina za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema centru za gospodarenje otpadom „Šagulje“ i realizirati će se u sklopu projekta izgradnje RCGO „Šagulje“..

Pretovarna stanica planira se na k.č.br. 691/24 k.o. Kusonje, također na lokalitetu „Crkvište“.

Članak 748. **1.4.11.**

No na lokaciji „Crkvište“, na zemljištu oznake k.č.br. 552, 549/1, 549/2, 691/27, 546/1 k.o. Kusonje, je i nakon zatvaranja i sanacije odlagališta, predviđeno provoditi aktivnosti vezane uz održivo gospodarenje otpadom koje je u nadležnosti provedbe JLS, uspostavom lokalnog reciklažnog centra i uređenje pretovarne stanice (transfer stanice) za predaju najmanje ostatnog dijela komunalnog otpada (komunalni otpad koji ostane nakon izdvajanja korisnih i opasnih dijelova otpada iz kućanstava i sličnog otpada iz obrta, industrije i ustanova) nastao na području teritorijalne nadležnosti, za predaju RCGO-u „Šagulje“, nakon što isti bude izgrađen i ustrojen, na daljnje postupanje i zbrinjavanje.

- centra za ponovnu uporabu
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)
- površina za odlaganje i obradu (biološku) odvojeno prikupljenog bio otpada
- reciklažno dvorište za građevinski otpad

Članak 749. **1.4.11.**

Privremeni smještaj otpada može se osigurati u građevini za skladištenje otpada – skladištu, do njegove oporabe i/ili zbrinjavanja.

Proizvođač otpada namijenjenog oporabi ili zbrinjavanju može vlastiti proizvedeni otpad privremeno skladištiti na za to namijenjenom prostoru unutar svojeg poslovnog prostora.

Članak 750. **1.4.11.**

Ostala odlagališta moraju se zatvoriti i sanirati. Prostor odlagališta se nakon njihovog zatvaranja može koristiti sukladno odredbama koje se odnose na korištenje prostora i gradnju van građevinskih područja.

Članak 751. **1.4.11.**

Jalovinu nastalu tijekom eksploatacije mineralnih sirovina odlagati na postojećim jalovištima. Prilikom registracije novih eksploatacijskih polja u tijeku ishođenja lokacijske dozvole nužno je predvidjeti i površinu za odlaganje jalovine te istu obraditi tijekom izrade rudarskog projekta eksploatacijskog polja.

Članak 752.

Prema Pravilniku o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova, Grad Pakrac je dužan odrediti lokaciji za odlaganje viška iskopa, koje mogu biti privremenog karaktera. Smještaj te lokacije je u sklopu reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Ako zbog opravdanih razloga (npr. udaljenosti transporta na definirane lokacije za smještaj viška iskopa) moguće je donijeti drugačiju odluku o novim privremenim lokacijama i na drugim mjestima.

Članak 753. **1.4.11.**

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište za potrebe Grada Pakraca riješeno je u sklopu sanacije odlagališta komunalnog otpada „Crkvište“, a nalazi se na k.č. br. 546/1 k.o. Kusonje.

Davatelj usluge osigurat će i odvojeno sakupljanje komunalnog otpada u svakom naselju putem mobilnog reciklažnog dvorišta te je potrebno utvrditi vremenski period u kojem će se mobilno reciklažno dvorište nalaziti na određenoj lokaciji, a sukladno važećoj Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Članak 754.

Potrebno je, na način određen posebnim propisima, osigurati odvojeno sakupljanje otpadne ambalaže (otpadnog papira, otpadne plastike, otpadnog metala i otpadnog stakla).

U reciklažnom dvorištu građani bi, osim vrsta otpada navedenih u prethodnom stavku, mogli odlagati i ostale vrste komunalnog otpada (problematični otpad, otpadni papir, otpadni metal, otpadno staklo, otpadna plastika, otpadni tekstil, krupni (glomazni) otpad, ulja i masti, boje, deterdženti, lijekovi, baterije i akumulatori, električna i elektronička oprema, građevni otpad iz kućanstva[4] i ostalo po pravilniku o gospodarenju otpadom.

Članak 755. 1.4.11

Reciklažno dvorište za građevni otpad namijenjeno je razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada sa područja Općine, koji je nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina te otpad nastao od iskopanog materijala koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine.

Reciklažno dvorište za građevni otpad s područja Grada Pakraca planira se na lokaciji „Crkvište“, u sklopu planiranog reciklažnog centra.

Članak 756. 1.4.11.

Grad Pakrac dužan je, sukladno Zakonu, sudjelovati u sustavu sakupljanja azbestnog otpada. Prema Planu gospodarenja otpadom Grada Lipika i Grada Pakraca, Grad Pakrac sudjeluje u izradi studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama te u izgradnji odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest.

Otpad koji sadrži azbest odlaže se na posebno predviđenu plohu na odlagalištu otpada. Ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest na području Požeško-slavonske županije nalazi se na lokaciji „Vinogradine“ Požega.

Članak 757. 1.4.11

Kao lokacija za odlaganje miješanog građevnog otpada koji ne sadrži opasne tvari sukladno posebnim propisima i otpad od rušenja objekata na području Grada Pakraca određuje se na zemljištu oznake k.č. br. 637, 636/4 i dijela 638/2 k.o. Prekopakra.

Članak 758. 1.4.11.

Ukoliko i kada se temeljem posebnog propisa, zakona ili odluke nadležnog tijela status centra za gospodarenje otpadom, kao i status bilo koje druge lokacije za odlaganje otpada određene ovim Planom, promijeni, isto se neće smatrati odstupanjem od Plana već će se navedene lokacije tretirati sukladno posebnom propisu ili aktu koji je na snazi.

Članak 759.

Količine otpada moraju se smanjiti na način odvojenog sakupljanja na mjestu nastanka i iskorištavanja korisnih sastojaka iz otpada - reciklaže otpada te korištenjem bio-otpada za

[4] odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

proizvodnju komposta u okviru domaćinstava s okućnicom, odnosno u okviru površina za odlaganje i obradu (biološku) odvojeno prikupljenog bio otpada na lokaciji „Crkvište“.

Članak 760.

Na javnim površinama na području Grada postaviti zelene otoke sa pojedinačnim spremnicima putem kojih bi se organiziralo odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, stakla, plastike i tekstila. Nove zelene otoke moguće je formirati, ovisno o gustoći naseljenosti, na lokacijama na kojima se ukaže potreba, na javnim površinama koje su pristupačne za dopremu otpada, na način da ne ometaju kolni i pješački promet.

Mikrolokacije "zelenih otoka" određivat će Grad Pakrac i lokalno komunalno poduzeće.

Članak 761.

Opasni otpad mora se skupljati, skladištiti i prevoziti odvojeno, svaka vrsta opasnog otpada za sebe i odvojeno od neopasnog i komunalnog otpada.

Sukladno odredbama posebnog zakona te Strategiji i Programu prostornog uređenja RH, privremeno skladištenje opasnog otpada treba organizirati u okviru lokacije budućeg regionalnog centra za obradu i zbrinjavanje opasnog otpada na području Županije. Do uređenja lokacije budućeg centra za obradu i zbrinjavanje opasnog otpada u Županiji opasni otpad se mora prikupljati, privremeno skladištiti i zbrinjavati na mjestima njegovog nastajanja uz provedbu zakonom propisanih mjera zaštite.

Članak 762.

Zbrinjavanje otpada životinjskog tkiva može se vršiti isključivo u kafilerijama, sukladno posebnom propisu.

Lokaciju za privremeno sabiralište i/ili kafileriju određuje Grad u suradnji s nadležnim tijelima i sukladno posebnom propisu iz prethodnog stavka.

Članak 763. 1.4.11.

Kućanstva u objektima individualnog stanovanja koja samostalno koriste spremnike otpada za miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad, moraju na zemljištu u vlasništvu ili na kojem imaju pravo korištenja, odrediti mjesto za privremeno odlaganje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, primjereno ga zaštititi, oblikovati i uklopiti u okoliš, tako da bude smješteno na dostupnom i uočljivom, ali ne dominantnom mjestu, te u skladu s uvjetima pružatelja javne usluge.

Članak 764. 1.4.11.

Na području Grada Pakraca djelatnost javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i postupak odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada obavlja tvrtka Komunalac d.o.o., Pakrac i/ili drugi davatelj usluge sukladno važećim zakonskim propisima.

Odlukom o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Grada Pakraca, a sukladno s odredbama zakona, određeni su kriteriji i način pružanja usluga.

Miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad prikuplja se u označenim spremnicima za miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad ili u označenim vrećicama za miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad.

Sav komunalni otpad prikupljati isključivo u odgovarajuće spremnike za otpad, na za to predviđena mjesta, sukladno vrsti otpada i namjeni spremnika,

U najvećoj mogućoj mjeri odvojeno prikupljati pojedine vrste komunalnog otpada za koje davatelj usluga omogući odvojeno odlaganje u posebne spremnike na mjestu nastanka odnosno u posebne spremnike za pojedine vrste otpada koji se nalaze na za tu namjenu uređenim javnim površinama i u reciklažnim dvorištima,

Spremnike za otpad držati na mjestu određenom za njihovo držanje i ne premještati ih bez suglasnosti davatelja usluga,

Za postavljanje spremnika potrebno je osigurati odgovarajuće prostore kojima se neće ometati kolni i pješački promet te koji će po mogućnosti biti ograđeni tamponom zelenila, ogradom ili sl.

8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 765.

Za područje Grada Pakraca, treba izvršiti inventarizaciju svih zagađivača na području Grada te Programom mjera zaštite okoliša na području Grada Pakraca, propisati mjere za uklanjanje štetnih utjecaja na okoliš.

Članak 766.

Ovisno o odabranom sustavu praćenja stanja okoliša na razini Županije, Grad je obvezan uključiti se u navedeni sustav, odnosno uspostaviti vlastiti.

Članak 767.

U skladu s propisima o zaštiti okoliša i Planom intervencija u zaštiti okoliša (Narodne novine broj 82/99, 86/99 i 12/01) Grad je dužan izraditi svoj Plan intervencija u zaštiti okoliša na području Grada Pakraca.

Članak 768. **3.2.1.1.**

Na području Grada utvrđene su slijedeća oštećena ili ugrožena područja:

- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena (dolomita) "Šumetlica"
- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena "Fukinac" (dijelom u Požeško-slavonskoj županiji)
- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Novo Selo" (Španovica)
- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Branešci"
- divlja odlagališta otpada,
- područje pojačane erozije tla,
- područje zagađenosti minsko – eksplozivnim sredstvima.

Članak 769. **3.2.1.1.**

Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti slijedeće mjere:

- dovršiti glavni kolektor i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda za naselja Pakrac – Lipik, u smislu izvedbe biološkog dijela uređaja – što je obuhvaćeno projektom „Aglomeracije“

- izgraditi četiri planirana uređaja za predtretman/pročišćavanje otpadnih voda
- eksploatacijska polja se u tijeku i nakon završetka eksploatacije moraju sanirati sukladno načinu sanacije utvrđenom u rudarskom projektu,
- divlja odlagališta otpada moraju se sanirati,
- provoditi razminiranje prema prioritetima Grada

Članak 770. 3.2.1.2. zaštita tlo

Za sprječavanje erozije tla i sanaciju područja pojačane erozije potrebno je poduzeti slijedeće mjere:

- utvrditi područja zabrane sječe i čišćenja šuma,
- vršiti pošumljavanje s autohtonim vrstama i grmolikim raslinstvom, uz istovremeno terasiranje gdje god je to moguće,
- poljoprivredne površine obrađivati konturno, paralelno sa slojnicama, a ratarske kulture zamjenjivati višegodišnjim kulturama,
- vinograde saditi u redovima paralelnim sa slojnicama,
- površine zatravnjivati uz odvodnjavanje i konzervaciju vlage.

Članak 771.

Potrebno je izraditi Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka koji donosi Gradsko vijeće, i to za ona područja Grada u kojima je razina onečišćenosti zraka iznad tolerantnih vrijednosti, a u skladu s odredbama posebnog zakona o zaštiti zraka. Gradsko vijeće, temeljem procijenjene razine onečišćenosti, u slučaju da je ta razina viša od graničnih vrijednosti, uspostavlja lokalnu mrežu za praćenje kakvoće zraka.

Članak 772.

Za područje Grada potrebno je izraditi kartu buke, sukladno posebnom propisu. U slučaju da se kartom buke utvrde područja buke većeg intenziteta od dozvoljenog posebnim propisom, potrebno je provesti mjere zaštite od buke, sukladno uvjetima i obilježjima područja (zelenilom, ogradama i sl.).

Članak 773.

Za sve zahvate za koje postoje rizici moraju se uzeti u obzir rezultati Strateške studije o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije koja je izrađena za Prostorni plan Požeško-slavonske županije, ali je obuhvatila i sve značajne zahvate na području Grada Pakraca.

Članak 774.

Određivanje obveze provedbe postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, kao i sama procjena, provodi se u skladu s odredbama posebnih propisa.

Članak 775.

Ostale mjere zaštite okoliša provodit će se sukladno posebnim propisima te uvjetima i mjerama utvrđenim ovim Planom, i to:

A) Zaštita tla – 3.2.1.1.

- obradivo tlo, potrebno je koristiti u skladu s PPUG Pakrac, kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjene prostora/površina" i prema odredbama ovog Plana, odnosno gradnjom unutar utvrđenih građevinskih područja, a ukoliko se ne koristi u navedene svrhe, potrebno ga je pošumiti autohtonim biljnim vrstama.

- obradivo tlo nije dozvoljeno devastirati iskopom, koji nema poljoprivrednu namjenu, niti je na njemu dozvoljeno vršiti radnje asfaltiranja, betoniranja, te navoza, razastiranja ili nabijanja različitog dovezenog materijala po površini, odnosno vršiti druge radnje koje mogu dovesti do smanjenja kvalitete u smislu poljoprivredne proizvodnje.
- površine obradivog tla nije dozvoljeno ograđivati, ukoliko nisu uređene kao izdvojena građevinska područja prema uvjetima iz poglavlja 2.3.1., te trajni nasadi ili izdvojena poljoprivredna gospodarstva, prema uvjetima iz poglavlja 2.3.2. ove Odluke.
- određivanje točne trase prometnica unutar dozvoljenog koridora na način da se u što većoj mjeri spriječi fragmentacija poljoprivrednog zemljišta te da se u što manjoj mjeri presijecaju postojeće poljoprivredne površine, odnosno da se iste polažu po granicama parcela ili koristeći postojeće poljske putove,
- gradnjom van građevinskih područja sukladno uvjetima iz poglavlja 2.3.2. ovih Odredbi,
- načinom vođenja infrastrukture utvrđenim u PPUG-u Pakraca i sukladno člancima 512. – 520. te 611. ovih Odredbi, te uz najveću moguću zaštitu poljoprivrednog zemljišta prilikom određivanja infrastrukturnih trasa
- na obradive površine može se razastirati, odnosno izlijevati sadržaj iz gnojnih jama, u skladu s Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima, samo ukoliko je u potpunosti biološki razgradiv, odnosno ukoliko u njemu nema primjesa tvari štetnih za tlo, vode, te uzgoj usjeva ili konzumaciju konačnog poljoprivrednog proizvoda.
- u cilju formiranja obradivih tla različitih proizvodnih kvaliteta, a time i stvaranja mogućnosti razvoja ekološke i biološke poljoprivredne proizvodnje, obradivo tlo na prostoru Općine razdijeljeno je na površine na kojima se može obavljati poljoprivredna proizvodnja s različitim stupnjem ekološke osjetljivosti.
- radi zaštite tla na Papuku od učinaka erozije, potrebno je u kontaktnim prostorima naselja, a posebno na područjima vinograda i voćnjaka održavati, odnosno proširivati manje šumske zajednice (unutar Parka prirode Papuk način postupanja određen je planovima koji
- nekvalitetno poljoprivredno zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se prenamijeniti pošumljavanjem.
- sva postojeća, legalna i nelegalna odlagališta komunalnog otpada potrebno je sanirati iskopom i premještanjem materijala, u skladu s važećim propisima o zaštiti okoliša.
- zbrinjavanjem otpada na način utvrđen u poglavlju 7. ovih Odredbi,
- ponovnim obrađivanjem (rekultivacijom) površina koje se više ne koriste za prvotnu namjenu (npr. rudna jalovišta, odlagališta otpada, klizišta),
- kroz zaštitu šuma i šumskih površina
  - održavanjem postojećih šuma putem očuvanja i pravilnog gospodarenja,
  - djelovanjem na očuvanju šuma kao ekološkog sustava i važnog činitelja u krajobrazima,
  - razvojem i jačanjem šuma zasađenih u neeksploatacijske svrhe radi podržavanja ekološko prihvatljivih programa pošumljavanja novih i već pošumljenih područja,
  - zaštitom šuma od onečišćivača, požara, nametnika i bolesti te drugih negativnih utjecaja
  - sprječavanjem prenamjene šuma i šumskog zemljišta i rubnog pojasa uz šumu širine 50 m
  - gradnjom elektroenergetskih građevina sukladno člancima 608, 609. i 611. ovih Odredbi.
- očuvanjem i korištenjem preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku i stočarsku svrhu kroz:
  - smanjenje korištenja kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
  - poticanje i usmjeravanje proizvodnje zdrave hrane,
  - smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva te ostalih preparata na primjerenu razinu,
  - davanje prednosti tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za proizvodnju,
  - promicanje obiteljskih poljodjelskih gospodarstva kao temelja poljoprivrede,
  - osposobljavanje neobrađenih i i napuštenih poljoprivrednih površina za poljoprivrednu proizvodnju (tehničkim i gospodarskim mjerama),

B) Zaštita voda – 3.2.2.1

- mjerama zaštite vodonosnika i izvorišta, utvrđenim u člancima 630. – 632. ovih Odredbi,
- uvjetima odvodnje otpadnih voda utvrđenim u člancima 642. – 645. ovih Odredbi,
- u cilju zaštite površinskih tokova prioritetna je izgradnja cjelovitog sustava odvodnje i pročišćavanja sanitarno-fekalnih i tehnoloških voda te oborinskih voda iz naselja i izdvojenih područja za gospodarske i društvene djelatnosti,
- ne dozvoljava se ispuštanje otpadnih sanitarno-fekalnih voda u vodotoke, kanale hidromelioracijskog sustava, niti sustava oborinske odvodnje,
- oborinske vode s površina parkirališta moguće je upustiti u sustav odvodnje oborinskih voda uz obaveznu prethodnu separaciju pijeska, ulja i masti, u skladu s posebnim propisima,
- zbog zaštite površinskih i podzemnih voda, potrebno je pratiti sastav i kvalitetu poljoprivrednog zemljišta, te provoditi kontrolu primjene zaštitnih sredstava, posebno kontrolom prisutnosti nitrata u tlu jednom u 5 godina na svinjogojskim i jednom u 7 godina na govedarskim farmama,
- otpadne vode iz domaćinstava, u naseljima koja nemaju izgrađenu kanalizacijsku mrežu, moraju se prikupljati u nepropusnim sabirnim armirano-betonskim jamama, koje omogućavaju lako pražnjenje i odvoz u zatvorenim posudama na mjesto ispusta.
- pražnjenje sabirnih jama treba vršiti odvozom na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda,
- podovi u stajama i svinjcima moraju biti nepropusni za tekućinu i imati rigole za odvodnju fekalija u gnojišnu jamu. Dno i stjenke gnojišta do visine od 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala. Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame ili silose za fekalije i ne smije se razlijevati po okolnom terenu. Jame i silosi za fekalije moraju imati siguran i nepropustan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje,
- svi gospodarski pogoni, te poljoprivredna gospodarstva i farme trebaju imati izveden sustav odvodnje, koji onemogućuje izlijevanje i prodiranje otpadnih voda u tlo,
- građevine oborinske odvodnje, kao i građevine oborinske odvodnje s cestovnih i željezničkih prometnica te površina u krugu industrijskih postrojenja i benzinskih crpki, moraju se projektirati i graditi tako da opasne i druge onečišćujuće tvari u tim vodama ne prelaze granične vrijednosti emisija propisane za otpadne vode, ovisno o mjestu ispuštanja,
- radi zaštite kvalitete voda rekreacijskih ribnjaka potrebno je izvesti sustave pročišćavanja vode prirodnim ili umjetnim načinima, a prvenstveno osiguranjem protoka vode kroz jezero i drugim postupcima kojima se podiže razina kisika i korisnog ozona u vodi jezera, te osigurava min. II kategorija vode,
- izričito se zabranjuje ispuštanje otpadnih voda u navedene vode bez obzira na stupanj pročišćavanja,
- smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva i ostalih preparata, a u zonama sanitarne zaštite i njihovim potpunim ukidanjem - ako je to utvrđeno Odlukom o zaštiti izvorišta,
- korištenjem i uređivanjem vodotoka, vodnih površina i resursa u skladu s posebnim propisima te usklađivanje svih zahvata vezanih za vodne površine, uređivanje zemljišta uz vodotoke te vodoopskrbu i odvodnju sa uvjetima nadležnih tijela za gospodarenje i upravljanje vodama koji se ishode na temelju tih propisa
- preispitivanjem nužnosti izvođenja novih regulacija i hidrotehničkih zahvata u tom pojasu, a u svrhu zaštite vodnih eko sustava, vodnog krajobraza, odnosno šireg vegetacijskog pojasa uz rijeke i potoke,
- sprječavanjem pretvaranja vlažnih livada u njive i oranice, kao i izvođenja novih regulacija, gdje god je to moguće,
- zabranom utjecaja bilo koje nove namjene u prostoru na postojeću kvalitetu voda na vodotocima I. kategorije, kao i smanjenja kvalitete voda na ostalim vodotocima

C) Zaštita zraka i zaštita od buke -3.2.4.1.(zrak), 3.2.3.6.(buka)

- uvjetima gradnje u građevinskom području naselja, utvrđenim u članku 19. ovih Odredbi,
- uvjetima utvrđenim za gradnju građevina gospodarske namjene sukladno članku 130. ovih Odredbi,
- uvjetima gradnje poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno člancima 155. – 165. te 366. – 368. ovih Odredbi,
- kontinuiranim mjerenjem i kontrolom emisije dimnih plinova,3.2.4.1.
- sustavnom kontrolom svih poslovnih i gospodarskih pogona kao i manjih zanatskih radionica u pogledu onečišćenja zraka, vode i produkcije otpada u skladu s minimalnim dozvoljenim standardima,3.2.4.1.
- lociranjem zahvata u prostoru kod kojih se javlja izvor onečišćenja zraka na dovoljnu udaljenost od građevinskih područja naselja, odnosno od pretežito stambeno-poslovne izgradnje3.2.4.1.
- lociranjem proizvodnih pogona, kao i vanjskih prostora na kojima će se odvijati rad, najmanje na udaljenost od stambenih zgrada koja je propisana ovim Odredbama, a kako bi se povremeno opterećenje (bukom, vibracijama, dimom, čađi, prašinom, mirisima i sl.) svelo na najmanju moguću mjeru,3.2.4.1.
- lociranjem mogućih izvora onečišćavanja zraka ispravno u odnosu na stambene i slične zone, uzimajući osobito u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova te udaljenost od naseljenih područja,3.2.4.1.
- izbjegavanjem sadržaja koji onečišćuju zrak u gospodarskim zonama, a ako to nije moguće, onda poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka3.2.4.1.
- planiranjem i podizanjem nasada zaštitnog zelenila oko postojećih i planiranih izvora onečišćenja zraka,3.2.4.1.
- zaštitu naselja od zagađenja ispušnim plinovima motornih vozila, sadnjom visokog zelenila u širini najmanje 5,0 m uz koridore koji su ugroženi bukom (planirana brza cesta, državna cesta i druge prometnice velikog intenziteta prometa)3.2.4.1., 3.2.3.6.
- sadnjom zaštitnog zelenila u pojasevima koje dijele stambene zone od zona gospodarske namjene na način opisan u članku 141. ovih Odredbi 3.2.4.1., 3.2.3.6.
- nastavljanjem aktivnosti vezanih za plinifikaciju,3.2.4.1.
- korištenjem plinovitog goriva za veće i srednje potrošače, gdje god je to tehnički moguće, te naročito u širokoj potrošnji,3.2.4.1.
- nastojanjem da se kotlovnice na kruta goriva rekonstruiraju za korištenje plina kao goriva, gdje god i čim to bude moguće,3.2.4.1.
- na građevinskom području može se spaljivati samo drvo i lignocelulozni otpad.3.2.4.1.
- ograničavanjem emisije i propisivanjem tehničkih standarda u skladu sa stanjem tehnike te uspostavljanje načela maksimalne zaštite za vrlo otrovne i kancerogene tvari,3.2.4.1.
- sprječavanjem značajnog povećanja opterećenja zraka štetnim sastojcima, pri čemu se razina značajnog opterećenja ocjenjuje temeljem rezultata procjene utjecaja na okoliš,3.2.4.1.
- lociranje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koji se nalaze u zoni utjecaja, prilikom određivanja točne lokacije, na dovoljnoj udaljenosti od prvih stambenih objekata (više od 500 m) gdje god je to moguće,3.2.4.1.
- korištenje ostalih prepoznatih tehnike smanjivanja emisija onečišćujućih tvari i buke tijekom korištenja zahvata u prostoru, osobito za zahvate za koje postoje određeni rizici kao što su: gospodarske zone, eksploatacijska polja, prometnice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, odlagališta otpada i sl. 3.2.4.1., 3.2.3.6.
- zaštitu zraka na području Općine potrebno je provoditi sukladno važećem zakonu o zaštiti zraka i podzakonskim propisima proizašlim temeljem zakona.3.2.4.1.
- na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka prve kategorije djeluje se preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile granične vrijednosti (GV).3.2.4.1.

- na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka druge kategorije provode se mjere smanjivanja onečišćenosti zraka kako bi se postigle granične vrijednosti (GV).3.2.4.1.
- na područjima za koja je utvrđeno da su razine sumporovog dioksida i dušikovog dioksida iznad propisanih pragova upozorenja te pragova upozorenja za prizemni ozon provode se mjere iz kratkoročnih akcijskih planova kako bi se postigle granične vrijednosti (GV) ili ciljna vrijednost za prizemni ozon.3.2.4.1.
- emisije u zrak unutar sportskih i rekreacijskih površina, dozvoljene su u mjeri koja osigurava I. kategoriju kvalitete zraka (čist i umjereno onečišćen zrak)3.2.4.1.
- u ostalim dijelovima građevinskih područja emisije u zrak dozvoljene su u mjeri koja osigurava II. kategoriju kvalitete zraka (umjereno onečišćen zrak).3.2.4.1.
- identificiranjem potencijalnih izvora buke,3.2.3.6.
- kontinuiranim vršenjem mjerenja buke u najugroženijim područjima,3.2.3.6.
- tehnologijom koja sprječava nedozvoljenu količinu buke i emisiju prašine iznad dozvoljene količine i sastava, a koju moraju imati sve gospodarske građevine s izvorima buke i zagađenja3.2.3.6.
- planiranje građevina i postrojenja koje mogu biti izvor prekomjerne buke na odgovarajućoj udaljenosti od stambenih građevina i područja te rekreacijskih zona i drugih tihih djelatnosti, a u izuzetnim slučajevima i izvan naselja,3.2.3.6.
- provođenjem posebnih propisa o najvišoj mogućoj dopuštenoj razini buke na vanjskim prostorima u sklopu građevinskih područja, odnosno u zonama naselja ovisno o namjeni sukladno posebnom propisu (dozvoljena razina buke u otvorenom prostoru zona mješovite, pretežito stambene namjene ne smije prijeći 45 dBA noću i 55 dBA danju, dok u gospodarskim zonama može iznositi do 80 dBa),3.2.3.6.
- bučne gospodarske djelatnosti potrebno je grupirati unutar gospodarskih zona, s poštivanjem zakonom određenih mjera zaštite u odnosu na područja posebno osjetljiva na buku te sukladno ovom Odredbama.3.2.3.6.

D) Zaštita životinja - 3.1.1.

- valorizacijom staništa divljih životinja kroz formirana lovišta na način da se infrastrukturnim i vodnogospodarskim sustavima ne ugrozi slobodna migracija divljači karakteristične za područje, ne umanji bonitet lovišta smanjivanjem površina lovišta ispod 1000 ha ili više od 20% površine lovišta ili lovno produktivne površine,
- rješavanjem problema fragmentacije lovišta izgradnjom primjerenih prijelaza za divljač tijekom projektiranja infrastrukturnih zahvata (prometnica) koje se ograđuju, a za neograđene treba na mjestima migracijskih putova postaviti odgovarajuće vizualno-akustičke repelente radi izbjegavanja šteta na divljači i od divljači,
- planiranjem i provođenjem mjera zaštite životinja prilikom gradnje novih prometnica (ograde, prolazi za životinje) i dalekovoda (zaštita ptica) na dionicama na kojima se takva potreba utvrdi analizom kroz propisanu proceduru i dokumentaciju,
- donošenjem odluke JLS o određivanju lokacije za smještaj napuštenih i izgubljenih životinja te izgradnju objekata za tu namjenu na predmetnoj lokaciji sukladno važećem zakonu o zaštiti životinja.

E) Zaštita šuma - 3.1.1..

- izvršiti valorizaciju na način da se izbjegavaju zahvati u sastojinama gospodarskih jednodobnih šuma (uređajni razredi hrasta lužnjaka 140 godina, hrasta kitnjaka 120 godina, obične bukve 100 godina), sastojine koje su u fazi oplodne sječe, sastojine I. i II. dobnog razreda, sastojine u kojima je Osnovom ili Programom propisana sanacija ili konverzija,
- ukoliko se u gore navedenim sastojinama ipak planiraju zahvati, nastojati da se isti izvode u dijelovima površina navedenih sastojina koje su lošije kvalitete, lošijeg zdravstvenog stanja, smanjenog obrasta, lošijeg i smanjenog prirasta (manjeg od 2%), slabije drvne zalihe (manje od 300 m^3/ha),

- šumske površine na Dilju i Krndiji gospodarske su namjene i mogu se koristiti u skladu s posebnim propisima, uz uvjet da se time na području Općine ne smanji ukupna površina pod šumama,
- zaštita šume i šumskog zemljišta provodi se temeljem važećeg zakona o šumama,
- maksimalno štititi obraslo šumsko zemljište te zahvate planirati na neobraslom šumskom zemljištu i zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina (garizi, šibljaci),
- mjerama zaštite šuma i šumskog zemljišta potrebno je spriječiti prekomjernu eksploataciju i devastaciju šuma, a poticati pošumljavanje goleti te osigurati osnove za racionalno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem,
- gospodarenje šumama obuhvaća uzgoj, zaštitu i korištenje šuma i šumskih zemljišta te izgradnju i održavanje šumske infrastrukture, sukladno sveeuropskim kriterijima za održivo gospodarenje šumama,
- prilikom planiranja zahvata izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1000 m^2 u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava,
- u sastojinama zaštitnih šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine izbjegavati izvođenje onih zahvata koji bi ugrozili njihovu zaštitnu ulogu,
- izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljišta ako je ono predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti,
- na poljoprivrednim površinama unutar područja ostalog obradivog tla, šuma i šumskog zemljišta /oznaka PŠ/, odnosno na prostorima gdje to nije u suprotnosti s ekonomikom poljoprivrednog gospodarenja, potrebno je čuvati mozaični krajolik isprepletenih obradivih površina i manjih šumaraka, odnosno visokog raslinja.

8.1. UPRAVLJANJE RIZICIMA

8.1.1. Mjere posebne zaštite

Članak 776.

Svi kriteriji vezani za posebne mjere zaštite detaljno su razrađeni u dokumentu pod nazivom *Procjena rizika* kojeg je, temeljem važećih propisa, izradio Grad Pakrac.

Članak 777.

Procjena je polazni dokument za izradu Plana zaštite i spašavanja za Grada Pakraca, a koji se sastoji od planova po mjerama civilne zaštite i spašavanja s razrađenim zadaćama za svakog od nositelja, čijim se ostvarivanjem osigurava djelovanje operativnih snaga u aktivnostima zaštite i spašavanja na području Grada Pakraca.

Članak 778.

Pri tome je osobito potrebno pridržavati se članka 36. Pravilnika o metodologiji za izradu procjena rizika i planova zaštite i spašavanja („Narodne novine“, br. 38/08, 30/14 i 67/14), čijim provođenjem se osigurava usklađenost između planiranih sadržaja u prostoru i propisanih preventivnih mjera zaštite.

Također je potrebno pridržavati se važećeg Zakona o sustavu civilne zaštite te Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora kao i važećeg Pravilnika o postupku uzbunjivanja stanovništva.

Članak 779.

Planiranje i izgradnju skloništa kao mjeru zaštite i spašavanja od ratnih opasnosti potrebno je primjenjivati temeljem navedenog Plana.

8.1.2. Mjere zaštite od ratnih opasnosti i elementarnih nepogoda-3.2.3.1.

Članak 780.

Gradnja skloništa kao mjera sklanjanja planira se sukladno postojećim propisima.

Posebnim propisom određeno je i planiranje za zaštitu stanovništva u gradovima i naseljenim mjestima u kojima živi preko 2.000 stanovnika.

U obuhvatu Plana jedino je grad Pakrac naselje sa više od 2.000 stanovnika te ulazi u gradove i naseljena mjesta 4. stupnja ugroženosti (manje ugroženi gradovi i naseljena mjesta u kojima živo od 2.000 do 5.000 stanovnika), u kojima se zaštita stanovništva planira u zaklonima i podrumima na cijelom području.

Članak 781.

Grad Pakrac treba područje grada Pakraca, kao naselja 4. stupnja ugroženosti, razdijeliti u jednu ili više zona u kojima se osigurava zaštita stanovništva u zaklonima, a na temelju kriterija određenim posebnim propisom.

Članak 782.

Zone ugroženosti se omeđuju krivuljama drugog reda određenim duljinama radijusa ili pravcima na određenoj daljini od objekata koji bi mogli biti cilj napada u ratu i od objekata kod kojih bi veliki kvarovi (havarije) na postrojenjima mogli uzrokovati kontaminaciju zraka i okoliša, a prema procjenama ugroženosti i stupnju ugroženosti grada Pakraca.

Članak 783. 3.2.3.1.

Skloništima se ne smatraju građevine, odnosno podrumske i druge prostorije u građevinama koje mogu biti prilagođene za sklanjanje ljudi, ali je potrebno iste planirati ili predvidjeti tamo gdje se okuplja veći broj ljudi (građevine u kojima borave djeca, stacionarne zdravstvene ustanove, veći trgovački ili sportski centri i sl.).

Za takve prostore treba predvidjeti i njihovu drugu namjenu, a građevinski ih je potrebno izvesti na način da se mogu brzo prilagoditi za sklanjanje osoba. U gradu Pakracu postoje 2 skloništa.

Članak 784. 3.2.3.1.

Za mjeru zbrinjavanja potrebno je predvidjeti veće građevine (domove, škole, sportske dvorane, veća skladišta ili hale), a ako nema dovoljno građevina potrebno je predvidjeti veći prostor s mogućnošću brzog priključka na komunalnu infrastrukturu (igrališta, neizgrađena građevinska zemljišta i sl.)

Članak 785. 3.2.3.1.

Vlasnici i korisnici građevina u kojima se okuplja veći broj osoba (škole, sportske dvorane, veći trgovački centri i dr.) dužni su, sukladno posebnom zakonu, uspostaviti i održavati odgovarajući sustav uzbunjivanja građana te ga povezati s Centrom 112 (Državna uprava za zaštitu i spašavanje).

Članak 786. **3.2.3.1.**

Zakloni i skloništa se ne smiju graditi ili postavljati u neposrednoj blizini skladišta zapaljivih materijala, u razini nižoj od podruma zgrade niti u plavnim područjima.

Članak 787. **3.2.3.1**

Na području Grada Pakraca utvrđen je u dijelu VI° MCS, a u dijelu VII° MCS. Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, kako je detaljnije opisano u člancima 801- - 803. ovih Odredbi, a sukladno posebnim propisima.

Članak 788. **3.2.3.1**

Na području Grada utvrđeno je poplavno područje. Do izgradnje nasipa ili provođenja drugih mjera, kojim će se ovo područje zaštititi od poplave, na poplavnom području nije dozvoljena gradnja građevina koje se mogu graditi van građevinskog područja, izuzev vodnogospodarskih građevina i vodova infrastrukture.

8.1.3. Mjere zaštite od požara i eksplozija-3.2.3.2

Članak 789.

Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

Prilikom svih intervencija u prostoru te izrade dokumenata prostornog uređenja užih područja koji se izrađuju na temelju ovog Plana obvezno je koristiti odredbe posebnih propisa koji reguliraju ovu oblast.

Članak 790. **3.2.3.2.**

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine i plinovi moraju se graditi na sigurnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja prema posebnim propisima.

Eventualnim planiranjem gospodarske zone u kojoj će se skladištiti zapaljive tekućine i plinovi, kod izgradnje takve vrste građevina, potrebno je predvidjeti sigurnosne udaljenosti od drugih objekata, a u skladu s odredbama posebnih zakona i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu problematiku.

Članak 791. **3.2.3.2**

Kod gradnje plinovoda potrebno je primjenjivati odredbe posebnih propisa za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, uvažiti opće akte lokalnog distributera plina te posebnu pažnju posvetiti sigurnosnim udaljenostima od magistralnih i distributivnih plinovoda.

Tako je u pojasu širokom 30,0 m s jedne i s druge strane računajući od osi magistralnog plinovoda nakon izgradnje istog zabranjena izgradnja stambenih građevina.

Iznimno, stambene građevine se mogu graditi u pojasu užem od 30,0 m ako je njihova gradnja već bila predviđena Planom prije projektiranja plinovoda te ako se primjene posebne zaštitne mjere, s time da najmanja udaljenost stambene građevine od plinovoda mora biti:

- za promjer plinovoda do 125 mm 10,0 m
- za promjer plinovoda od 125 do 300 mm 15,0 m
- za promjer plinovoda do 500 mm 20,0 m
- za promjer plinovoda većeg od 500 mm 30,0 m

Udaljenost plinovoda od postojećih građevina, uz primjenu posebnih mjera zaštite, može biti i manja.

Obzirom da su postojeći distributivni plinovodi na području Grada većim dijelom izgrađeni od čeličnih cijevi i dotrajali, preporuča se, gdje je to moguće, prilikom rekonstrukcije ulica i cestovnih pravaca, i rekonstrukcija rečenih plinovoda.

Članak 792. 3.2.3.2.

U dogovoru s lokalnim distributerima potrebno je voditi računa o sigurnosnim udaljenostima od električnih, elektroničkih komunikacijskih, komunalnih i drugih instalacija.

Članak 793. 3.2.3.2.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine, kao i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, potrebno je do postojećih i planiranih građevina osigurati nesmetan vatrogasni pristup vatrogasnoj tehnici i gasiteljima, a sukladno odredbama posebnog propisa o uvjetima za vatrogasne pristupe.

U svezi toga potrebno je precizno odrediti lokaciju i površine za ljetne terase ugostiteljskih objekata i mjesta za parkiranje ispred građevina, posebno u središnjim dijelovima grada, iz razloga da se osigura prolazak i pristup vatrogasnoj tehnici.

Članak 794. 3.2.3.2.

U svrhu sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti:

- udaljena od susjednih građevina najmanje 4,0 m ili manje, ako se dokaže da se požar neće prenijeti na susjedne građevine, uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i druge faktore, ili
- odvojena od susjednih građevina odvojiti požarnim zidom koji, ukoliko se izvodi goriva krovna konstrukcija, mora presijecati krovište po cijeloj dužini te mora biti izveden sukladno posebnim propisima iz segmenta zaštite od požara.

Članak 795. 3.2.3.2.

Prilikom nove izgradnje potrebno je voditi računa o prostornim uvjetima zaštite od požara, posebice o:

- mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
- sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
- osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
- osiguranju dodatnih izvora vode za gašenje,

a uzimajući u obzir i postojeća i nova naselja, odnosno građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

Članak 796. 3.2.3.2.

Planiranim zahvatima u prostoru ne smije se onemogućiti slobodan ulaz/izlaz vatrogasne tehnike iz/u građevinu Vatrogasnog doma DVD-a Pakrac, kako se ne bi umanjila efikasnost vatrogasnih intervencija.

Članak 797.

Na području Grada Pakraca potrebno je predvidjeti izgradnju, odnosno rekonstrukciju vanjske hidrantske mreže, sukladno odredbama posebnog propisa.

Članak 798.

Sukladno posebnim propisima potrebno je ishoditi suglasnost nadležne Policijske uprave za mjere zaštite od požara primijenjene projektnom dokumentacijom za zahvate u prostoru na građevinama određenim prema tim propisima.

Članak 799.

Mjere zaštite od požara temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara, predviđenih prema Županijskom planu zaštite od požara.

8.1.4. Prirodne katastrofe i velike nesreće

8.1.4.1. Poplave-3.2.2.2.

Članak 800.

Vodotoci na području Grada Pakraca su uglavnom bujičnog karaktera. U pojedinim dionicama vodotoci su regulirani, te ne predstavljaju prijetnju po funkcioniranje JLS. U brdskim dijelovima većinom nisu regulirani, te u slučaju dugotrajnih kiša može doći do izlijevanja što bi za posljedicu imalo određenu materijalnu štetu na pratećim prometnicama i poljoprivrednim usjevima, ali to ne bi značajnije utjecalo na funkcioniranje Grada.

U svrhu preventivnog djelovanja kojim se pospješuje obrana od poplava treba provoditi slijedeće aktivnosti:

- regulirane vodotoke i retencije, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale neprilike za vrijeme velikih voda,
- preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) zadržati u prirodnom obliku, osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode,
- u slivovima bujičnih potoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla.

Područja Grada koja su izložena eventualnom plavljenju treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na isto, pa neće trpjeti velike posljedice zbog velikih voda. U područjima gdje nisu regulirani vodotoci, a izgradnja nije suprotna Prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode i bunare koji se moraju održavati i ne smiju zatrpavati ili uništavati na drugi način.

Zabranjuje se gradnja objekata u inundacijama (prostor između nasipa i vodotoka) te u blizini obrambenih nasipa. Osigurati slobodan prostor oko vodotoka (inundacije) kako bi se moglo vršiti redovno održavanje vodotoka i time spriječila opasnost od poplava. **3.2.2.**

8.1.4.2. Potresi – 3.2.1.3.

Članak 801. **3.2.1.3.**

Sukladno procjeni ugroženosti i privremenoj seizmološkoj karti RH područje Grada Pakraca se nalazi u seizmičkom području VII. stupnja seizmičnosti po ljestvici MSC skale s povratnim periodom od 475 godina.

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Grada uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu („Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima – pročišćen tekst sa svim dopunama i izmjenama sl. list br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i Narodne novine 52/90).

Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima.

U građevinama društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog županijskog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Članak 802. 3.2.1.3

Detaljnije, na gradskom području Pakraca je utvrđen VI°, odnosno VII° MCS , i to na povratni period od 95 godina, odnosno 475 godina. Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.

Prema maksimalnim magnitudama potresa širi gradski prostor grada Pakraca se nalazi u seizmičkom području VII. stupnja seizmičnosti po ljestvici Mercali-Cancani-Sieberg (MCS). Pri analizi korištene su karte s tumačem koje su sastavni dio Nacionalnog dodatka za niz normi.

Na gradskom području grada Pakraca utvrđeni su maksimalni intenziteti potresa te se mogu očekivati potresi u rangu VII° po MCS ljestvice, a obuhvaćena su sva naselja. Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima normi HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija - 1. dio: Opća pravila, potresna djelovanja i pravila za zgrade. Iznos horizontalnih vršnih ubrzanja tla tipa A (a_{gR}) za povratna razdoblja od T_p = 95 i 475 godina izražen je u jedinicama gravitacijskog ubrzanja (1 g = 9.81 m/s_2). Za područje obuhvata ovog plana vrijednost Tp iznosi do 0,06 g do 0,160 g.

Članak 803. 3.2.1.3

Kod projektiranja objekata visokogradnje mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost sukladno podacima seizmološke karte za povratni period od 500 godina prema kojoj ovo područje ulazi u nekadašnje zoniranje zona od VII° MCS ljestvice.

8.1.4.3. Ostale prirodne pojave

SUŠA – 3.2.3.3.

Članak 804. 3.2.3.3.

Suša i toplinski val može uzrokovati ozbiljne štete u poljoprivredi, vodoprivredi i drugim gospodarskim djelatnostima, te može doći do poteškoća u opskrbi pitkom vodom.

Potrebno je planirati sustav za melioracijsko navodnjavanje poljoprivrednih površina, voćnjaka, povrtnjaka i svih ostalih površina jer vrlo lako u sušnim periodima dolazi do nepovratne štete dugogodišnjim nasadima.

ORKANSKI VJETROVI I PIJAVICE – 3.2.3.3.

Članak 805. 3.2.3.3.

Orkanski vjetrovi i pijavice od 8 i više bofora (Bf), prema Beanfortovoj ljestvici, čija brzina iznosi preko 74 km/h, pretpostavljaju primjenu propisanih uvjeta pri projektiranju i izvođenju

građevina kako tijekom takvih vjetrova ne bi nastala oštećenja na građevinama i njihovim konstruktivnim dijelovima.

Takvi vjetrovi mogu nanijeti velike štete na ratarski kulturama, voću, povrću i vinogradima pa je potrebno planirati blagovremeno obavještavanje i zaštitu. U rjeđim slučajevima uslijed olujnog nevremena može doći do oštećenja građevinskih objekata, objekata kritične infrastrukture (npr. električni ili telekomunikacijski vodovi) ili kratkotrajnog onemogućavanja odvijanja prometa, zbog pada drveća na prometnice. Uz olujne i orkanske vjetrove vezana je pojava pijavica.

TUČA – 3.2.3.3.

Članak 806. **3.2.3.3.**

Tuča se sve češće javlja tijekom cijele godine i predstavlja prije svega veliku opasnost za poljoprivredne površine, voćnjake, povrtnjake, ali i za građevine (krovovi, prozori) te pokretnu imovinu. Potrebna je organizacija sustava za obranu od tuče.

Protugradna obrana vrši se generatorima i ostalim tehničkim sredstvima, a njome rukovodi DHMZ. Sezona obrane od tuče traje od 1.svibnja do 30.rujna, odnosno u periodu kada ova elementarna nepogoda može prouzročiti najveće štete.

MRAZ – 3.2.3.3.

Članak 807. **3.2.3.3**

Ugroženost usjeva od mrazova česta je pojava u rano proljeće, naročito vinograda i voćnjaka. U svrhu zaštite potrebno je planirati zaštitu nasada pokrivanjem i odgovarajućim sličnim aktivnostima.

SNJEŽNE OBORINE I POLEDICE – 3.2.3.3.

Članak 808. **3.2.3.3.**

Područje Grada Pakraca nije ugroženo visokim nanosima snijega koji izazivaju velike materijalne štete i uzrokuju ozbiljne poremećaje u prometu i opskrbi stanovništva. Padanje snijega neprekidno od 30 ili više cm u roku 12 sati ima obilježje elementarne nepogode.

Visoki nanosi snijega mogu nanijeti štetu zgradama i građevinama koje služe za stanovanje ili proizvodnju, a naročito starijim zgradama kojima može uzrokovati razne poremećaje na relativno kraći period. Mjerama zaštite od snježnih nanosa potrebno je organizirati učinkovitu zimsku službu za čišćenje prometnica i održavanje prohodnim tijekom zimskih mjeseci.

Poledice su učestala pojava u zimskim mjesecima, pri čemu su ugrožene sve prometnice na području Grada. Posljedice su otežano odvijanje prometa i povećana vjerojatnost pojedinačnih prometnih nesreća.

KLIZIŠTA – 3.2.1.2.

Članak 809. **3.2.1.2.**

Na području Grada Pakraca nalaze evidentirana pojedinačna klizišta i to: u gradu Pakracu, u ulicama Ivana Gorana Kovačića, kneza Branimira, 103. brigade i Vinogradskoj ulici.

8.1.5. Tehničko – tehnološke katastrofe i velike nesreće – 3.2.3.4.

8.1.5.1. Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Članak 810. 3.2.3.4.

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima u apsolutnom dosegu) ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, stambene građevine i sl.).

Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na 112.

8.1.5.2. Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u prometu (cestovnom, željezničkom ili zračnom)

Članak 811. 3.2.3.4.

Odlukom o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima („Narodne novine“, br. 57/07) određeno je da prijevoz opasnih tvari cestama na području Grada Pakraca nije dozvoljen, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata, benzinskih postaja i stanovništva.

Budući da dijelom teritorija Grada Pakraca prolazi trasa željezničke pruge L-204, moguća je situacija provoza svih vrsta otrovnih, zapaljivih, eksplozivnih i ostalih tvari karakterističnih i opasnih svojstava po zdravlje ljudi i okoliš.

U blizini trasa po kojima se prevozi opasna tvar namijenjena tvrtkama za proces proizvodnje ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportski objekti i sl.). Iste po mogućnosti locirati u unutrašnjost naselja.

8.1.6. Epidemiološke i sanitarne opasnosti – 3.2.3.5.

Članak 812. 3.2.3.5

Na području Grada Pakraca moguća je pojava epidemija/pandemija (ljudi), stočnih zaraznih bolesti te bolesti biljnih poljoprivrednih proizvoda.

Sve navedene bolesti ljudi i životinja mogu se pojaviti, a osobito u nešto većem obimu u slučaju velikih nesreća ili katastrofa, no obzirom na educiranost liječničkog i veterinarskog kadra, iskustava s ranijim pandemijama te dobre prometne povezanosti sa okolnim JLS i županijama, iste ne bi trebale utjecati na funkcioniranje jedinice lokalne samouprave. Sve službe i funkcioniranje unutar Grada Pakraca trebalo bi se i u tim uvjetima odvijati na način propisan od strane nadležnih službi zaštite, a uz funkcioniranje svih važnijih službi, opskrbe i procesa rada.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja ne smiju se graditi u radijusu od 500 m oko potencijalne lokacije vodocrpilišta.

Obzirom na pojavu bolesti kao što su ptičja gripa a posebno svinjska kuga, bolest kvrgave kože (Lumpy skin disease) tamo gdje je to još moguće potrebno je u vangradskim naseljima spriječiti širenje istih i njihovo spajanje, odnosno ostaviti razmake koji omogućavaju stvaranje dezinfekcijskih barijera – koridora.

8.2. KRAJOBRAZNE, KULTURNE I PRIRODNE VRIJEDNOSTI PODRUČJA GRADA

Članak 813.

Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti, te kulturno-povijesne baštine određene su u poglavlju 6. ove Odluke.

9. Mjere provedbe plana

9. 1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

Članak 814.

Sukladno Zakonu i PPŽ-u te potrebama prostornog uređenja Grada Pakraca, PPUG-om Pakraca utvrđuje se obveza izrade slijedećih prostornih planova:

- Urbanistički plan uređenje (UPU) grada Pakraca
- Urbanistički plan uređenje (UPU) gospodarske zone "Pakrac 1" (izrađen)
- Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja turističko – sportsko – rekreacijske zone "Matkovac"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko - turističke zone "Livade"

UPU gospodarske zone "Pakrac 1“ izrađen je, usvojen te se nalazi u primjeni.

Članak 815.

Odlukom o izradi urbanističkog plana uređenja može se, sukladno Zakonu, odrediti uži ili širi obuhvat tog Plana od obuhvata određenog Prostornim planom i ovom Odlukom te se može odrediti obuhvat tog Plana i za područje za koje obuhvat nije određen ovim Prostornim planom i ovom Odlukom. U tom slučaju obveza izrade tih planova, zajedno s granicama njihovih obuhvata, za grad Pakrac utvrđuje se UPU-om grada Pakraca ili, općenito, Odlukom o izradi za cijelo područje Grada.

Članak 816.

Područja za koja se ovim Planom utvrđuje obveza izrade prostornih planova (ili je prostorni plan već izrađen) označena su na kartografskom prikazu br. 3.B. u MJ 1 : 25.000 te na pripadajućim kartografskim prikazima građevinskih područja naselja u MJ 1 : 5.000.

Članak 817.

Do donošenja UPU-a iz članka 814. ovih Odredbi, izgradnja i rekonstrukcija u okviru njihovih obuhvata dozvoljena je u područjima koja se smatraju izgrađenim i uređenim, odnosno na sve dijelove na koje se mogu primjeniti odredbe o neposrednoj provedbi, odnosno u slučajevima i pod uvjetima određenim važećim zakonom o prostornom uređenju, a sukladno Odredbama ovog Plana.

Do donošenja UPU-a iz prethodnog stavka, na području obuhvata na kojem je određena obveza izrade UPU-a, primjenjuju se Odredbe ovog Plana, na onim dijelovima na kojima je gradnja dozvoljena sukladno pretkodnom stavku, odnosno temeljem važećeg zakona o prostornom uređenju.

Plan iz članka 814., stavka 1., podstavka 2. donesen je te se po njemu i njegovim mogućim Izmjenama i dopunama postupa, osim u slučaju ukoliko isti bude stavljen izvan snage, kada se postupa sukladno stavcima 2. i 3. ovog članka.

Članak 818.

Generalni urbanistički plan (GUP) grada Pakraca, u dijelovima koji nisu u suprotnosti s ovim Planom, primjenjuje se do njegovog stavljanja izvan snage.

9. 2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

Članak 819.

U cilju poticanja razvoja Grada u planiranju uređenja prostora potrebno je prioritetno osigurati:

- Rješavanje imovinsko - pravnih odnosa za izgradnju komunalne infrastrukture u gospodarskim zonama Pakraca te za izgradnju ostalih komunalnih objekata i uređaja;
- Izgradnju objekata vodoopskrbe:
  - nastavak izgradnje akumulacije Šumetlica i svih pripadajućih objekata i vodova
  - izradu projekata i gradnju mreže u gospodarskim zonama Pakraca;
- Izgradnju objekata odvodnje:
  - dovršetak sustava odvodnje otpadnih voda sa uređajem za pročišćavanje za naselja Pakrac – Lipik,
  - dovršetak sustava odvodnje otpadnih voda sa uređajem za pročišćavanje za naselja Badljevina i Gospodarska zona Badljevina
  - izgradnju zajedničkih sustava s uređajem za pročišćavanje za naselja
    - G. Obriježˇ,
    - V. Banovac,
    - Ploštine,
    - Donja Obriježˇ i Kapetanovo polje, naselja
    - M. Banovac, N. Majur i Batinjani,
    - naselja Ožegovci i Bučje te
    - naselja Dragović i Španovica,
  - izgradnju samostalnih sustava s uređajem za pročišćavanje za naselja Toranj, Branešci , Kričke, Omanovac i Gornja Šumetlica,
  - nastavak gradnje sekundarne kanalizacije u naselju Pakrac, Prekopakra, Kusonje i Kraguj,
  - rekonstrukciju postojeće kanalizacije u naselju Pakrac,
  - priključenje na sustave odvodnje, izrada projekata te gradnja kanalizacije za gospodarske zone u gradu Pakracu i drugim naseljima te turističko – sportsko – rekreacijske zone "Matkovac";
- Izgradnju plinske mreže :
  - preispitati opravdanost i potrebu izrade projektne dokumentacije i gradnju plinske mreže za naselja Omanovac, Gornja Obriježˇ, Donja Obriježˇ, Batinjani, Toranj, Novi Majur, Stari Majur, Veliki Banovac i Ploštine, ako se pokaže opravdano pristupiti realizaciji iste;
- Izradu projektne dokumentacije i gradnja zatvorenog bazena i SRC-a u gradu Pakracu;
- Izmještanje dijela D38 izvan grada Pakraca (kao obilaznice grada Pakraca), a sjeverno od naselja Kusonje;
- Izradu projektne dokumentacije i gradnju novih ulica u gospodarskim zonama Pakraca;
- Razvoj ugostiteljsko – turističkih sadržaja s posebnim naglaskom na smještajne kapacitete;
- Razvoj i obnovu vinogradarskih površina;

Članak 820.

Posebne razvojne mjere koje je potrebno sustavno provoditi još su i:

- revitalizacija naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama,

- provedba stimulativnih mjera (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i sl.) za ostanak (i povratak) stanovništva u područjima u kojima je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj, uz ulaganje u one djelatnosti koje će osigurati primjerene uvjete za život.

9. 3 REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Članak 821. 1.4.10

Sve legalno izgrađene postojeće građevine, a koje su u suprotnosti sa planiranom namjenom ili su izgrađene protivno uvjetima gradnje utvrđenim u PPUG Pakrac, mogu se rekonstruirati pod uvjetom da se ne povećavaju vanjski gabariti, odnosno u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada.

Članak 822. 1.4.10

Ako je izgrađenost građevne čestice (kig), na kojoj je izgrađena građevina iz prethodnog članka veća od dozvoljene, ista se prilikom gradnje novih građevina na toj čestici može zadržati, ali se ne smije povećati.

Članak 823. 1.4.10

Građevinama iz članka 821. ovih Odredbi može se mijenjati namjena sukladno uvjetima iz ovog Plana.